ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Ζ' 1933
Αρ. 42/373

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΝ
ΣΕΛΙΔΕΣ 44

ανέκδοτα

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΑΠΕΙΡΩΤΑΝ

ΜΕΓΑ ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΒΟΥΛΚΑΝΙΖΑΤΕΡ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΓΑΡΥΦΑΛΗ

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΚΗΦΙΣΣΙΑΣ 66
(Ἔναντι 4ου Πεζικοῦ Συντάγματος)

Ἀναλαμβάνομεν τὴν ἐπισκευὴν ἐπὶ ἐγγυήσει παντὸς εἴδους ἐλαστικῶν καὶ ἀεροθαλάμων αὐτοκινήτων ὅλων τῶν διαστάσεων

ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΘΑ ΣΑΣ ΠΕΙΣΗ

Ἡ ἀρχαιοτέρα καὶ ἀνωτέρα ἐν Βαλκανίοις ΣΧΟΛΗ ΚΟΠΤΙΚΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ, διευθυνομένη παρὰ τοῦ κ. ΑΓΓΕΛΟΥ καὶ ΜΑΝΘΗΣ ΤΣΟΠΑΝΕΛΛΗ. Ἀμφότεροι ἐν Παρισίοις ἐπὶ τριετίαν σπουδάσαντες εἰς τὴν ACADEMIE NATIONAL DE COUPE DE PARIS καὶ τὴν Σχολὴν NAPOLITAINE.

Τελεία ἐκμάθησις ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν.

Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας γράψατε εἰς τὰ ἐργαστήριά των, ὁδὸς Βουλῆς καὶ Ἠπίτου ἀριθ. 1, ΑΘΗΝΑΙ.

Μόνον

ἡμεῖς ἔχομεν τὴν πλουσιωτέραν καὶ ὡραιοτέραν συλλογὴν Παρισινῶν Μοντέλλων

ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΟΝΤΟΥΖΟΓΛΟΥ

ΚΛΕΙΤΙΟΥ 8
(Πάροδος Εὐαγγελιστρίας)

Ἐγγυώμεθα ὅτι τὰ μεταξωτὰ τοῦ Καταστήματός μας εἶνε ἀπὸ καθαρὰν ζωϊκὴν μέταξαν καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΩΣ ἔχομεν δὲ συλλογὴν ἐξ ὅλων τῶν ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ.

Ε. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

Ἑρμοῦ 3. Πλατεία Συντάγματος.
Τηλ. 22-529

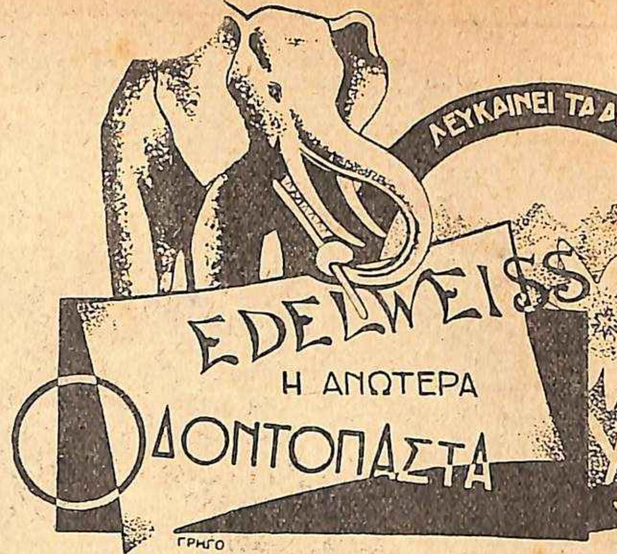
ΛΕΥΚΑΙΝΕΙ ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ ΔΡΟΣΙΖΕΙ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΜΑΙΝΕΙ ΤΟ ΣΤΟΜΑ
EDELWEISS
Η ΑΝΩΤΕΡΑ
ΟΔΟΝΤΟΠΑΣΤΑ
ΓΡΗΓΟ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΑΓΟΡΑΖΩ !!

ΧΡΥΣΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

ΑΡΧΑΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΑΔΑΜΑΝΤΑΣ ΜΠΡΙΓΙΑΝΤ

Δακτυλιολίθους πάσης ἀξίας, παντὸς εἴδους, ὡρολόγια, παλαιὰ ἀσήμια, παντὸς εἴδους παράσημα - Νομίσματα ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ (Φοῖνιξ, Εἰκόνες βυζαντινές, παλαιὰ Ἑλληνικὰ χαρτονομίσματα (ἀκέραια), κομπολόγια καὶ πίπες, κεχριμπάρια καὶ Γιοῦσερ, παντὸς εἴδους Κοράλλια, μὲ ἀνωτέρας τιμὰς ὅλων τῶν ἄλλων καταστημάτων. Ὅστις μᾶς πωλήσῃ τὸ χρυσοῦν του ὡρολόγιον, ἀναλαμβάνομεν τὴν τοποθέτησιν τῆς μηχανῆς του εἰς νικελένια κάσσα.

Λόγῳ ρεκλάμας ΕΠΙΣΚΕΥΑΖΩ ὡρολόγια ἠγγυημένα διὰ 2 ἔτη πρὸς 40 δρ. διὰ πᾶσαν βλάβην. Ἔχω τοὺς καλυτέρους τεχνίτας.

Κατασκευάζω καὶ πωλῶ καλλιτεχνικὰ κοσμήματα ἐκ χρυσοῦ καὶ πλατίνης εἰς πολὺ εὐθηνὰς τιμάς.

ΠΡΟΣΟΧΗ !

Μὴ πωλήσετε τὰ κοσμήματά σας προτοῦ μᾶς ἐπισκεφθῆτε, καὶ τοῦτο πρὸς τὸ συμφέρον σας.

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ!! εἰς τὴν διεύθυνσιν καὶ τὸν ἀριθμὸν 56.

ΧΡ. Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ὡρολογοποιὸς - Χρυσοχόος
56—ΑΘΗΝΑΣ—56

"ΜΥΡΑΝΤΑ,,

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΜΥΡΟΠΟΙΙΑΣ
ΒΟΥΛΗΣ & ΛΕΚΑ 2

Χημικος
Γ. ΤΟΤΟΜΗΣ

ΨΕΚΑΣΤΗΡΑΣ

πρὸς ράντισιν ἀμπέλων, δένδρων, κηπουρικῶν κ.λ.π., ὡς καὶ ὅλα τὰ ἐξαρτήματά των, θὰ εὕρητε εἰς τὸ Σιδηροπωλεῖον

ΑΘ. Ι. ΡΕΜΠΟΥΤΖΑΚΟΥ
ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ 39, ΑΘΗΝΑΙ

ΓΕΩΡΓ. Κ. ΠΟΥΡΝΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΑΤΡΟΣ

Νοσήματα Παθολογικὰ καὶ Γυναικολογικά
Ἀχαρνῶν 149. Ὧραι 7-9, 5-6

Συνιστῶμεν τὴν ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ τοῦ κ. ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ. Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.
Μενάνδρου 27-Ἀθῆναι. Τηλ. 1-60

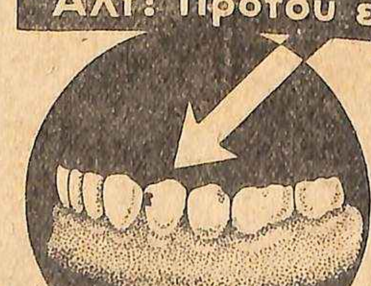

Ἄλτ! Προτοῦ εἶναι πολὺ ἀργά . . .

Τὸ δόντι ἔχει μιὰ τρυπίτσα καὶ πρέπει νὰ σφραγισθῇ. Καθημερινὸ προσεκτικὸ καθάρισμα μὲ τὴν ἐπιστημονικῶς παρασκευασμένη ὀδοντόπαστα Χλωροδὸντ δύναται νὰ προλάβῃ τὸ χάλασμα τῶν δοντιῶν. Τὸ Χλωροδὸντ προσδίδει εἰς τὰ δόντια λευκότητα καὶ στιλπνότητα μαργαριταριῶν καὶ διατηρεῖ ταῦτα ὑγιᾶ. Δοκιμάσατε, ἀγοράζοντες ἕνα σωληνάριο, καὶ θὰ μείνετε ἔκπληκτοι ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα. Πωλεῖται παντοῦ. Σωληνάριον Δρχ. 14.— Διπλοῦν Δρχ. 22.—

Ὁ εἰδικὸς Δερματολόγος καὶ τῶν μεταδοτικῶν νοσημάτων ἰατρὸς κ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μ. ΛΑΔΑΣ

τ. Διευθυντὴς τοῦ Εἰδικοῦ Τμήματος τῆς Ἀστυκλινικῆς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου. Δέχεται ΣΟΛΩΝΟΣ 40, 10—1 π.μ. καὶ 4—6 μ.μ.

Δίδονται κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ συμβουλαὶ δι' ἀλληλογραφίας.

Τὸ Δικηγορικὸν Γραφεῖον κ. κ. Παναγιώτου Τσιμπιδάρου καὶ Π. Καλαμαριώτου, ὁδὸς Σταδίου (Μέγαρον Καραπάνου), ἀναλαμβάνει τὴν διαχείρισιν οἱασδήποτε φύσεως ὑποθέσεων — ἀστικῶν ποινικῶν, διοικητικῶν, φορολογικῶν — ἁρμοδιότητος οἱουδήποτε Δικαστηρίου καὶ πάσης ἀρχῆς. Ἀριθμὸς Τηλεφώνου 23-666.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

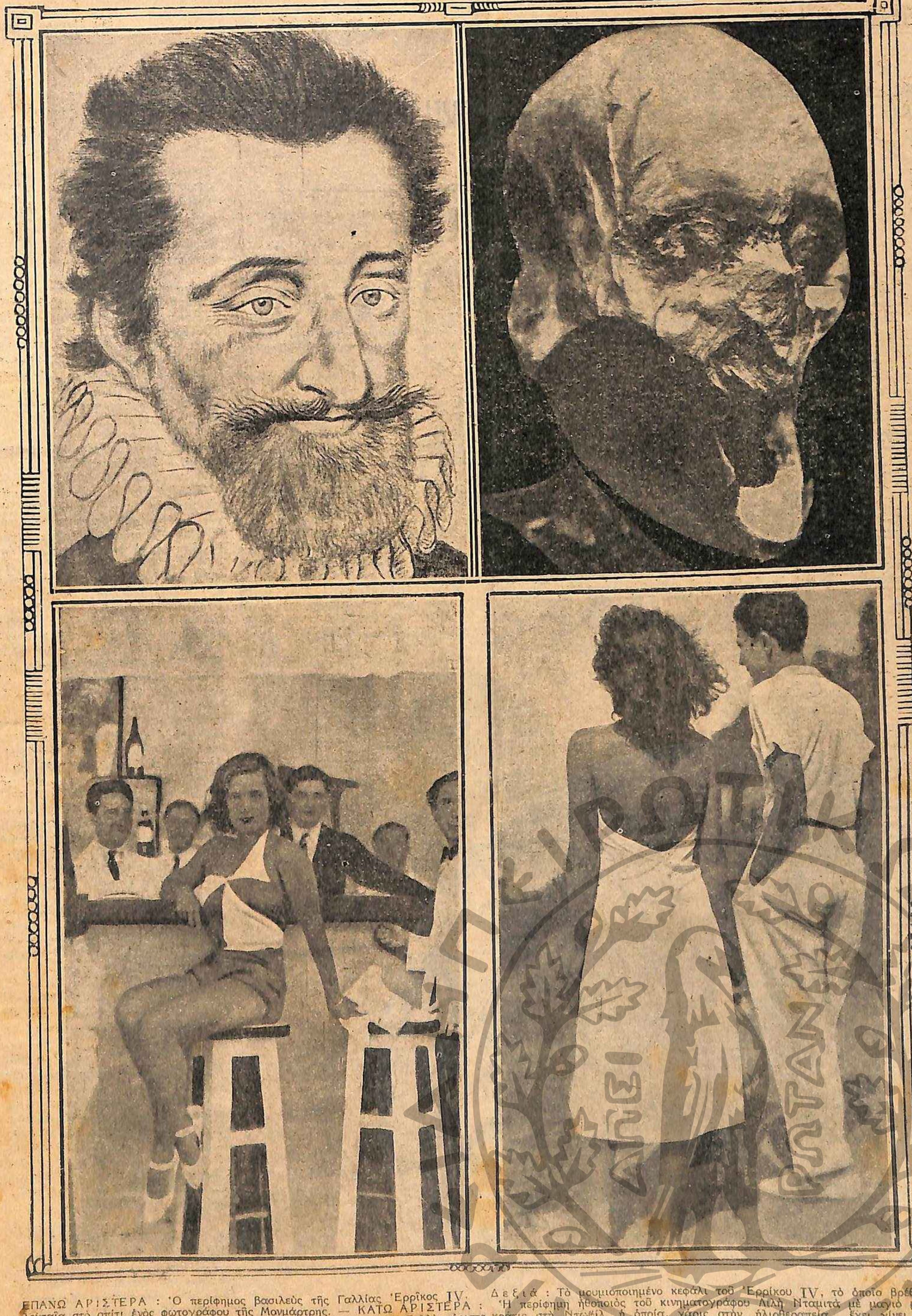

ΕΠΑΝΩ ΑΡΙΣΤΕΡΑ : Ὁ περίφημος βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Ἐρρῖκος IV. Δεξιά : Τὸ μουμιοποιημένο κεφάλι τοῦ Ἐρρίκου IV, τὸ ὁποῖο βρέθηκε τελευταῖα στὸ σπίτι ἑνὸς φωτογράφου τῆς Μονμάρτρης. — ΚΑΤΩ ΑΡΙΣΤΕΡΑ : Ἡ περίφημη ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου Λιλὴ Νταμιτὰ μὲ μαγιὸ μπάνιου, σ' ἕνα μπὰρ τοῦ Μπιαρρίτζ, ὅπου παραθερίζει. Δεξιά : Μιὰ Γαλλὶς ἄριστο κράτις στὴ Ντωβίλ, ἡ ὁποία, χάρις στὴν ἡλιοθεραπεία, ἔχει γίνει μαύρη σὰν... Ἀφρικανίς !....

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΓΚΑΣΤΟΝ ΛΕΡΟΥ

Ο΄ ΡΟΥΛΤΑΜΠΙΛ ΣΩΖΕΙ ΤΟ ΠΑΡΙΣΙ!

I
Ο ΔΕΚΑΝΕΥΣ ΡΟΥΛΤΑΜΠΙΛ

Ὅταν ὁ δεκανεὺς Ἰωσὴφ Ρουλταμπὶλ ἔφτασε στὸ Παρίσι κι' ἀπιβιβάστηκε στὸ σιδηροδρομικὸ σταθμό, εἶχε ἀκόμα ἀπάνω του λάσπες ἀπὸ τὰ χαρακώματα... Μὰ δὲν τὸν ἔνοιαζε καθόλου γι' αὐτό... Ἐκεῖνο ποὺ τὸν ἐνδιέφερε ἦταν νὰ μάθη ποιὸ θαῦμα τὸν εἶχε στείλει ἀπὸ τὸν προχωρημένο τομέα, μπρὸς στὸ Βερντέν, ὅπου ὑπηρετοῦσε, στὴν πρωτεύουσα.

Τὸν εἶχαν διατάξει νὰ φύγη τὸ ταχύτερο γιὰ τὸ Παρίσι καὶ μόλις φτάσει ἐκεῖ, νὰ παρουσιαστῆ στὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος «Ἐποχή» στὴν ὁποία ἐργαζόταν ὡς ἀστυνομικὸς ρεπόρτερ, πρὶν ἀκόμα ὁ πόλεμος τὸν ἁρπάξει μαζὺ μὲ τόσα ἄλλα ἑκατομμύρια νέων. Ὅλη αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις τοῦ φαινόταν ὄχι μονάχα πολὺ μυστηριώδης, ἀλλὰ καὶ τόσο «ἀντιστρατιωτική», ὥστε δὲν καταλάβαινε ἀπολύτως τίποτε.

Ἐν τούτοις, ὅσο κι' ἂν βιαζόταν νὰ μάθη τὴν ἀφορμὴ τοῦ παραδόξου αὐτοῦ ταξειδιοῦ του, ὁ περίφημος ρεπόρτερ ἦταν τώρα εὐτυχής, ποὺ περπατοῦσε λίγο, ἔπειτα ἀπὸ τόσες ὧρες ἀκινησίας ποὺ εἶχε περάσει μέσα στὸ τραῖνο.

Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ παγκοσμίου πολέμου, γιὰ πρώτη φορὰ τώρα ξανάβλεπε τὸ Παρίσι. Ἤτανε μέσα Σεπτεμβρίου. Κάτω ἀπ' τὶς λοξὲς ἀχτῖνες τοῦ ἥλιου, τὰ φυλλώματα τῶν μεγάλων λεωφόρων χρύσιζαν κ' ἡ πρωτεύουσα ἦταν γεμάτη φῶς καὶ γαλήνη... ὅπως ἄλλοτε... Ναί, ὅπως ἄλλοτε, πρὸ τοῦ πολέμου... Καὶ αὐτὸ πλημμύριζε τὸ νεαρὸ ρεπόρτερ ἀπὸ μιὰ ἀπέραντη χαρά...

Καὶ ἄλλοι πρὶν ἀπ' αὐτὸν εἶχαν πάει μὲ ἄδεια στὸ Παρίσι, μὰ αὐτοὶ εἶχαν νοιώσει θλῖψι βρίσκοντάς το γεμᾶτο γαλήνη... Θὰ ἤθελαν νὰ τὸ βροῦν θλιμμένο, περίλυπο, στὴ στιγμὴ ποὺ ὁ πόλεμος γινόταν σὲ λίγων χιλιομέτρων ἀπόστασι... Μὰ ὁ Ρουλταμπὶλ δὲν σκεφτόταν ἔτσι... Ἀπεναντίας, ἔνοιωθε μιὰ περηφάνεια γιὰ τὴν γαλήνη τοῦ Παρισιοῦ κ' ἔλεγε μέσα του: «Οἱ ἄνθρωποι εἶνε τόσο ἥσυχοι ἐδῶ πέρα, γιατὶ βρίσκομαι ἐγὼ στὸ μέτωπο... Ἔχουν ἐμπιστοσύνη σὲ μένα!...»

Καὶ τεντωνόταν μέσα στὴ λασπωμένη στολή του, καμαρωτός... Μὰ κανένας δὲν γύριζε νὰ τὸν κυττάξη...

Στὶς ταράτσες τῶν μεγάλων καφενείων, γύρω ἀπὸ τὰ τραπέζια τους, κύριοι καὶ κυρίες μὲ ἄψογες τουαλέττες, ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἐργασία τῆς ἡμέρας, ἔπαιρναν τὰ ὀρεκτικά τους μέσα στὸ γλυκὸ δειλινό. Ἡ ἡσυχία τους ἦταν τόση, ὥστε ὁ Ρουλταμπὶλ δὲν μπόρεσε νὰ μὴ μουρμουρίση:

—Μὰ εἶνε καταπληκτικὴ ἡ γαλήνη αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων... Καὶ ὅμως οἱ Γερμανοὶ βρίσκονται στὸ Νουαγιόν!...

Ἔξαφνα ὅμως θυμήθηκε ὅτι δὲν εἶχε πάει στὸ Παρίσι γιὰ νὰ χάση τὸν καιρό του κάνοντας φιλοσοφικὲς παρατηρήσεις. Ἔβιασε, λοιπόν, τὸ βῆμα του πρὸς τὸ δρόμο, ὅπου βρισκόντουσαν τὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος του, καὶ σὲ λίγο ἔμπαινε μέσα στὸ μεγάλο χὼλ τῆς «Ἐποχῆς».

...Ὁ Ρουλταμπίλ! Ὁ Ρουλταμπίλ!... Μὲ ποιὰ χαρὰ κ' ἐγκαρδιότητα τὸν ὑποδεχόντουσαν πάντοτε μέσα στὸ μέγαρο τῆς μεγάλης αὐτῆς ἐφημερίδος, τῆς ὁποίας ὅλο τὸ προσωπικό, ἀπὸ τὸ διευθυντή, ὥς τὸν τελευταῖο κλητῆρα, τὸν λάτρευε!... Ἀλλοίμονο ὅμως! Τώρα ὅλοι σχεδὸν οἱ συντάκται βρισκόντουσαν στὸ μέτωπο καὶ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἶχαν πέσει στὸ πεδίο τῆς τιμῆς... Καὶ μόνο, ὅσοι, λόγῳ τῆς ἡλικίας τους ἢ διαφόρων παθήσεων, εἶχαν ἀπομείνει ἐκεῖ, μαθαίνοντας τὴν ἄφιξι τοῦ Ρουλταμπίλ, ἔτρεξαν νὰ τὸν ἀγκαλιάσουν καὶ νὰ τοῦ σφίξουν τὸ χέρι. Τὸν συνέχαιραν, τὸν εὕρισκαν ὑπέροχο, κάτω ἀπ' τὴ λασπωμένη στολή του, καὶ μόνο ποὺ δὲν τοῦ ἔλεγαν πὼς ὁ πόλεμος τοῦ εἶχε κάνει καλό...

Μά, τὴν ἴδια στιγμή, ἕνας γέρος κλητῆρας παρουσιάστηκε κι' ἀνήγγειλε στὸ Ρουλταμπὶλ ὅτι τὸν περίμενε ὁ κ. διευθυντής...

Ἀμέσως τότε ὁ ρεπόρτερ ἀποσπάσθηκε ἀπὸ τὶς διαχύσεις τῶν συναδέλφων του καὶ τράβηξε πρὸς τὸ γραφεῖο τῆς διευθύνσεως.

Μὲ μεγάλη συγκίνησι ὁ Ρουλταμπὶλ μπῆκε μέσα σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο, ὅπου θὰ μάθαινε χωρὶς ἄλλο τὸ λόγο, τὸν τρομερὸ ἴσως λόγο, γιὰ τὸν ὁποῖο τὸν εἶχαν στείλει τόσο ἀπροσδόκητα ἀπὸ τὸ μέτωπο στὸ Παρίσι.

Ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἐποχῆς», ὁ ὁποῖος βρισκόταν μόνος στὸ γραφεῖο του, ἔγνεψε στὸν Ρουλταμπὶλ νὰ κλείση τὴν πόρτα.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔνοιωθε πάντοτε γιὰ τὸ ρεπόρτερ μας μιὰ μεγάλη στοργή. Τὸν θεωροῦσε σχεδὸν σὰν παιδί του. Ἄλλοτε, ὁσάκις ὁ Ρουλταμπὶλ ξαναγύριζε ἔπειτα ἀπὸ μιὰ μακρυὰ ἀπουσία ἢ ἀπὸ ἕνα σπουδαῖο ρεπορτάζ, τὸν ὑποδεχόταν μὲ μεγάλες διαχύσεις καὶ μ' ἐνθουσιασμό... Μὰ γιατί, αὐτὴ τὴ φορά, σώπαινε; Γιατί τοῦ κρατοῦσε σφιγμένο ἐπὶ ὥρα τὸ χέρι χωρὶς νὰ μιλάη:... Τί εἶχε;... Τί συνέβαινε;... Γιατὶ αὐτὴ ἡ ἐπισημότης, στὴν ὁποία ὁ Ρουλταμπὶλ δὲν ἦταν καθόλου συνηθισμένος...

Ὁ ρεπόρτερ στὸ τέλος δὲν μπόρεσε πειὰ νὰ κρατηθῆ καὶ εἶπε:

—Κύριε διευθυντά, μὲ φοβίζετε... Καταλαβαίνω πὼς πρόκειται νὰ ζητήσετε κάτι τρομερὸ ἀπὸ μένα!...

—Ναί...

—Μιλῆστε, λοιπόν, κύριε διευθυντά... Σᾶς ἀκούω!...

.. ..

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε νὰ χτυπάη τὸ τηλέφωνο ποὺ ἦταν ἐπάνω στὸ γραφεῖο τοῦ διευθυντοῦ. Ὁ διευθυντὴς ξεκρέμασε τὸ ἀκουστικὸ καὶ ἄρχισε νὰ λέη:

—Ἐμπρός!... Ἐμπρός!... Ἆ! πολὺ καλά! Εἶστε σεῖς, ἀγαπητέ μου κύριε ὑπουργέ;... Ναί!... Ὁ Ρουλταμπὶλ ἔφτασε καὶ βρίσκεται αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἐδῶ!... Εἶνε περίφημα στὴν ὑγεία του! Ὄχι! δὲν τοῦ εἶπα ἀκόμα τίποτε!... Ναί, θὰ τοῦ τονίσω, ὅτι μόνο μιὰ πιθανότης στὶς ἑκατὸ ὑπάρχει νὰ ξαναγυρίση ζωντανὸς ἀπὸ τὴν ἀποστολὴ αὐτή!... Τί θὰ μοῦ ἀπαντήση;... Μὰ εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ δεχτῆ... Ναί!... Ναί!... μονάχα αὐτὸς μπορεῖ νὰ πετύχη!. Λοιπόν, σύμφωνοι γιὰ ἀπόψε... Ὡραῖα!... Πῶς;... Ὁ Κρόμερ ἔφτασε ἀπὸ τὸ Λονδῖνο;... Καὶ τί εἶπε;... Θεέ μου! Εἶνε τρομερό... Λοιπόν, ὡρεβουὰρ ἀπόψε...

Ὁ διευθυντὴς ξανακρέμασε τὸ ἀκουστικὸ καὶ εἶπε ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸ Ρουλταμπίλ:

—Λοιπόν, ἄκουσες; Μιλούσαμε γιὰ σᾶς!...

—Μὲ ποιὸν ὑπουργό; ρώτησε ὁ ρεπόρτερ.

—Θὰ τὸ μάθης ἀπόψε, γιατὶ ἔχουμε ραντεβοῦ μαζύ του στὶς δέκα καὶ μισή...

—Ποῦ;...

—Στὸ ὑπουργεῖο τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅπου θὰ συγκεντρωθοῦν καὶ μερικὰ ἄλλα ἐπίσης σπουδαῖα πρόσωπα...

—Ἆ! ἔκανε ὁ Ρουλταμπίλ. Ὥστε θὰ γίνη ὑπουργικὸ συμβούλιο;...

—Ναί, Ρουλταμπίλ, θὰ γίνη συμβούλιο, μὰ ἕνα συμβούλιο τόσο μυστικό, ὥστε δὲν θὰ τὸ μάθη κανεὶς ἄλλος ἐκτὸς ἀπ' αὐτοὺς ποὺ θὰ μετάσχουν σ' αὐτό... Ἕνα συμβούλιο, στὸ ὁποῖο θὰ πληροφορηθῆς τί ἐλπίζουμε ἀπὸ σένα, φίλε μου... Ἐντωμεταξύ...

—Ἐντωμεταξὺ πάω νὰ πάρω ἕνα μπάνιο, φώναξε ὁ Ρουλταμπὶλ γοητευμένος ἀπ' ὅσα ἄκουσε.

—Πήγαινε καὶ πάρε τὸ μπάνιο σου καὶ ξαναγύρισε ἐδῶ φρέσκος καὶ εὐδιάθετος. Χρειαζόμαστε ὅλες σου τὶς δυνάμεις, Ρουλταμπίλ, ὅλο σου τὸ θάρρος καὶ ὅλη σου τὴν ἀντίληψι.

Τεντωνόταν μέσα στή λασπωμένη στολή του

Ὁ νεαρὸς ρεπόρτερ βρισκόταν κιόλας στὴν πόρτα. Μὰ ἡ φωνὴ τοῦ διευθυντοῦ του εἶχε πάρει ἕναν ἀλλόκοτο τόνο, καθὼς πρόφερε τὰ τελευταῖα λόγια κι' αὐτὸ τὸν ἔκανε νὰ γυρίση πίσω... Εἶδε τότε τὸ διευθυντὴ τῆς «Ἐποχῆς» κατάχλωμο κ' ἐξαιρετικὰ ταραγμένο.

—Ἆ, μά, κύριε διευθυντά! τοῦ φώναξε. Ποτέ μου δὲν σᾶς εἶδα ἔτσι!... Ἐσεῖς εἶστε πάντα τόσο γαλήνιος... Ὢ Θεέ μου! Περὶ τίνος πρόκειται;...

Τότε ὁ διευθυντὴς ἔπιασε πάλι καὶ τὰ δυὸ χέρια τοῦ Ρουλταμπὶλ καὶ κυττάζοντάς τον μέσα στὰ μάτια, τοῦ ἀπάντησε:

—Πρόκειται ἁπλούστατα νὰ σώσης τὸ Παρίσι, μικρέ μου φίλε!... Ἄκουσες, Ρουλταμπίλ;... Ἡ Γαλλία περιμένει ἀπὸ σένα νὰ σώσης τὴν πρωτεύουσά της... Καὶ τώρα, ὡρεβουάρ, τὸ βράδυ, στὶς δέκα καὶ μισή...

II
ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ὁ Ρουλταμπίλ, βγαίνοντας ἀπὸ τὸ γραφεῖο τοῦ διευθυντοῦ του, ἔφυγε ἀπ' τὰ γραφεῖα τῆς «Ἐποχῆς» ἀπὸ τὴ σκάλα τῆς ὑπηρεσίας, γιατὶ ἤθελε νὰ μὴ συναντήση κανένα... Ἤθελε νὰ εἶνε μόνος... Εἶχε ἀνάγκη νὰ σκεφθῆ... Ἤθελε νὰ μὴ δείξη τὴ χαρά του.

Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ πολέμου, εἶχε ἐκτελέσει, ὅπως καὶ τόσοι ἄλλοι στὴν ἀφάνεια, τὸ καθῆκον του, ριψοκινδυνεύοντας ἑκατὸ φορὲς τὴ ζωή του μὲ τὴ μεγαλείτερη αὐτοθυσία... Μὰ τί τὰ θέλετε;... Ὁ ρεπόρτερ μας θὰ ἤθελε νὰ ἐκτελῆ τὸ καθῆκον του μ' ἕνα ρόλο «πιὸ διασκεδαστικό»... Ἡ μονότονη ζωὴ τοῦ μετώπου, τὸν ἔπληττε...

Πόσες φορὲς δὲν εἶχε ἐπιθυμήσει νὰ τοῦ ἀναθέσουν κάποια ἀποστολὴ ἐξαιρετικὰ δύσκολη στὴν ὁποία θὰ μποροῦσε νὰ χρησιμοποιήση ὅλα του τὰ χαρίσματα καὶ στὴν ὁποία θ' ἀφοσιωνόταν μὲ ὅλη του τὴν ψυχή...

Ἔ, νὰ λοιπὸν σήμερα, ποὺ ὁ οὐρανὸς εἶχε εἰσακούσει τὴ μυστική του ἐπιθυμία... Τὸν εἶχαν καλέσει ἀπὸ τὸ μέτωπο γιὰ νὰ σώση τὸ Παρίσι!... Τὰ ὑψηλότερα πρόσωπα τῆς Γαλλίας περίμεναν ἀπὸ τὸ δεκανέα Ρουλταμπὶλ νὰ σώση τὸ Παρίσι... Μὰ τί σήμαιναν αὐτὲς ἡ τέσσερις λέξεις: «Νὰ σώση τὸ Παρίσι»;

Αὐτὲς ἡ τέσσερις λέξεις τὸν ἀναστάτωναν, τὸν τύφλωναν, τὸν ἐμπόδιζαν νὰ μπῆ σὲ ὅλο τους τὸ τρομερὸ νόημα...

Ἤξερε καλά, αὐτὸς ποὺ γύριζε ἀπὸ τὸ μέτωπο, ὅτι οἱ Γερμανοὶ δὲν θὰ ἔφταναν ποτὲ στὸ Παρίσι... Μὰ καὶ νὰ ἔφταναν, πῶς μποροῦσαν οἱ κυβερνῆται τῆς Γαλλίας νὰ ἔχουν τὴν ἀξίωσι νὰ τοὺς σταματήση μόνος του, αὐτὸς ὁ δεκανέας Ρουλταμπίλ!... Καὶ ὅμως αὐτὸ ἦταν τὸ συμπέρασμα τῆς συζητήσεώς του μὲ τὸ διευθυντὴ τῆς «Ἐποχῆς»... Περίμεναν ἀπ' αὐτόν, ὑπολόγιζαν σ' αὐτόν, νὰ σώση τὸ Παρίσι... Λοιπόν; Λοιπόν; Λοιπόν;

Ὅλ' αὐτὰ σκεφτόταν ὁ Ρουλταμπὶλ μέσα στὸ αὐτοκίνητο, ποὺ εἶχε μπῆ γιὰ νὰ πάη σὲ κάποιο χαμάμι...

...Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ὥρα, ὅταν βγῆκε ἀπ' τὸ χαμάμι, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα δυνατὸ μασσὰζ ποὺ τοῦ ἔκαναν, ἦταν πολὺ γαλήνιος, ἐντελῶς κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του, ἕτοιμος γιὰ ὅλα τὰ γεγονότα καὶ γιὰ ὅλες τὶς περιπέτειες...

Γευμάτισε σ' ἕνα μέτριο ρεστωρὰν τῶν Ἠλυσίων Πεδίων, κάτω ἀπ' τὴ σκιὰ μερικῶν δένδρων, μονάχος, μὲ τὴ σκέψι του καὶ μὲ τὴν ἀνυπομονησία του νὰ μάθη, ποὺ τοῦ κάκου προσπαθοῦσε νὰ τὴ συγκρατήση... Ἤθελε νὰ παρουσιαστῆ στοὺς κυβερνῆτες τῆς Γαλλίας σὰν ἕνας Ρουλταμπὶλ μαρμάρινος, ποὺ τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τὸν συγκινήση...

Στὶς δέκα τὸ βράδυ, ἔμπαινε στὸ ὑπουργεῖο τῶν Ἐσωτερικῶν. Τὸν ὡδήγησαν ἀμέσως στὸ γραφεῖο τοῦ προσωπάρχου, ὅπου βρισκόταν κιόλας ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἐποχῆς».

—Πῆγαν νὰ εἰδοποιήσουν τὸν ὑπουργό, τοῦ εἶπε ὁ διευθυντής, σφίγγοντάς του τὸ χέρι.

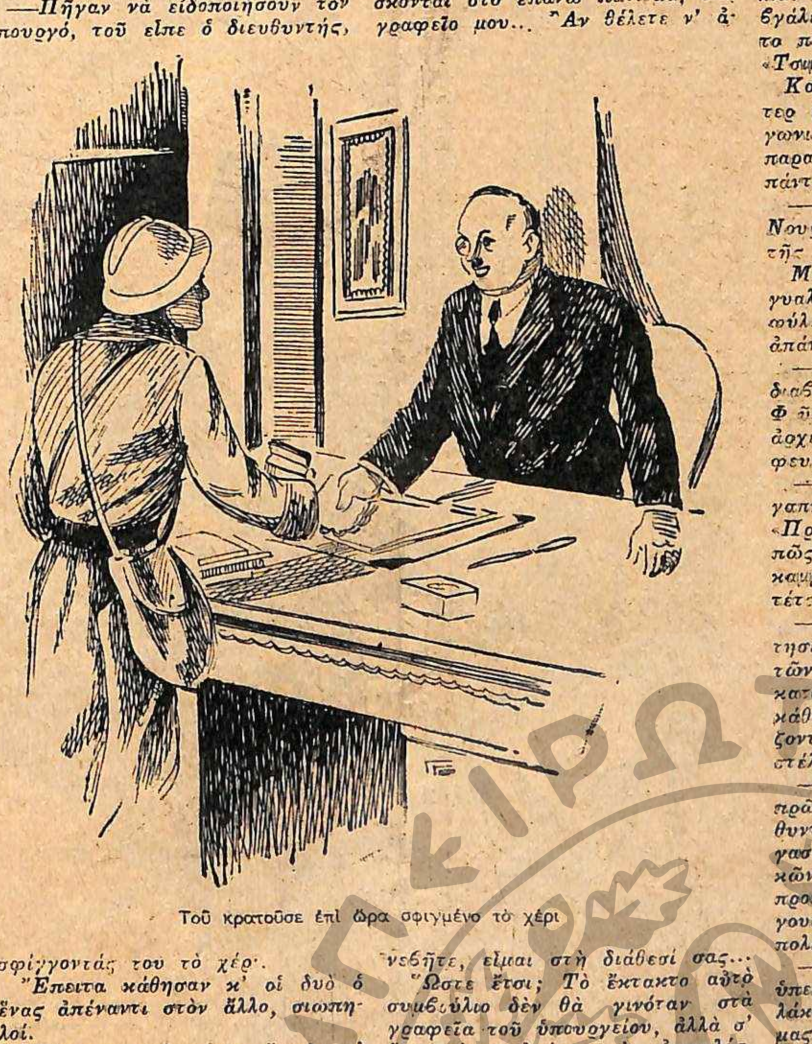

Τοῦ κρατοῦσε ἐπὶ ὥρα σφιγμένο τὸ χέρι

Ἔπειτα κάθησαν κ' οἱ δύο ὁ ἕνας ἀπέναντι στὸν ἄλλο, σιωπηλοί.

Ἔξαφνα, μιὰ πόρτα ἄνοιξε κ' ἕνας θυρωρὸς παρουσιάστηκε, ὁ ὁποῖος ὡδήγησε τὸ Ρουλταμπὶλ καὶ τὸ διευθυντή του στὸ γραφεῖο τοῦ ὑπουργοῦ. Ἐκεῖ, ἕνας ὑπουργὸς τοὺς περίμενε, ποὺ ὁ Ρουλταμπὶλ τὸν ἀναγνώρισε ἀμέσως.

Ὁ ὑπουργὸς ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ ρεπόρτερ καὶ τὸν ρώτησε:

—Ἔ λοιπόν, πῶς τὰ περνᾶτε στὸ μέτωπο;

—Περίφημα...

—Μὲ καθῆστε, σᾶς παρακαλῶ...

Μὰ πρὶν ὁ Ρουλταμπὶλ καθήσει, ἕνας ἄλλος ὑπουργὸς μπῆκε μέσα, στὸν ὁποῖο ἔσπευσαν νὰ τὸν συστήσουν.

—Εἶμαι καταγοητευμένος ποὺ κάνω τὴν γνωριμία σας, νεαρέ μου φίλε, εἶπε ὁ ὑπουργός. Ὁ διευθυντής σας μᾶς βεβαιώνει ὅτι μποροῦμε νὰ ζητήσουμε ἀπὸ σᾶς τὰ πιὸ ἀδύνατα πράγματα...

Ὁ Ρουλταμπὶλ δὲν πρόφτασε νὰ τοῦ ἀπαντήση, γιατὶ ἕνας τρίτος ὑπουργὸς ἔκανε τὴν εἴσοδό του. Ἦταν ὁ ἴδιος στὸν ὁποῖο τηλεφωνοῦσε ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἐποχῆς» τὸ ἀπόγευμα.

Ἀμέσως, ὅλοι ρώτησαν τὸ νεοφερμένο ὑπουργό:

—Ἔ λοιπόν, εἴδατε τὸν Κρόμερ;

—Ὁ Κρόμερ, ἀπάντησε ὁ ὑπουργός, πρέπει νὰ βρίσκεται στὸ ἐπάνω πάτωμα τοῦ ὑπουργείου... Τοῦ ἔδωσα ραντεβοῦ γιὰ τὶς δέκα καὶ μισή... Μοῦ ἀνεκοίνωσε τρομακτικὰ πράγματα...

Τὴν ἴδια στιγμή, ἄνοιξε καὶ πάλι ἡ πόρτα κι' ὁ ἀρχηγὸς τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας τοῦ Κράτους μπῆκε μέσα...

—Κύριοι, εἶπε ὑποκλινόμενος μπρὸς στοὺς ὑπουργούς, οἱ ἄνθρωποι ποὺ σᾶς χρειάζονται βρίσκονται στὸ ἐπάνω πάτωμα, στὸ γραφεῖο μου... Ἂν θέλετε ν' ἀνεβῆτε, εἶμαι στὴ διάθεσί σας...

Ὥστε ἔτσι; Τὸ ἔκτακτο αὐτὸ συμβούλιο δὲν θὰ γινόταν στὰ γραφεῖα τοῦ ὑπουργείου, ἀλλὰ σ' ἕνα μέρος ἀκόμα πιὸ ἀσφαλές, στὴ Γενικὴ Ἀσφάλεια, ποὺ βρισκόταν πάνω ἀπ' τὸ ὑπουργεῖο...

Ἀπὸ διάφορες σκάλες, ἀπὸ διαδρόμους ποὺ ὁ Ρουλταμπὶλ τοὺς ἤξερε πολὺ καλά, ἀνέβηκαν ὅλοι στὸ γραφεῖο τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἀσφαλείας.

Στὸ μικρὸ ἀντιθάλαμο ποὺ ἦταν πρὶν ἀπ' αὐτό, ἕνας ἄνδρας μὲ ἔκφρασι ἐνεργητική, μὲ πρόσωπο ξυρισμένο ὁλόκληρο, τύπος Ἀγγλοσάξωνος, περίμενε ὄρθιος, μὲ σταυρωμένα χέρια, ἐνῶ πιὸ πέρα ἦταν σωριασμένη σὲ μιὰ πολυθρόνα μιὰ ἡλικιωμένη καθὼς πρέπει κυρία, μὲ ἀπέραντη ἀγωνία καὶ θλῖψι ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό της. Οἱ ὑπουργοὶ χαιρέτησαν τὰ δύο αὐτὰ πρόσωπα κι' ἕνας ἀπ' αὐτούς, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ἄνδρα μὲ τὴν ἐνεργητικὴ φυσιογνωμία, τοῦ εἶπε:

—Μίστερ Κρόμερ, εὐαρεστηθῆτε νὰ ἔρθητε μαζύ μας μέσα.

Ὁ Κρόμερ ἀκολούθησε τοὺς ὑπουργοὺς μέσα στὸ γραφεῖο. Μὰ ἡ γρηὰ κυρία δὲν κουνήθηκε καθόλου. Ἔμεινε μόνη στὸν ἀντιθάλαμο μαζὺ μὲ τὸ θυρωρό, ὁ ὁποῖος ἔκλεισε πίσω ἀπ' τοὺς ἄλλους τὴν πόρτα τοῦ γραφείου.

Μέσα στὸ γραφεῖο κάθησαν ὅλοι. Τὰ τρία ὑψηλὰ πρόσωπα ποὺ βρισκόντουσαν ἐκεῖ, τὰ ἀποκαλέσαμε ἀπὸ διακριτικότητα ὥς τώρα ἁπλῶς «ὑπουργούς». Μὰ γιὰ νὰ τοὺς ξεχωρίσουμε, τὸν καθένα τους, θὰ τοὺς ἀποκαλοῦμε στὸ ἑξῆς μὲ τὰ παρατσούκλια ποὺ τοὺς κόλλησε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ὁ Ρουλταμπίλ.

Ἐν πρώτοις, ἦταν ἐκεῖ ἕνας ὑπουργός, ποὺ οἱ ἄλλοι τὸν ἀποκαλοῦσαν: «Κύριο Πρόεδρο». Ὁ δεύτερος φοροῦσε τεράστια γυαλιά, κι' ὁ Ρουλταμπὶλ τὸν εἶχε βγάλει: «Γυαλάκια» καὶ τὸν τρίτο ποὺ κάπνιζε ἀδιάκοπα ποῦρα «Τσιμινιέρα».

Καθὼς μπῆκαν μέσα, ὁ ρεπόρτερ γλύστρησε σὲ μιὰ σκοτεινὴ γωνιά, ἀπ' ὅπου μποροῦσε νὰ παρακολουθῆ καὶ νὰ βλέπη τὰ πάντα.

—Πρέπει νὰ μπάσω μέσα τὸ Νουρού; ρώτησε τότε ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀσφαλείας.

Μὰ ὁ ὑπουργὸς μὲ τὰ πελώρια γυαλιά, βγάζοντας ἀπ' τὸ χαρτοφύλακά του τὰ χαρτιά του, τοῦ ἀπάντησε:

—Ὄχι ἀκόμη. Θέλω νὰ σᾶς διαβάσω πρῶτα τὴν ἐπιστολὴ τοῦ Φοῦλμπερ ποὺ βρέθηκε μέσα στὰ ἀρχεῖα τοῦ «Τμήματος τῶν Ἐφευρέσεων».

—Πρέπει νὰ ὁμολογήσετε, ἀγαπητέ μου φίλε, εἶπε τότε ὁ κ. «Πρόεδρος», ὅτι εἶνε ἀπίστευτο, πῶς τὸ Τμῆμα αὐτὸ δὲν ἔδωσε καμμιὰ προσοχὴ σ' ἕνα ἔγγραφο τέτοιας σπουδαιότητος...

—Μά, κύριε Πρόεδρε, ἀπάντησε ὁ «Γυαλάκιας», στὸ Τμῆμα τῶν Ἐφευρέσεων λαβαίνουν ἑκατοντάδες τέτοιων ἐγγράφων κάθε μῆνα. Ὅλοι ὅσοι φαντάζονται πὼς ἔκαναν μιὰ ἐφεύρεσι στέλνουν τὰ σχέδιά της ἐκεῖ...

—Μὰ ὁ Φοῦλμπερ δὲν εἶνε ὁ πρῶτος τυχών! φώναξε ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἐποχῆς». Ἡ ἐργασίες του ἐπὶ τῶν θεραπευτικῶν ἰδιοτήτων τοῦ ραδίου εἶχαν προκαλέσει μεγάλη αἴσθησι, λίγους μῆνες πρὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ πολέμου...

—Μπᾶ! Δὲν πρέπει νὰ λέμε ὑπερβολές! τοῦ ἀπάντησε ὁ «Γυαλάκιας». Ἂς ἔχουμε ὑπ' ὄψει μας, ὅτι ἐκείνη τὴν ἐποχή, οἱ ἀναγνωρισμένοι ἐπιστήμονες θεωροῦσαν τὸ Φοῦλμπερ ὡς ἕνα ὀνειροπόλο!... Καὶ ἀφοῦ θυμηθήκατε τὶς ραδιοθεραπεῖες του, πρέπει νὰ θυμᾶστε ἀκόμα, ὅτι ἰσχυριζόταν πὼς μὲ τὸ ράδιο θὰ μποροῦσε νὰ θεραπεύση ὅλες τὶς ἀρρώστειες... Φανταστῆτε λοιπὸν τώρα τὴν ἔκπληξι τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Τμήματος τῶν Ἐφευρέσεων, ὅταν μιὰ μέρα ἔλαβαν μιὰ ἐπιστολή του, στὴν ὁποία τοὺς ἔγραφε, ὅτι μποροῦσε νὰ καταστρέφη πόλεις ὁλόκληρες... Νὰ ἡ ἐπιστολὴ αὐτή... Ἀκοῦστε τη:

«Κύριε ὑπουργέ, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀνακοινώσω ὅτι εἶμαι πρόθυμος νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑφ' ὑμᾶς «Τμήματος Ἐφευρέσεων» τὰ σχέδια μιᾶς ἐκρηκτικῆς μηχανῆς τῆς ἐπινοήσεώς μου, ἱκανῆς νὰ καταστρέψη ἐντὸς ὀλίγων δευτερολέπτων καὶ ἐκ τεραστίας ἀποστάσεως ὁλόκληρον τὸ Βερολῖνον. Εὐαρεστηθῆτε, κύριε ὑπουργέ, νὰ μὲ θεωρῆτε ταπεινόν σας θεράποντα,

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΦΟΥΛΜΠΕΡ»

III

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΕΦΕΥΡΕΤΟΥ

—Ἔ λοιπόν, πρέπει νὰ ὁμολογήσετε,—εἶπε ὁ «Γυαλάκιας», βάζοντας τὴν ἐπιστολὴ ποὺ εἶχε διαβάσει στὸ πορτοφόλι του,—ὅτι ἕνα ἔγγραφο, συνταγμένο ὅπως ἡ ἐπιστολὴ αὐτή, δὲν προδιαθέτει καθόλου εὐνοϊκὰ γι' αὐτὸν ποὺ τὸ ἔγραψε, ἔστω κι' ἂν εἶνε ὁ Θεόδωρος Φοῦλμπερ... Ἡ ἁπλότης μὲ τὴν ὁποία ὁ μεγάλος αὐτὸς σοφός, ὁ ὁποῖος ἐθεωρεῖτο πάντοτε λίγο ἐκκεντρικός, μᾶς ἀναγγέλλει ὅτι θὰ μποροῦσε νὰ καταστρέψη τὸ Βερολῖνο μέσα σὲ λίγες στιγμές, δὲν ἦταν δυνατὸν παρὰ νὰ κάνη αὐτοὺς ποὺ διάβασαν τὴν ἐπιστολή του νὰ κουνήσουν τὸ κεφάλι τους μὲ οἶκτο γιὰ τὴν διανοητική του κατάστασι...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε γιὰ πρώτη φορὰ ἡ φωνὴ τοῦ μίστερ Κρόμερ.

—Συγγνώμην, ἐξοχώτατοι, εἶπε μιλῶντας γαλλικὰ μὰ μὲ ἀγγλικὴ προφορά. Πρέπει νὰ μάθετε ὅτι ὁ Θεόδωρος Φοῦλμπερ δὲν ἔλαβε οὔτε κἂν μιὰ τυπικὴ ἀπάντησι στὴν ἐπιστολή του αὐτή... Ἡ ὑπηρεσία τοῦ ὑπουργείου τοῦ φέρθηκε ὅπως θὰ φερνόταν σ' ἕνα φτωχὸ νέο ἐπιστήμονα ποὺ κάνει τὰ πρῶτα πειράματα... Ὑπάρχουν πολλοὶ μεγάλοι ἐφευρέται στὴ Γαλλία, μὰ τὸ κράτος τοὺς θεωρεῖ πάντοτε γιὰ τρελλούς... Ἔτσι κι' αὐτοὶ ἀναγκάζονται νὰ ἐκπατρίζωνται καὶ νὰ πηγαίνουν στὴν Ἀγγλία καὶ στὴν Ἀμερική, ὅπου βρίσκουν προστασία στὰ διάφορα ἰνστιτοῦτα ποὺ ἔχουν ἱδρυθῆ γι' αὐτὸ τὸ σκοπό..

Καὶ οἱ τρεῖς ὑπουργοὶ εἶχαν χαμηλώσει στὴν ἀρχὴ τὸ κεφάλι τους, ἀκούγοντας τὶς κατηγορίες αὐτές. Ἔξαφνα ὅμως ὁ «κύριος Πρόεδρος» ἔκανε μιὰ κίνησι ἀνυπομονησίας καὶ τότε ὁ «Γυαλάκιας» τόλμησε νὰ διακόψη τὸ κατηγορητήριο τοῦ τρομεροῦ μίστερ Κρόμερ.

—Μοῦ φαίνεται πὼς εἶνε κάπως ἀργά, εἶπε, γιὰ νὰ κάνουμε κρίσεις, πολὺ δίκαιες ἴσως...

—Ναί!... φώναξε ὁ μίστερ Κρόμερ. Κάνω κρίσεις... Γι' αὐτὸ μάλιστα ἦρθα ἐδῶ... Στὴν Γαλλία, οἱ ἐφευρέται ἐγκαταλείπονται σὰν ἔκθετα παιδιὰ στοὺς δρόμους...Λοιπόν, ὁ Θεόδωρος Φοῦλμπερ, βλέποντας ὅτι δὲν λάβαινε καμμιὰ ἀπάντησι ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖο, ἀπευθύνθηκε σὲ μένα... Ἐγὼ διάβασα ἀμέσως τὴν ἐπιστολή του στὸ ἰνστιτοῦτο μου κ' ἔσπευσα νὰ τοῦ ἀπαντήσω... Τότε ἦρθε στὴν Ἀγγλία καὶ μὲ βρῆκε... Καὶ ὅταν μοῦ μίλησε γιὰ τὴν ἐφεύρεσί του, κατάλαβα πόσο σοβαρὴ καὶ τρομερὴ ἦταν...

Ὁ «κύριος Πρόεδρος» διέκοψε τότε τὸν Ἄγγλο καὶ εἶπε:

—Ἂς πάρουμε τὰ πράγματα μὲ τὴ σειρά τους... Μοῦ φαίνεται πὼς ὁ Θεόδωρος Φοῦλμπερ, πρὶν ἀπευθυνθῆ σὲ σᾶς, κύριε Κρόμερ, ἀποτάνθηκε στὸν κ. διευθυντὴ τῆς «Ἐποχῆς»...

—Ἀκριβῶς! ἀπάντησε ἀμέσως ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἐποχῆς». Κ' ἔχω τὴ συνείδησί μου ἐν τάξει, γιατί ἔκανα κ' ἐγὼ τότε ὅ,τι ἔκανε ἀργότερα κι' ὁ μίστερ Κρόμερ... Παρακάλεσα τὸ Φοῦλμπερ νἄρθῆ στὸ γραφεῖο μου κ' ἐκεῖ, ἀφοῦ τοῦ ἀπηύθυνα διάφορες ἐρωτήσεις, κατάλαβα πὼς ὅ,τι μοῦ ἔλεγε ἦταν πράγματι σοβαρὸ καὶ τρομερό, ὅπως εἶπε πρὸ ὀλίγου κι' ὁ μίστερ Κρόμερ... Τὸν προσκάλεσα μάλιστα σὲ γεῦμα, στὸ ὁποῖο εἶχα προσκαλέσει ἐπίσης καὶ τὸ στρατηγὸ Σ..., γιὰ ν' ἀκούση κι' αὐτὸς τὸν ἐφευρέτη...

—Ὁ στρατηγὸς Σ... βρίσκεται τώρα στὴ Θεσσαλονίκη, εἶπε ὁ «Γυαλάκιας». Εἶχα τὴν εὐκαιρία νὰ τὸν ἰδῶ λίγες ἡμέρες πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του. Δὲν μοῦ μίλησε ὅμως καθόλου γιὰ τὸ Φοῦλμπερ...

—Εἶνε φανερὸ πὼς τὸν εἶχε κιόλας ξεχάσει, ἀπάντησε ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἐποχῆς».

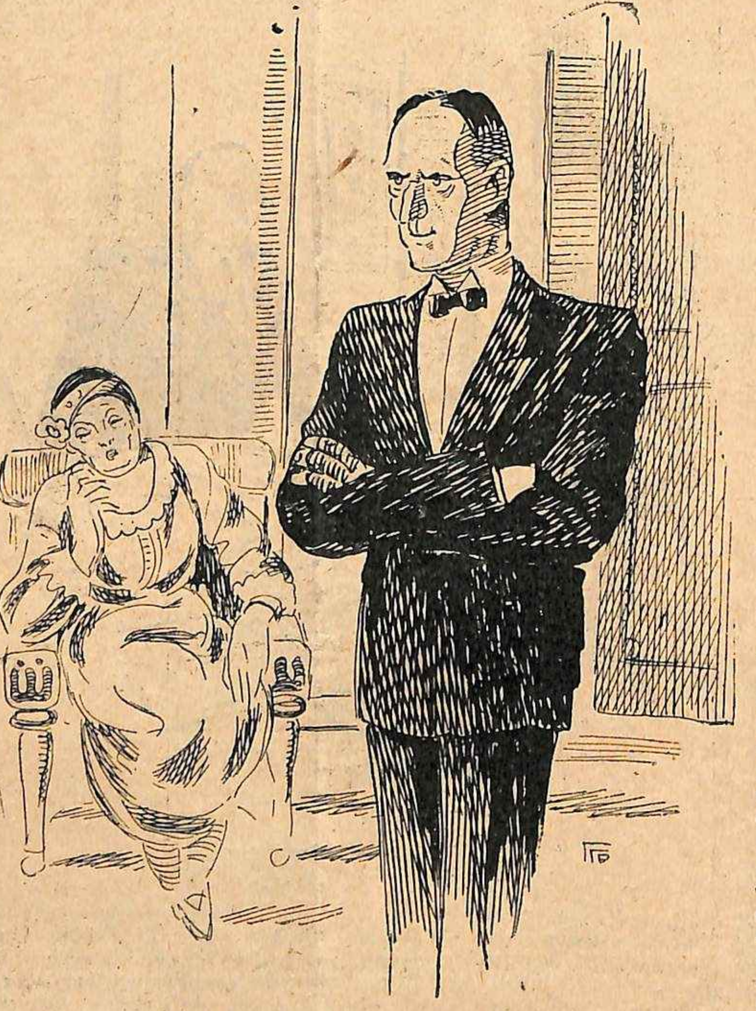

Ἦταν ἕνας ἄντρας μὲ ἔκφρασι ἐνεργητική

—Ὥστε τὰ λόγια τοῦ Φοῦλμπερ δὲν ἔκαναν καμμιὰ αἴσθησι σ' αὐτόν; ρώτησε ἡ «Τσιμινιέρα».

—Ὅλες ἡ λεπτομέρειες τοῦ γεύματος αὐτοῦ εἶνε χαραγμένες βαθειὰ μέσα στὴ μνήμη μου, ἀπάντησε ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἐποχῆς».

—Θὰ εἴχατε τὴν καλωσύνη νὰ μᾶς τὶς πῆτε, κύριε! εἶπε ὁ «κ. Πρόεδρος».

—Λοιπόν, ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ γεύματος, ὁ Φοῦλμπερ, χωρὶς νὰ μᾶς ἀποκαλύψη τὸ μυστικό, μᾶς μιλοῦσε γιὰ τὴν καταπληκτική, τὴν τρομερὴ δύναμι τοῦ μηχανήματος... Ἔξαφνα ὅμως ὁ στρατηγὸς Σ... τὸν διέκοψε, λέγοντας:

«—Μὰ ὅλ' αὐτὰ ποὺ μᾶς λέτε, ἀγαπητέ μου σοφέ, εἶνε μία ἱστορία τοῦ Ἰουλίου Βέρν... Τὰ διάβασα ὅταν ἤμουν μαθητής, στὰ «Πέντε ἑκατομμύρια τῆς Βεγκούμ»... Τὰ θυμᾶμαι μάλιστα πολὺ καλά... Ἀκοῦστε: Ἕνας Γερμανὸς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, εἶχε κατασκευάσει ἕνα τεράστιο κανόνι ποὺ ἡ κολοσσιαία ὀβίδα του θὰ μποροῦσε νὰ καταστρέψη μιὰ ὁλόκληρη μεγαλούπολι...»

»Ὁ στρατηγὸς Σ... λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, εἶχε πάρει ἕνα τόνο τόσο εἰρωνικό, ὥστε θεώρησα καθῆκον μου νὰ ἐπέμβω.

»—Ἀγαπητέ μου στρατηγέ, τοῦ εἶπα, ζοῦμε σήμερα σὲ μιὰ ἐποχή, ποὺ ὅλες ἡ φαντασίες τοῦ Ἰουλίου Βὲρν πραγματοποιήθηκαν... Δὲν θὰ ἦταν λοιπὸν ἐκπληκτικό, ἂν καὶ τὴν ὀβίδα, γιὰ τὴν ὁποία γίνεται λόγος στὰ «Πέντε ἑκατομμύρια τοῦ Βεγκούμ», τὴν ἐφεῦρε ὁ κ. Φοῦλμπερ...»

Ἐνῶ μιλοῦσα ἔτσι, ὁ Φοῦλμπερ, ὁ ὁποῖος καθόταν ἀπέναντί μας, κύτταξε τὸ στρατηγὸ κ' ἐμένα μὲ μιὰ ἔκφρασι ἀπέραντης περιφρονήσεως.

«—Ὅσο εὐφάνταστος κι' ἂν ἦταν ὁ Ἰούλιος Βέρν, εἶπε, δὲν θὰ τολμοῦσε ποτὲ νὰ ὀνειρευτῆ ὅτι ἡ σύγχρονη ἐπιστήμη εἶνε ἱκανὴ νὰ πραγματοποιήση!... Στὴ δική μου περίπτωσι, δὲν πρόκειται περὶ ὀβίδος, ἀλλὰ περὶ τορπίλλης... Πρόκειται γιὰ μιὰ τορπίλλη, ποὺ κανένα κανόνι στὸν κόσμο δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὴν χωρέση καὶ ποὺ καμμιὰ γνωστὴ ἐκρηκτικὴ ὕλη δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὴν ἐξαποστείλη μακρυά... Ἡ τορπίλλη μου εἶνε πιὸ μεγάλη ἀπὸ τὸ ὑπερωκεάνειο «Τιτανικός»!. Ἀκούσατε;... Εἶπα πιὸ μεγάλη ἀπὸ τὸν «Τιτανικό»... Ἔχει μάκρος τριακοσίων μέτρων κι' ἀναπτύσσει ταχύτητα τετρακοσίων χιλιομέτρων τὴν ὥρα! Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τὴ σταματήση!.. Καταστρέφει τὰ πάντα, καίει τὰ πάντα, ἐκμηδενίζει τὰ πάντα σὲ περιφέρεια πολλῶν λευγῶν... Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ κάνη τίποτε ἐναντίον της, ὅταν ξεκινήση! Τίποτε στὸν κόσμο δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἐμποδίση νὰ φτάση ἀκριβῶς στὸ σκοπό της καὶ νὰ ἐκραγῆ στὴν ὡρισμένη ὥρα καὶ στὸ ὡρισμένο μέρος! Ἡ τορπίλλη μου αὐτὴ ὀνομάζεται ΤΙΤΑΝΙΑ!..»

«—Δὲν ξέρω ἂν ἔχετε δῆ καμμιὰ φορὰ τὸ Θεόδωρο Φοῦλμπερ, ἐξακολούθησε ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἐποχῆς». Ἔχει καθαρὰ καὶ φωτεινὰ παιδικὰ μάτια, πρόσωπο μικροῦ ἐμπνευσμένου ἀγγέλου, πλαισιωμένο ἀπὸ τὰ λευκά του μαλλιά, ποὺ στριφογυρίζουν ἀνυπότακτα πάνω ἀπ' τὸ ἀνήσυχο μέτωπό του... Γενικὰ δὲ ἡ ὄψι του ἔχει κάτι τὸ περίεργο ποὺ προκαλεῖ ἀνησυχία...

»Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, μάλιστα, μᾶς ἀνησύχησε ἐξαιρετικά. Ὅταν σηκώθηκε ἀπ' τὸ τραπέζι, ἀφοῦ μᾶς εἶπε τὰ τρομερὰ αὐτὰ λόγια του, εἶχε κυριολεκτικῶς ὕφος τρελλοῦ!... Νόμιζα μάλιστα, ὅτι ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θὰ σωριαζόταν μπροστά μας, χτυπημένος ἀπὸ ἀποπληξία...

»Ὅταν ἔπειτ' ἀπὸ λίγη ὥρα ἔφυγε, ὁ στρατηγὸς Σ... μοῦ εἶπε:

—»Δὲν εἶν' ὁ πρῶτος ποὺ τὸν τρέλλανε ὁ πόλεμος!... Ἀδιάφορο!... Περάσαμε μιὰ ὤμορφη βραδειά! Εἶνε πολὺ διασκεδαστικὸς μὲ τὴν τορπίλλη του!...

»Ἔπειτα ἀρχίσαμε νὰ μιλοῦμε γιὰ ἄλλα πράγματα...

»Τὴν ἑπομένη, ἔλαβα μιὰ ἐπιστολὴ τοῦ Φοῦλμπερ διὰ τῆς ὁποίας μοῦ ἀνήγγελε, ὅτι ἦταν ἀποφασισμένος νὰ προτείνη τὴν ἐκρηκτική του μηχανὴ στοὺς Ἄγγλους καὶ μὲ παρακαλοῦσε νὰ τοῦ διευκολύνω τὸ ταξεῖδι του, φροντίζοντας νὰ τοῦ δοθοῦν ἡ ἀπαραίτητες ἄδειες... Ἐνδιαφέρθηκα ἀμέσως γι' αὐτές, γιατὶ δὲν ἤθελα νὰ τὸν λυπήσω. Ἔτσι ὁ Φοῦλμπερ ἔφυγε γιὰ τὴν Ἀγγλία... Μά, πρὶν φύγει, εἶχε γράψει στὸ διευθυντὴ τοῦ Ἐπιστημονικοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Σκάρμπορόου, ἀξιότιμο μίστερ Κρόμερ... Κ' ἔμαθα ἔπειτ' ἀπὸ λίγο καιρὸ ὅτι ὁ μίστερ Κρόμερ εἶχε πάρει στὰ σοβαρὰ αὐτὸ ποὺ εἶχε διασκεδάσει τὸ στρατηγὸ Σ...»

Ἀφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτά, ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἐποχῆς» σώπασε... Ὅλοι κύτταξαν τώρα τὸ μίστερ Κρόμερ κι' ὅλοι τὸν ἄκουσαν, ὄχι χωρὶς κάποια ταραχή, νὰ λέη:

—Βέβαια! Ὁ Θεόδωρος Φοῦλμπερ δὲν ἦταν καθόλου τρελλός... Ναί!... Ἡ μηχανή του μποροῦσε νὰ καταστρέψη ὁλόκληρο τὸ Βερολῖνο...

IV

Η ΓΙΓΑΝΤΙΑΙΑ ΤΟΡΠΙΛΛΗ

Ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ σύντομη σιωπή, ὁ «κύριος Πρόεδρος», σκύβοντας πάνω ἀπὸ τὸ μίστερ Κρόμερ, τὸν ρώτησε:

—Μίστερ Κρόμερ, ἐπιθυμοῦσα πολὺ νὰ μάθω, ἂν τὴ γνώμη τὴν ὁποία ἐκφέρατε σχετικῶς μὲ τὴν ἐνδιαφέρουσα ἐφεύρεσι τοῦ Θεοδώρου Φοῦλμπερ, τὴ σχηματίσατε κατόπιν πειραμάτων ποὺ ἔγιναν μπροστά σας;

—Ἀκριβῶς... Τὴ σχημάτισα κατόπιν πειραμάτων ποὺ ἔγιναν μπροστά μου.

—Καὶ ὁ Φοῦλμπερ δὲν εἶπε καμμιὰ ὑπερβολὴ σχετικῶς μὲ τὶς καταστροφὲς ποὺ μπορεῖ νὰ προκαλέση ἡ μηχανή του;...

—Καμμιὰ ἀπολύτως!

—Μίστερ Κρόμερ, πρέπει νὰ ξέρετε, ὅτι θ' ἀντιμετωπίσουμε τὴν ἀλήθεια μὲ θάρρος.. Μπορεῖτε, λοιπόν, νὰ μᾶς πῆτε τὰ πάντα...

—Ὑπάρχουν πράγματα, ποὺ μπορῶ νὰ σᾶς πῶ γι' αὐτὴ τὴ μηχανὴ καὶ πράγματα ποὺ δὲν μπορῶ νὰ τὰ πῶ...

—Πέστε ὅσα μπορεῖτε νὰ πῆτε, μίστερ Κρόμερ...

—Ὢλ ράϊτ... Θὰ σᾶς πῶ ἐν πρώτοις, ὅτι δέχτηκα τὸ Θεόδωρο Φοῦλμπερ μὲ τὸ σεβασμὸ τὸν ὁποῖο ὀφείλει ὁ καθεὶς σ' ἕνα γέρο δυστυχισμένο σοφό, ποὺ τόσο διακρίθηκε στὶς μελέτες του γιὰ τὶς θεραπευτικὲς ἰδιότητες τοῦ ραδίου... Γι' αὐτὸ μάλιστα, μόλις μοῦ εἶπε ὅτι εἶχε ἐφεύρει ἕνα μηχάνημα, μὲ τὸ ὁποῖο θὰ μποροῦσε νὰ καταστρέψη τὸ Βερολῖνο, τοῦ ἀπάντησα, ὅτι μιὰ τέτοια ἐφεύρεσι δὲν συμπεριλαμβανόταν στὸν κύκλο τῶν ἰατρικῶν του ἀναζητήσεων. Ἐκεῖνος ὅμως μοῦ εἶπε, ὅτι ἔκανα λάθος, γιατὶ καταστρέφοντας μὲ τὴ μηχανή του τὸ Βερολῖνο, θὰ ἀφάνιζε τὸ κακὸ ἀπ' τὸν κόσμο...

Παρ' ὅλη τὴν δυσκολία μὲ τὴν ὁποία ὁ μίστερ Κρόμερ ἐκφραζόταν στὰ γαλλικὰ καὶ τὴν προσπάθεια ποὺ κατέβαλαν οἱ ἀκροαταί του γιὰ νὰ τὸν παρακολουθήσουν στὴν ἀφήγησί του, τὸ ἐνδιαφέρον της ἦταν τόσο, ὥστε κανεὶς δὲν τὸν διέκοψε οὔτε μιὰ φορά.

Ὁ μίστερ Κρόμερ διηγήθηκε πῶς ὁ Φοῦλμπερ εἶχε πάει νὰ τὸν βρῆ μαζὺ μὲ τὰ σχέδιά του. Ἐπὶ δυὸ μέρες ὁ ἐφευρέτης τοῦ τὰ ἐξηγοῦσε, ὡσότου ὁ Κρόμερ πείσθηκε στὸ τέλος. Δὲν ἔμαθε βέβαια τὸ μεγάλο μυστικὸ ποὺ ἐξασφάλιζε τὴ μαθηματικὴ λειτουργία τοῦ τρομεροῦ μηχανήματος. Μὰ ὁ Φοῦλμπερ δὲν ἐδίστασε νὰ ἐμπιστευθῆ σ' ἕνα ἐπιστήμονα τῆς ἀξίας καὶ τῆς ἠθικῆς τοῦ μίστερ Κρόμερ, ποία ἦταν ἡ καινούργια ἐκρηκτικὴ ὕλη μὲ τὴν ὁποίαν θὰ γέμιζε τὴν τορπίλλη του κι' ἡ ὁποία τῆς ἐξησφάλιζε τὴ λειτουργία της.

—Πρέπει νὰ πῶ ἀμέσως στὶς ἐξοχότητές σας, ἐξακολούθησε ὁ μίστερ Κρόμερ, ὅτι ποτὲ δὲν μοῦ πέρασε ἀπ' τὴ σκέψι μου νὰ καταστρέψουμε τὸ Βερολῖνο μ' αὐτὴ τὴν ἐφεύρεσι... Δὲν εἴμαστε ἄγριοι. Σκέφτηκα ὅμως, ὅτι ἀντὶ τῆς γιγαντιαίας αὐτῆς τορπίλλης ποὺ θὰ στοίχιζε ἑξῆντα τοὐλάχιστον δισεκατομμύρια, θὰ μπορούσαμε νὰ κατασκευάσουμε κατὰ τὸ ὑπόδειγμά της μικρὲς τορπίλλες λιγώτερο ἀκριβὲς γιὰ νὰ καταστρέφουν ἐκ τεραστίων ἀποστάσεων φρούρια καὶ ὀχυρώματα. Πάντως δὲν εἶπα τὴν πρόθεσί μου στὸν Φοῦλμπερ, ὁ ὁποῖος ἐπέμενε ἀπολύτως νὰ καταστρέψουμε τὸ Βερολῖνο, γιὰ νὰ τρομοκρατήσουμε τὴ Γερμανία καὶ νὰ τελειώση πειὰ αὐτὸς ὁ καταραμένος πόλεμος. Στὴ σχετικὴ κουβέντα ποὺ ἔκανα μὲ τὸ Φοῦλμπερ, εἶδα πὼς αὐτὸς ἐπέμενε στὴν κατασκευὴ τῆς μεγάλης ΤΙΤΑΝΙΑΣ. Μ' αὐτὸ δὲν ἦταν τὸ δικό μου ὄνειρο! Ὄχι! Καὶ τοῦ εἶπα, ὅτι ἔπρεπε στὴν ἀρχή, πρὶν ἀπ' ὅλα, νὰ κατασκευάσουμε μιὰ μικρὴ Τιτάνια εἰκοσιπέντε μέτρων μάκρους καὶ τὸν ρώτησα πόσο θὰ στοίχιζε. Μοῦ ἀπάντησε, ὅτι ἡ μικρὴ Τιτάνια θὰ στοίχιζε τοὐλάχιστον δέκα ἑκατομμύρια φράγκα! Μίλησα τότε σχετικῶς στὸ ἰνστιτοῦτο μου σὲ μιὰ μυστικὴ συνεδρίασι. Καὶ παρ' ὅλα ὅσα κι' ἂν εἶπα σχετικῶς, οἱ ἄλλοι βρῆκαν τὸ ποσὸ τεράστιο καὶ τὴν ἐπιτυχία τῆς ἐφευρέσεως προβληματική!...

»Ἔφυγα τότε γιὰ τὸ Λονδῖνο, βρῆκα ἕνα πάμπλουτο Ἄγγλο πατριώτη, ὁ ὁποῖος δὲν θέλει νὰ φανερωθῆ τ' ὄνομά του, τοῦ μίλησα γιὰ τὴν ἐφεύρεσι τοῦ Φοῦλμπερ, τὸν ἔκανα νὰ ἐνδιαφερθῆ καὶ νὰ διαθέση ὅσα χρήματα θὰ χρειαζόντουσαν γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό.

»Ὁ Φοῦλμπερ δὲν ἤθελε καθόλου χρήματα, οὔτε γιὰ τὸν ἑαυτό του, οὔτε γιὰ τὴν οἰκογένειά του, μὰ ἔκλαιγε ἀπὸ χαρὰ μὲ τὴν ἰδέα ὅτι θὰ κατασκεύαζε τὴν μικρή του Τιτάνια, ὡσότου σὲ λίγο νὰ κατασκευάση καὶ τὴ μεγάλη!»

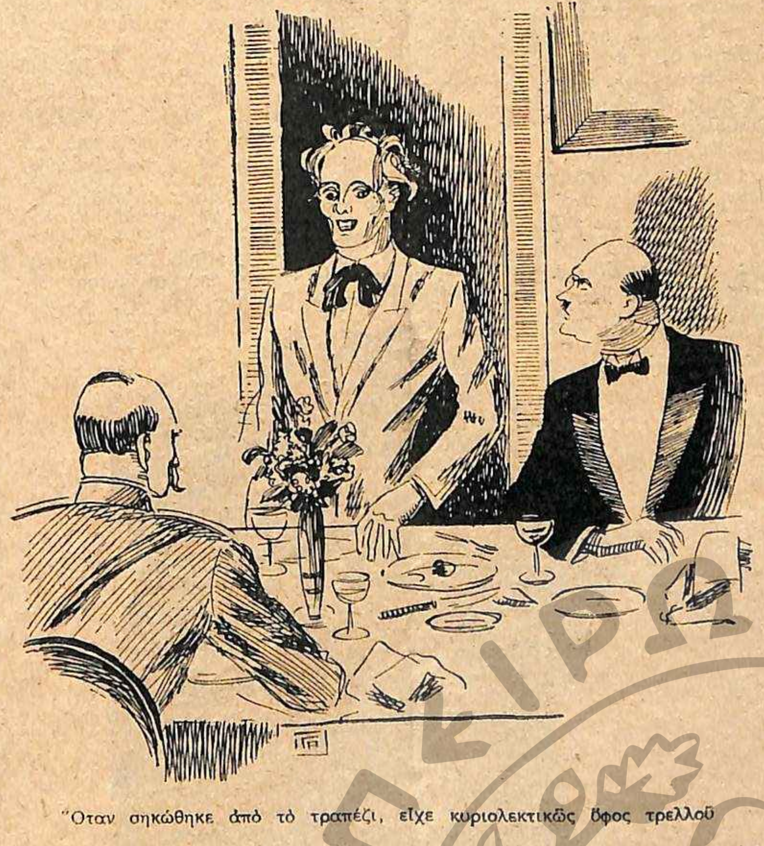

Ὅταν σηκώθηκε ἀπὸ τὸ τραπέζι, εἶχε κυριολεκτικῶς ὕφος τρελλοῦ

Κατόπιν ὁ μίστερ Κρόμερ διηγήθηκε, πῶς, μέσα σὲ τρεῖς μῆνες, κομμάτι πρὸς κομμάτι, ἡ μικρὴ Τιτάνια κατασκευάστηκε σὲ διάφορα ἐργοστάσια καὶ πῶς κατόπιν τὰ διάφορα κομμάτια συναρμολογήθηκαν σ' ἕνα μυστικὸ μέρος στὴ νῆσο τοῦ Μάν, στὴ θάλασσα τῆς Ἰρλανδίας. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἐργάσθηκε ἕνα εἰδικὸ συνεργεῖο ἀπὸ μέλη τοῦ ἰνστιτούτου τοῦ Σκάρμπορόου, ὑπὸ τὴν διεύθυνσι τοῦ Φοῦλμπερ κι' ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψι τοῦ Κρόμερ.

Ὁ ἐφευρέτης εἶχε καλέσει κοντά του τὴν γυναῖκα του, τὴν κόρη του Νικὸλ καὶ τὸν μνηστῆρα τῆς κόρης του, ἕναν Πολωνό, ὁ ὁποῖος τὸν βοηθοῦσε πρὸ πενταετίας στὶς ἐργασίες του, κι' ὁ ὁποῖος σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι εἶχε ἀναλάβει εἰδικῶς τὴν κατασκευὴ τῆς ἐκρηκτικῆς ὕλης.

—Νὰ τί μπορῶ νὰ σᾶς πῶ μὲ τὴν ἐκρηκτικὴ ὕλη!—εἶπε ὁ Κρόμερ. Ἦταν κυρίως ὑγροποιημένος ἀήρ, χάρις στὸν ὁποῖο ἐπιτυγχανότανε ἡ δημιουργία τῆς ταχύτητος καὶ ἡ τελικὴ τρομακτικὴ ἔκρηξις.

Ὡστόσο ὁ Κρόμερ μιλοῦσε μὲ δισταγμό, γιατὶ ἔβλεπε γύρω του ἀρκετοὺς ἀγνώστους. Δυὸ-τρεῖς φορὲς ἔρριξε μιὰ ματιὰ πρὸς τὴ σκοτεινὴ γωνιά, ὅπου βρισκόταν συμμαζεμένος ὁ Ρουλταμπίλ.

—Μὰ δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τί θαῦμα εἶνε ἡ μεγάλη Τιτάνια... ἐξακολούθησε ὁ μίστερ Κρόμερ. Κλείνει μέσα σαράντα Τιτάνιες μικρές... Καὶ ὅταν φτάνει στὸν προορισμό της καὶ σκάζει, ἡ μικρὲς Τιτάνιες διασκορπίζονται ὁλόγυρά της καὶ πηγαίνουν καὶ σκάζουν μὲ τὴ σειρά τους σὲ ὡρισμένα σημεῖα, ἔτσι, ποὺ τὸ ἔδαφος σὲ πολλῶν λευγῶν διάμετρο γύρω σκεπάζεται ἀπὸ ἐρείπια καὶ νεκρούς!... Ὑποθέστε πὼς ἔχετε μιὰ πόλι μὲ δυὸ-τρία ἑκατομμύρια κατοίκους... Ἔ λοιπόν, μιὰ ὥρα μετὰ τὴν ἄφιξι καὶ τὴν ἔκρηξι τῆς Τιτάνιας δὲν ὑπάρχει πειὰ οὔτ' ἕνα σπίτι ὄρθιο, οὔτ' ἕνας ἄνθρωπος ζωντανός!...

Μιὰ τρομερὴ σιωπὴ διαδέχτηκε τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ μίστερ Κρόμερ. Ἔπειτα, ὁ ὑπουργὸς μὲ τὸ παρατσοῦκλι «Τσιμινιέρα», ὁ ὁποῖος εἶχε ἀφήσει νὰ σβύνη τὸ ποῦρο του ἀπὸ τὴν κατάπληξί του, ζήτησε φωτιὰ καὶ εἶπε:

—Μοῦ φαίνεται ὅτι ὁ μίστερ Κρόμερ παρασύρεται καὶ λέει μερικὲς ὑπερβολές, ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν ἐπιτυχία τοῦ πειράματος ποὺ ἔκανε μὲ τὴ μικρὴ Τιτάνια. Ἔχω τὴ γνώμη, ὅτι ἡ κατασκευὴ μιᾶς μεγάλης Τιτάνιας, ὅπως τὴν ὀνειρεύτηκε ὁ Φοῦλμπερ, θὰ συναντοῦσε δυσκολίες ἀνυπέρβλητες...

—Ὄχι, ἐξοχώτατοι! διαμαρτυρήθηκε ὁ μίστερ Κρόμερ. Δὲν ὑπάρχει πειὰ καμμιὰ ἀνυπέρβλητη δυσκολία. Ἡ μικρὴ Τιτάνια κατασκευάστηκε ἀκριβῶς σύμφωνα μὲ τὸ μοντέλλο τῆς μεγάλης. Ἔκλεισε μέσα σαράντα μικρὲς τορπίλλες, γεμάτες ἀπὸ τὴν ἐκρηκτικὴ ὕλη τῆς ἐπινοήσεως τοῦ Φοῦλμπερ καὶ κανονισμένες μὲ τὸ σύστημα Φοῦλμπερ. Μπορῶ νὰ σᾶς πῶ ἀκόμα κι' αὐτό: Τὸ ἐσωτερικὸ τῆς Τιτάνιας εἶνε χωρισμένο σὲ τρία μέρη. Τὸ πιὸ μεγάλο ἀπ' τὰ χωρίσματα αὐτὰ προορίζεται γιὰ τὶς τορπίλλες μὲ τὴν ἐκρηκτικὴ ὕλη καὶ τὸ δεύτερο καὶ τὸ τρίτο γιὰ τὶς μηχανὲς ποὺ εἶνε ἐξαιρετικὰ πολύπλοκες...

Ὁ «Γυαλάκιας» ἔλαβε τότε τὸ λόγο καὶ εἶπε:

—Μίστερ Κρόμερ, μίλησα στοὺς κυρίους γιὰ τὰ θαυμαστὰ ἀποτελέσματα τοῦ πειράματος ποὺ ἔγινε μπροστὰ στὰ μάτια μου, μὰ θὰ ἦσαν εὐτυχεῖς ἂν ἄκουγαν περισσότερες λεπτομέρειες ἀπὸ τὸ στόμα σας...

Ὁ μίστερ Κρόμερ ὑποκλίθηκε καὶ διηγήθηκε τότε πῶς, ὅταν τελείωσε ἡ συναρμολόνησις τῆς τορπίλλης, στὴ νῆσο Μάν, ὁ Φοῦλμπερ, βοηθούμενος ἀπὸ τὸν Πολωνὸ μνηστῆρα τῆς κόρης του, ἔμπασε μέσα στὴν Τιτάνια ἕνα κουτὶ ποὺ περιεῖχε τὸ μυστηριώδη μηχανισμὸ ποὺ κανόνιζε ὅλη τὴν λειτουργία της. Ἔπειτα ὁ Ἄγγλος ἑκατομμυριοῦχος, ὁ ὁποῖος εἶχε καταβάλλει τὰ κεφάλαια, ἔδωσε τὸ σύνθημα τῆς ἐκκινήσεως.

Ὁ Ἄγγλος αὐτὸς εἶχε ἀγοράσει ἐπίτηδες γιὰ τὴ δοκιμὴ ἕνα νησάκι ποὺ βρίσκεται σὲ ἀπόστασι διακοσίων περίπου χιλιομέτρων βορειοδυτικῶς τῆς νήσου Μάν. Τὸ νησὶ λοιπὸν αὐτό, ἦταν ὁ προορισμὸς τῆς τορπίλλης... Τὸ ἀγγλικὸ ναυαρχεῖο, τὸ ὁποῖο εἶχε εἰδοποιηθῆ σχετικῶς, εἶχε λάβει ὅλα τὰ μέτρα του, τόσο στὴν ξηρά, ὅσο καὶ στὴ θάλασσα, γιὰ νὰ μὴ συμβοῦν δυστυχήματα.

Στὸ νησάκι, στὸ ὁποῖο θὰ ἔσκαζε ἡ τορπίλλη, ὑπῆρχε ἕνα χωριὸ καὶ τρεῖς συνοικισμοὶ ψαράδων. Οἱ κάτοικοί τους τοὺς ἄδειασαν καὶ πῆγαν στὴ Σκωτία, ἐνῶ ἀντιθέτως ἀποβιβάστηκαν στὸ νησὶ 50 βώδια καὶ 300 πρόβατα.

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκκίνησι τῆς τορπίλλης, ἡ ὁποία ἄφησε τὸ ὑπόστεγό της σφυρίζοντας μανιασμένα, ὁ Πολωνὸς βοηθὸς τοῦ ἐφευρέτου, ἡ δνὶς Νικὸλ Φοῦλμπερ, ὁ Κρόμερ, ὁ πλούσιος Ἄγγλος χρηματοδότης καὶ ἕνας ἀντιπρόσωπος τοῦ ἀγγλικοῦ ναυαρχείου, ἐπιβιβάστηκαν σὲ μιὰ ἀτμάκατο... Ἄκουσαν σὲ λίγο τὸ μακρυνὸ ἦχο τῆς ἐκρήξεως, ὁ ὁποῖος ἐδόνησε τὰ πάντα.

Ὅταν ἔπειτα ἀπὸ μιάμιση ὥρα ἔφτασαν ἀπέναντι στὸ νησί, ὅπου εἶχε γίνει ἡ ἔκρηξις, τὸ εἶδαν νὰ φλέγεται ὁλόκληρο.

Περίμεναν ἀκόμα δυὸ ὧρες ὥς ὅτου νὰ κατορθώσουν νὰ προσεγγίσουν ἐξ αἰτίας τῶν ἀσφυξιογόνων ἀερίων, τῶν ὁποίων τὰ βαρειὰ σύννεφα τοὺς κατεδίωκαν παντοῦ. Τέλος, μόλις ἀποβιβάστηκαν στὴν ξηρά, ἔμειναν κατάπληκτοι μὲ τὴν ἔκτασι τῆς καταστροφῆς. Δὲν ὑπῆρχε πειὰ τίποτε σ' αὐτὸ τὸ νησί, ποὺ ἔλαμπε ἀπὸ ζωή, πρὶν ἀπὸ λίγες ὧρες. Τὰ χωριά, τὰ δάση, τὰ βώδια, τὰ πρόβατα, ὅλα εἶχαν ἀπανθρακωθῆ, ὅλα εἶχαν καταστραφῆ... Βάδιζαν ἀπάνω σ' ἕναν ἀπέραντο γυμνὸ βράχο.

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΩΣ ΓΛΕΝΤΟΥΣΑΝ ΑΛΛΟΤΕ ΟΙ ΠΑΡΙΣΙΝΟΙ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΕΣ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΓΚΡΟΥΜ

Εὔθυμες ἀναμνήσεις τοῦ περιφήμου Παρισινοῦ ράφτη Πὼλ Πουαριὲ γιὰ τὴν προπολεμικὴ ζωὴ τῆς κοσμοπόλεως. Ὁ θρυλικὸς γκροὺμ τοῦ «Μαξίμ». Ἡ καρφίτσα μὲ τὰ πέντε διαμάντια τῆς ὤμορφης Ὀτερό. Ὁ σκανδαλώδης γάμος τοῦ μαρκησίου ντὲ Σαὶντ - Ὠμπέν. Μιὰ ἱστορικὴ φάρσα τοῦ θρυλικοῦ Ζεράρ. Ἡ κηδεία τοῦ μεγαλειτέρου γλεντζὲ τοῦ Παρισιοῦ, κτλ.

ΠΡΟΧΤΕΣ μὲ εἶχε πιάσει ἕνας τρομαχτικὸς ἐφιάλτης ὅλη τὴ νύχτα. Εἶχα δεῖ στ' ὄνειρό μου ὅτι τὸ «Μαξίμ», τὸ πιὸ παληό, τὸ πιὸ ἀριστοκρατικό, τὸ πιὸ εὔθυμο ἀπ' ὅλα τὰ πολυτελῆ καμπαρὲ τοῦ Παρισιοῦ, εἶχε ἀλλάξει θέσι κι' εἶχε γίνει ἀγνώριστο. Ξύπνησα λοιπὸν τρομαγμένος κι' ὅλη τὴν ἡμέρα δὲν μπόρεσα νὰ διώξω ἀπὸ τὸ νοῦ μου αὐτὴ τὴν ἔμμονο ἰδέα. Διάβολε ! Εἶμαι 53 χρόνων τώρα καὶ δὲν μ' ἀρέσει διόλου νὰ μοῦ ἀλλάζουν τὶς ἀδιόρθωτες συνήθειές μου.

Τὸ βράδυ, λοιπόν, μόλις ἄρχισαν ν' ἀνάβουν παντοῦ τὰ πολύχρωμα φῶτα τῆς κοσμοπόλεως, βγῆκα ἀπὸ τὸ σπίτι μου, γιὰ νὰ κάνω ἕναν περίπατο καὶ νὰ πάω ἔπειτα νὰ δειπνήσω στὸ «Μαξίμ», ὅπως πάντα. Ὁ ἐφιάλτης ὅμως τῆς περασμένης νύχτας εἶχε ἀφήσει μέσα μου ἕνα κακὸ προαίσθημα. «Ἔχει γοῦστο, συλλογιζόμουν, ν' ἀγόρασαν τὸ καμπαρὲ οἱ Ἀμερικάνοι γιὰ νὰ τὸ...μεταφέρουν στὴ Νέα Ὑόρκη... Θεέ μου ! Εἶνε μοιραῖο λοιπὸν νὰ δοῦμε στὰ χρόνια μας, ὅλοι ἐμεῖς οἱ παληοὶ γλεντζέδες τοῦ Παρισιοῦ κι' αὐτὴ ἀκόμη τὴ συμφορά ;»

Μ' αὐτὲς τὶς μαῦρες σκέψεις στὸ μυαλό, κατέβαινα μὲ τὰ πόδια τὴ λεωφόρο τῶν Ἠλυσίων - Πεδίων. Κοντὰ στὴν πλατεῖα τῆς Ὁμονοίας νόμισα σὲ μιὰ στιγμὴ ὅτι εἶχε γίνει κάποια σύγκρουσις. Πολὺς κόσμος εἶχε μαζευτεῖ μπροστὰ στὴν εἴσοδο τοῦ «Μαξίμ». Μιὰ συντροφιὰ ἀπὸ τοὺς συνηθισμένους θαμῶνες του χειρονομοῦσε καὶ φώναζε, σὰν νὰ εἶχε συμβεῖ κάποιο ἀνεπανόρθωτο κακό. Ὅλοι τους, ὁ κόμης ντὲ Λεϋσμόλ, ὁ βαρῶνος ντὲ λὰ Κιέζα, ὁ Φωσέ, ὁ «Βασιλεὺς» τοῦ σιδήρου, ὁ Πασκαρέ, ὁ «Βασιλεὺς» τῶν παιδικῶν παιγνιδιῶν, ὁ Πρεντουαζόν, ὁ «Βασιλεὺς» τοῦ καπέλλου κι' ὁ περίφημος δόκτωρ Παλαβουάν, εἶχαν μιὰ ἔκφρασι ἀπογοητεύσεως στὸ πρόσωπο, σὰν νὰ εἶχαν χάσει ὅλη τὴν περιουσία τους στὸ Χρηματιστήριο.

—Δὲν εἶν' ἐδῶ κανεὶς γιὰ νὰ πληρώση τὸ ταξί μου ; Γκρίνιαζε ὁ βαρῶνος ντὲ Γκλαίρ, κατεβαίνοντας ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀπὸ ἕνα αὐτοκίνητο. Ὁρῖστε χάλια ! Μὰ ποῦ εἶνε ὁ Ζεράρ ; Ὁ Ζεράρ !...

—Ἡσυχᾶστε, φίλε μου, τοῦ εἶπε ὁ κόμης ντὲ Λεϋσμόλ. Κι' ἐμεῖς γυρεύουμε τὸν Ζεράρ, μὰ φαίνεται ὅτι αὐτὸς ὁ διάβολος ἔχει γίνει ἄφαντος ! Ἔφυγε ἄξαφνα καὶ κανεὶς δὲν ξέρει ποῦ πῆγε καὶ ποῦ βρίσκεται τώρα...

—Πῶς ! Ἔκανε κατάπληκτος ὁ βαρῶνος ντὲ Γκλαίρ. Χάθηκε ὁ Ζεράρ ;

—Ἔτσι φαίνεται... Τοῦ ἀπάντησε μὲ πίκρα ὁ βαρῶνος ντὲ λὰ Κιέζα. Κι' ἐγώ, ποὺ ἐρχόμουν γιὰ νὰ τοῦ ζητήσω χρήματα !...

—Σᾶς χρωστάει ;

—Μὰ τί λέτε ! Ἐγὼ τοῦ χρωστάω. Καὶ μοῦ χρειάζονται σήμερα κιόλας δέκα χιλιάδες φράγκα.

—Τὰ ἔχετε ἀπόλυτη ἀνάγκη ;

—Μὰ βέβαια. Τὰ θέλω γιὰ τὴν κηδεία τοῦ θείου μου.

—Ἆ ! Πέθανε, ἐπιτέλους !

—Ὄχι ἀκόμα, μὰ δὲν θ' ἀργήση νὰ πεθάνη, κι' ὅπως καταλαβαίνετε, δὲν θέλω νὰ μὲ βρῆ ἀπένταρο αὐτὸ τὸ λυπηρὸ γεγονός. Ὁ Ζεράρ, λοιπόν.... Μὰ ποῦ εἶνε ὁ Ζεράρ ; Ζεράρ !....

Ὅλος ὁ κόσμος ἤθελε τὸν Ζεράρ, τὸν περίφημο γκροὺμ τοῦ «Μαξίμ», τὸν «βασιλέα» τῶν γκρούμς, ὅπως θὰ ἔλεγαν οἱ Ἀμερικάνοι.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ στὴν πόρτα τοῦ καμπαρὲ φάνηκαν δυὸ μικροσκοπικοὶ γκροὺμ μὲ τὴν κόκκινη λιβρέα τοῦ «Μαξίμ» καὶ τὸ αἰώνιο καλπάκι στραβὰ στὸ κεφάλι.

—Ποῦ εἶνε ὁ γκρούμ ; Φώναξε ὁ βαρῶνος ντὲ Γκλαίρ.

—Ἐγὼ εἶμαι, κύριε, τοῦ ἀπάντησε ζωηρὰ ὁ πιὸ μικρὸς ἀπ' τοὺς δυὸ διαβολάκους.

—Κι' ὁ Ζεράρ ;

—Πῆγε νὰ ξεκουραστῆ λιγάκι στὸν πύργο του, στὸ Πῶ...

—Ἆ, ἔτσι ;... Τότε, μικρούλη μου, ἀφοῦ εἶσαι ὁ ἀντικαταστάτης του, κάνε ὅ,τι θέλεις, μὰ πρέπει ἀμέσως νὰ μοῦ βρῆς δέκα χιλιάδες φράγκα... Τοῦ εἶπε ὁ βαρῶνος ντὲ λὰ Κιέζα.

—Ὁρῖστε πεντακόσια φράγκα μπροστά, τοῦ εἶπε ὁ γκρούμ. Καὶ τώρα ὑπογράψετέ μου αὐτὴ τὴν ἀπόδειξι καὶ νὰ μείνετε ἥσυχος..... Πρὶν τελειώσετε τὸ δεῖπνο σας, θὰ ἔχετε καὶ τὸ ὑπόλοιπο....

—Δὲν μπορῶ νὰ πῶ τίποτα, ἐδήλωσε τότε ὁ βαρῶνος στοὺς φίλους του. Αὐτὸ τὸ κέντρο εἶνε πάντοτε καθὼς πρέπει... Ὅσο γι' αὐτὸ τὸ παιδί, θὰ πάη μπροστά, σᾶς τὸ λέω ἐγὼ καὶ νὰ τὸ θυμηθῆτε....

Κι' ἔπειτα μπῆκε στὸ καμπαρὲ μὲ τοὺς φίλους του καὶ κάθησε στὸ συνηθισμένο του τραπέζι. Ὁ Ζεράρ ὅμως, ὁ ἀλησμόνητος Ζεράρ, ἐξακολουθοῦσε νὰ βασανίζη τὴ σκέψι μας καὶ γι' αὐτό, ὕστερ' ἀπ' τὴν πρώτη μποτίλλια τῆς σαμπάνιας, ὁ βαρῶνος ντὲ Γκλαὶρ ἄρχισε νὰ διηγῆται τὶς ἀναμνήσεις του γιὰ τὸν περίφημο «βασιλέα» τῶν γκρούμς.

* * *

—Φαντασθῆτε, ἔλεγε ὁ βαρῶνος στοὺς φίλους του, ὅτι δέκα λεπτὰ πρὶν ξεκινήσουν τὰ διάφορα ἐξπρές, ὁ Ζεράρ μποροῦσε νὰ σᾶς βρῆ ἕνα ὤμορφο διαμέρισμα, σ' ὁποιαδήποτε διεύθυνσι κι' ἂν τραβούσατε.... Ἤξερε τὸν ἀριθμὸ τοῦ τηλεφώνου ὅλων τῶν μεγάλων κυριῶν τοῦ ἡμικόσμου κι' ἐπὶ πλέον τί ἀποζημίωσι ζητοῦσαν ἀπ' τοὺς θαυμαστάς των !... Ἦταν δαιμόνιος ! Μποροῦσε νὰ σᾶς σώση ἀπὸ τὴν πιὸ δύσκολη θέσι, νὰ πνίξη ἕνα σκάνδαλο, νὰ σοφιστῆ μιὰ δικαιολογία καὶ νὰ διαφωτίση ἕνα μυστήριο. Ἐγὼ τὸν θεωροῦσα καλύτερο ἀπὸ τὸν Σέρλοκ Χόλμς.

»Μιὰ μέρα ἡ ὤμορφη Ὀτερό, ἡ «βασίλισσα» τῆς Μονμάρτρης, δειπνοῦσε μὲ τοὺς φίλους της στὸ βάθος τῆς σάλλας, ὅταν ἄξαφνα εἶδε ὅτι εἶχε χάσει τὴν καρφίτσα της, μιὰ καρφίτσα ἀνεκτιμήτου ἀξίας, μὲ πέντε μεγάλα διαμάντια. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ θἄξιζε περισσότερο ἴσως ἀπὸ ἕνα ἑκατομμύριο. Φώναξε λοιπὸν ἀμέσως τὸν Ζερὰρ καὶ τοῦ ἐμπιστεύθηκε σιγανὰ τὴν ὑπόθεσι. Προσέφερε 50.000 φράγκα ὡς ἀμοιβὴ σ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ εὕρισκε τὸ κόσμημά της. Ὁ Ζερὰρ ἔβαλε τὸ μονόκλ του καὶ συλλογίσθηκε. Νόμιζε ὅτι κάτι εἶχε δεῖ τὸ μάτι του, ἐδῶ καὶ λίγη ὥρα... Ἕνας πελάτης τοῦ καμπαρὲ εἶχε σκύψει, μετὰ τὸ θριαμβευτικὸ πέρασμα τῆς ὤμορφης Ὀτερό, κι' εἶχε μαζέψει κάτι ἀπὸ κάτω. Θὰ ἦταν δίχως ἄλλο ἡ πολύτιμη καρφίτσα. Πῶς ὅμως θὰ κατάφερνε νὰ τοῦ τὴν πάρη ; Ὁ δαιμόνιος Ζερὰρ τότε ὠργάνωσε γρήγορα τὸ ἀκόλουθο σενάριο :

»Ὁ ἀρχιμάγειρος εἶχε πάρει τὴν παραγγελία νὰ ἑτοιμάση ἕνα ὑπέροχο γλύκισμα γιὰ τὸ τραπέζι τῆς κυρίας Ὀτερό. Ὅταν λοιπὸν μπῆκε στὴ σάλλα ἕνα κάτασπρο μαρμιτόνι, κρατῶντας στὸ κεφάλι του τὸ γλύκισμα, ὁ Ζεράρ, ποὺ ἔτυχε νὰ βρίσκεται στὸ δρόμο του φορτωμένος ἕνα σωρὸ παλτά, ψηλὰ καπέλλα, μπαστούνια καὶ πολυτελεῖς γοῦνες, ὅπως τὸν παρουσιάζει ἀκόμα τὸ σκῖτσο του στὴ λίστα τοῦ καμπαρέ, σώριασε μὲ μιὰ τρικλοποδιὰ καταγῆς τὸ μαρμιτόνι, ἐνῶ ὁ δίσκος μὲ τὴν τούρτα ἔκανε φτερὰ καὶ σκόρπισε στὰ μοῦτρα καὶ στοὺς ὤμους τοῦ πελάτου ποὺ εἶχε βρεῖ τὸ κόσμημα. Ἀμέσως κατόπιν ὁ Ζερὰρ ἔτρεξε κοντὰ στὸν καταλερωμένο πελάτη, τὸν σήκωσε ὄρθιο καὶ τὸν ὡδήγησε ἀμέσως στὴν τουαλέττα, ἀνάμεσα ἀπ' τὰ ἤχηρα γέλια τῶν πελατῶν τοῦ καμπαρέ. Ἐκεῖ τοῦ ἔβγαλε τὰ ροῦχα γιὰ νὰ τὰ καθαρίση ἀπὸ τὶς κρέμες καὶ σὲ μιὰ τσέπη τοῦ γιλέκου του, ὅπως εἶχε μαντέψει, βρῆκε τὴν καρφίτσα μὲ τὰ πέντε διαμάντια !...

»Ὕστερ' ἀπὸ λίγο ὁ ἴδιος ὁ Ζερὰρ παρουσίασε στὴν κυρία Ὀτερὸ ἕνα ἄλλο γλύκισμα, στολισμένο μὲ μιὰ τοῦφα ἀπὸ κόκκινα τριαντάφυλλα. Αὐτὰ τὰ τριαντάφυλλα ἦσαν δεμένα μὲ μιὰ μεταξωτὴ κορδέλλα, ἀπάνω στὴν ὁποία ἄστραφτε τὸ χαμένο κόσμημά της. Θεωρῶ τώρα περιττὸ νὰ σᾶς πῶ ὅτι ἡ ὤμορφη Ὀτερὸ χάρισε τὸ πιὸ γλυκὸ χαμόγελό της στὸν Ζερὰρ καὶ τοῦ ἔδωσε ἀμέσως ἕνα τσὲκ 50.000 φράγκων, ποὺ τὸ εἶχε ὑπογράψει ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἕνας ἀπὸ τοὺς βαθύπλουτους θαυμαστάς της...

Ἕνας μαῦρος γκροὺμ τοῦ «Μαξίμ»

Κι' ὁ βαρῶνος ντὲ Γκλαὶρ ἐπρόσθεσε, ἀναστενάζοντας :

—Ποιὸς μπορεῖ νὰ ξεχάση ἐκεῖνα τὰ χρόνια ;

Ὁ καθένας τότε ἄρχισε νὰ διηγῆται τὴν ἱστορία του. Ὁ κόμης ντὲ Λεϋσμὸλ θυμήθηκε τὶς φάρσες τοῦ Ζεράρ.

—Θὰ μοῦ μείνουν ἀλησμόνητα, μᾶς εἶπε, τὰ σαρκαστικὰ πειράγματα τοῦ Ζερὰρ καὶ τὰ πνευματώδη καλαμπούριά του. Δὲν ἄφηνε ἥσυχο κανένα. Ὅποιος ἔμπαινε στὸ καμπαρέ, γινόταν δεκτὸς μὲ τὸν πιὸ εὔθυμο, μὲ τὸν πιὸ εἰρωνικὸ καὶ μὲ τὸν πιὸ ἔξυπνο τρόπο. Ἔπρεπε νὰ εἶνε κανεὶς πλούσιος, κομψός, πνευματώδης, Παρισινός, γιὰ νὰ πατήση τὸ πόδι του ἐδῶ μέσα. Ὁ Ζερὰρ τότε εἶχε κάνει τὸ «Μαξίμ» ἕνα εἶδος ἀριστοκρατικῆς λέσχης, μ' ἐκλεκτὰ μέλη... Ἀλήθεια, ἦσουν ἐδῶ πέρα, Κιέζα, ὅταν ὁ μαρκήσιος ντὲ Σαὶντ - Ὠμπὲν ἔβαλε στοίχημα νὰ παντρευτῆ μιὰ γυναῖκα τοῦ ἡμικόσμου στὴ Νὸτρ - Ντάμ ;

—Σούτ ! Ζοῦν ἀκόμα κι' οἱ δυό τους, ψιθύρισε ὁ βαρῶνος ντὲ λὰ Κιέζα.

—Ἆ, τί σκάνδαλο, φίλοι μου, συνέχισε ὁ Λεϋσμόλ. Ὁ **μαρκήσιος** ντὲ Σαὶντ - Ὠμπὲν εἶχε παρουσιαστεῖ μιὰ μέρα στὴ Μητρόπολι κι' εἶχε πεῖ στὸ διάκο : «Φεύγω ὕστερ' ἀπὸ δυὸ μέρες γιὰ τὶς ἀποικίες καὶ ἐπιθυμῶ νὰ νομιμοποιήσω τὶς σχέσεις μου καὶ νὰ παντρευτῶ τὴ γυναῖκα ποὺ ἀγαπάω». Ὁ διάκος τοῦ ζήτησε τὸ πιστοποιητικὸ τῆς Δημαρχίας κι' ὁ Ζερὰρ δὲν δυσκολεύτηκε διόλου νὰ προμηθεύση στὸν τρελλὸ μαρκήσιο ἕνα ψεύτικο. Κ' ἔτσι ὁ γάμος ἔγινε μὲ μεγάλη ἐπισημότητα στὴ Νὸτρ - Ντάμ. Ἔπειτα παρετέθη ἐδῶ στὸ «Μαξίμ» τὸ πιὸ τρελλὸ καὶ τὸ πιὸ ἀφάνταστο γαμήλιο γεῦμα. Ὁ Ζερὰρ εἶχε καλέσει ὅλο τὸ ἀριστοκρατικὸ Παρίσι γιὰ νὰ μὴ χάση αὐτὸ τὸ θέαμα. Ἡ νύφη, ὕστερ' ἀπ' τὴν τρίτη σαμπάνια, εἶχε πηδήξει ἀπάνω στὸ τραπέζι καὶ χόρευε μισόγυμνη, ἐνῶ ὁ μαρκήσιος ντὲ Σαὶντ - Ὠμπὲν προσπαθοῦσε νὰ ἰσορροπήση ἀπάνω στὸ πηγοῦνι του ἕναν πύργο ἀπὸ κρυστάλλινα ποτήρια. Αὐτὸ τὸ σκάνδαλο τοῦ ψεύτικου γάμου ἔκανε πάταγο στὸ Παρίσι καὶ φυσικὰ δὲν ἄργησε νὰ φτάση κι' ὡς τὴν Ἀρχιεπισκοπή. Κι' αὐτὴ ἡ ἱστορία θὰ εἶχε ἕνα πολὺ ἄσχημο τέλος, ἂν τὴν ἄλλη μέρα ὁ Σαὶντ - Ὠμπὲν δὲν προσέφερε στὸν Ἀρχιεπίσκοπο χίλια ναπολεόνια γιὰ νὰ τὰ μοιράση στὰ ὀρφανὰ τοῦ Παρισιοῦ...

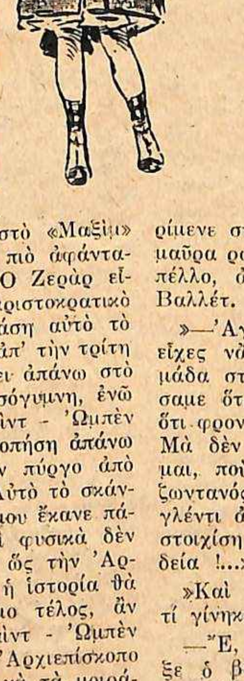

Κι' ὁ κόμης ντὲ Λεϋσμὸλ γέμισε πάλι τὰ ποτήρια μας μὲ σαμπάνια.

* * *

—Θυμᾶστε, ἄραγε, κι' ἐκείνη τὴ σοπράϊζ - **πάρτυ**, στοῦ Βαλλέτ, τοῦ μεγαλείτερου γλεντζὲ καὶ ξενύχτη τῆς κοσμοπόλεως, τοὺς εἶπα τότε κι' ἐγώ, ποὺ εἶχα θυμηθεῖ ἄξαφνα μιὰ μακάβρια φάρσα τοῦ Ζεράρ. Ὁ Βαλλὲτ ἦταν ὁ ταχτικώτερος θαμώνας τοῦ «Μαξίμ». Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ὅμως εἶχε νὰ φανῆ στὸ καμπαρὲ ἑπτὰ ἡμέρες κι' ἑπτὰ νύχτες ! Τὰ ξημερώματα λοιπὸν τῆς ὀγδόης ἡμέρας, βγαίνοντας μὲ τὸν Ζερὰρ ἀπὸ τὸ «Μαξίμ», συναντήσαμε τὸν Βαλλὲτ τύφλα στὸ μεθῦσι, νὰ τραβάη γιὰ τὸ δάσος τῆς Βουλώνης, μέσα σ' ἕνα ἀνοιχτὸ ἁμάξι. Ὁ Ζεράρ, μ' ἕνα πήδημα, ἅρπαξε τὰ γκέμια τοῦ ἀλόγου καὶ τὸ σταμάτησε. Ἔπειτα μ' ἔβαλε νὰ καθήσω δίπλα στὸ Βαλλὲτ καὶ μοῦ εἶπε : «Νά, πάρε τὸ κλειδὶ τοῦ σπιτιοῦ του, βάλε τον νὰ κοιμηθῆ καὶ δῶσε παραγγελία στοὺς ὑπηρέτες νὰ μὴ τὸν ξυπνήσουν πρὶν ἀπὸ τὸ μεσημέρι... Ἂν δὲν εἶχα δουλειά, θὰ ἐρχόμουν κι' ἐγὼ μαζύ σου. Μὰ βιάζουμαι...». Κι' ὁ Ζερὰρ μ' ἀποχαιρέτησε μ' ἕνα μυστηριῶδες χαμόγελο καὶ χάθηκε στὸ βάθος τοῦ δρόμου... Φαίνεται ὅμως ὅτι κι' ἐγὼ ἤμουν μεθυσμένος, γιατί ἀντὶ νὰ πᾶμε στὸ Νεϋγύ, ὅπου καθόμαστε κι' οἱ δυό, ὁ ἕνας ἀπέναντι ἀπὸ τὸν ἄλλο, ἐξακολουθήσαμε τὸ δρόμο γιὰ τὸ δάσος τῆς Βουλώνης. Κι' ἐκεῖ, μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου, βρήκαμε μπροστὰ στὴν Ἁψῖδα τοῦ Θριάμβου τὸν μαρκήσιο ντὲ Κροζέ, τὴν Μπλὰνς ντ' Ἀρτιενὺ καὶ τὸν κόμητα ντὲ Μορβὰλ νὰ σουπάρουν σ' ἕνα τραπέζι, ποὺ τὸ εἶχαν στήσει μέσα στὸ ἁμάξι τους. Ὅταν μᾶς εἶδαν, μᾶς προσκάλεσαν ἀμέσως νὰ πιοῦμε μαζὺ μιὰ μποτίλλια σαμπάνια καὶ νὰ δοκιμάσουμε λίγη κρύα πέρδικα...Στὶς ἐννιὰ ἡ ὥρα ὁ Βαλλὲτ κι' ἐγὼ γυρίσαμε τέλος στὰ σπίτια μας ! Στὶς ἔντεκα ἡ ὥρα ἕνας ἐργολάβος κηδειῶν μὲ τοὺς ἀνθρώπους του ἄρχισε νὰ κρεμάη βαρειὰ νεκρώσιμα στὴν πόρτα τοῦ Βαλλέτ! Στὶς δώδεκα ἦσαν ὅλα ἕτοιμα. Ἡ νεκροφόρος περίμενε στὴν εἴσοδο... Ὁ Ζερὰρ μὲ μαῦρα ροῦχα καὶ μὲ πένθος στὸ καπέλλο, ἀνέβηκε στὸν κοιτῶνα τοῦ Βαλλέτ.

»—Ἀγαπητέ μου φίλε, τοῦ εἶπε, εἶχες νἄρθης μιὰ ὁλόκληρη ἑβδομάδα στὸ «Μαξίμ», κι' ὅλοι νομίσαμε ὅτι πέθανες. Βλέπεις λοιπὸν ὅτι φροντίσαμε γιὰ τὴν κηδεία σου. Μὰ δὲν ξέρεις τώρα πόσο χαίρομαι, ποὺ βλέπω ὅτι εἶσαι ἀκόμα ζωντανός. Δὲν πειράζει... Ἕνα γλέντι ἀπόψε στὸ «Μαξίμ» θὰ σοῦ στοιχίση λιγώτερο ἀπὸ μιὰ κηδεία !...».

»Καὶ μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τί γίνηκε ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἐδῶ...

—Ἔ, λοιπόν, φίλοι μου, φώναξε ὁ βαρῶνος ντὲ Γκλαίρ, πᾶνε πειὰ αὐτὰ τὰ χρόνια. Δὲν μποροῦμε σήμερα νὰ διασκεδάσουμε ὅπως γλεντούσαμε ἄλλοτε στὸ «Μαξίμ».

—Αὐτὸ θὰ τὸ δοῦμε !... Ψιθύρισε μὲ πεῖσμα ὁ μικρὸς γκροὺμ μὲ τὴν κόκκινη λιβρέα, ποὺ ἔφερνε τὸ «ὑπόλοιπο» τοῦ δανείου στὸ βαρῶνο ντὲ λὰ Κιέζα κι' ἑτοιμαζόταν νὰ φανῆ ἀντάξιος διάδοχος τοῦ Ζεράρ, τοῦ «βασιλέως» τῶν γκροὺμς τῆς κοσμοπόλεως.

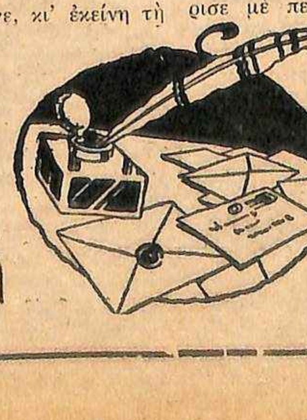

ΠΩΛ ΠΟΥΑΡΙΕ

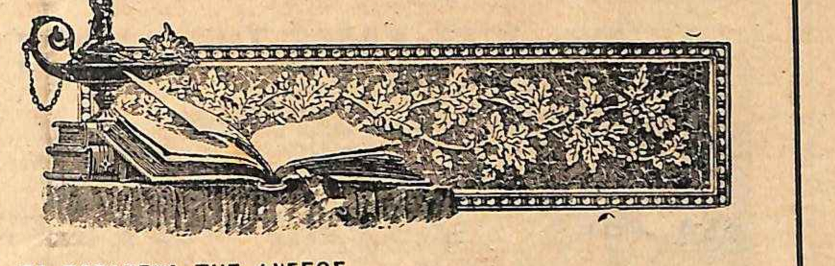

ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΓΥΝΑΙΚΕΣ... ΓΕΝΕΙΟΦΟΡΟΙ

Τὰ γένεια τῆς βασιλίσσης Χαμτσοῦ. Τί ἔγραφε ἡ Δωδεκάδελτος τῶν Ρωμαίων γιὰ τὶς γυναῖκες ποὺ ξυρίζονται. Ἡ γενειοφόρος Ἄρτεμις. Γυναῖκες μὲ γένεια κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους. Οἱ ἔρωτες τῶν γενειοφόρων γυναικῶν, κτλ.

Ὅταν ὁ Μολιέρος ἔγραφε ὅτι «τὰ μουστάκια καὶ τὰ γένεια εἶνε ἡ παντοδυναμία», θέλοντας μ' αὐτὸ νὰ δείξη τὴ δύναμι καὶ τὴν ὑπεροχὴ τοῦ ἀνδρικοῦ φύλου, δὲν εἶχε βέβαια ὑπ' ὄψει του τὶς γυναῖκες, ποὺ ἡ φύσις, ἀπὸ μιὰ ἰδιοτροπία της, θέλησε νὰ τὶς στολίση μὲ γένεια καὶ μουστάκια...

Γιὰ τὶς γυναῖκες αὐτὲς ὁ δόκτωρ Μπεριγιὸν ἔχει γράψει μιὰ περισπούδαστη πραγματεία, ἀπὸ τὴν ὁποία παίρνουμε τὰ πιὸ ἐνδιαφέροντα σημεῖα.

Φαίνεται λοιπὸν ὅτι ἡ γενειοφόροι γυναῖκες ἀποτελοῦν μιὰ παραξενιὰ τῆς φύσεως κι' ὅτι τέτοιες γυναῖκες ἔζησαν ἀρκετὲς στοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους.

Μεταξὺ τῶν ἀρχαιολογικῶν εὑρημάτων τῆς Αἰγύπτου ὑπάρχουν καὶ εἰκόνες τῆς βασιλίσσης Χαμτσοῦ, ἡ ὁποία παριστάνεται μὲ μακρυὰ γενειάδα. Εἶνε δὲ γνωστὸ ἀπὸ τὴν ἱστορία ὅτι ἡ περίφημη αὐτὴ βασίλισσα καμάρωνε ἐξαιρετικὰ γιὰ τὴ γενειάδα της.

Ὁ Ἀριστοτέλης ἀναφέρει ὅτι ἡ ἱέρειες τῆς Ἀρτέμιδος στὴν Καρία κάθε φορὰ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ πέση κάποια δυστυχία στὸ λαό, ἔβλεπαν νὰ βγαίνουν στὰ μάγουλά τους πυκνὰ γένεια. Ἡ δὲ Δωδεκάδελτος τῶν Ρωμαίων περιέχει μιὰ διάταξι, ἡ ὁποία ἀπαγορεύει στὶς γυναῖκες νὰ...ξυρίζωνται. Τὸ πρᾶγμα αὐτὸ μαρτυρεῖ ὅτι στὴ Ρώμη τότε ὑπῆρχαν πολλὲς «ἀνδροπρεπεῖς» γυναῖκες, ποὺ ξύριζαν τὸ χνοῦδι τοῦ προσώπου των, θέλοντας ν' ἀποκτήσουν ἔτσι γένεια. Ἐκτὸς ὅμως ἀπ' αὐτά, εἶνε ἱστορικῶς ἐξακριβωμένο ὅτι στὴν Κύπρο ἐλατρεύετο ἡ πωγωνοφόρος Ἄρτεμις. Ἀργότερα μάλιστα ἡ λατρεία τῆς γενειοφόρου αὐτῆς θεᾶς μετεφέρθη καὶ στὴ Ρώμη.

Στοὺς νεωτέρους χρόνους ἐπιβεβαιώνεται καὶ μὲ εἰκόνες ἡ ὕπαρξις γενειοφόρων γυναικῶν. Περίεργη εἶνε μιὰ εἰκόνα τῆς Ἑλένης - Ἀντωνίας, ἡ ὁποία ζοῦσε τὸ 1599 στὴν Αὐλὴ τῆς ἀρχιδουκίσσης Μαρίας καὶ ἡ ὁποία ὑπῆρξε φιλάρεσκος στὸ ἔπακρον, ὅπως εἶνε ὅλες ἡ γενειοφόρες γυναῖκες.

Κατὰ τὸν δόκτορα Μπεριγιόν, ὄχι μόνον φιλάρεσκες εἶνε ἡ γυναῖκες ποὺ ἔχουν ὑπερβολικὰ τριχωτὸ τὸ πηγοῦνι καὶ τὸ ἐπάνω χεῖλι, ἀλλὰ καὶ ἐραστὰς βρίσκουν, ὅπως ἀκριβῶς συμβαίνει νὰ γίνωνται κατακτηταὶ καρδιῶν καὶ οἱ σπανοὶ ἄνδρες.

* * *

Μεταξὺ τῶν διασήμων γυναικῶν τῆς ἱστορίας γενειοφόρος ὑπῆρξε καὶ ἡ Μαργαρίτα τῆς Πάρμας, ἡ ὁποία ἦταν μάλιστα καὶ ὑπερήφανη γιὰ τὸ ἀνδροπρεπὲς στόλισμα τοῦ προσώπου της. Σὲ μιὰ ἱστορικὴ εἰκόνα της παριστάνεται ν' ἀνακρίνη τοὺς πρωτεργάτες τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1588 στὰς Κάτω Χώρας.

Ἡ Βέρθα Ἀκαΐρα, γενειοφόρος κι' αὐτή, ἔμοιαζε καταπληκτικὰ μὲ τὸν τελευταῖο αὐτοκράτορα τῆς Γαλλίας Ναπολέοντα Γ'. Γεννήθηκε στὴν Τύνιδα καὶ παντρεύτηκε σὲ ἡλικία δεκαπέντε ἐτῶν μ' ἕναν ἔμπορο, μὲ τὸν ὁποῖο ἀπέκτησε καὶ δυὸ παιδιά.

Ἡ ὡραία καὶ πνευματώδης δεσποινὶς Λουΐζα Κ., γνωστὴ στὰ παρισινὰ προπολεμικὰ σαλόνια, ἦταν κι' αὐτὴ «προικισμένη» ἀπὸ τὴ φύσι μὲ γένεια καὶ μουστάκια. Κανένας ὅμως δὲν ἤξερε τὸ μυστικό της, γιατί ξυριζόταν μὲ ἄκρα ἐπιμέλεια κάθε πρωῒ κι' ἐπειδὴ τὰ γένεια της ἦσαν ξανθὰ καὶ τὸ φτειασίδωμά της πολὺ προσεκτικό, ἦταν ἀδύνατο νὰ διακρίνη κανεὶς τίποτε.

Ὅταν ὅμως ἀρραβωνιάστηκε, ἀπεκαλύφθη τὸ μυστικό της στὸ μνηστῆρα της, πρᾶγμα ποὺ ἀπέλπισε τὴ δεσποινίδα Λουΐζα, ἡ ὁποία νόμισε ὅτι αὐτὸ θ' ἀποτελοῦσε τὴν αἰτία διαλύσεως τοῦ συνοικεσίου. Οἱ φόβοι της ὅμως ἀπεδείχθησαν ἀβάσιμοι, γιατί ὁ ἀρραβωνιαστικός της τόσο τρελλὰ τὴν ἀγαποῦσε, ὥστε ὄχι μόνον νὰ παραβλέψη τὸ φυσικὸ αὐτὸ ἐλάττωμά της, ἀλλὰ καὶ νὰ τὴν βεβαιώση ὅτι θὰ τὴν ἀγαποῦσε περισσότερο μὲ τὰ γένεια. Ἀργότερα μάλιστα τὴν ἔπεισε νὰ μὴν ξυρίζεται, ν' ἀφήνη τὰ γένεια της καὶ νὰ στρίβη τὰ μουστάκια της, κατὰ τὶς ὑποδείξεις του.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΑΓΑΘΗΣ ΚΡΙΣΤΙ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ 16

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Μυστικῆς Ἀσφαλείας κάλεσε στὸ γραφεῖο του τὸν Τόμμυ καὶ τὴν Ἔδιθ γιὰ νὰ τοὺς συγχαρῆ.

— Εἶμαι πάρα πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ σᾶς, τοὺς εἶπε. Μὰ ἔχετε τὸ νοῦ σας... Χρειάζεται τώρα μεγάλη προσοχή. Παίξαμε ἕνα πολὺ ἄσχημο παιγνίδι στοὺς Ρώσσους. Γιὰ συλλογισθῆτε καλὰ ὅτι ἔχομε στὰ χέρια μας ὅλα τὰ μυστικά τους ! Ἔχομε θρονιαστῆ στὰ γραφεῖα τους, ἔχομε πιάσει ὅλους τοὺς μυστικοὺς πράκτορές τους καὶ διαβάζομε κάθε τόσο ὅλα τὰ κρυπτογραφικά τους τηλεγραφήματα. Προσοχὴ ὅμως ! Οἱ Ρῶσσοι δὲν θ' ἀργήσουν νὰ μᾶς δείξουν τὰ δόντια τους...

—Ἐμένα, μοῦ φαίνεται ὅτι ἔχουν καταλάβει κιόλας αὐτὴ τὴν κωμῳδία... Παρετήρησε ὁ Τόμμυ.

— Καὶ δὲν ἔχεις διόλου ἄδικο, τοῦ ἀπάντησε ὁ ἀρχηγός του. Ἔμαθα ὅτι ἕνας εἰδικὸς πράκτωρ ξεκίνησε ἀπὸ τὴ Μόσχα γιὰ τὸ Λονδῖνο. Μὰ δὲν ξέρω οὔτε μὲ ποιὸ ὄνομα ταξειδεύει, οὔτε πότε πρόκειται νὰ φτάση. Εἶνε ἕνας παμπόνηρος Ρῶσσος, γνωστός μας ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ πολέμου. Προσέξτε : μιλάει καλύτερ' ἀπὸ ἐμᾶς τ' ἀγγλικὰ κι' ἔχει ἀξιοθαύμαστο ταλέντο μεταμορφωτοῦ. Εἶνε ὁ μυστηριώδης πράκτωρ 16 τοῦ συνθηματικοῦ κώδικος τῶν Μπολσεβίκων.

»Ὁ ἀριθμὸς 16 δὲν ξέρει προσωπικῶς κανένα ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του ποὺ βρισκόντουσαν στὸ Λονδῖνο πρὶν τοὺς πιάσετε. Θἄρθη λοιπὸν στὸ «γραφεῖο σας», νομίζοντας πὼς εἶστε ἀφοσιωμένοι στοὺς Μπολσεβίκους καὶ μὲ κάποια πρόφασι θὰ θελήση νὰ συνεννοηθῆ μαζύ σας μὲ συνθηματικὲς λέξεις. Ἡ πρώτη ἀπ' αὐτὲς τὶς λέξεις εἶνε, καθὼς ξέρετε, ὁ ἀριθμὸς 16. Σ' αὐτὴν πρέπει ν' ἀπαντήσετε ἀμέσως μὲ μιὰ φράσι ποὺ νὰ περιέχη τὸν ἴδιο ἀριθμό. Τὸ δεύτερο σύνθημα, ποὺ τὸ ἀνακάλυψα τώρα μόλις, εἶνε ἡ ἑξῆς ἐρώτησις : «Περάσατε ποτὲ τὴν θάλασσα τῆς Μάγχης ;» Σ' αὐτὴν τὴν ἐρώτησι ἐσεῖς πρέπει ν' ἀπαντήσετε : «Ἤμουν στὸ Βερολῖνο στὶς 13 τοῦ περασμένου μηνός !» Δὲν ξέρομε τίποτα περισσότερο... Εἶμαι βέβαιος ὅμως ὅτι θὰ τὸν ξεγελάσετε καὶ θὰ καταφέρετε νὰ κερδίσετε τὴν ἐμπιστοσύνη του. Ὅσο γιὰ τὴν ἀσφάλειά σας, μείνετε ἥσυχοι, ἔχω λάβει τὰ μέτρα μου...

Κι' ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς συμπληρωματικὲς ὁδηγίες ὁ Τόμμυ καὶ ἡ Ἔδιθ, οἱ δυὸ νεαροὶ ντέτεκτιβ τῆς Μυστικῆς Ἀσφαλείας, ἀποχαιρέτησαν τὸν σὲρ Κάρτερ τὸν ἀρχηγό τους καὶ βιάστηκαν νὰ γυρίσουν στὸ γραφεῖο τους.

* * *

Ἡ ἡμέρα εἶχε περάσει δίχως κανένα ἐξαιρετικὸ γεγονὸς κι' ἄρχισε νὰ βραδυάζη, ὅταν ἄξαφνα ὁ μικρὸς γκρούμ μπῆκε στὸ γραφεῖο τοῦ Τόμμυ, κρατῶντας τὴν κάρτα ἑνὸς ἐπισκέπτη.

— Πρίγκηψ Βλαντιρόφσκυ, διάβασε ὁ Τόμμυ μὲ σιγανὴ φωνή. Μπᾶ ! Γιὰ κύτταξε σύμπτωσις, ἔκανε κυττάζοντας τὴν Ἔδιθ στὰ μάτια.

Κι' ἀμέσως εἶπε στὸ γκροὺμ νὰ εἰσαγάγη τὸν ἐπισκέπτη.

Ὁ πρίγκηψ Βλαντιρόφσκυ ἦταν ἕνας κομψὸς ἄνδρας μετρίου ἀναστήματος, μ' ἕνα μικρὸ ξανθὸ γένι. Δὲν θὰ εἶχε φτάσει ἀκόμη τὰ σαράντα.

—Ὁ μίστερ Μπλούντ, ὁ διευθυντὴς τοῦ γραφείου ; Ρώτησε μὲ καθαρὴ ἀγγλικὴ προφορὰ τὸν Τόμμυ. Ἔρχομαι, ξέρετε, γιὰ τὴν ὑπόθεσι ἑνὸς κοριτσιοῦ δεκαέξη χρόνων καὶ θέλω ν' ἀποφύγω μὲ κάθε τρόπο τὸ σκάνδαλο...

— Ἀγαπητὲ πρίγκηψ, τοῦ ἀπάντησε ὁ ντέτεκτιβ, τὸ γραφεῖο μας ἐργάζεται δεκαέξη ὁλόκληρα χρόνια, πάνω σ' αὐτὲς τὶς ὑποθέσεις. Μὴν ἀνησυχῆτε λοιπόν.

—Τί λέτε ! Ἔκαν' ὁ πρίγκηψ μ' ἕνα παράξενο χαμόγελο. Καὶ δὲν περάσατε ποτὲ τὴ θάλασσα τῆς Μάγχης ;

—Πῶς ; Τοῦ ἀπάντησε ὁ Τόμμυ κι' ἔκανε ὅτι συλλογιζόταν. Ἂν δὲν ἀπατῶμαι, ἤμουν στὸ Βερολῖνο στὶς 13 τοῦ περασμένου μηνός.

—Ἔ, μὰ τότε, τοῦ εἶπε ὁ ξένος, εἶνε περιττὸ νὰ συνεχίσουμε αὐτὴν τὴν κωμῳδία. Θὰ ξέρετε ἀσφαλῶς ποιὸς εἶμαι... Ἄλλωστε ὑποθέτω ὅτι σᾶς εἰδοποίησαν, δὲν εἶν' ἔτσι ;

—Βέβαια, ἔκανε ὁ Τόμμυ.

— Φίλοι μου, τοὺς εἶπε τότε ὁ Ρῶσσος πράκτωρ, ἦρθα ἐδῶ πέρα γιὰ νὰ δῶ τί συμβαίνει...

—Μᾶς πρόδωσαν ! Τοῦ φώναξε ἡ Ἔδιθ, ποὺ δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ κρατήση τὸ στόμα της κλειστό.

Ὁ Ρῶσσος σούφρωσε τὰ φρύδια του.

— Τὸ περίμενα αὐτό, Σέργιε, εἶπε στὸν Τόμμυ. Ἂς εἶνε... Θὰ κυττάξωμε τώρα νὰ δοῦμε τί μποροῦμε νὰ κάνωμε. Μά, καταλαβαίνετε, δὲν μπορῶ νὰ ἔρχωμαι ἐδῶ πέρα. Πρὸς τὸ παρὸν κατέλυσα στὸ ξενοδοχεῖο «Μπλίτς». Θὰ πάρω ὅμως μαζύ μου τὴ Μαρίζ. Ἐσεῖς εἴσαστε ἡ Μαρίζ ; Ρώτησε τὴν Ἔδιθ.

Ἡ Ἀγγλίδα ντέτεκτιβ κούνησε τὸ κεφάλι της καταφατικά.

— Πῶς σᾶς λένε, ἐδῶ πέρα ;

— Μὶς Ρόμπινσον.

— Ἔ, λοιπόν, μὶς Ρόμπινσον, θἄρθῆτε νὰ δειπνήσωμε μαζὺ στὸ «Μπλίτς». Κι' ἔπειτα, γενικὸ ραντεβοῦ στὸ «ἐπιτελεῖο». Σύμφωνοι, Σέργιε ;

— Ἀπολύτως, τοῦ ἀπάντησε ὁ Τόμμυ, ὁ ὁποῖος δὲν ἤξερε βέβαια ποῦ βρισκόταν τὸ μυστηριῶδες «ἐπιτελεῖο» τῶν Ρώσσων...

Ἡ Ἔδιθ τότε φόρεσε τὴ γοῦνα της κι' ἀκολούθησε τὸν πρίγκηπα Βλαντιρόφσκυ. Ὁ Τόμμυ, ὅταν ἔμεινε μόνος, εἰδοποίησε ἀμέσως μὲ τὸ τηλέφωνο τὸν ἀρχηγό του κι' ὁ σὲρ Κάρτερ τὸν διέταξε νὰ πάη κι' αὐτὸς στὸ ξενοδοχεῖο τοῦ Ρώσσου, γιὰ νὰ μὴ χάση τὰ ἴχνη τῆς Ἔδιθ, τῆς γυναίκας του...

* * *

Ὅταν ὁ Τόμμυ ἔφτασε στὸ χὼλ τοῦ «Μπλίτς», βρῆκε τὸν σὲρ Κάρτερ νὰ τὸν περιμένη ὁλόχαρος.

— Εἶνε ἀκόμη στὸ ἑστιατόριο, τοῦ ἐξήγησε. Ἔχω περικυκλώσει τὸ ξενοδοχεῖο μὲ τοὺς ἀνθρώπους μας. Αὐτὴ τὴ φορὰ θὰ κάνωμε καλὸ κυνήγι... Δυὸ πόλισμεν μὲ πολιτικὰ εἶνε ἀπάνω καὶ τριγυρίζουν ἔξω ἀπὸ τὸ διαμέρισμα τοῦ ψευτοπρίγκηπος. Μὴ φοβᾶστε τίποτα. Δὲν κινδυνεύει ἡ γυναίκα σας . . . Προσοχὴ τώρα ! Νάτοι ! Βγαίνουν ἀπὸ τὸ ἑστιατόριο...

Ὁ Τόμμυ κρυμμένος πίσω ἀπὸ μιὰ κολώνα, εἶδε τὸ Ρῶσσο καὶ τὴν Ἔδιθ νὰ περνοῦν τὸ χὼλ καὶ νὰ μπαίνουν στὸν ἀσανσέρ.

Ὁ σὲρ Κάρτερ κι' ὁ ντέτεκτιβ περίμεναν λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας γιὰ νὰ τοὺς εἰδοποιήσουν ἀπὸ πάνω. Ὁ Τόμμυ μετροῦσε τὶς στιγμὲς μὲ ἀγωνία. Τέλος, ἕνας ἀπὸ τοὺς «μυστικοὺς» ἀστυφύλακες κατέβηκε γιὰ νὰ μάθη τί συνέβαινε.

—Πῶς! Ἔκανε κατάπληκτος ὁ σὲρ Κάρτερ. Δὲν τοὺς εἴδατε ν' ἀνεβαίνουν ἀπάνω ; Μὰ πρὸ πέντε λεπτῶν μπῆκαν στὸν ἀσανσέρ !

— Δὲν φάνηκαν, σέρ... Τοῦ ἀπάντησε ὁ μυστικὸς ἀστυνόμος.

Ὁ σὲρ Κάρτερ ὥρμησε πρὸς τὸν ἀσανσὲρ ποὺ κατέβαινε ἐκείνη τὴ στιγμὴ καὶ ρώτησε τὸ γκρούμ :

— Δὲν ἀνέβασες πρὸ ὀλίγου ἕναν κύριο μὲ ξανθὸ γένι καὶ μιὰ νεαρὰ κυρία στὸ δεύτερο πάτωμα ;

— Ὄχι στὸ δεύτερο, κύριε, στὸ τρίτο. Τοῦ ἀπάντησε ὁ γκρούμ.

Ὁ σὲρ Κάρτερ πήδηξε μέσα στὸν ἀσανσὲρ μαζὺ μὲ τὸν Τόμμυ.

— Μὴ φοβᾶστε, τοῦ ξαναεῖπε. Σὲ κάθε πάτωμα ἔχω κι' ἀπὸ ἕναν πόλισμαν.

Ὁ ἀσανσὲρ στάθηκε στὸ τρίτο πάτωμα. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀσφαλείας κι' ὁ ντέτεκτιβ ὥρμησαν στὸ διάδρομο. Τὴν ἴδια στιγμὴ τοὺς σταμάτησε ἕνας ὑπηρέτης.

— Τοὺς εἶδα, ἀρχηγέ, εἶπε στὸ σὲρ Κάρτερ. Εἶνε στὸ 318 !

Ὁ Τόμμυ ἀνάσανε.

— Πολὺ καλά. Ὑπάρχει ἄλλη ἔξοδος ; Ρώτησε ὁ σὲρ Κάρτερ.

— Ὄχι, ἀρχηγέ. Ὅλες ἡ πόρτες τῶν δωματίων ἀνοίγουν πρὸς τὸ διάδρομο...

—Ξέρεις ποιὸς κάθεται στὸ 318;

—Μάλιστα. Ἡ μίσες Κόρτλαντ Βὰν Σνάϊντερ, ἀπὸ τὸ Ντητρόϊτ.

— Περίεργο ! Ἔκανε ὁ σὲρ Κάρτερ. Πρέπει νὰ μποῦμε ἀμέσως σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο. Φώναξέ μου ἀπὸ κάτω τὸν Ἔβανς καὶ τὸν Κλύντεσλυ.

Ὅταν ἀνέβηκαν οἱ δυὸ ἀστυνομικοί, ὁ σὲρ Κάρτερ ἄνοιξε ἀθόρυβα μ' ἕνα ἀντικλείδι τὴν πόρτα τοῦ διαμερίσματος 318. Μπροστά τους τώρα βρισκόταν μιὰ μικρὴ εἴσοδος. Δεξιά, μιὰ ἀνοιχτὴ πόρτα ποὺ ὡδηγοῦσε στὴ σάλλα τοῦ μπάνιου. Ἀπέναντι, ἦταν ἕνα σαλόνι. Ἀριστερὰ τέλος μιὰ κλειστὴ πόρτα, πίσω ἀπὸ τὴν ὁποία ἀκουγόντουσαν πνιγμένα βογγητά. Ὁ σὲρ Κάρτερ ἔσπρωξε ἀπότομα τὴν πόρτα καὶ μπῆκε μέσα μαζὺ μὲ τοὺς βοηθούς του.

Ἀπάνω σ' ἕνα μεγάλο κρεββάτι μιὰ κομψὴ καὶ κάπως ἡλικιωμένη γυναίκα ἦταν δεμένη χειροπόδαρα καὶ μ' ἕνα φίμωτρο στὸ στόμα ! Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀσφαλείας ἔκανε νόημα στοὺς ἀστυνομικοὺς νὰ ψάξουν τὸ διαμέρισμα κι' ἔσκυψε γιὰ νὰ λύση τὴν κυρία τοῦ 318.

Οἱ ἀστυνομικοί, ὕστερ' ἀπὸ λίγες στιγμὲς ξαναγύρισαν ἀπογοητευμένοι. Ὁ Ρῶσσος καὶ ἡ Ἔδιθ εἶχαν γίνει ἄφαντοι !

Ὁ σὲρ Κάρτερ, κίτρινος σὰν τὸ κερί, ὅταν ἔκοψε τὰ σχοινιὰ τῆς μίσες Κόρτλαντ Βὰν Σνάϊντερ, τὴν παρακάλεσε νὰ τοῦ ἀφηγηθῆ λεπτομερῶς τί εἶχε συμβῆ.

— Ἄ, εἶνε ἀποτρόπαιο, ἀποτρόπαιο ! Ἄρχισε νὰ φωνάζη μὲ ἀγανάκτησι ἡ Ἀμερικανίδα. Στεκόμουν μπροστὰ στὸ κρεββάτι κι' ἔβγαζα τὰ κοσμήματά μου, ὅταν ἄξαφνα ἕνας ἄγνωστος ὥρμησε ἀπὸ πίσω μου, ἔβαλε ἕνα φιαλίδιο κάτω ἀπὸ τὴ μύτη μου καὶ πρὶν προφτάσω νὰ πάρω τὴν ἀναπνοή μου, εἶχα πέσει κιόλας λιπόθυμη ἀπάνω στὸ κρεββάτι. Ἔπειτα, ὅταν συνῆλθα, βρέθηκα δεμένη χειροπόδαρα καὶ μ' ἕνα φίμωτρο στὸ στόμα ! Θεέ μου ! Ποῦ εἶνε τὰ κοσμήματά μου ; Ποῦ εἶνε τὰ μαργαριτάρια μου ;

— Κυρία μου, ἡσυχᾶστε... Τῆς εἶπε ὁ σὲρ Κάρτερ. Ὁ ἄγνωστος ποὺ σᾶς ἐπετέθη ἦταν μόνος του ;

— Ὄχι ! Φώναξε ἡ Ἀμερικανίδα. Ὅταν συνῆλθα, τὸν εἶδα νὰ φεύγη ἀπὸ τὴν πόρτα ποὺ βρίσκεται ἀπέναντι στὸ κρεββάτι μου μὲ μιὰ νέα ποὺ περπατοῦσε σὰν ὑπνωτισμένη...

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀσφαλείας κι' ὁ Τόμμυ ὥρμησαν ἀμέσως πρὸς τὴν πόρτα ποὺ τοὺς εἶχε δείξει ἡ μίσες Βὰν Σνάϊντερ καὶ ποὺ συγκοινωνοῦσε μὲ τὸ διπλανὸ διαμέρισμα. Μὰ ἦταν κλειδωμένη ἀπὸ μέσα, ἀπὸ τὸ δωμάτιο τῆς Ἀμερικανίδος !

Ὁ σὲρ Κάρτερ πήγαινε νὰ τρελλαθῆ ἀπὸ τὴ λύσσα του ! Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν εἶχε ἐξαφανισθῆ ὁ Ρῶσσος μὲ τὴ ναρκωμένη Ἔδιθ ; Τί μυστήριο ἦταν αὐτό ;

Κατάχλωμος, βγῆκε στὸ διάδρομο κι' ἔδωσε νευρικὰ τὴ διαταγὴ στοὺς βοηθούς του νὰ κάνουν ἄνω-κάτω τὸ ξενοδοχεῖο, νὰ ψάξουν παντοῦ, ἀπὸ τὶς σοφίτες ὥς τὰ ὑπόγεια, μήπως τυχὸν ἀνακαλύψουν τὰ ἴχνη τῆς μυστικῆς ἀστυνόμου καὶ τοῦ μυστηριώδους Ρώσσου πράκτορος.

Ὁ Τόμμυ, μὲ τὴν ἀγωνία στὴν καρδιά, εἶχε βγῆ κι' αὐτὸς στὸ διάδρομο κι' ἔσπαζε τὸ κεφάλι του, προσπαθῶντας νὰ λύση αὐτὸ τὸ σκοτεινὸ αἴνιγμα. Θεέ μου ! Ζοῦσε ἄραγε ἀκόμα ἡ Ἔδιθ ; Μήπως εἶχε δολοφονηθῆ ἀπὸ τὸ Ρῶσσο πράκτορα ; Μὰ πῶς ; Ποῦ ; Πότε ; Τί διάβολο ! Εἶχαν κάνει φτερὰ κι' οἱ δυό τους κι' εἶχαν φύγει ἀπὸ τὸ παράθυρο ;

Ὁ ντέτεκτιβ, καθὼς περπατοῦσε νευρικὰ στὸ διάδρομο, στάθηκε ἄξαφνα μπροστὰ στὸν Ἔβανς καὶ τὸν Κλύντεσλυ ποὺ ἐφύλαγαν τὴν Ἀμερικανίδα, τοὺς κύτταξε μ' ἕνα βλέμμα τρελλοῦ κι' ἔπειτα μ' ἕνα τεράστιο πήδημα βρέθηκε μέσα στὸν κοιτῶνα τῆς μίσες Βὰν Σνάϊντερ. Ἡ δυστυχισμένη γυναίκα, τρέμοντας ἀπὸ τὸ φόβο της, ἦταν ξαπλωμένη στὸ κρεββάτι.

— Μὲ συγχωρῆτε, τῆς εἶπε ὁ Τόμμυ εἰρωνικά, μὰ θὰ σᾶς ἀνησυχήσω πάλι. Θέλω νὰ βρῶ τὴ γυναῖκα μου ! Μοῦ κάνετε τὴ χάρι νὰ κατεβῆτε ἀπὸ τὸ κρεββάτι σας;

— Μὰ τὴν πίστι μου, εἴσαστε τρελλός ! Τοῦ φώναξε ἡ μίσες Βὰν Σνάϊντερ.

Ὁ Τόμμυ ὅμως ἐξακολουθοῦσε νὰ χαμογελάη εἰρωνικά.

— Πολὺ ἔξυπνο τὸ «κόλπο» σας, τῆς εἶπε, μὰ δὲν ἔπιασε. Εἴμαστε, βλέπετε, πιὸ κατεργάρηδες ἐμεῖς. Ἐμπρός ! Κατεβῆτε ἀπὸ τὸ κρεββάτι !..

Ὁ Ἔβανς, ποὺ εἶχε μπῆ στὸ δωμάτιο, ἅρπαξε τὴν Ἀμερικανίδα ἀπὸ τὰ χέρια καὶ τὴν κατέβασε κάτω, παρ' ὅλες τὶς διαμαρτυρίες της καὶ τὰ οὐρλιάσματά της.

Ὁ Τόμμυ τότε σήκωσε τὶς κουβέρτες καὶ πρὸς τὸ μέρος τοῦ τοίχου βρῆκε κρυμμένη κι' ἀναίσθητη τὴν ὄμορφη γυναῖκα του. Μὰ δὲν εἶχε δολοφονηθῆ. Ἁπλῶς μόνο ἦταν ναρκωμένη...

Ἔπειτα, γυρίζοντας πρὸς τὸν Ἔβανς καὶ τὸν Κλύντεσλυ, τοὺς φώναξε μ' ἕνα θριαμβευτικὸ ὕφος:

— Καὶ τώρα, κύριοι, τὸ φινάλε τῆς κωμῳδίας.

Καὶ μὲ μιὰ ἀπότομη κίνησι, ἅρπαξε ἀπὸ τὰ μαλλιὰ τὴ μίσες Βὰν Σνάϊντερ, καὶ τὰ μαλλιά της τοῦ ἀπόμειναν στὰ χέρια !

—Ἰδοὺ ὁ ἀριθμὸς 16 ! Τοὺς ἐξήγησε ὁ Τόμμυ ποὺ εἶχε θυμηθῆ τὴν τελευταία στιγμὴ ὅτι ὁ Ρῶσσος πράκτωρ ἦταν ἕνας περίφημος μεταμορφωτής.

Κι' ὕστερα, ἐνῶ ὁ Κλύντεσλυ ἔτρεχε νὰ εἰδοποιήση τὸν σὲρ Κάρτερ καὶ νὰ φωνάξη ἕνα γιατρό, ὁ Τόμμυ ἔσκυψε πάνω ἀπὸ τὴν ὑπνωτισμένη γυναῖκα του κι' ἄρχισε νὰ τῆς φιλάη τὰ χέρια μὲ τρυφερότητα, κλαίγοντας κρυφὰ ἀπὸ τὴ χαρά του...

ΑΓΑΘΗ ΚΡΙΣΤΙ

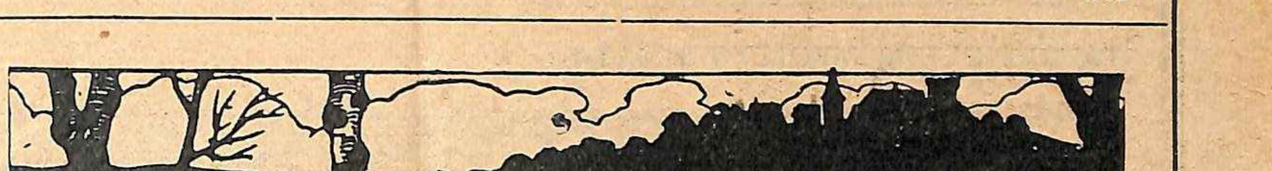

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΔΙΑΣΗΜΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΔΟΥΜΑ ΥΙΟΥ

Τὸ μπιλλιέτο τῆς παλαιμάχου ἠθοποιοῦ. Τὸ ζωοτροφεῖο τοῦ Δουμᾶ υἱοῦ. Ἡ ἀτυχίες τοῦ Παρισινοῦ κριτικοῦ. Μιὰ παράξενη, ἀλλὰ πραγματικὴ φραστικὴ εἰκών. Ὁ Πέτρος Νέφσκυ καὶ τὰ ποσοστὰ τῆς συνεργασίας. Ἡ φλυαρίες ἑνὸς φιλαργύρου, κτλ.

Ὅταν ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς, υἱός, ἔγραψε τὸ δρᾶμα του «ὁ Ἄσωτος Πατέρας», τὸ ἔστειλε σὲ διαφόρους γνωστούς του συγγραφεῖς καὶ καλλιτέχνας γιὰ νὰ τὸ διαβάσουν. Μεταξὺ τῶν ἄλλων, τὸ ἔστειλε καὶ σὲ μιὰ τέως ἠθοποιό, ἡ ὁποία εἶχε πολλὰ κοινὰ σημεῖα μὲ τὴν ἡρωΐδα τοῦ ἔργου...

Ἡ παλαίμαχος ἠθοποιός, ὅταν ἐπέστρεψε τὸ ἔργο στὸν συγγραφέα, τὸ συνώδευσε μὲ τὸ ἑξῆς μπιλλιέτο :

«Τὸ δρᾶμα σας, ἀγαπητέ μου, εἶνε θαυμάσιο. Ἡ ἡρωΐς ὅμως τοῦ ἔργου στερεῖται πνεύματος! Γιατὶ αὐτό ;»

Ὁ Δουμᾶς, τότε τῆς ἀπάντησε :

«Ἁπλούστατα, φίλη μου. Ἂν τὴν εἶχα κάνει ἔξυπνη, ὅλος ὁ κόσμος, στὸ πρόσωπό της, θ' ἀνεγνώριζεν... ἐσᾶς !»

* * *

Ὁ Δουμᾶς συντηροῦσε στὸ σπίτι του ὁλόκληρο... ζωολογικὸ κῆπο : τὸν κόκκορα Καίσαρα, τὸν γάλο Μισούφ, τὸν γύπα Ζουγκούρθα, κι' ἕνα σωρὸ πιθήκους.

— Συχαίνομαι τὰ κτήνη, συνήθιζε νὰ λέη, τρελλαίνομαι ὅμως γιὰ τὰ ζῶα.

* * *

Κάποιος διάσημος Παρισινὸς κριτικός, περίφημος γιὰ τὶς συζυγικές του ἀτυχίες, παραπονιόταν στὸν Δουμᾶ, υἱό, γιὰ τὰ παιδιά του, τὰ ὁποῖα, καθὼς ἔλεγε, ἦταν ὅλα ἀδυνάτου κράσεως καὶ κοντά.

— Ἄ ! Κύριε Δουμᾶ, τοῦ ἔλεγε ἀναστενάζοντας, θὰ μοῦ χρειαζόταν ἕνας γυιός, νά... σὰν κι' ἐσᾶς.

—Ὅταν θέλη κανείς, ἀγαπητέ μου κύριε, ἀπάντησεν ὁ Δουμᾶς, νὰ ἀποκτήση παιδιὰ σὰν κι' ἐμένα, φροντίζει νὰ τὰ κάνη μονάχος του !..

* * *

Κάποιος «τέως» φίλος τοῦ Δουμᾶ, ὁ ὁποῖος τὸν εἶχεν αἰσχρὰ συκοφαντήσει καὶ ὁ ὁποῖος εἶχε νὰ τὸν δῆ πρὸ δέκα ἐτῶν, τὸν ἐπλησίασε κάποτε στὸν δρόμο.

Ὁ Ἀλέξ. Δουμᾶς, υἱός

Ὁ Δουμᾶς ἔκανε πὼς δὲν τὸν εἶδε κι' ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του...

— Δὲν μὲ ἀναγνωρίζετε λοιπόν; ρώτησε ὁ καλὸς φίλος τὸν συγγραφέα τῆς «Κυρίας μὲ τὰς Καμελίας», εἶμαι ὁ Β...

— Μὰ τὴν πίστι μου ! ἀπάντησε ὁ Δουμᾶς... ἔχετε ἀλλάξει τόσο λίγο, ὥστε μοῦ εἶνε ἀδύνατον... νὰ σᾶς ἀναγνωρίσω !..

* * *

Κάποιος κριτικὸς κατηγοροῦσε, κάποτε, τὸν Δουμᾶ γιὰ τὴν φράσι του : «Τὸ ἀλγεινὸν κενὸν ποὺ ἀφήνουν στὴν ψυχή μας ἡ στιγμὲς τῆς ἀδυναμίας μας», ἡ ὁποία ὑπῆρχε σὲ κάποιο μυθιστόρημά του.

— Τί παράξενη εἰκών ! τοῦ εἶπε. Πῶς εἶνε δυνατὸν ἕνα πρᾶγμα «κενόν», ἄδειο, νὰ εἶνε «ἀλγεινό..»;

— Γιατὶ σᾶς φαίνεται παράξενο αὐτό ; ἀπάντησε ψυχρὰ ὁ Δουμᾶς. Δὲν ἔτυχε ποτέ σας νὰ νοιώσετε... πονοκέφαλο ;..

* * *

Στὸ Παρισινὸ «Ὀντεὸν» ἀνεβάστηκε κάποτε μὲ πολὺ ἐπιτυχία, ἕνα δρᾶμα, τὸ ὁποῖον εἶχε γράψει ὁ συγγραφεὺς Πέτρος Νέφσκυ, τὸν εἶχε ὅμως βοηθήσει πολὺ μὲ τὶς πολύτιμες συμβουλὲς ποὺ τοῦ ἔδωσε ὁ Δουμᾶς. Μετὰ τὴν ἀνάβασι τοῦ ἔργου, ὁ Δουμᾶς ἐζήτησε νὰ λάβη μέρος τῶν ποσοστῶν ἀπὸ τὸν Νέφσκυ, ὡς συνεργάτης του, αὐτὸς ὅμως ἀρνήθηκε, παρουσιάζοντας τὸν ἑαυτό του ὡς μόνον συγγραφέα τοῦ ἔργου. Ἐπηκολούθησε, φυσικά, ἄγριος καυγᾶς μεταξὺ τῶν δύο συγγραφέων καὶ ὁ Δουμᾶς, ἐκδικούμενος τὸν συνάδελφό του, ἔλεγε σ' ὅσους τὸν ρωτοῦσαν γι' αὐτόν :

— Ὁ Νέφσκυ ;.. Εἶνε ἕνα πολὺ ἔξυπνο παιδί. Γράφει, μάλιστα καὶ θεατρικὰ ἔργα ὅταν... ἔχω καιρὸ διαθέσιμο !..

* * *

Σὲ μιὰ ἑσπερίδα ποὺ ἦταν καλεσμένος καὶ ὁ Δουμᾶς, παρευρίσκετο καὶ κάποιος συγγενὴς τοῦ οἰκοδεσπότου ὑπερβολικὰ φιλάργυρος, ὁ ὁποῖος δὲν ἔπαυε οὔτε στιγμὴ νὰ διηγῆται διάφορες ἀνούσιες καὶ βαρετὲς ἱστορίες. Οἱ καλεσμένοι, ἀπὸ εὐγένεια, τὸν ἄκουγαν ὑπομονετικά.

Ὁ φλύαρος εἶχε τελειώσει τὴν τρίτη ἢ τετάρτη διήγησί του κι' ἑτοιμαζόταν ν' ἀρχίση μιὰ νέα «καταπληκτικὴ ἱστορία», ὅταν ἄξαφνα σταμάτησε, τάχασε καὶ ψιθύρισε :

— Μὲ συγχωρῆτε... Δὲν ξέρω πῶς τὸ ἔπαθα αὐτό.. Δὲν θυμᾶμαι τὸ τέλος τῆς ἱστορίας ποὺ ἐπρόκειτο νὰ σᾶς διηγηθῶ... Κρῖμα !... Ἦταν τόσο ἐνδιαφέρουσα ἱστορία... Καὶ θἄμουν τόσο περίεργος, κατόπιν, ν' ἄκουγα τὴν γνώμη σας γι' αὐτήν...

— Μπᾶ ! Μὴν στενοχωρῆσθε γι' αὐτό... ἀπάντησε ὁ Δουμᾶς, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ συγκρατηθῆ περισσότερο. Ἐγώ, εὐχαρίστως, μπορῶ νὰ σᾶς πῶ ἀμέσως τὴ γνώμη μου. Ἡ τελευταία αὐτὴ ἱστορία σας, τὴν ὁποία δὲν μᾶς διηγηθήκατε, μᾶς εὐχαρίστησε, σᾶς βεβαιώνω, ὅλους μας, περισσότερο ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες ποὺ εἴπατε προηγουμένως !..

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΑΤΣΙΓΓΑΝΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—Πῶς; ἔκανε ὁ Ρογῆρος, κατάπληκτος. Ὁ δόκτωρ Βόλτον δὲν ὑπηρετεῖ στὴν κλινική σας;

—Ὄχι. Ποτὲ δὲν ὑπηρέτησε ἐδῶ, ἀπάντησε ὁ διευθυντὴς τῆς κλινικῆς.

—Αὐτὸ μοῦ φαίνεται πολὺ περίεργο! μουρμούρισε ὁ Ρογῆρος.

Φάνηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ διστακτικὸς καὶ ἔπειτα ρώτησε:

—Σᾶς ἔφεραν ἐδῶ, πρὸ ὀχτὼ ἡμερῶν, μιὰ γυναῖκα, ὀνομαζομένη Κυνθία;

—Δὲν ξέρω, ἀπάντησε ὁ διευθυντής, ἔχουμε ἐννηακόσιες γυναῖκες. Ὡστόσο, θὰ κυττάξω τὰ βιβλία τῆς εἰσόδου τῶν ἀσθενῶν. Πόσων ἐτῶν εἶνε αὐτὴ ἡ γυναῖκα;

—Περίπου σαράντα ἐτῶν. Δείχνει μάλιστα πῶς ἦταν ἄλλοτε πολὺ ὡραία..

—Καὶ ποία εἶνε ἡ τρέλλα της;

Ὁ Ρογῆρος δίστασε πάλι κι' ἔπειτα μὲ φωνὴ ποὺ μόλις ἀκουγόταν ἀπάντησε:

—Ἰσχυρίζεται πῶς εἶνε μητέρα μου..

—Ὢ! κύριε μαρκήσιε, ἔκανε ὁ διευθυντὴς τῆς κλινικῆς, μπορῶ νὰ βεβαιώσω τὴν ἐκλαμπρότητά σας ὅτι ἂν μιὰ τέτοια τρελλὴ ἔμπαινε στὴν κλινική μου θὰ ἔσπευδα νὰ σᾶς εἰδοποιήσω.

Ὁ Ρογῆρος εἶχε γίνει κατάχλωμος καὶ κρύος ἱδρὼς μούσκευε τὸ μέτωπό του. Ἐντωμεταξύ, ὁ διευθυντὴς τῆς κλινικῆς, γιὰ νὰ βεβαιωθῆ περισσότερο συμβουλεύτηκε ἕνα πρὸς ἕνα τὰ βιβλία του, μὰ πουθενὰ ἀπολύτως δὲν ἀναφερόταν τὸ ὄνομα τῆς Κυνθίας.

Ὁ μαρκήσιος τὸν εὐχαρίστησε, τὸν χαιρέτησε καὶ ξαναγύρισε στὸ μέγαρό του ἀκόμα πιὸ ἀνήσυχος καὶ σκυθρωπός.

«Εἶνε δυνατὸν νὰ λέη ἡ γυναῖκα αὐτὴ τὴν ἀλήθεια;» ἀναρωτιόταν μὲ ἀγωνία.

Καὶ τότε συλλογίστηκε τὸ μυστηριώδη προστάτη του, αὐτὸν τὸν παράδοξο ἄνθρωπο ποὺ τὸν ἔλεγαν Ὄσμανυ καὶ ποὺ τὸν εὕρισκε στὸν δρόμο του κάθε φορὰ ποὺ ἕνας κίνδυνος τὸν ἀπειλοῦσε. Συλλογίστηκε ἐπίσης τὸ περίεργο ἐκεῖνο σημάδι, ποὺ τόση ἐπιμονὴ εἶχε δείξει ὁ δόκτωρ Βόλτον γιὰ νὰ τὸ ἐξαλείψη ἀπὸ τὸ μπράτσο του.

Ἦταν τόση ἡ ταραχή του ἔπειτ' ἀπὸ τὶς σκέψεις του αὐτές, ὥστε ὁ μαρκήσιος ἔμεινε τρεῖς ἡμέρες στὸ μέγαρό του μὴ δεχόμενος κανένα καὶ μὴ σκεπτόμενος πειὰ τίποτε ἄλλο, οὔτε αὐτὴ τὴ μὶς Ἔλλεν, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μυστήρια ποὺ τὸν περιέβαλαν.

Ὁ Ρογῆρος ντρεπόταν τώρα τὸν ἑαυτό του μὲ τὴν ἰδέα ὅτι μποροῦσε νὰ εἶνε ἀτσιγγάνος. Δὲν τολμοῦσε πειὰ νὰ πάη οὔτε στὴ λέσχη του κ' εἶχε γράψει στὸν ὑποδιοικητὴ τοῦ συντάγματός του γιὰ νὰ τὸν παρακαλέση νὰ τὸν ἀντικαταστήση στὰ καθήκοντά του γιὰ μερικὲς ἡμέρες. Τέλος εἶχε ἀναζητήσει τὸν Ὄσμανυ παντοῦ, χωρὶς ὅμως νὰ κατορθώση νὰ τὸν ἀνακαλύψη πουθενά.

Ἐκεῖνο, λοιπόν, τὸ βράδυ, ὁ μαρκήσιος Ρογῆρος ἦταν μόνος, παραδομένος στὶς πιὸ θλιβερὲς σκέψεις, ὅταν ἕνας ὑπηρέτης μπῆκε μέσα στὸ γραφεῖο του καὶ τοῦ ἀνήγγειλε ὅτι ὁ Λιονὲλ ἤθελε νὰ τὸν δῆ.

Ὁ Ρογῆρος, ἀκούγοντας τ' ὄνομα τοῦ παλαιοῦ ἀδελφικοῦ του φίλου, δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση μιὰ κραυγὴ ἐκπλήξεως. Ἀπὸ τότε ποὺ οἱ δυὸ νέοι ἤξεραν πὼς ἀγαποῦσαν κ' οἱ δύο τὴν ἴδια γυναῖκα, ἀπέφευγαν νὰ συναντήσουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, κατόπιν μάλιστα τῶν συμβουλῶν τῆς μὶς Ἔλλεν, ἡ ὁποία εἶχε κατορθώσει νὰ τοὺς πείση καὶ τοὺς δύο ὅτι τοὺς ἀγαπᾶ. Μὰ στὴν ἀξιοθρήνητη ψυχικὴ κατάστασι ποὺ βρισκόταν τώρα ὁ Ρογῆρος, ἡ ἄφιξις τοῦ Λιονὲλ τὸν ἔκανε νὰ λησμονήση πὼς ἦταν τώρα ἀντίζηλός του καὶ νὰ θυμηθῆ μονάχα τὴν θερμὴ φιλία ποὺ τοὺς συνέδεε ἄλλοτε.

—Ἄς ἔλθη! εἶπε στὸν ὑπηρέτη του.

Ὁ Λιονὲλ μπῆκε σὲ λίγο μέσα μὲ βῆμα σταθερό, μὲ τὸ καπέλλο στὸ χέρι, σὰν στρατιώτης ποὺ λαβαίνει στάσι σεβασμοῦ μπροστὰ στὸν ἀνώτερό του. Μὰ ἡ χλωμάδα τοῦ προσώπου του, ἡ λάμψι τοῦ βλέμματός του διέψευδαν τὴν φαινομενικὴ αὐτὴ γαλήνη.

Ὁ Ρογῆρος κατάλαβε ἀμέσως πὼς πήγαινε πρὸς αὐτὸν ὡς ἐχθρὸς καὶ κατέπνιξε μέσα στὰ βάθη τῆς καρδιᾶς του τὴν συμπάθεια καὶ τὴν ἀγάπη ποὺ ἦταν διατεθειμένος στὴν ἀρχὴ νὰ τοῦ δείξη.

—Μιλόρδε, εἶπε ὁ Λιονὲλ μὲ φωνὴ σοβαρή, ἔρχομαι νὰ ὑποβάλω στὴν ἐξοχότητά σας τὴν παραίτησί μου ἀπὸ τὸν βαθμὸ τοῦ ταγματάρχου τοῦ συντάγματός σας...

—Ἄ! ἔκανε ὁ Ρογῆρος. Καὶ μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς ρωτήσω γιατί;

—Μά, ἀπάντησε ψυχρὰ ὁ Λιονέλ, γιατὶ δὲν μπορῶ νὰ μονομαχήσω μ' ἕναν ἀνώτερό μου, ὅσο θὰ εἶμαι ὑπὸ τὰς διαταγάς του...

Ὁ Ρογῆρος κατσούφιασε κι' ἀπάντησε:

—Πολὺ καλά. Δέχομαι τὴν παραίτησί σας... Τώρα πέστε μου, σᾶς παρακαλῶ, κύριε, μὲ ποιὸν θέλετε νὰ διασταυρώσετε τὸ σπαθί σας;

—Μὲ σᾶς μιλόρδε !

—Ἄ!... Μὲ μένα;...

—Ναί, μιλόρδε, θέλω νὰ σᾶς ἀνταποδώσω τὸ χτύπημα ποὺ μοῦ καταφέρατε πρὸ ὀχτὼ ἡμερῶν, ἔξω ἀπὸ τὸ μέγαρο τοῦ σὲρ Ροβέρτου Βάλντεν, ἔχοντας τὸ πρόσωπό σας κρυμμένο μὲ μάσκα..

—Δὲν εἶμαι δολοφόνος ! Εἶπε ὁ σὲρ Ροβέρτος Βάλντεν.

Ὁ Ρογῆρος κύτταξε προσεχτικὰ τὸν Λιονὲλ καὶ τοῦ εἶπε:

—Στὴν τιμή μου, μοῦ φαίνεται πὼς τρελλαθήκατε!

—Ὄχι, μιλόρδε!...

—Τότε λοιπὸν πῶς ἰσχυρίζεστε πὼς σᾶς χτύπησα πρὸ ὀχτὼ ἡμερῶν ἐνῶ ἐγὼ δὲν ξέρω τίποτε;...

Ἕνα πικρὸ χαμόγελο φάνηκε στὰ χείλη τοῦ Λιονέλ, ὁ ὁποῖος ἀπάντησε:

—Ὢ! ξέρω, ὅτι ὁ μαρκήσιος τοῦ Ἄσμπουρτον εἶνε ἀνίκανος νὰ προδώση τὴν μὶς Ἔλλεν στὴν ὁποία πῆγε ἐκεῖνο τὸ βράδυ..

Ὁ Ρογῆρος ὕψωσε τοὺς ὤμους του.

Ὁ Λιονέλ, γελῶντας εἰρωνικὰ τώρα, πρόσθεσε:

—Ἔχω τὴν τιμὴ νὰ σᾶς πῶ, μιλόρδε, ὅτι βιάζομαι νὰ τερματίσω αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι. Σᾶς παρακαλῶ, λοιπόν, νὰ μοῦ πῆτε ποῦ καὶ πότε θὰ μπορέσω νὰ σᾶς συναντήσω γιὰ νὰ μονομαχήσουμε. Ἐπίσης θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοῦ ἐπιστρέψετε τὸ κλειδὶ τοῦ κήπου τῆς μὶς Ἔλλεν, τὸ ὁποῖο μοῦ πήρατε σὰν κλέφτης.

—Μὰ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶνε τρελλός! φώναξε ὁ Ρογῆρος ἁπλώνοντας τὸ χέρι του πρὸς ἕνα κουδοῦνι γιὰ νὰ σημάνη στοὺς ὑπηρέτες του.

Ὁ Λιονὲλ ὅμως τοῦ ἅρπαξε τὸ χέρι καὶ μὲ φωνὴ βαθειὰ τοῦ φώναξε:

—Δὲν θὰ χτυπήσετε καὶ θὰ μοῦ ἐπιστρέψετε τὸ κλειδὶ ποὺ ἡ μὶς Ἔλλεν μοῦ εἶχε ἐμπιστευθῆ.

Ὁ Ρογῆρος ἔβγαλε τότε μιὰ κραυγὴ μανίας κ' ἔσπρωξε ἀπότομα τὸ νεαρὸ ἀξιωματικό.

—Εἶστε τρελλὸς καὶ ἄνανδρος, φώναξε, γιατὶ αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἐπιχειρήσατε ν' ἀτιμάσετε μιὰ νέα γυναῖκα ἀξία ὅλου τοῦ σεβασμοῦ, ἡ ὁποία μ' ἀγαπᾶ κ' ἡ ὁποία ὡς τώρα σᾶς εὐσπλαχνίστηκε...

Καί, ταχὺς σὰν ἀστραπή, ὁ Ρογῆρος ἅρπαξε τὸ σπαθί του, τοῦ ὁποίου ἡ λεπίδα ἔλαμψε στὸ φῶς τῶν κεριῶν. Συγχρόνως, ὁ Λιονὲλ ξιφούλκησε.

Μὰ πρὶν τὰ δυὸ σπαθιὰ διασταυρωθοῦν, πρὶν οἱ δυὸ αὐτοὶ νέοι, ποὺ ἦσαν ἄλλοτε φίλοι, ἀρχίσουν τὸν θανάσιμο ἀγῶνα τους, μιὰ πόρτα ἄνοιξε βιαστικὰ καὶ μιὰ γυναῖκα παρουσιάστηκε. Ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἔβγαλε μιὰ κραυγή, ὁρμῶντας ἀνάμεσα στοὺς δύο ἀντιπάλους..

—Δὲν θὰ χτυπηθῆτε! φώναξε.

—Μητέρα μου! εἶπεν ὁ Λιονέλ, ἀναγνωρίζοντας τὴ μίστρες Κελία.

—Κυρία!... τραύλισε ὁ μαρκήσιος χαμηλώνοντας τὸ σπαθί του.

Τὰ μάτια τῆς μίστρες Κελίας ἔλαμπαν. Στὸ πρόσωπό της καὶ στὴ στάσι της ὑπῆρχε μιὰ ἔκφρασις ἀπελπισμένης ἀποφασιστικότητος..

—Ὄχι! ξαναεῖπε ἐπιτακτικά. Ὄχι! Δὲν θὰ κτυπηθῆτε!

—Κυρία, εἶπε ὁ Ρογῆρος μὲ σεβασμό, ὁ Θεός μου μάρτυς, ὅτι δείχτηκα γαλήνιος καὶ ὑπομονητικὸς ὡς τὸ τέλος. Μὰ ὁ γυιός σας μὲ πρόσβαλε σὰν τὸν ἔσχατο τῶν ἀθλίων..

Ἡ μίστρες Κελία τὸν διέκοψε μ' ἕνα κίνημα ἐπιτακτικὸ καὶ στέκοντας μπροστά του, τοῦ εἶπε:

—Ἔχετε δῆ στὸ σαλόνι αὐτοῦ τοῦ μεγάρου τὸ πορτραῖτο τῆς λαίδης Καικιλίας, μαρκησίας τοῦ Ἄσμπουρτον, ποὺ πέθανε ὅταν ἐσεῖς εἴσαστε ἀκόμα παιδάκι;...

—Ναί! τραύλισε ὁ Ρογῆρος.

—Ἔ λοιπόν, κυττᾶχτε με!

Ὁ Ρογῆρος τὴν κύτταξε κι' ἀμέσως τοῦ ξέφυγε μιὰ κραυγὴ καταπλήξεως...

Τότε ἡ μίστρες Κελία τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι, καὶ τὸν ὡδήγησε στὸ σαλόνι τοῦ μεγάρου, ὅπου πάνω ἀπὸ τὸ τζάκι, κρεμόταν τὸ πορτραῖτο τῆς λαίδης Καικιλίας, ἔργο μεγάλου ζωγράφου.

—Κυττᾶχτε ! Κυττᾶχτε καλά! ἐπανέλαβε χωρὶς ν' ἀφήση τὸ χέρι τοῦ Ρογήρου.

—Μητέρα μου! ξεφώνησε τότε ὁ μαρκήσιος.

Κι' ἔπεσε γονατιστὸς μπροστά της.

—Ναί! εἶμαι μητέρα σας, εἶπε τότε ἡ μίστρες Κελία, εἶμαι ἡ λαίδη Καικιλία, μαρκησία τοῦ Ἄσμπουρτον.

Καί, δείχνοντας τὸν Λιονέλ, πρόσθεσε:

—Ἰδοὺ τὸ δεύτερο παιδί μου, ὁ γυιὸς τοῦ πατέρα σας, λόρδου τοῦ Ἄσμπουρτον!...

Ὁ Λιονέλ, κλονιζόταν στὰ πόδια του σὰν ἄνθρωπος ποὺ τὸν ἀφίνει τὸ λογικό του. Τότε ὁ Ρογῆρος σηκώθηκε, τράβηξε κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν Λιονὲλ καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ χέρι του.

—Ἀδελφέ, συχώρεσέ με!... τοῦ εἶπε τότε ὁ Λιονέλ, σφίγγοντάς τον μέσα στὴν ἀγκαλιά του.

Ὁ Ρογῆρος ἔμεινε μιὰ στιγμὴ μέσα σ' αὐτή, κ' ἔπειτα, γονατίζοντας πάλι μπροστὰ στὴ λαίδη Καικιλία, τῆς ἐπῆρε καὶ τὰ δυό της χέρια καὶ τὰ γέμισε φιλήματα... Τότε δυὸ δάκρυα φλογερὰ κύλησαν ἀπὸ τὰ μάτια τῆς μαρκησίας τοῦ Ἄσμπουρτον καὶ ἔπεσαν στὸ μέτωπο αὐτοῦ τοῦ ὡραίου νέου ποὺ ἦταν γονατισμένος μπροστά της...

Καί, σκύβοντας ἀπόθεσε στὸ μέτωπο τοῦ Ρογήρου ἕνα φλογερὸ φίλημα μητέρας...

III

Ἔπειτα ἀπὸ εἰκοσιτέσσερες ὧρες, ὁ μαρκήσιος τοῦ Ἄσμπουρτον ἔκανε, λάμποντας ὅλος ἀπὸ εὐτυχία, τὴν ἐμφάνισί του στὴ «Λέσχη τῶν Ὡραίων». Εἶχε ὀχτὼ μέρες νὰ φανῆ ἐκεῖ καὶ ἡ ἐμφάνισίς του χαιρετίστηκε μὲ ζωηρὲς ἐπευφημίες.

—Ἀπὸ ποῦ ἔρχεστε; Τί γίνατε; τὸν ρωτοῦσαν ὅλοι.

—Κύριοι, ἀπάντησε ὁ Ρογῆρος, ἤμουν λίγο ἀδιάθετος, κι' ἔμεινα στὸ κρεββάτι μερικὲς ἡμέρες...

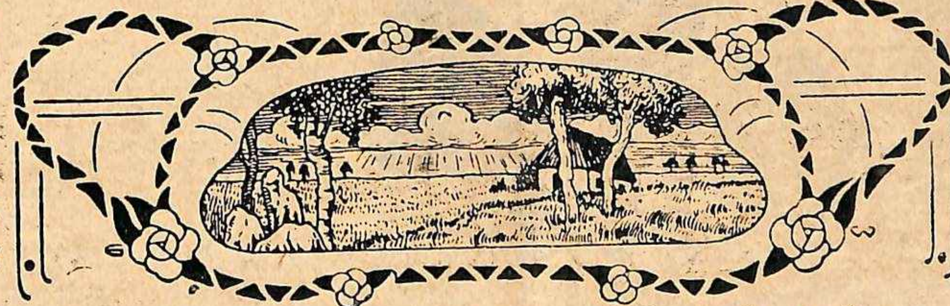

—Χάσατε ποὺ δὲν ἤρθατε χθές, ἀγαπητέ μου μαρκήσιε, τοῦ εἶπε ὁ σὲρ Ἔντουαρντ Τζόνσον.

—Γιατί ;

—Γιατὶ θὰ γνωρίζατε ἕνα περίεργο ὑποκείμενο ποὺ μᾶς παρουσίασε ὁ τραπεζίτης Μπρίξγουωρθ...

—Ἐν πρώτοις, ἀπάντησε ὁ μαρκήσιος, βρίσκω περίεργο πῶς ἐπιτρέπετε στὸν κ. Μπρίξγουωρθ νὰ παρουσιάζη τοὺς φίλους του καὶ τοὺς πελάτες του στὴ Λέσχη...

—Μὰ εἶνε ἕνας ἱδαλγός, ἕνας μεγιστὰν τῆς Ἱσπανίας, ἐξακολούθησε ὁ σὲρ Ἔντουαρντ.

—Πῶς ὀνομάζεται ;

—Δὸν Πέντρο ὁ Ραντέθ, κλπ. κλπ....

—Καὶ τὸν κάνατε μέλος τῆς Λέσχης;

—Ναί... Αὐτὸς ὁ μεγιστὰν ἔχει μεταλλεῖα χρυσοῦ, στὸ Περού... Κρῖμα μόνο ποὺ εἶνε τόσο κωμικὸς καὶ ἄσχημος... Ριψοκινδύνευσε στὰ χαρτιὰ τέτοια ποσά, ὥστε μόνο ὁ Ναμπὰμπ Ὄσμανυ θὰ μποροῦσε νὰ τὸν ἀντιμετωπίση.

Ὁ Ρογῆρος ἀκούγοντας τὸ ὄνομα τοῦ Ὄσμανυ, ἀνασκίρτησε.

—Ἀλήθεια, κύριοι, εἶπε, θὰ μπορούσατε νὰ μὲ πληροφορήσετε τί ἀπόγινε αὐτὸς ὁ Ναμπάμπ;

—Μὰ ἄκουσα νὰ λένε, ἀπάντησε ὁ σὲρ Ἔντουαρντ, ὅτι βρίσκεται στὰ κτήματά του στὴ Σκωτία. Ἄλλο περίεργο ὑποκείμενο κι' αὐτός..

—Δὲν ξέρουμε, ἐπρόσθεσε κάποιο ἄλλο μέλος τῆς Λέσχης, οὔτε ποιός εἶνε, οὔτε ἀπὸ ποῦ ἔρχεται... Μά, γιὰ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, εἶνε πλουσιώτερος κι' ἀπὸ τὸν πιὸ πλούσιο μαχαραγιᾶ, γενναιόδωρος σὰν βασιλῆας καὶ γενναῖος ὅσο λίγοι...

Τότε ἕνας νέος εὐπατρίδης ἔλαβε τὸ λόγο καὶ εἶπε:

—Κύριοι, ὁ Ὄσμανυ εἶν' ἕνα πρόσωπο πολὺ πιὸ περίεργο ἀπ' ὅ,τι ὑποθέτετε... Ἂν ἔρχεται ἐδῶ πλουσιώτατα ντυμένος, αὐτὸ δὲν τὸν ἐμποδίζει νὰ γυρίζη στοὺς δρόμους τῶν πιὸ δυσφημισμένων συνοικιῶν τοῦ Λονδίνου μὲ κοστοῦμι ζητιάνου... Ἐγὼ ὁ ἴδιος τὸν συνάντησα πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ντυμένον ἔτσι στὴ συνοικία τοῦ Βάππιγκ... Τὸν εἶδα μάλιστα νὰ πλησιάζη ἕνα ἀτσίγγανο καὶ νὰ τοῦ μιλάη μὲ μεγάλη οἰκειότητα.

Ἀκούγοντας τὴ λέξι «ἀτσίγγανος» ὁ Ρογῆρος, ἀνεσκίρτησε πάλι... Καὶ γιὰ νὰ στρέψη ἀλλοῦ τὴ συζήτησι, εἶπε:

—Μὰ μοῦ φαίνεται ὅτι μιλούσατε πρὸ ὀλίγου γιὰ ἕναν Ἱσπανό, ποὺ εἶνε ἐξ ἴσου ἐνδιαφέρων τύπος μὲ τὸν Ναμπὰμπ Ὄσμανυ...

—Μάλιστα, ναί...

—Καὶ ἀπὸ ποῦ ἔρχεται αὐτὸς ὁ ἱδαλγός;

—Ἀπὸ τὴν Ἀμερική. Λέει μάλιστα πὼς συνάντησε ἐκεῖ τὸν ἐξάδελφό σας...

Ἕνα πικρὸ χαμόγελο ζωγραφίστηκε στὰ χείλη τοῦ Ρογήρου, ὁ ὁποῖος εἶπε:

—Δὲν ξέρω κανένα ἄλλον ἐξάδελφό μου ἐκτὸς ἀπὸ τὸν σὲρ Τζαίημς τοῦ Ἄσμπουρτον...

—Μὰ γι' αὐτὸν ἀκριβῶς μιλάει...

—Καὶ λέει πὼς τὸν συνάντησε στὴν Ἀμερική;

—Ναί, αἰχμάλωτο τῶν Ἀμερικανῶν.

—Πότε ;

—Πρὸ τριῶν μηνῶν.

—Κύριοι, εἶπε ὁ Ρογῆρος, αὐτὸ εἶνε ἐντελῶς ἀδύνατον, γιατὶ ὁ σὲρ Τζαίημς σκοτώθηκε πρὸ ἕξη μηνῶν κατὰ τὴν τελευταία ἔφοδο ἐναντίον τοῦ φρουρίου τοῦ Ἁγίου Γεωργίου...

—Αὐτὸ ἀκριβῶς εἴπαμε κι' ἐμεῖς στὸν δὸν Πέντρο, μὰ ἐκεῖνος ὑποστηρίζει τὰ λεγόμενά του...

—Μὰ νά τον: εἶπε τότε κάποιος. Θὰ ἐξηγηθῆτε μαζύ του...

Πράγματι, ὁ ἱδαλγὸς δὸν Πέντρο ὁ Ραντὲς ὁ Σάντοβα, κλπ. κλπ. ἔκανε ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὴν εἴσοδό του στὴν αἴθουσα, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν τραπεζίτη Μπρίξγουωρθ.

Τὸ ὑποκείμενο αὐτὸ χαιρέτησε σὰν αὐτόματο τοὺς παρισταμένους καὶ δὲν κατσούφιασε καθόλου βλέποντας τὸν μαρκήσιο τοῦ Ἄσμπουρτον.

Ὁ Ρογῆρος τὸν κύτταξε περίεργα κι' οὔτε γιὰ μιὰ στιγμὴ ὑποψιάστηκε πὼς κάτω ἀπ' τὴ μεταμφίεσι τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ κρυβόταν ὁ ἀνεψιὸς τοῦ πατέρα του, ὁ ἐξάδελφός του σὲρ Τζαίημς.

Μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴ τῶν τυπικῶν χαιρετισμῶν, κάποιος ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Λέσχης εἶπε στὸν νεοφερμένο:

—Ἐξοχώτατε, ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς παρουσιάσω τὴν αὐτοῦ ἐκλαμπρότητα τὸν μαρκήσιο Ρογῆρο τοῦ Ἄσμπουρτον.

Ὁ ψευτο-Ἱσπανὸς μεγιστὰν — κάτω ἀπὸ τὸν ὁποῖον κρυβόταν ὁ καταχθόνιος σὲρ Τζαίημς — χαιρέτησε καὶ εἶπε:

—Γνώρισα στὴν Ἀμερικὴ κάποιον εὐπατρίδη μ' αὐτὸ τὸ ὄνομα... Ἦταν αἰχμάλωτος τοῦ στρατηγοῦ Τζάκσον... Τὸν γνώρισα πρὸ τριῶν περίπου μηνῶν...

Ὁ Ρογῆρος κούνησε δύσπιστα τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε:

—Δὲν εἶνε δυνατόν... Σίγουρα αὐτὸς ποὺ συναντήσατε θὰ ἤτανε κάποιος ποὺ ἔκλεψε τὸ ὄνομα τοῦ ἐξαδέλφου μου, γιατὶ ὁ πραγματικὸς σὲρ Τζαίημς σκοτώθηκε πρὸ ἕξη μηνῶν..

—Δὲν σκοτώθηκε πραγματικά, τὸν διέκοψε ὁ ψευτο-Ἱσπανός. Τραυματίστηκε μόνο καί, καθὼς ἔπεσε ἀπὸ τὸ φρούριο τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὴ λίμνη, τὸν περισυνέλεξε κάποια ἀμερικανικὴ βάρκα κι' ἔτσι αἰχμαλωτίστηκε..

—Εἶνε ἀδύνατον! ψιθύρισε ὁ Ρογῆρος κατσουφιάζοντας.

Τότε ὁ ψευτοϊσπανὸς ἔσκυψε πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦ ψιθύρισε:

—Μοῦ ἀνέθεσε μάλιστα μιὰ παραγγελία γιὰ σᾶς...

Ὁ μαρκήσιος τὸν κύτταξε κατάματα καὶ τὸν ρώτησε.

—Γραπτὴ ἢ προφορική;

—Προφορική.

Ὁ Ρογῆρος σώπασε. Κατάλαβε ἀπὸ τὸ μυστηριῶδες βλέμμα τοῦ ψευτο-Ἱσπανοῦ ὅτι κανεὶς ἄλλος δὲν ἔπρεπε ν' ἀκούση ὅσα θὰ τοῦ ἔλεγε. Ἀμέσως κ' οἱ δυὸ τραβήχτηκαν μερικὰ βήματα ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ τότε ὁ Ἱσπανὸς εἶπε:

—Κύριε μαρκήσιε, ἦρθα ἐδῶ μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ σᾶς συναντήσω. Ἔχω νὰ σᾶς κάνω μιὰ σπουδαιότατη ἀνακοίνωσι ἐκ μέρους τοῦ σὲρ Τζαίημς.

—Κύριε, ἀπάντησε ὁ Ρογῆρος, τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ ἐπρόδιδε μιὰ ἐλαφριὰ συγκίνησι, ἂν δὲν θέλετε νὰ μιλήσετε μπροστὰ σὲ ἄλλους, εὐαρεστηθῆτε νὰ μοῦ δώσετε ἕνα ραντεβοῦ.

Ὁ ψευτο-Ἱσπανὸς φάνηκε νὰ σκέπτεται μερικὲς στιγμὲς κι' ἔπειτα εἶπε:

—Κατὰ τὶς δυὸ μετὰ τὰ μεσάνυχτα τὰ περισσότερα μέλη τῆς Λέσχης ἀποσύρονται ἀπὸ δῶ.. Ἂν θέλετε, λοιπόν, νὰ μοῦ προτείνετε μιὰ παρτίδα σκάκι γιὰ τὴν ὥρα αὐτή, εἶνε φανερὸ πὼς θὰ μπορέσουμε νὰ μιλήσουμε.

—Ἔστω, εἶπε ὁ Ρογῆρος, βγάζοντας τὸ ρολόϊ του. Ἡ ὥρα εἶνε τώρα δέκα καὶ μισή. Ἔχω ἕνα ραντεβοῦ στὶς ἕντεκα... Μὰ στὶς δυὸ θὰ ξαναγυρίσω γιὰ νὰ παίξουμε σκάκι καὶ νὰ μοῦ μιλήσετε..

……

Ἡ ἀπροσδόκητη παρουσία τῆς λαίδης Καικιλίας στὸ μέγαρο Ἄσμπουρτον τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ὁ λόρδος Ρογῆρος κι' ὁ Λιονὲλ ἐπρόκειτο ν' ἀρχίσουν μιὰ θανάσιμη μονομαχία, δὲν ἦταν ἀποτέλεσμα τύχης. Ἦταν ἔργο τῆς μὶς Ἔλλεν. Ἡ κηδεμονευομένη τοῦ σὲρ Ροβέρτου Βάλντεν, βλέποντας τὸ Λιονὲλ νὰ φεύγη ἔξαλλος ἀπ' τὸ δωμάτιό της, σκέφθηκε:

«Θὰ πάη νὰ σκοτώση τὸ Ρογῆρο... Ἂς τρέξω νὰ εἰδοποιήσω τὴ μίστρες Κελία...»

Κ' ἡ νέα κόρη ἔτρεξε ἀμέσως κοντὰ στὴ λαίδη Καικιλία, τὴν ὁποία βρῆκε ἀνήσυχη γιατὶ δὲν εἶχε γυρίσει ἀκόμα ὁ Λιονέλ. Χωρὶς πολλὲς διατυπώσεις, λοιπόν, τῆς φώναξε:

—Τρέξτε, κυρία, χωρὶς νὰ χάνετε στιγμή, στὸ μέγαρο Ἄσμπουρτον. Τὰ δυὸ παιδιά σας πρόκειται νὰ χτυπηθοῦν...

('Ακολουθεῖ)

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ EMILE BERGERAT

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΛΕΞΙΣ ΤΟΥ ΜΙΣΤΕΡ ΜΠΡΑΟΥΝ

ΗΤΑΝ ἡ 37 Ἀπριλίου τοῦ 1882, ἡμέρα Παρασκευὴ καὶ ὥρα 9 1)2 τὸ πρωῒ ἀκριβῶς, ὅταν βγῆκε τὸ ἔκτακτο παράρτημα τῆς ἐφημερίδος «Τὸ μεταμφιεσμένον Ψεῦδος», σκορπίζοντας ἀμέσως τὴ θλῖψι καὶ τὴ συγκίνησι σὲ ὁλόκληρη τὴ Νέα Ὑόρκη..

Ναί, ἦταν γεγονὸς πειά. Ὁ ἑκατομμυριοῦχος βιομήχανος Ματθαῖος Μπράουν, ὁ πασίγνωστος καὶ συμπαθέστατος σὲ ὅλη τὴν ὑφήλιο «μίστερ - Μπράουν», εἶχε ἀφήσει χρόνους τὰ ξημερώματα τῆς ἀλησμόνητης ἐκείνης ἡμέρας, κι' ὅλοι —πρὸ παντὸς οἱ Νεοϋορκέζοι — θρήνησαν εἰλικρινὰ τὸν ξαφνικὸ θάνατό του ἀπό.. χρονία λαρυγγονεφροκυστίτιδα!...

Εἶχε φάει τὴ ζωὴ μὲ τὸ κουτάλι ὁ μακαρίτης.. ἢ καλύτερα, μὲ τὴν κουτάλα τῆς σούπας. Ὀρφανὸς ἀπὸ πατέρα κι' ἀπὸ μητέρα πρὶν γεννηθῆ ἀκόμη, βρέθηκε ἀπροστάτευτο μωρὸ στοὺς πέντε δρόμους κι' ὅλη ἡ ζωή του κατόπιν ἦταν ἕνα καθημερινὸ δρᾶμα στερήσεων πικρῶν, ἀκούραστης μελέτης, ἀκαταπόνητης ἐργατικότητος καὶ αὐστηρῆς οἰκονομίας...

Καταπιάστηκε μὲ ὅλες τὶς δουλειές, μὲ ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα καὶ μὲ ὅλα τὰ συνάφια. Ἄλλαξε λογῆς-λογῆς ἀφεντικά, ἀνακατεύτηκε μὲ κάθε εἴδους κόσμο καὶ κοσμάκη, κι' ἡ ἀμείλικτη βιοπάλη τοὔπαιξε πολλὰ καὶ ἄσχημα παιχνίδια..

Τέλος, ἀφοῦ πάτησε τὰ ἑβδομῆντα, ἀφοῦ τσιγαρίστηκε στὴν κατσαρόλα, τηγανίστηκε στὸ τηγάνι, ἔβρασε στὸν τέντζερη καὶ σιγοψήθηκε στὴ σχάρα, βρέθηκε μ' ἕνα ὁλοστρόγγυλο ἑκατομμύριο δολλάρια περιουσία, καὶ μὲ ἕνα σταθερὸ εἰσόδημα πενῆντα χιλιάδων δολλαρίων κάθε χρόνο...

Ἀλλὰ κοντὰ σ' αὐτό, βρέθηκε κάτοχος κι' ἑνὸς ἀνεκτιμήτου φιλοσοφικοῦ συστήματος, σχετικοῦ μὲ τὴν ἀξία τῆς ζωῆς, συστήματος, τὸ ὁποῖο μέρα μὲ τὴ μέρα στερεωνόταν γερὰ στὸ μυαλό του, θεμελιωμένο ἀσάλευτα ἐπάνω στὰ καθημερινὰ διδάγματα τῆς πολυκύμαντης σταδιοδρομίας του καὶ τῆς πολύτιμης προσωπικῆς του πείρας..

Λίγους μῆνες πρὶν ἀπ' τὸν θάνατό του, ὁ μίστερ-Μπράουν τύπωσε σὲ κάποιον ἐκδοτικὸ Οἶκο τὶς κυριώτερες θεωρίες του σὲ ἕνα ὀλιγοσέλιδο βιβλιαράκι, κι' ἔστειλε δωρεὰν ἀπὸ ἕνα ἀντίτυπο στοὺς πιὸ στενοὺς κι' ἀγαπητοὺς γνωρίμους του, γιὰ νὰ τὸ διαβάσουν καὶ νὰ ὠφεληθοῦν ἀπ' τὶς σοφές του συμβουλὲς τῆς πείρας...

Ἀλλὰ ὅπως εἶνε φυσικὸ καὶ γραφτό, τέτοιου εἴδους πολύτιμα βιβλία εἴτε χαρίζονται σὲ κανέναν, εἴτε ἀγοράζονται ἀπὸ κανέναν κατὰ λάθος ἢ ἀπὸ ἀφηρημάδα, κλείνονται στὶς βιβλιοθῆκες ἢ πετιοῦνται σὲ καμμιὰ γωνιὰ μὲ ἄκοπα τὰ φύλλα τους. Κι' ἔτσι ἀντὶ νὰ διαβαστοῦν μὲ τὴν προσοχὴ ποὺ τοὺς ἀξίζει, ξεχνιοῦνται περιφρονημένα κ' εἶνε μοιραῖο τους πάντα νὰ τὰ φάη ὁ σκῶρος κ' ἡ σκόνη...

Δὲν χρειάζεται φιλοσοφία γιὰ νὰ μαντέψουμε τὴν τακτικὴ καὶ τῶν λιγοστῶν ἐκείνων παραληπτῶν τῆς φιλοσοφικῆς φυλλάδας τοῦ μίστερ-Μπράουν. Διάβασαν τὸν τίτλο μόλις τὴν ἔλαβαν, χασμουρήθηκαν, κι' ἀνασηκώνοντας τοὺς ὤμους τὴν πέταξαν σὲ μιὰ ἀκρούλα μουρμουρίζοντας γκρινιάρικα:

—Δὲν μᾶς ἔστελνε καλύτερα κανένα δολλάριο, ὁ γερομαγκούφης;... Κανένας δὲν χορταίνει μὲ θεωρίες καὶ φιλοσοφίες!...

Κ' ἡ ἔρημη φυλλάδα ξεχάστηκε ἀμέσως, ἄκοπη κι' ἀδιάβαστη ἀπ' ὅλους.

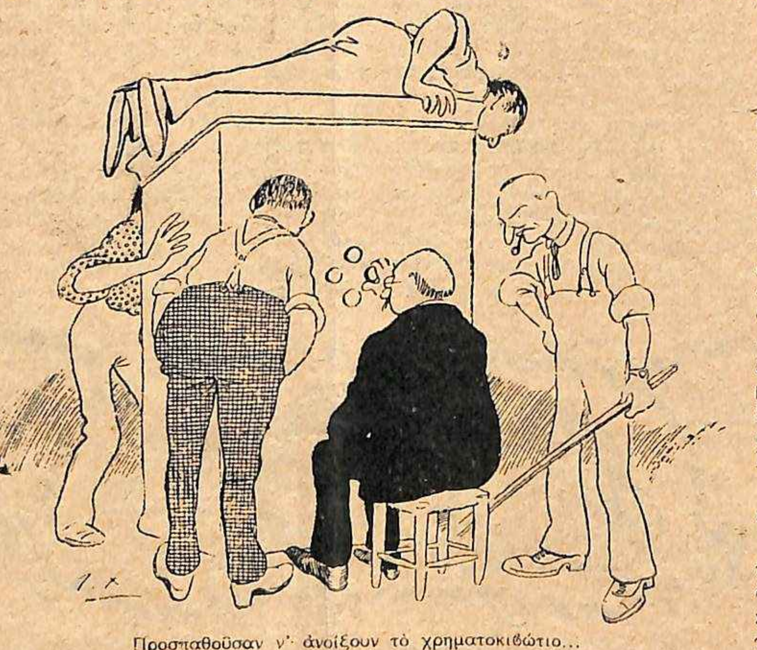

Προσπαθοῦσαν ν' ἀνοίξουν τὸ χρηματοκιβώτιο...

Σὲ τρεῖς μέρες, ὅμως, ὕστερα ἀπ' τὸν θάνατο τοῦ μίστερ-Μπράουν, κι' ἀκριβῶς τὸ μεσημέρι τῆς 40 Ἀπριλίου τοῦ 1882, διαβάστηκε ἡ παράξενη διαθήκη του στὸ δικαστήριο κι' ἔσπειρε σὲ ὅλον τὸν κοσμάκη τὴν πιὸ ἀκράτητη λαχτάρα...

Νὰ τί ἔλεγε ἡ διαθήκη του:

—*«Δὲν ἔχω κανέναν συγγενῆ γιὰ νὰ κληροδοτήσω τὴν περιουσία μου. Εἶνε ἕνα ἑκατομμύριο σωστὸ δολλάρια, σὲ χαρτονομίσματα τῶν χιλίων δολλαρίων, καὶ βρίσκεται κλεισμένη στὸ στερεώτατο κι' ἀπόρθητο χρηματοκιβώτιό μου... Τὸ κληροδοτῶ λοιπὸν αὐτὸ τὸ ἑκατομμύριο, σὲ ὅποιον ἔχει τὶς ἴδιες μὲ ἐμένα ἀντιλήψεις γιὰ τὴ ζωή. Στὸν περιπετειώδη βίο μου σχημάτισα μιὰ καθαρὴ ἰδέα τοῦ «τί ἀκριβῶς εἶνε ἡ ζωή», καὶ τὴν ἀσάλευτη κι' ἀληθινὴ αὐτὴ ἰδέα μου τὴν ἀποκρυστάλλωσα σὲ μιὰ λέξι μὲ πέντε γράμματα....*

....Ὅποιος λοιπόν, ἔχοντας τὴν ἴδια ἰδέα γιὰ τὴ ζωὴ μαζύ μου, μαντέψει σωστὰ αὐτὴ τὴ λέξι καὶ χειρισθῆ σύμφωνα μὲ τὰ πέντε γράμματά της τὰ πέντε μυστικὰ κλειδιὰ τοῦ χρηματοκιβωτίου μου, τότε μονάχα αὐτὸ θ' ἀνοίξη καὶ τὸ ἑκατομμύριο θὰ γίνη δικό του. Αὐτὸν λοιπὸν ἀναγνωρίζω ἀπὸ τώρα μοναδικό μου κληρονόμο, μπρὸς στὸν Ὕψιστο Θεὸ καὶ στοὺς ἀνθρώπους»!..

Κοσμοχαλασιὰ ἐπακολούθησε στὴ Νέα Ὑόρκη. Ὅλοι, γνωστοὶ καὶ ἄγνωστοι, γνώριμοι ἁπλοῖ ἢ φίλοι στενοί, τοῦ μακαρίτη, στριμωχνόντουσαν ἀπ' τὸ πρωῒ ἴσαμε τὸ βράδυ στὴν αἴθουσα τοῦ δικαστηρίου. Κι' ἐκεῖ, ἐνῶ κάποιος δικαστικὸς ὑπάλληλος ἐπιστατοῦσε, ὅλοι τους προσπαθοῦσαν ν' ἀνοίξουν τὸ χρηματοκιβώτιο δοκιμάζοντας στὰ πέντε κουμπιά του ὅλες τὶς πενταψήφιες λέξεις.

Συζητοῦσαν ἀναμεταξύ τους, φιλύποπτα, ὅμως, προσπαθῶντας νὰ ξεκλέψουν ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου καμμιὰ πολύτιμη πληροφορία.

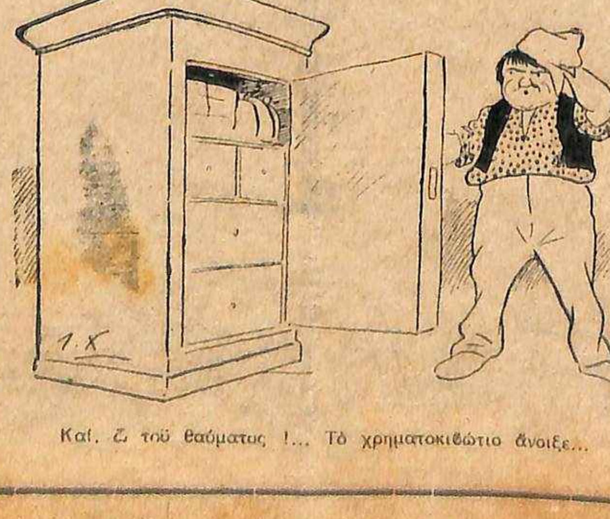

Καί, ὢ τοῦ θαύματος !... Τὸ χρηματοκιβώτιο ἄνοιξε...

Ἄλλοι πάλι συμβουλευόντουσαν μὲ ζῆλο τὰ διάφορα λεξικά.

Τοῦ κάκου ὅμως. Ἡ πενταψήφιες λέξεις «ἐλπίς», «ἔρωτας», «ἀγάπη», «κόπος», «ἱδρώς», «πόνος», «θλῖψι» κλπ. κλπ. — δοκιμάστηκαν στὸ αἰνιγματικὸ χρηματοκιβώτιο δίχως κανένα ἀποτέλεσμα.

Ὁ μυστικὸς συνδυασμὸς τῆς ἀλφαβητικῆς κλειδαριᾶς δὲν ἀντιστοιχοῦσε μὲ καμμιὰ ἀπ' τὶς παραπάνω λέξεις.

Κάποια μέρα, ἐπὶ τέλους — ἔπειτα ἀπὸ δύο μῆνες παρουσιάστηκε στὸν ἁρμόδιο δικαστικὸ ὑπάλληλο κι' ἕνας ἁπλοϊκὸς ἀνθρωπάκος τοῦ λαοῦ: Ἦταν ὁ γαλατᾶς τοῦ μακαρίτη μίστερ-Μπράουν..

Χαιρέτησε δειλὰ καὶ εἶπε:

—Κάθε πρωῒ πήγαινα τὸ γάλα στὸν μακαρίτη καὶ καθὼς τὄπαιρνε μονάχος του, ἔπιανε συχνὰ μαζύ μου καὶ τὴ σχετικὴ φιλοκουβέντα... Δὲν εἶχε ὑπηρέτες, γιατὶ τσιγκουνευόταν κι' ἔτσι ὁλομόναχος καθὼς ἦταν ξεθύμαινε μαζύ μου σὲ ἀτελείωτες φλυαρίες γιὰ τὴ ζωή, ποὺ δὲν τὶς πολυκαταλάβαινα κιόλας, γιατὶ μὲ χασομεροῦσε ἀπ' τὴ δουλειά μου καὶ κύτταζα νὰ τοῦ ξεφύγω... Θυμᾶμαι ὅμως μιὰ λέξι, τὴν ὁποία συχνὰ ξεφώνιζε στὶς ἀκαταλαβίστικες ἐκεῖνες θεωρίες του γιὰ τὴ ζωή... Μπορῶ νὰ τὴ δοκιμάσω;..

—Καὶ βέβαια μπορεῖς... ἀποκρίθηκε ἀνόρεχτα ὁ δικαστικός.

Τότε ὁ ἁπλοϊκὸς ἀνθρωπάκος πλησίασε τὸ χρηματοκιβώτιο κι' ἄρχισε νὰ στρίβη τὰ κουμπιὰ τῆς κλειδαριᾶς ἕνα-ἕνα, σταματῶντας τα στὸ γράμμα ποὺ χρειαζόταν γιὰ νὰ σχηματισθῆ ἡ περίφημη πεντάψηφη λέξι.

Καί, ὢ τοῦ θαύματος!... Μόλις ἔστριψε κατάλληλα καὶ τὸ πέμπτο κουμπί, σχηματίστηκε ἡ λέξι ποὺ ἀποκρυστάλλωνε τὶς ἀντιλήψεις τοῦ μίστερ-Μπράουν γιὰ τὴ ζωή, καὶ τὸ χρηματοκιβώτιο ἄνοιξε ἀμέσως!....

Ποιὰ ἦταν, ἐπὶ τέλους, αὐτὴ ἡ μαγικὴ λέξι, ποὺ χάρισε ἕνα ἑκατομμύριο κολλαριστὰ δολλάρια στὸν τρισευτυχισμένον γαλατᾶ;...

Μμμ!... Σᾶς ντρεπόμαστε ἀρκετά, ἀγαπητοί μας ἀναγνῶσται, ὥστε νὰ μὴν τολμᾶμε νὰ σᾶς τὴν ποῦμε. Ἄλλως τε ἐμεῖς δὲν συμφωνοῦμε καθόλου μὲ τὶς ἀντιλήψεις τοῦ μίστερ Μπράουν, γιατὶ βρίσκουμε τὴ ζωὴ πολὺ πιὸ ὡραία καὶ πολὺ πιὸ ἰδανική...

Ὡστόσο, γιὰ τὸ χατῆρι τῶν ρεαλιστῶν ἀναγνωστῶν μας θὰ περιοριστοῦμε μόνον νὰ παραθέσουμε ἕνα-ἕνα τὰ πέντε γράμματα τῆς λέξεως, κι' ἂς λάβουν μόνοι τους τὸν κόπο νὰ τὰ ἑνώσουν γιὰ νὰ τὴν βροῦν:

Λοιπόν, τὸ πρῶτο γράμμα ἦταν «Σ», τὸ δεύτερο ἦταν «Κ», τὸ τρίτο ἦταν «Α», τὸ τέταρτο ἦταν...

Μά... «Θοῦ, Κύριε, φυλακὴν τῷ στόματί μας»!..

Ἦταν, τέλος πάντων, ἡ ἱστορικὴ λέξι τοῦ Καμπρώ.

Η ΜΕΓΑΛΕΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ-ΓΕΩΡΓΟΣ ΡΟΜΠΕΡΤ ΜΠΕΡΝΣ

Πῶς γεννήθηκε μιὰ χειμωνιάτικη νύχτα σὲ μιὰ καλύβα χωρικῶν. Τὰ βασανισμένα παιδικά του χρόνια. Ἡ ἀποτυχίες του καὶ ἡ ἀρρώστειες του. Ἕνα εἰδύλλιο μὲ δυσάρεστες συνέπειες. Ἡ ἔκδοσις τῶν πρώτων του ποιημάτων. Ἡ μεγάλες φιλοδοξίες του. Ὁ ἔρως τοῦ Μπέρνς πρὸς τὴν Ἔντιθ, κτλ.

Ο «ποιητὴς - γεωργὸς» Ροβέρτος Μπέρνς, ὁ ὁποῖος ἔγραψε τὶς περίφημες «Σκωτικὲς Μπαλλάντες», ἡ ὁποῖες ὡς σήμερα ἀκόμα ἀπαγγέλλονται καὶ τραγουδιοῦνται σὲ ὁλόκληρη τὴν Ἀγγλία, ὁ Ἄγγλος Βερανζέρος, ὅπως τὸν ἀποκαλοῦσαν, γεννήθηκε τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1759, ἕνα ἐξαιρετικὰ δριμὺ χειμῶνα, σὲ μιὰ καλύβα, ποὺ τὴν εἶχε χτίσει μὲ τὰ ἴδια του χέρια ὁ πατέρας του, φτωχὸς γεωργὸς τῆς κομητείας τοῦ Αἴρ.

Λίγες μέρες μετὰ τὴ γέννησι τοῦ Ροβέρτου, μιὰ φοβερὴ θύελλα γκρέμισε τὴ στέγη τῆς καλύβας αὐτῆς καὶ ἡ μητέρα του, μέσ' στὴ δαιμονισμένη θύελλα, ἀναγκάστηκε νὰ ζητήση μὲ τὸ παιδί της ἄσυλο στὸ σπίτι ἑνὸς γείτονος. Ὁ πατέρας τοῦ Μπέρνς, ποὺ τὸν εἶχαν πάρει κιόλας τὰ χρόνια, καὶ ποὺ ὡς μόνο μέσο γιὰ νὰ συντηρῆ τὰ ἑφτὰ παιδιά του εἶχε τὰ χέρια του, ζοῦσε μὲ τρομερὴ οἰκονομία.

«Ἐπὶ πολλὰ χρόνια, ἔγραφε ἀργότερα ὁ Μπέρνς, τὸ κρέας τοῦ χασάπη ἦταν κάτι ἄγνωστο στὸ σπίτι μας».

Ὁ μικρὸς Ροβέρτος, ἐξ αἰτίας τῆς φτώχειας τους, τριγύριζε στοὺς δρόμους ξεσκούφωτος καὶ ξυπόλητος. Δέκα τριῶν χρόνων χτυποῦσε τὰ γεννήματα στὸ σιτοβολῶνα καὶ ὅταν ἔφτασε στὰ δεκαπέντε, ἦταν ἀπ' τοὺς καλύτερους γεωργοὺς τῆς περιφερείας. Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἔκαναν ὅλες τὶς δουλειές. Ὁ γέρο - Μπέρνς δὲν εἶχε οὔτε παραγυιό, οὔτε παρακόρη, κι' ἔτσι τὰ παιδιά του σκοτωνόντουσαν στὴ δουλειά, γιατί, ἐκτὸς ἀπ' τὴν ἐργασία τους, ἔκαναν καὶ τὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ.

«Ὥς τὰ δεκάξη χρόνια μου ἔζησα μιὰ ζωὴ ἀσκητοῦ καὶ βαρυποινίτη — ἔγραφε σχετικῶς ὁ Μπέρνς — καταδικασμένου σὲ καταναγκαστικὰ ἔργα».

Ἀπὸ τὴν πολλὴ δουλειά, οἱ ὦμοι του εἶχαν καμπουριάσει κι' εἶχε γίνει σκυθρωπὸς καὶ μελαγχολικός, σὰν ἄρρωστος. Κάθε βράδυ σχεδὸν αἰσθανόταν τὸ κεφάλι του βαρὺ καὶ πονεμένο. Ἀργότερα τὸν ἔπιανε καὶ ταχυπαλμία καὶ τὴ νύχτα στὸ κρεββάτι του πάθαινε δύσπνοια καὶ πολλὲς φορὲς λιποθυμοῦσε. Σὰν νὰ μὴ ἔφταναν δὲ ὅλ' αὐτά, ὁ πατέρας τοῦ Μπέρνς μπλέχτηκε σὲ μιὰ δίκη μὲ τὸν ἰδιοκτήτη τοῦ κτήματος ποὺ νοίκιαζε, «καὶ δὲν θὰ γλύτωνε, γράφει ὁ γυιός του μὲ σαρκαστικὴ πικρία, τὴ φυλακή, ἂν μιὰ ἀρρώστεια τοῦ στήθους, ἀπ' τὴν ὁποία προσεβλήθη, δὲν μᾶς ἔκανε τὴ χάρι νὰ ἐπέμβη ἐγκαίρως καὶ νὰ μᾶς σώση».

Ὡστόσο, ὁ Ροβέρτος καὶ τ' ἀδέλφια του, μὲ τὶς οἰκονομίες των, κατάφεραν νὰ νοικιάσουν ἕνα ἄλλο κτῆμα. Μὰ καὶ κεῖ τοὺς κυνήγησε ἡ κακοτυχία. Τοῦ κάκου ὁ Ροβέρτος διάβασε βιβλία γεωργικά, λογάριασε ἀκριβέστατα τὸ χρόνο τῆς σπορᾶς καὶ δειχνόταν συνεπέστατος στὶς συναλλαγές του. Ἡ κακὴ ποιότητα τοῦ σπόρου τὸν πρῶτο χρόνο καὶ ὁ ὄψιμος θερισμὸς τὸν δεύτερο, τοὺς ἔκανε κι' ἔχασαν τὴ μισὴ ἐσοδειά τους.

Μὰ καὶ ἄλλα ἀτυχήματα, αἰσθηματικῆς φύσεως, εἶχαν χτυπήσει ἐντωμεταξὺ τὸν ἄμοιρο Ροβέρτο. Ὁ ποιητὴς - γεωργὸς εἶχε ἀγαπήσει τὴν κόρη ἑνὸς σιδηρουργοῦ, τὴν Ἰωάννα Ἄρμορ, μὰ ὁ πατέρας της ὄχι μόνο δὲν τὸν ἤθελε γιὰ γαμπρό του, ἀλλὰ καὶ τὸν κατεδίωκε δικαστικῶς, γιὰ νὰ τοῦ ἀποσπάση χρήματα. Μὰ καὶ ἡ ἴδια ἡ φίλη του, ἡ Ἰωάννα, τὸν ἐγκατέλειψε. Ὁ Ροβέρτος δὲν δεχόταν νὰ δώση τὸ ὄνομά του στὸ παιδί τους, ποὺ θὰ γεννιότανε σὲ λίγο. Συγχρόνως ὅμως ἦταν ὑποχρεωμένος καὶ νὰ κρύβεται, γιατὶ ἂν ἔπεφτε στὰ χέρια τῆς δικαιοσύνης, θὰ ἐτιμωρεῖτο γιὰ τὶς ἔνοχες σχέσεις του.

«Ὅταν καμμιὰ φορὰ — γράφει γι' αὐτὴ τὴν περίοδο τῆς ζωῆς του — ἔκανα τὸ χαρούμενο στὶς συντροφιές, ἔμοιαζα μὲ μεθυσμένο κατάδικο, ποὺ τὸν περιμένουν τὰ χέρια τοῦ δημίου».

Στενοχωρημένος, σφιγμένος ἀπὸ παντοῦ, ἀποφάσισε νὰ φύγη ἀπ' τὴ Σκωτία. Κάποιος γνώριμός του, ὁ Κάρολος Ντούγκλας, ἔμπορος στὴ Γιαμάϊκα, τοῦ εἶχε γράψει τότε, ὅτι ἂν πήγαινε ἐκεῖ, θὰ τοῦ ἔδινε τριάντα λίρες τὸ χρόνο, γιὰ νὰ τοῦ κρατάη τὰ βιβλία. Μὰ ὁ Ροβέρτος δὲν εἶχε τ' ἀναγκαῖα χρήματα γιὰ τὰ ναῦλα του, καὶ ποιὸς ξέρει ποιὰ θἄταν ἡ τύχη του ἂν τὰ πρῶτα ποιήματά του, ποὺ κυκλοφόρησαν ἐκείνη τὴν ἐποχὴ καὶ ποὺ σημείωσαν μιὰ μικρὴ ἐπιτυχία, δὲν τοῦ ἔφερναν κάποιο κέρδος. Μὲ τὸ κέρδος αὐτὸ πλήρωσε ὁ ποιητὴς - γεωργὸς τὰ χρέη του, ἀποζημίωσε τὸν Ἄρμορ, κι' ἔτσι γλύτωσε ἀπ' τὰ χέρια τῆς δικαιοσύνης.

* * *

Ὡστόσο, μολονότι τὰ ποιήματά του εἶχαν ἀρχίσει νὰ γίνωνται γνωστὰ καὶ πέρα ἀπὸ τὴ Σκωτία, ὁ Μπέρνς, ὁ ὁποῖος πλησίαζε πειὰ τὰ τριάντα, ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶνε γεωργός. Καὶ ὅμως ἦταν ἐξαιρετικὰ φιλόδοξος !

«Ποτέ, γράφει, ἄνθρωπος δὲν λαχτάρησε νὰ γίνη γνωστός, ν' ἀποκτήση φήμη καὶ δόξα, ὅσον ἐγώ».

Αἰσθανόταν τὰ πιὸ λεπτὰ αἰσθήματα, τὶς πιὸ λεπτὲς συγκινήσεις, μέσα του ἐκόχλαζαν οἱ πόθοι οἱ πιὸ φλογεροί, ἤθελε ν' ἀνέβη στὸ ψηλότερο σκαλοπάτι τῆς κοινωνίας κι' ἔνοιωθε ἄξιο τὸν ἑαυτό του γι' αὐτό, καὶ ὅμως ἦταν ὑποχρεωμένος «νὰ παραδέρνη, ὅπως ὁ τυφλωμένος Κύκλωψ μέσα στὸ ἄντρο του».

Μόνη παρηγοριά του ἦταν ἡ ποίησι. Στὸ χωράφι ἔπαιρνε πάντα μαζύ του ἕνα βιβλίο καὶ διάβαζε, ὅταν τοῦ ἔμενε λίγος καιρός.

«Καθὼς πήγαινα στοὺς ἀγρούς, ἀργὰ μὲ τὸ ἁμάξι μου, εἶχα καρφωμένα τὰ μάτια μου στὰ ποιήματα καὶ ποίημα τὸ ποίημα, στίχο τὸ στίχο, σημείωνα προσεκτικά, ὅ,τι ἀληθινό, ὅ,τι τρυφερό, ὅ,τι ὑψηλὸ συναντοῦσα, γιὰ νὰ τὸ ξεχωρίσω ἀπὸ τὸ ἐπιτηδευμένο καὶ τὸ ψεύτικο...».

Μὰ καὶ τὸ βράδυ, στὴ μικρὴ καμαροῦλα του, μελετοῦσε ὧρες κι' ὧρες τὶς περίφημες σκωτικὲς μπαλλάντες. Ἡ μελέτη αὐτὴ καὶ ἡ φυσική του λεπτότης, εἶχαν ὀξύνει σὲ μεγάλο βαθμὸ τὴν εὐαισθησία του. Μιὰ μέρα, ποὺ ἔπεσαν τὰ μάτια του σὲ μιὰ παληὰ εἰκόνα, ἡ ὁποία παρίστανε σκοτωμένο ἕνα νεκρὸ στρατιώτη καὶ πλάϊ του τὴ γυναῖκα του, καὶ πιὸ πέρα τὸ παιδάκι του καὶ τὸ σκυλλί, μέσα στὸ χιόνι, συγκινήθηκε τόσο πολύ, ὥστε ξαφνικά, δίχως νὰ τὸ θέλη, ἀναλύθηκε σὲ δάκρυα. Τὸ φυσομάνημα τοῦ ἀέρα στὰ δέντρα, κάτω ἀπὸ ἕναν συννεφιασμένο οὐρανό, τὸν ἐνθουσίαζε, τὸν μεθοῦσε, τοῦ ἔφερνε ἔκστασι.

Μιὰ ἄλλη φορά, σ' ἕναν περίπατο, τὴν ἄνοιξι, «ἐνῶ ἄκουγα—γράφει—τὰ πουλιά, ἄλλαζα συχνὰ τὸ δρόμο μου, γιὰ νὰ μὴ ταράξω τὸ τραγοῦδι τους ἢ τὰ κάνω καὶ πετάξουν».

Μαζὺ μὲ τὴν ποίησι, τὴν ἐποχὴ αὐτὴ γλύκανε τὴ ζωή του καὶ μιὰ ἀγάπη βαθειά, τρυφερή, ποὺ ἡ ἀνάμνησίς της χαράχτηκε γιὰ πάντα στὴν ψυχή του. Ὅταν ἔπλενε τὶς γελάδες του, στοίβαζε τὶς θημωνιές, ἔσκαβε μέσα στὴ χιονισμένη λάσπη, εἶχε συχνὰ γιὰ σύντροφο γλυκὸ μιὰ χαριτωμένη καὶ στοργικὴ κοπέλλα, ἕνα χρόνο μικρότερή του, τὴν Ἔντιθ.

«Ὅταν στοιβάζαμε τὰ γεννήματα — γράφει — καθόμαστε ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλον καὶ ἡ Ἔντιθ μὲ βοηθοῦσε νὰ βγάλω τὶς σκλῖθρες, ποὺ εἶχαν μπεῖ στὰ χέρια μου. Τὶς ἔβγαζε σιγὰ - σιγά, μὲ τρομερὴ ὑπομονή, μὲ μεγάλη ἐπιδεξιότητα, ἁπαλά, μαλακά, χωρὶς νὰ μὲ πονέση καθόλου, σὰν νὰ ἤθελε μὲ τὴ μικρὴ αὐτὴ ἐκδούλευσι νὰ μοῦ δείξη ὅλη της τὴν ἀγάπη».

* * *

Ὡστόσο, ἡ φήμη τοῦ Μπέρνς εἶχε ἀρχίσει νὰ μεγαλώνη στὸ μεταξύ. Οἱ Σκῶτοι κριτικοὶ μιλοῦσαν ἐγκωμιαστικὰ σὲ διάφορα περιοδικὰ γιὰ τὸ ἔργο του. Οἱ ἐκδότες τοῦ ζητοῦσαν νέα ποιήματα. Ὁ Μπέρνς ἔβλεπε νὰ πραγματοποιοῦνται, ἐπιτέλους, τὰ ὄνειρά του. Στὸ Ἐδιμβοῦργο, ὅπου ἐπῆγε ὕστερα ἀπὸ λίγο, ἔγινε περιζήτητος. Τὸν προσκαλοῦσαν στὰ ἀριστοκρατικώτερα σαλόνια, ἄνθρωποι ποὺ κατεῖχαν τὰ ὑψηλότερα ἀξιώματα, κυρίες τοῦ κόσμου, πεντάμορφες, χαριτωμένες, τοῦ μιλοῦσαν μὲ ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὸ ἔργο του. Ὁ Μπέρνς, μέσα στὸν πλούσιο καὶ ἀριστοκρατικὸ αὐτὸ κόσμο, δὲν τἄχασε. Διατήρησε τὴν ὑπερηφάνεια καὶ τὴν ἀξιοπρέπειά του. Ἡ ἐπιτυχία ὅμως τὸν κατέστρεψε ποιητικῶς. Καὶ ποτὲ πειὰ δὲν ξαναβρῆκε τὸ πάθος, τὴ δύναμι, τὴ δροσιὰ τοῦ αἰσθήματος, ποὺ τοῦ εἶχαν ἐμπνεύσει τὰ πρῶτα τραγούδια του, τὶς περίφημές του «Μπαλλάντες».

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ἡ τάξις καὶ ἡ σαφήνεια στὶς ἰδέες εἶνε ὅ,τι ἡ πειθαρχία καὶ ἡ ὑπακοὴ στοὺς στρατούς.

Νέκκερ

Ὑψηλὸς δὲν εἶν' ἐκεῖνος ποὺ φτάνει τὸ μῆλο στὴ μηλιά, μὰ ἐκεῖνος ποὺ μπορεῖ νὰ τὸ κόψη.

Ἱσπανικὴ παροιμία

Ἡ εὐεργεσία πολλὲς φορὲς συγκινεῖ περισσότερο τὸν εὐεργέτη, παρὰ τὸν εὐεργετούμενο.

Ράμπυσων

Εἴτε ἐπιτύχει κανεὶς στὶς προσπάθειές του, εἴτε ἀποτύχει, πρέπει, ὅταν φθάνει στὸ τέρμα τῶν προσπαθειῶν του, νὰ μπορῆ νὰ πῆ: «Ἔκαμα ὅ,τι μποροῦσα !».

Παστέρ

Ἡ ἐπιφύλαξις εἶνε ἀρετή, ἡ ὁποία ἔχει τὴν ἀξία της, ὅταν ἔρχεται μετὰ τὴν τόλμη.

Ἀνατὸλ Φρὰνς

ΚΥΝΗΓΩΝΤΑΣ ΑΓΡΙΑ ΘΗΡΙΑ

ΕΠΙΔΡΟΜΗ ΤΙΓΡΕΩΝ

ΜΙΑ ΤΙΓΡΙΣ... ΕΠ' ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

(Ἄρθρο τοῦ Λουκιανοῦ Ζεβὸρ)

Ἡ τίγρις εἶνε ἀναμφισβητήτως ἕνα ἀπὸ τὰ αἱμοβορώτερα καὶ τὰ φοβερώτερα θηρία. Εἶνε ἐπίσης τὸ θηρίο ἐκεῖνο ποὺ ἐπιφέρει τὶς περισσότερες ζημιές στὰ οἰκόσιτα ζῶα καὶ ἰδίως στὶς Ἰνδίες, ὅπου ἡ χώρα εἶνε σχετικῶς πυκνοκατοικημένη καὶ ἡ πόλεις βρίσκονται πλησίον μεγάλων δασῶν ποὺ εἶνε γεμᾶτα τίγρεις καὶ ἄλλα θηρία. Ὑπολογίζουν σχετικῶς ὅτι κάθε χρόνο τὰ φείδια καὶ τὰ ἄλλα θηρία σκοτώνουν περίπου 100,000 ζῶα μεγάλα (βώδια, ἄλογα κλπ.) καὶ διπλάσια ζῶα μικρότερα. Ἐκτὸς αὐτῶν 25.000 περίπου ἄνθρωποι βρίσκουν κάθε χρόνο τὸ θάνατο ἀπ' τὰ θηρία τῶν δασῶν.

Ἡ στατιστικὴ αὐτὴ περιλαμβάνει τὰ θύματα τῶν θηρίων τῶν Ἰνδικῶν κρατῶν ποὺ ὑπάγονται στὴν ἀγγλικὴ διοίκησι. Ἀλλὰ ὑπάρχουν στὶς Ἰνδίες καὶ χῶρες αὐτόνομες, ὅπου φυσικὰ στατιστικὴ δὲν ὑπάρχει καὶ δὲν μποροῦμε νὰ ξέρουμε τί ζημιές ἐπιφέρουν σὲ ζῶα καὶ ἀνθρώπους τὰ θηρία τῆς ζούγκλας (τίγρεις, λεοντάρια, πάνθηρες, λεοπαρδάλεις κ. λ. π.)

Μὰ καὶ οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν αὐτῶν δὲν στέκουν μὲ σταυρωμένα χέρια. Κάθε χρόνο σκοτώνονται 2,000 περίπου τίγρεις, 4.500 πάνθηρες καὶ λεοπαρδάλεις, 2,000 ἀρκοῦδες καὶ 3.000 λύκοι. Τὰ λεοντάρια δὲν κατεβαίνουν κοντὰ στὰ χωριά. Ἐκείνη ποὺ ἀφίνει τὴ ζούγκλα καὶ κάνει συχνὲς ἐπιδρομὲς μέσα στὰ χωριά, δεκατίζοντας τὰ ποίμνια, εἶνε ἡ τίγρις.

Ἕνας Ἀμερικανὸς ἐξερευνητὴς καὶ κυνηγὸς ὁ κ. Γουΐτνεϋ, ποὺ ἔμεινε χρόνια στὶς Ἰνδίες, ἔκαμε συστηματικὲς μελέτες γιὰ τὴν τίγρι καὶ τὸ κυνήγι της.

Ὁ κ. Γουΐτνεϋ διακρίνει τρία εἴδη τίγρεων.

1) Ἐκείνη ποὺ ἐπιτίθεται στὰ ποίμνια, 2) ἐκείνη ποὺ κυνηγάει ἄγρια ζῶα τῆς ζούγκλας καὶ 3) ἐκείνη ποὺ προτιμάει τὸ ἀνθρώπινο κρέας.

Ἡ τίγρις ποὺ ἐπιτίθεται ἐναντίον τῶν ποιμνίων (μεγάλων ἰδίως ζώων, βωδιῶν, ἀλόγων κλπ.) εἶνε ἡ πιὸ ἰσχυρή, ἀλλὰ καὶ ἡ λιγώτερο ἐπίφοβη γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Περιτριγυρίζει τὰ χωριά, ἀλλὰ δὲν ἐπιτίθεται ἐναντίον τῶν ἀνθρώπων. Φορολογεῖ τὰ ποίμνια μόνον συστηματικῶς. Κάθε 5—6 μέρες ἡ τίγρις αὐτὴ θὰ ἐπιπέση ἐναντίον κανενὸς ποιμνίου, θὰ σκοτώση κανέναν ταῦρο ἢ καμμιὰ ἀγελάδα καὶ θὰ ἐξαφανιστῆ, γιὰ νὰ γυρίση πάλιν μετὰ 5—6 ἡμέρες. Ἀλλοίμονον ὅμως ἂν τὴν ὥρα ποὺ σκοτώνει τὸ ζῶο τῆς ἐπιτεθοῦν. Γιὰ ἐκδίκησι σκοτώνει τότε ὅσα ζῶα προφτάσει, παίρνει τὸ ἕνα ἀπὸ αὐτὰ μαζύ της καὶ τ' ἄλλα τὰ τρῶνε τὰ τσακάλια.

Κάθε χρόνο ἡ τίγρις αὐτὴ θέλει γιὰ νὰ τραφῆ 70—80 βώδια. Τὸ περίεργο δὲ εἶνε ὅτι διαλέγει τὰ πιὸ γέρικα. Ὄχι βέβαια γιὰ νὰ εὐχαριστήση τοὺς τσοπάνους, ἀλλὰ γιατὶ τὰ γέρικα ζῶα δὲν φέρνουν μεγάλη ἀντίστασι.

Ἡ τίγρις ποὺ τρέφεται ἀπὸ ζῶα τοῦ δάσους εἶνε ἡ πιὸ εὐκίνητη. Αὐτὴ δὲν βγαίνει ἀπὸ τὴ ζούγκλα, ἐκτὸς ἂν ὁ ἀγριόχοιρος ἢ τὸ ἐλάφι ποὺ κυνηγάει ξεπέσουν κατὰ τὰ καλλιεργημένα μέρη.

Ἡ τίγρις ποὺ ἐπιτίθεται ἐναντίον τῶν ἀνθρώπων εἶνε ὁ ἐφιάλτης τῶν Ἰνδικῶν χωριῶν. Λένε πὼς ἡ τίγρεις αὐτὲς εἶνε γέρικες ἢ ἄρρωστες καὶ μὴ μπορῶντας νὰ κυνηγήσουν ζῶα ποὺ τὶς μυρίζονται ἀπὸ μακρυὰ καὶ φεύγουν, ἐπιτίθεται ἐναντίον τῶν ἀνθρώπων γιατὶ μπορεῖ νὰ τοὺς αἰφνιδιάση εὐκολώτερα. Αὐτὸ ὅμως δὲν φαίνεται ἀληθινό. Φαίνεται μᾶλλον πὼς ἡ τίγρεις αὐτὲς εἶν' ἀπὸ κεῖνες ποὺ ἐπιτίθενται ἐναντίον τῶν ποιμνίων καὶ κατὰ τύχην κάποτε ρίχνονται καὶ στὸν ἄνθρωπο. Ἔχουν ἀντιληφθῆ δηλαδὴ πὼς εἶνε εὐκολώτερο νὰ καταβάλουν ἕναν ἄνθρωπο, παρὰ ἕναν ταῦρο καὶ στὸ ἑξῆς προτιμοῦν τὸ ἀνθρώπινο κυνήγι γιὰ εὐκολώτερο.

Ἐπίσης δὲν φαίνεται νὰ εἶνε ἀλήθεια ἐκεῖνο ποὺ λένε πὼς ἡ τίγρεις αὐτὲς ἔχουν ἔμφυτη τὴν προτίμησι στὸ ἀνθρώπινο κρέας.

Ὅταν ἐπιτίθεται ἐναντίον τῶν ζώων ἡ τίγρις προσπαθεῖ νὰ ἁρπάξη ἀνάμεσα στὶς δυνατὲς σιαγόνες της τὸ λαιμό τους μπήγοντας συγχρόνως τὰ νύχια τοῦ δεξιοῦ μπροστινοῦ της ποδιοῦ στὸν ὦμο τοῦ θύματος. Ἂν ἀντιληφθῆ κίνδυνο, φεύγει, ἀλλὰ ξαναγυρίζει καὶ παίρνει τὸ θῦμα της.

Ἐπικρατεῖ ἐπίσης ἡ πρόληψις πὼς ἡ τίγρις κάνει τεράστια πηδήματα 15—20 μέτρων. Δὲν εἶνε ἀλήθεια αὐτό. Ἡ τίγρις δὲν πηδάει παραπάνω ἀπὸ 6—7 μέτρα.

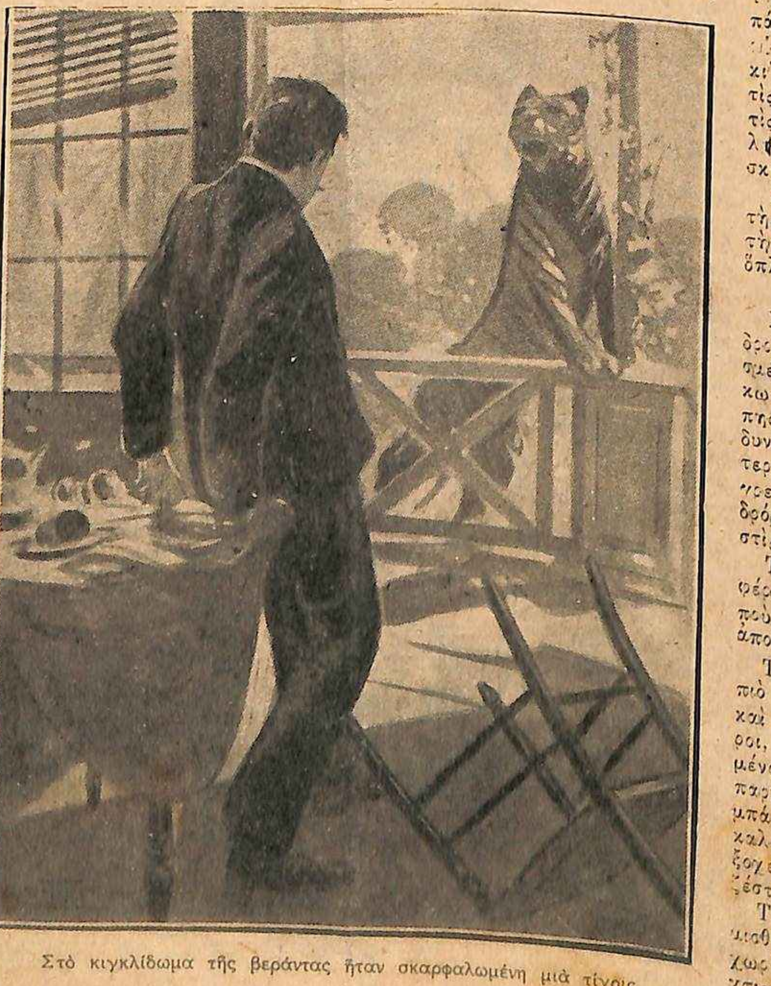

Στὸ κιγκλίδωμα τῆς βεράντας ἦταν σκαρφαλωμένη μιὰ τίγρις

Κολυμπάει ὅμως θαυμάσια καὶ δὲν τὴ φοβίζει οὔτε τὸ πιὸ ἰσχυρὸ ρεῦμα ἑνὸς ποταμοῦ. Δὲν βρυχᾶται ὅπως τὸ λιοντάρι. Βγάζει μιὰ τραχειὰ ἀλλὰ πνιχτὴ κραυγή, σὰν νὰ ξεροβήχη. Μπορεῖ ἀκόμη καὶ σκαρφαλώνει στὰ δέντρα, ἀλλὰ σπανίως τὸ κάνει αὐτό.

Οἱ μαχαραγιάδες τῶν Ἰνδιῶν ὀργανώνουν μεγαλοπρεπῆ κυνήγια τίγρεων. Καβάλλα σὲ ἥμερους ἐλέφαντες περικυκλώνουν τὸ δάσος, ὅπου εἶνε ἡ τίγρεις, τὶς φοβίζουν καὶ τὶς βγάζουν σὲ μέρη ἀδιέντρα, ὅπου παραφυλάγουν ἄλλοι κυνηγοί, καβάλλα σὲ ἐλέφαντες κι' αὐτοὶ καὶ τὶς σκοτώνουν. Μὰ τὰ κυνήγια αὐτὰ στοιχίζουν καθὼς καὶ ἐκεῖνα ποὺ οἱ κυνηγοὶ πᾶνε καβάλλα σὲ ἄλογα.

Οἱ ἰθαγενεῖς τιγροκυνηγοὶ σκάβουν λάκκους βαθεῖς στὰ μονοπάτια ποὺ περνοῦν ἡ τίγρεις, σκεπάζουν ἀπὸ πάνω τοὺς λάκκους αὐτοὺς μὲ ψιλὰ κλαριὰ καὶ χῶμα κι' ὅταν ἡ τίγρεις **πέσουν** μέσα τὶς σκοτώνουν ἀπὸ πάνω. Ἐπίσης τὶς φαρμακώνουν μὲ μεγάλες φόλες, ὅπως κάνουμε ἐδῶ μὲ τὰ σκυλιά.

Μὰ οἱ κυνηγοὶ ποὺ κυνηγοῦν τὴν τίγρι γιὰ σπὸρ προτιμοῦν νὰ τὴν ἀντιμετωπίζουν πεζοὶ μὲ τὸ ὅπλο στὸ χέρι.

* * *

Στὴ ζωὴ τῶν Ἰνδιῶν ἡ ἐπιδρομὴ τίγρεων εἶνε τόσο συνηθισμένο πρᾶγμα ὅσο ἡ ἐπίθεσι λύκων σὲ ὀρεινὰ χωριὰ τῆς Εὐρώπης. Μὲ τὴ διαφορὰ πὼς ὁ κίνδυνος εἶνε ἀσυγκρίτως μεγαλείτερος ἐκεῖ. Καμμιὰ φορὰ ἡ τίγρεις ξεπέφτουν καὶ μέσα στοὺς δρόμους τῶν χωριῶν, ἀκόμα καὶ στὶς αὐλὲς τῶν σπιτιῶν.

Τὸν περασμένο χρόνο στὴν περιφέρεια τοῦ Ντεκκὰν συνέβη κάτι ποὺ κατετρόμαξε τοὺς Εὐρωπαίους ἀποίκους καὶ τοὺς ἰθαγενεῖς.

Τὸ Ντεκκὰν εἶνε μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ζεστὲς ἐπαρχίες τῶν Ἰνδιῶν καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι ἄποικοι (ἔμποροι, ἀξιωματικοί, ὑπάλληλοι) ποὺ μένουν στὴν πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας, στὴν πόλι Χυντεραμπάντ, εἶνε ὑποχρεωμένοι ὅλο τὸ καλοκαίρι νὰ πηγαίνουν στὶς ἐξοχές, γιατὶ στὴν πόλι μέσα ἡ ζέστη εἶνε πνιγηρά.

Τὰ τελευταῖα χρόνια εἶχε φημισθῆ πολὺ ὡς θερινὴ ἐξοχὴ ἕνα χωριὸ ὀνομαζόμενο Ταγκιρίρι, χτισμένο σ' ἕνα ψήλωμα κοντὰ στὸ σταθμὸ τοῦ σιδηροδρόμου

Μαντρᾶς — Χυντεραμπάντ. Ἕνα χιλιόμετρο περίπου ἔξω ἀπ' αὐτὸ τὸ χωριὸ ἀρχίζει ἕνα πυκνὸ καὶ μεγάλο δάσος, ὅπου οἱ κυνηγοὶ εὕρισκαν ἄφθονο κυνήγι: λαγούς, πέρδικες, ὀρτύκια, ἀντιλόπες, ἀγριογούρουνα κλπ. Μέσα στὸ δάσος ὑπῆρχαν λιμνοῦλες μὲ ἄφθονα ἐπίσης ψάρια. Ὅλ' αὐτὰ ἔκαναν τὸ χωριὸ Ταγκίρι ἰδεώδη τόπο παραθερισμοῦ.

Στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ, κοντὰ στὸ δάσος ἦταν χτισμένη ἡ ἔπαυλι τοῦ κ. Τζὼν Ἄμιλτων, ταμία τραπέζης στὸ Χυντεραμπάντ. Ἡ ἔπαυλις αὐτή, ποὺ ἀπέχει καμμιὰ πεντακοσαριὰ μέτρα ἀπὸ τὶς ἄλλες, ἦταν σχεδίου μπούκαλοου ποὺ συνηθίζονται πολὺ στὶς Ἰνδίες, ἰσόγεια δηλαδή, μὲ τέσσερα κύρια δωμάτια, κουζίνα, μπάνιο κλπ. καὶ βεράντες ἀπὸ τὶς δυὸ πλευρές.

Ὁ κ. Ἄμιλτων καθόταν ἐκεῖ μὲ τὴ γυναῖκα του, τὸ μικρὸ κοριτσάκι τους καὶ δυὸ ἰθαγενεῖς ὑπηρέτες.

Ἕνα πρωΐ, ὁ κ. Ἄμιλτων ἔπαιρνε τὸ γάλα του μὲ τὴ γυναῖκα του στὴ βεράντα. Ἐλογάριαζε νὰ πάῃ γιὰ κυνήγι καὶ συζητοῦσαν ἀστειευόμενοι πῶς θὰ μαγείρευαν τὸ βράδυ τὶς πέρδικες ποὺ θἄφερνε.

—Μόνος σου θὰ πᾶς; τὸν ἐρώτησεν ἡ γυναῖκα του.

—Ὄχι, μὲ τὸν κ. Ὄντολυ. Τὸν περιμένω μάλιστα νὰ περάση. Ὅπου κι' ἂν εἶνε θὰ φανῆ...

Καὶ ὁ κ. Ἄμιλτων ἐσηκώθηκε κι' ἐπῆγε στὴν ἄκρη τῆς βεράντας γιὰ νὰ ἰδῆ μήπως ἐφαίνετο ὁ φίλος του κ. Ὄντολυ. Ἄξαφνα, ἄφησε μιὰ κραυγὴ τρόμου. Ἡ κ. Ἄμιλτων ἔτρεξε κοντά του.

—Τί ἔχεις Τζὼν ; τί ἔπαθες; Σ' ἐδάγκωσε κανένας σκορπιός ; Κανένα φείδι; τὸν ρώτησε.

Τρέμοντας ἀπὸ τὸ φόβο ὁ κ. Ἄμιλτων τῆς ἔδειχνε μὲ τὸ χέρι πρὸς τὸ δάσος.

—Ἐκεῖ! Ἐκεῖ !...

Κύτταξε, τῆς εἶπε.

Σ' ἀπόστασι διακοσίων μέτρων ἀπὸ τὴν ἔπαυλι, πίσω ἀπὸ κάτι θάμνους διεκρίνοντο δυὸ κιτρινωποὶ ὄγκοι.

—Θεέ μου ! Τίγρεις! ἐφώναξεν ἡ κ. Ἄμιλτων, παραλυμένη ἀπὸ τὸν φόβο.

Τὰ δυὸ θηρία ποὺ ἐπήγαιναν στὴν ἀρχὴ ἕρποντας, ὅπως ἡ γάτες, ὅταν παραφυλᾶνε τὸ ποντίκι, ἐσταμάτησαν τώρα μπρὸς σὲ κάτι βράχους ποὺ ἔκοβαν τὸ δρόμο καὶ μὲ ἕνα πήδημα ἐπέρασαν ἀντίκρυ.

Ἡ κ. Ἄμιλτων, ἔξαλλη ἀπὸ τὸν τρόμο ἅρπαξε τὸ κοριτσάκι της στὴν ἀγκαλιά της κι' ἐπῆγε νὰ κλειστῆ μέσα στὸ μπάνιο, τὸ μόνο δωμάτιο τοῦ ὁποίου τὸ παράθυρο ἦταν κλεισμένο μὲ σίδερα.

Ἐπάνω στὸ αὐτοκίνητο στεκόταν μιὰ πελώρια τίγρις !...

Ὁ κ. Ἄμιλτων, χάνοντας τὴν ψυχραιμία του δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ.

—Τὸ τουφέκι μου! Ποῦ ἔχεις βάλει τὸ τουφέκι μου; φώναξε.

—Κάτω ἀπὸ τὸ κρεββάτι! τοῦ ἀπάντησε ἡ γυναῖκα του.

—Καὶ τὰ φυσέκια;

—Μέσα στὸ ντουλάπι.

—Ποιὸ ντουλάπι;

—Στὸ ντουλάπι. Ψάξε. Θεέ μου: Χαθήκαμε!

Ὁ κ. Ἄμιλτων τρελλὸς ἀπὸ τὸν τρόμο, πηγαινοερχόταν ἀσκόπως. Ἔξαφνα θυμήθηκε πὼς δὲν εἶχε κλείσει οὔτε τὶς πόρτες, οὔτε τὰ παράθυρα ποὺ ἔβλεπαν πρὸς τὴ βεράντα.

Ἔτρεξε, λοιπόν, γρήγορα νὰ κλείση. Μόλις ὅμως ἐβγῆκε στὴν τραπεζαρία, ἔμεινε παγωμένος ἀπὸ τὸν τρόμο. Στὸ κιγκλίδωμα τῆς βεράντας βρισκόταν σκαρφαλωμένη μιὰ τίγρις. Ἦταν συσπειρωμένη κι' ἑτοιμαζόταν νὰ ὁρμήση μέσα στὸ σπίτι.

Ὁ κ. Ἄμιλτων, μὴν ξέροντας καλὰ-καλὰ τί κάνει, ἅρπαξεν ἀπὸ τὸ τραπέζι τὴν τσαγέρα, τὴν ἐπέταξεν ἐναντίον τοῦ θηρίου καὶ γυρίζοντάς του τὴν πλάτη ἐμπῆκε στὴν τραπεζαρία κι' ἀπ' ἐκεῖ στὸ μπάνιο, ὅπου ἦταν κλεισμένη ἡ γυναῖκα του μὲ τὸ κοριτσάκι του. Ἡ τίγρις φοβήθηκε προφανῶς ἀπὸ τὸν κρότο ποὺ ἔκανε ἡ τσαγέρα σπάζοντας, μὰ σὲ λίγο ἐπήδησε πάλι στὴ βεράντα καὶ μπῆκε, μαζὺ μὲ τὴν ἄλλη τίγρι στὸ σπίτι γυρίζοντας ἐλεύθερα στὰ δωμάτια.

Τὸ ζεῦγος, κλεισμένο μέσα στὸ μπάνιο θαρροῦσε πὼς ἐγλύτωσε.

—Ὅπου κι' ἂν εἶνε, ἔλεγαν, θάρθουν ὡπλισμένοι οἱ ἰθαγενεῖς τοῦ χωριοῦ καὶ θὰ σκοτώσουν ἢ τοὐλάχιστον θὰ διώξουν τὰ θηρία.

Ἄξαφνα, ἄκουσαν δυνατὰ κι' ἄγρια γρατσουνίσματα ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα τοῦ μπάνιου. Ἡ τίγρεις γυρνῶντας μέσα στὸ σπίτι μυρίστηκαν τὰ θύματα καὶ μὲ τὰ πόδια τους ἔσπρωχναν κι' ἐγρατσούνιζαν τὴν πόρτα τοῦ μπάνιου.

Σὲ λίγο τὸ μεσαῖο σανίδι τῆς πόρτας ἔσπασε, κι' ἀνοίχτηκε μιὰ τρύπα σὲ ὕψος ἑνὸς περίπου μέτρου. Τὰ θηρία, μὲ τὰ χτυπήματα καὶ τὶς γρατσουνιές τους δὲν θ' ἀργοῦσαν πλέον νὰ σπάσουν ἐντελῶς τὴν πόρτα καὶ τότε κ' οἱ τρεῖς ἔνοικοι θὰ ἦσαν χαμένοι.

Τότε ὁ κ. Ἄμιλτων ἔβγαλεν ἕνα μεγάλο σουγιὰ ποὺ ἔσερνε πάντοτε ἀπάνω του καὶ βγάζοντας τὸ χέρι του ἀπὸ τὴν τρύπα χτυποῦσε στὰ στραβά. Ἕνα οὔρλιασμα τοὔζωσε νὰ καταλάβῃ πὼς εἶχε τρυπήσει κάποιο ἀπὸ τὰ θηρία καὶ σὲ λίγο ἄκουσαν τὸ πάτωμα νὰ τρίξη. Τὰ θηρία ἔφευγαν. Δὲν ἐπρόφτασεν ὅμως τὸ ζεῦγος Ἄμιλτων νὰ χαρῆ γιὰ τὴ σωτηρία του γιατὶ σὲ λίγο, ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς κιγκλίδες τοῦ παραθύρου τοῦ μπάνιου εἶδαν τὸ κεφάλι τῆς μιᾶς τίγρεως καὶ τὰ μπροστινὰ πόδια τῆς ἄλλης. Ἡ κιγκλίδες ἄρχισαν νὰ ὑποχωροῦν. Τὸ μικρὸ κοριτσάκι τοῦ κ. Ἄμιλτων, φοβισμένο ἀπὸ τὴ θέα τῶν θηρίων ἄρχισε νὰ σκούζη κι' αὐτὸ ἐξαγρίωνε πιὸ πολὺ τὰ θηρία.

Ὁ κ. Ἄμιλτων ὥρμησε τότε πρὸς τὸ παράθυρον γιὰ νὰ χτυπήση πάλι τὰ θηρία μὲ τὸ σουγιά, μὰ ἡ γυναῖκα του, πιὸ ψύχραιμη, τὸν ἐκράτησε λέγοντας.

—Τζών, πρέπει νὰ βγῆς καὶ νὰ πάρης τὸ τουφέκι. Ἡ μόνη ἐλπὶς σωτηρίας εἶν' αὐτό.

Μὰ πῶς νὰ βγῆ ἔξω, ποὺ τὰ θηρία θὰ ἔβλεπαν τὴν πόρτα νὰ ἀνοίγῃ καὶ θὰ γύριζαν ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ πρὶν προφτάσει νὰ πάρῃ τὸ ὅπλο;

—Θὰ τὰ κρατῶ στὸ παράθυρο, δείχνοντάς τους γιὰ δόλωμα τὸ μικρό μας, εἶπε ἡ κ. Ἄμιλτων. Γρήγορα τὸ τουφέκι! Εἶνε κάτω ἀπὸ τὸ κρεββάτι καὶ τὰ φυσέκια στὸ ντουλάπι, τρίτο ράφι ἀριστερά...

Ὁ κ. Ἄμιλτων ἄνοιξε κουφὰ τὴν πόρτα καὶ βγῆκε γιὰ νὰ πάρῃ τὸ ὅπλο, ἐνῶ ἡ γυναῖκα του ἐπλησίαζε στὸ παράθυρο γιὰ ν' ἀπασχολῆ ἐκεῖ τὰ θηρία...

Μὰ ἡ τίγρεις βλέποντας τὴν πόρτα ν' ἀνοίγῃ, ἔφυγαν ἀπὸ τὸ παράθυρο κι' ἐπήδησαν πάλι στὴ βεράντα γιὰ νὰ μποῦν στ' σπίτι. Ἡ κ. Ἄμιλτων ἔφριξε.

—Τζών, ἐφώναξε τρομαγμένη, τὸ νοῦ σου ἔρχονται!...

Καὶ μὴν ξέροντας πειὰ τί κάνει, ἄνοιξε πιὸ πολὺ τὴν πόρτα τοῦ μπάνιου φωνάζοντας ἀπελπισμένα στὸν ἄντρα της:

—Τζὼν ! φυλάξου !

Στὴν πόρτα τῆς κρεββατοκάμαρας ἐπρόβαλε κιόλας ἀγριωπὴ ἡ μιὰ τίγρις.

Ὁ κ. Ἄμιλτων, πίσω ἀπὸ μιὰ πολυθρόνα, κοντὰ στὴν πόρτα στεκόταν ἀκίνητος μὲ τὸ τουφέκι ἀκουμπισμένο στὴ ράχι τῆς πολυθρόνας. Ἡ τίγρις ρουθουνίζοντας ἐμπῆκε σιγὰ-σιγὰ μέσα καὶ ἑτοιμαζόταν νὰ ὁρμήση.

(Ἀκολουθεῖ)

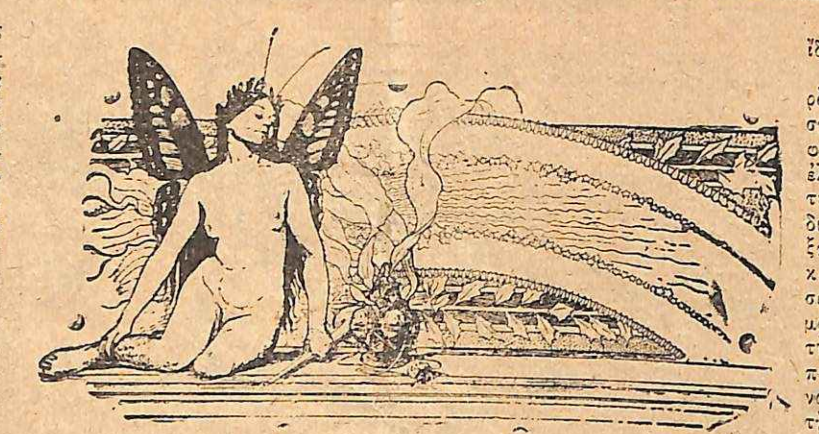

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ΜΠΕΝ ΤΖΟΝΣΟΝ, Ο ΔΙΑΣΗΜΟΣ ΑΓΓΛΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ

Πῶς ὁ Σαίξσπηρ βοήθησε τὸν Τζόνσον στὰ πρῶτα του βήματα. Ἡ ἀνάγνωσις τοῦ πρώτου θεατρικοῦ του ἔργου. Τὰ ἐλαττώματα τοῦ Μπὲν Τζόνσον. Πῶς βρέθηκε στὴ φυλακή. Ἡ μεγαλοψυχία του. Ποῦ τὸν κατάντησε ἡ σπάταλη ζωή του. Τὰ τραγικά του γεράματα, κτλ.

ΟΤΑΝ ὁ Σαίξσπηρ, ὁ μέγας Ἄγγλος ποιητής, εἶχε φτάσει πειὰ στὸ κατακόρυφο τῆς δόξας του, ἀντὶ νὰ γίνῃ ἐγωϊστὴς καὶ περήφανος, ὅπως θὰ γινόντουσαν πολλοὶ ἄλλοι στὴ θέσι του, ἀπεναντίας αὐτός, ἀκριβῶς τότε, θυμόταν ἀκόμα περισσότερο τὰ σκληρὰ καὶ ἐπίπονα μονοπάτια ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶχε περάσει κατὰ τὴ νεανικὴ ἡλικία του, ὡς ὅτου νὰ φτάσῃ ἐκεῖ ποὺ βρισκόταν τώρα. Καὶ μὲ τὴν εὐσπλαχνία ποὺ τὸν διέκρινε, ὁ πονόψυχος ποιητὴς προθυμοποιόταν πάντοτε νὰ βοηθῇ τοὺς νεαροὺς συγγραφεῖς ποὺ βρισκόντουσαν ἀκόμα στὶς ἀρχὲς τῆς φιλολογικῆς σταδιοδρομίας των.

Ἔτσι ἔτυχε μιὰ μέρα, ποὺ εἶχε πάει στὸ θέατρο γιὰ πρόβες, νὰ βρῇ ὅλους τοὺς ἠθοποιοὺς συγκεντρωμένους ἀπάνω στὴ σκηνὴ γιὰ νὰ ἀκούσουν τὴν ἀνάγνωσι ἑνὸς νέου θεατρικοῦ ἔργου.

Ὁ Σαίξσπηρ στάθηκε τότε κοντὰ στὴν πόρτα. Ἕνας νέος ἄγνωστος, διάβαζε δειλὰ καὶ μὲ μεγάλη ταραχὴ μιὰ κωμῳδία του, τὴν ὁποία ὑπέβαλε τώρα στὴν ἔγκρισι τῶν ἠθοποιῶν.

Ἡ ταραχὴ ὅμως τοῦ νέου ἦταν τόσο μεγάλη καὶ τόσο ἄτεχνη ἡ ἀνάγνωσίς του, ὥστε δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ βλάψῃ τὴν ἀξία τοῦ ἔργου του, σὲ τέτοιο σημεῖο μάλιστα, ὥστε ἡ ὡραιότερες σκηνὲς νὰ περνοῦν ἀπαρατήρητες.

Ἡ πλῆξις φαινόταν ζωγραφισμένη στὰ πρόσωπα ὅλων καὶ ἦταν ὁλοφάνερο πὼς οἱ ἠθοποιοὶ θὰ ἀπέρριπταν τὸ πρωτόλειο αὐτὸ τοῦ νέου, χωρὶς καμμιὰ συζήτησι.

Ξαφνικά, ὁ Σαίξσπηρ ποὺ παρακολουθοῦσε σιωπηλὸς αὐτὴ τὴ σκηνή, πλησίασε τὸν νέο, πῆρε τὸ χειρόγραφο ἀπὸ τὰ τρεμάμενα χέρια του, καὶ μὲ τὴ δυνατή του φωνή, μὲ τὴν ὑπέροχη ἀπαγγελία του, κατώρθωσε νὰ τονίσῃ ὅσο ἄξιζαν τὰ καλύτερα μέρη τῆς κωμῳδίας. Ὅσο προχωροῦσε στὴν ἀνάγνωσι, τόσο ὁ μέγας ποιητὴς ζωντάνευε μὲ τὴν ἄφθαστη τέχνη του, τὶς διάφορες σκηνές, ὡς ὅτου, στὸ τέλος, τὸ ἔργο αὐτό, ποὺ οἱ ἠθοποιοὶ τὸ ἄκουγαν στὴν ἀρχὴ μὲ περιφρόνησι καὶ μὲ πλῆξι, τοὺς φάνηκε σωστὸ ἀριστούργημα καὶ μόλις τελείωσε ἡ ἀνάγνωσις, ἡ κωμῳδία τοῦ νέου ἔγινε δεκτὴ μὲ ἀφάνταστο ἐνθουσιασμό.

Τότε ὁ νέος, ποὺ μὲ ἀγωνία παρακολουθοῦσε τὸν Σαίξσπηρ, ξέσπασε σὲ ἀκράτητους λυγμοὺς καὶ πέφτοντας στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ μεγάλου ποιητοῦ, φώναξε μ' εὐγνωμοσύνη:

—Ἄ! Ὡρισμένως ὁ Θεὸς σᾶς ἔστειλε γιὰ νὰ μοῦ σώσετε τὴ ζωή!

Ὁ ἄγνωστος αὐτὸς νέος ἦταν ὁ Μπὲν Τζόνσον, ὁ κατόπιν διάσημος θεατρικὸς συγγραφεὺς καὶ ἀντάξιος συναγωνιστὴς τοῦ Σαίξσπηρ.

* * *

Ὁ Μπὲν (Βενιαμὶν) Τζόνσον γεννήθηκε στὰ 1574. Ἔκανε τὶς πρῶτες σπουδές του στὸ λύκειο τοῦ Οὐεστμίνστερ καὶ κατόπιν στὸ κολλέγιο τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Κάμπριτζ. Μὰ ὁ πατρυιός του τὸν τράβηξε ἀπὸ τὸ λύκειο πρὶν ὁ νέος τελειώσει τὶς σπουδές του, μὲ τὴ δικαιολογία πὼς ἤθελε νὰ τοῦ μάθῃ τὴ δική του τέχνη, νὰ τὸν κάνῃ δηλαδή, χτίστη, γιὰ νὰ τὸν βοηθῇ στὴν ἐργασία του. Ἀλλά, ὁ Μπὲν δὲν μποροῦσε νὰ κάνῃ τὴ χειρωνακτικὴ αὐτὴ ἐργασία κ' ἔτσι, μιὰ μέρα, ὁ νέος ἐγκατέλειψε τὸ σπίτι του κι' ἔφυγε ἀναζητῶντας τὴν τύχη του. Στὴν ἀρχὴ κατατάχθηκε στὸ στρατό, ὅπου ἀνδραγάθησε, κ' ὕστερα δοκίμασε διάφορα ἄλλα ἐπαγγέλματα ὡς ὅτου, στὸ τέλος, ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ ἠθοποιός.

Παίζοντας στὸ θέατρο τὰ ἔργα τῶν ἄλλων, σκέφθηκε νὰ γράψῃ κι' αὐτὸς μιὰ δική του κωμῳδία, καὶ ὅπως εἴδαμε παραπάνω, ἡ καλή του τύχη ἔφερε τὸν Σαίξσπηρ στὴν κατάλληλη στιγμὴ γιὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν ἀνάγνωσι τοῦ ἔργου του καὶ νὰ τὸν ὑποστηρίξῃ στὴν πρώτη του αὐτὴ προσπάθεια.

Ὁ Σαίξσπηρ κατάλαβε ἀμέσως πὼς ὁ νέος αὐτὸς εἶχε μέλλον καὶ πὼς ἦταν ἄξιος ὑποστηρίξεως.

Ἀνέλαβε, λοιπόν, τὸν Μπὲν ὑπὸ τὴν προστασία του, τὸν βοηθοῦσε καὶ τὸν συμβούλευε κι' ἔτσι πολὺ γρήγορα ὁ νεαρὸς προστατευόμενός του, ὁ ὁποῖος εἶχε μεγάλο ταλέντο, ἄρχισε νὰ γίνεται γνωστός.

Ἀπὸ τότε ὁ Σαίξσπηρ καὶ ὁ Μπὲν Τζόνσον ἔγιναν ἀχώριστοι φίλοι. Κι' ὅταν ὕστερα ἀπὸ χρόνια ὁ Σαίξσπηρ πέθανε, ὁ Μπὲν Τζόνσον ἀφιέρωσε θαυμασίους στίχους στὴ μνήμη τοῦ μεγάλου φίλου του. Ἴσως ὁ Μπὲν νὰ ἔνοιωσε κάποτε μιὰ ἐλαφρὰ ζήλεια ἐναντίον τοῦ εὐεργέτου του, τοῦ ὁποίου ἡ δόξα ἐπεσκίαζε τὴ δική του φήμη. Ἀλλά, ὅταν ὁ Σαίξσπηρ ἀποσύρθηκε ἀπὸ τὸ θέατρο, ὁ Μπὲν ἀναγνώρισε μὲ εἰλικρίνεια τὴν ὑπεροχὴ τοῦ διδασκάλου του. Μιὰ μέρα μάλιστα, σὲ κάποια συγκέντρωσι, ἕνας φίλος τοῦ Τζόνσον θέλοντας νὰ τὸν κολακεύσῃ, προσπάθησε νὰ ὑποβιβάσῃ τὴν ἀξία τοῦ Σαίξσπηρ. Τότε ὁ Μπὲν φώναξε μὲ θέρμη:

—Φίλε μου, ἂς μὴ λέμε κακὸ γιὰ τοὺς θεούς!...

Ἐπίσης ἀργότερα ὁ Τζόνσον ἔγραφε γιὰ τὸν Σαίξσπηρ τὰ ἑξῆς:

—«*Ἀγαποῦσα τὸν μεγάλο αὐτὸ ἄνδρα καὶ τιμῶ τὴ μνήμη του. Τολμῶ νὰ πῶ, πὼς ἡ ἐκτίμησί μου γι' αὐτὸν φθάνει μέχρι εἰδωλολατρείας. Ἦταν ἕνας τίμιος ἄνθρωπος, μὲ χαρακτῆρα ἀνοιχτὸ καὶ εἰλικρινῆ. Εἶχε ἀπέραντη φαντασία, μεγαλοφυεῖς ἐμπνεύσεις καὶ ἡ πέννα του ἔτρεχε μὲ τέτοια ταχύτητα, ὥστε ἔπρεπε νὰ τὸν σταματᾷ κανεὶς καμμιὰ φορά...*»

* * *

Ἀλλὰ ἂς ξαναγυρίσουμε στὸν ἴδιο τὸν Τζόνσον.

Ὁ Μπὲν ἦταν ἕνας νέος ζωηρός, γλεντζές, χαρτοπαίχτης καὶ σπάταλος. Ὅπως εἶνε εὔκολο νὰ φαντασθῇ κανείς, ἐξ αἰτίας τῶν ἐλαττωμάτων του αὐτῶν, τοῦ ἔτυχαν διάφορα δυσάρεστα ἐπεισόδια, ὡς ὅτου μιὰ μέρα βρέθηκε ξαφνικὰ κλεισμένος στὸ σκοτεινὸ κελλὶ μιᾶς φυλακῆς. Εἶχε μαλώσει μὲ κάποιον ἄλλο νέο καὶ, στὴ μονομαχία ποὺ ἐπακολούθησε, εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ σκοτώσῃ τὸν ἀντίπαλό του. Ἂν καὶ τραυματισμένος ὁ ἴδιος, ὡστόσο δὲν γλίτωσε τὴν τιμωρία καὶ παρ' ὀλίγον μάλιστα νὰ καταδικαζόταν στὸν δι' ἀγχόνης θάνατον, ἂν οἱ φίλοι του δὲν μεσολαβοῦσαν ἐγκαίρως γιὰ νὰ τὸν σώσουν.

Μόλις τελείωσε τὴν ποινή του καὶ βγῆκε ἀπὸ τὴ φυλακή, ὁ Μπὲν ἄρχισε πάλι νὰ γράφῃ θεατρικὰ ἔργα. Δὲν ἄργησε νὰ γίνῃ διάσημος, καί, ὅπως ὁ φίλος του Σαίξσπηρ, ἔτσι κι' αὐτὸς εἶχε τὴν προστασία τῆς βασίλισσας Ἐλισσάβετ καὶ κατόπιν τοῦ Ἰακώβου Α'.

Ὅταν παίχθηκε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ ἔργο τοῦ Τζόνσον «Ἡ φωνὴ τῆς Ἀνατολῆς», στὸ ὁποῖο εἰρωνεύεται σκληρὰ τοὺς Σκώτους, διατάχθηκε ἡ σύλληψίς του.

Κάποιος φίλος του ὅμως, θέλοντας νὰ τὸν σώσῃ, κατήγγειλε δύο νέους ποιητάς, τὸν Τσάπμαν καὶ τὸν Μάρστον, ὅτι αὐτοὶ εἶχαν γράψει τοὺς σατυρικοὺς στίχους τοῦ ἔργου. Οἱ δύο νέοι συνελήφθησαν καὶ ἀμέσως φυλακίστηκαν. Ἀλλὰ ὁ Τζόνσον μόλις πληροφορήθηκε πὼς ἂν τὸ δικαστήριο ἐξέδιδε καταδικαστικὴ ἀπόφασι, οἱ δυὸ ποιητὲς θὰ ἐτιμωροῦντο, οὔτε λίγο οὔτε πολὺ μέ... κόψιμο τῶν αὐτιῶν, ἔγινε ἔξω φρενῶν. Παρουσιάστηκε ἀμέσως στὸν βασιλέα Ἰάκωβο Α' καὶ ὡμολόγησε πὼς ἡ μεγαλειτέρα εὐθύνη ἐβάρυνε αὐτὸν τὸν ἴδιο, γιατὶ αὐτὸς εἶχε γράψει τοὺς περισσοτέρους στίχους. Ζήτησε δὲ συγχρόνως, ἂν δὲν ἀθωώνονταν οἱ δύο συνεργάται του, νὰ συμμεριστῇ τοὐλάχιστον τὴν τιμωρία τους.

Τότε ὁ Ἰάκωβος Α', ὁ ὁποῖος ἀγαποῦσε ἐξαιρετικὰ τὸν Τζόνσον καὶ τὸν ἐκτιμοῦσε πολύ, διέταξε νὰ ματαιωθῇ ἀμέσως ἡ δίκη καὶ νὰ ἀποφυλακιστοῦν οἱ δύο νέοι. Γιὰ νὰ ἀποδείξῃ δὲ στὸν Τζόνσον τὴν ἐκτίμησί του πρὸς αὐτὸν καὶ τὴν εὔνοιά του, τοῦ ἔδωσε μιὰ ἐπιχορήγησι ἀπὸ τὸ ἰδιαίτερο ταμεῖο του, καὶ τοῦ ἀνέθεσε νὰ γράφῃ αὐτὸς στὸ ἑξῆς, τοὺς στίχους γιὰ τὶς φιλολογικὲς ἑορτές, τὶς ὁποῖες διωργάνωνε τότε ἡ Αὐλή, καὶ στὶς ὁποῖες ὑπεδύοντο ὄχι μόνο οἱ εὐπατρίδαι, μὰ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ πρίγκηπες διαφόρους ρόλους μικρῶν κωμῳδιῶν.

* * *

Ὁ Τζόνσον ἐξακολούθησε νὰ γράφῃ ὡς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του. Τὸ τελευταῖο του, μάλιστα ἔργο «Ὁ μελαγχολικὸς βοσκὸς» δὲν πρόφθασε νὰ τὸ ἐκδώσῃ καὶ δημοσιεύτηκε τρία χρόνια μετὰ τὸν θάνατο τοῦ ποιητοῦ.

Μὲ τὸν θάνατο τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Ἰακώβου Α' ὁ Τζόνσον ἔχασε ἕναν ἰσχυρὸ προστάτη καὶ ἄρχισε νὰ στενοχωρῆται οἰκονομικῶς. Παρ' ὅλα αὐτά, ὁ ποιητὴς ἐξακολουθοῦσε τὴν ἴδια ἄσωτη καὶ σπάταλη ζωή, ποὺ ἔκανε καὶ ἄλλοτε καὶ ἔτσι ἔφτασε πολὺ γρήγορα σὲ μεγάλη φτώχεια.

Παρ' ὅλη τὴ μεγάλη του φήμη, κατώρθωσε ὡστόσο, νὰ ἐξασφαλίσῃ γιὰ τὸν ἑαυτό του ἄνετα γεράματα. Κοντὰ στὰ ἄλλα βάσανα προσετέθη καὶ ἡ ἀρρώστεια, — ὁ Τζόνσον πέθανε ἀπὸ παραλυσία — καὶ ὁ ποιητὴς βρέθηκε μόνος καὶ ἐγκαταλελειμμένος.

Ὅταν πέθανε ὁ μεγάλος αὐτὸς συγγραφεὺς σὲ ἡλικία 63 ἐτῶν, βρισκόταν στὴν ἐσχάτη ἔνδεια. Διηγοῦνται μάλιστα ὅτι σὰν βρέθηκε ἄρρωστος καὶ χωρὶς χρήματα ἀναγκάστηκε νὰ ἀποτραβηχτῇ σ' ἕνα φτωχικὸ καὶ ἄθλιο δωμάτιο μέσα σ' ἕνα ἐλεεινὸ δρομάκο.

Ἐκεῖ, πήγαιναν οἱ λίγοι φίλοι ποὺ τοῦ εἶχαν μείνει πιστοί, τὸν συντρόφευαν καὶ τὸν συντηροῦσαν μὲ τὰ βοηθήματά τους. Ὁ ποιητής, ὅταν βρέθηκε σ' αὐτὴ τὴ θλιβερὴ κατάστασι, ἀποφάσισε νὰ ἐπικαλεστῇ τὴ συνδρομὴ τοῦ τότε βασιλέως Καρόλου Α'. Ἔστειλε, λοιπόν, μιὰ αἴτησι, στὴν ὁποία παρακαλοῦσε τὸν ἡγεμόνα νὰ τοῦ αὐξήσῃ τὴ μικρὴ ἐπιχορήγησι τῶν ἑκατὸ μάρκων, ποὺ λάβαινε ἀπὸ τὸ βασιλικὸ ταμεῖο τοῦ πατέρα του τοῦ Ἰακώβου Α'. Ὁ Κάρολος Α' ὅμως οὔτε κἂν ἀπάντησε σ' αὐτὴ τὴν αἴτησι κι' ἔτσι ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρό, ἡ δυστυχία τοῦ ποιητοῦ ἔφθασε στὸ ἀπροχώρητο. Τότε ἕνας φίλος τοῦ Τζόνσον, ὁ ὁποῖος σύχναζε στὸ παλάτι, ἔλαβε τὸ θάρρος νὰ ὑπενθυμίσῃ στὸν ἄνακτα τὴν αἴτησι τοῦ μεγάλου, μὰ δυστυχισμένου συγγραφέως. Τότε ὁ Κάρολος, γιὰ νὰ πάψουν πειὰ νὰ τὸν ἐνοχλοῦν, ἔστειλε στὸν Τζόνσον δέκα γκινέες!..

—Ἄ! τὸν τσιγκούνη ! φώναξε μὲ ἀγανάκτησι ὁ ἄρρωστος ποιητής. Ἂν κατοικοῦσα σὲ μέγαρο θὰ ἦταν πιὸ γενναιόδωρος ἀπέναντί μου. Μὰ τώρα εἶμαι ἕνας δυστυχισμένος ἄνθρωπος καὶ μοῦ κάνει ἐλεημοσύνη... Πέστε του ἐκ μέρους μου, πὼς ἡ ψυχή του κατοικεῖ, ὅπως κι' ἐγώ, σὲ μιά... τρώγλη!...

Ὁ Τζόνσον ἐτάφη στὸν καθεδρικὸ ναὸ τοῦ Οὐεστμίνστερ, μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους μεγάλους ἄνδρες τῆς πατρίδας του.

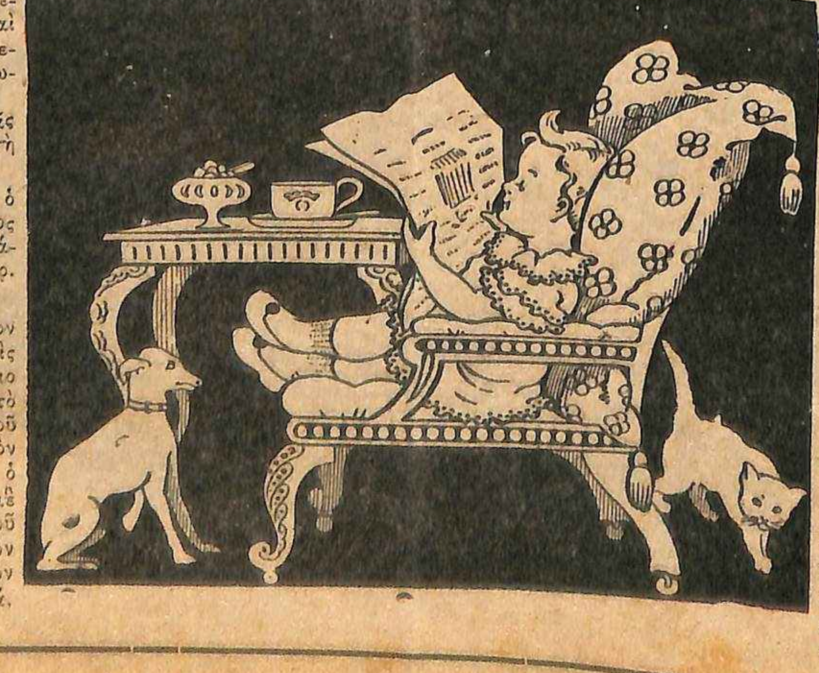

ΑΝΕΜΩΝΕΣ

ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

Ὅταν ἕνας λαὸς ὑποπέσῃ σὲ μιὰ ἀνοησία, εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ διαπράξῃ καὶ χίλια-δυὸ ἄλλα σφάλματα.

(Φραγκλῖνος)

Οἱ νόμοι δὲν πρέπει ν' ἀπορρέουν ἀπὸ τὰς ἰδέας τῶν ὀλίγων, ἀλλ' ἀπὸ τὰς πεποιθήσεις τῶν πολλῶν.

(Μπρουνετιὲρ)

Ὑπάρχουν πολλὰ εἴδη ἀγάπης. Καὶ ἡ τίγρις ἀγαπάει τὰ τέκνα της, ἀλλὰ ὅταν πεινάσῃ τὰ τρώει.

(Βὸγκ)

Ἡ γυναῖκες ποὺ ἀνακατεύονται στὴν πολιτικὴ μοιάζουν μέ... κόττες ποὺ θέλουν νὰ γίνουν γῦπες.

(Ζὺλ Μαρτὲν)

Ὅταν ἀγαπᾷ κανεὶς κι' ὅταν ξέρῃ πὼς γ' ἀγαπᾷ, μπορεῖ νὰ νοιώσῃ ποιὰ εἶνε ἡ ἀληθινὴ εὐτυχία.

(Ρίσμπουργ)

Η ΕΚΚΕΝΤΡΙΚΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Η ΠΑΡΑΔΟΞΩΤΕΡΕΣ ΔΙΑΘΗΚΕΣ

Ἡ διαθήκη ἑνὸς ἰδιορρύθμου ἀγροφύλακος. Τί κληροδοτοῦσε σὲ ὅσους θὰ παρακολουθοῦσαν τὴν κηδεία του. Τί κληροδότησε μιὰ Ἀγγλὶς θεατρόφιλος στοὺς κωμικοὺς ἠθοποιούς. Ἡ διαθήκη ἑνὸς ἐκκεντρικοῦ Πολωνοῦ. Πῶς βασάνιζε ἐπὶ χρόνια τοὺς κληρονόμους του. Ἡ συντομώτερη διαθήκη κτλ.

Στὸ Σαλὸν-σὺρ-Μὰρν τῆς Γαλλίας, τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1838, πέθανε κάποιος ἀγροφύλακας, ὁ ὁποῖος στὴ διαθήκη του ἔγραφε τὰ ἑξῆς :

«Ἐγὼ ὁ Κ..., ἀγροφύλαξ τῆς κοινότητος, κληροδοτῶ στὸν καθένα ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ θὰ παρακολουθήσουν τὴν κηδεία μου, ἂν μὲν εἶνε ἄνδρας, ἀπὸ μιὰ λίτρα κρασί, ἂν δὲ εἶνε γυναῖκα, ἀπὸ μισὴ λίτρα, καθὼς καὶ στὸν τραγουδιστή, ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους : 1) Τὴν ὥρα ποὺ θὰ σηκώνουν τὴν κάσσα μου, ὁ τραγουδιστὴς θὰ τραγουδάει τὴν πρώτη στροφὴ τῆς «Μασσαλιώτιδος» καὶ οἱ ἄλλοι θὰ ἀκομπανιάρουν τὸ τραγοῦδι του. 2) Κανένας ἀπ' τοὺς παρισταμένους δὲν θὰ γονατίσῃ μπροστὰ στὸ φέρετρό μου. 3) Ὅταν φθάσῃ ἡ κηδεία μου στὸ νεκροταφεῖο, ὅλοι οἱ παριστάμενοι θὰ πιοῦν ἀπὸ ἕνα ποτῆρι κρασί. 4) Προτοῦ φύγουν ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖο, μετὰ τὴν ταφή μου, θὰ τραγουδήσουν τὶς ὑπόλοιπες στροφὲς τῆς «Μασσαλιώτιδος», καὶ 5) στὸ τέλος, θὰ πιοῦν ἀπὸ ἕνα ποτῆρι κρασὶ ἀκόμα καὶ θὰ ποῦν : «Ὁ ἀγροφύλακας Κ... δὲν φοβόταν τὸν θάνατο, γιατὶ ἦταν καλὸς ἄνθρωπος καὶ καθόλου περήφανος».

Κάτω ἀπὸ τὴ διαθήκη αὐτὴ ὁ μακαρίτης εἶχε γράψει τὸν ἀκόλουθο κωδίκελλο :

«Τὰ δάκρυα δὲν ἀπαγορεύονται, οὔτε κἂν τὰ κροκοδείλια».

Καὶ τὴν ὑπογραφή του ὁ παράξενος ἐκεῖνος ἀγροφύλαξ τὴν συνώδευε ἀντὶ ἄλλου τίτλου μὲ τὸ ἀκόλουθο ἐπίθετο : «Ἰδιόρρυθμος, ἀλλὰ καλὸς διάβολος !»...

* * *

Τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1889 πέθανε στὸ Λονδῖνο σὲ ἡλικία 54 ἐτῶν κάποια μὶς Ἄρμυ Γκῶλτστον, κόρη τοῦ ἄλλοτε ἰδιαιτέρου ἰατροῦ τοῦ πρίγκηπος τῆς Οὐαλλίας, ἡ ὁποία ἦταν μανιώδης λάτρις τοῦ θεάτρου.

Στὴν διαθήκη της ἡ μὶς Γκῶλτστον, ὥριζε νὰ κατατεθῇ σὲ μιὰ Τράπεζα τὸ ποσὸν τῶν 3.000 λιρῶν στερλινῶν ἀπ' τὴν περιουσία της. Οἱ τόκοι δὲ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ νὰ διατίθενται γιὰ νὰ ἀγοράζεται σαμπάνια τῆς καλυτέρας ποιότητος, τὴν ὁποίαν νὰ πίνουν οἱ κωμικοὶ τῶν θεάτρων τοῦ Λονδίνου κάθε φορὰ ποὺ εἶνε ὑποχρεωμένοι ἀπὸ τὰ ἔργα νὰ πίνουν ἐπάνω στὴ σκηνὴ ἀντὶ σαμπάνιας νερὸ χρωματισμένο !

* * *

Στὶς ἀρχὲς τοῦ 1884 πέθανε στὴ Βαρσοβία τῆς Πολωνίας κάποιος πολὺ ἰδιόρρυθμος πλούσιος. Στὸ συμβολαιογράφο του ὁ μακαρίτης εἶχε καταθέσει τὴ διαθήκη του, κλεισμένη σ' ἕναν φάκελλο, στὸν ὁποῖο ἔγραφε :

«Ἡ παροῦσα νὰ ἀνοιχθῇ στὶς 10 Μαρτίου 1885», δηλαδὴ ἕνα χρόνο μετὰ τὸν θάνατό του.

Στὶς 10 Μαρτίου τοῦ 1885 οἱ κληρονόμοι του συγκεντρώθηκαν στὸ γραφεῖο τοῦ συμβολαιογράφου γιὰ τὸ ἄνοιγμα τῆς διαθήκης. Μὲ μεγάλη ἐπισημότητα ὁ συμβολαιογράφος ἔβγαλε τὸν ὀγκώδη φάκελλο τῆς διαθήκης καὶ τὸν ἄνοιξε. Ἀλλὰ μέσα σ' αὐτὸν ἦταν ἕνας δεύτερος φάκελλος καλοσφραγισμένος, ἐπάνω στὸν ὁποῖον ἦταν γραμμένη ἡ φράσις : «Ἡ παροῦσα ν' ἀνοιχθῇ στὶς 14 Ἀπριλίου 1886».

Φουρκισμένοι καὶ ἀδημονοῦντες οἱ κληρονόμοι ἔφυγαν, γιὰ νὰ ἐπανέλθουν στὶς 14 Ἀπριλίου τοῦ ἑπομένου ἔτους.

Ὅταν ὅμως τὴν ὡρισμένη ἡμέρα ἀνοίχθηκε καὶ ὁ δεύτερος φάκελλος, μέσα σ' αὐτὸν ἦταν ἕνας τρίτος, μὲ τὴν ἐπιγραφή : «Ἡ παροῦσα νὰ ἀνοιχθῇ στὶς 20 Ἀπριλίου 1887».

Οἱ κληρονόμοι ξανάφυγαν περισσότερο φουρκισμένοι. Μὰ οὔτε τὸ ἑπόμενο ἔτος ἐπρόκειτο νὰ ἱκανοποιηθῇ ἡ περιέργειά τους καὶ — πρὸ πάντων — ἡ ἐλπίδες τους. Ὁ μακαρίτης ἐννοοῦσε νὰ τοὺς τυραννήσῃ ἀρκετὰ χρόνια.

Μέσα στὸν τρίτο φάκελλο ἦταν ἁπλούστατα ἕνας τέταρτος, μὲ τὴν ἐπιγραφή : «Νὰ ἀνοιχθῇ στὶς 25 Ἀπριλίου 1888» καὶ μέσα σ' ἐκεῖνον ὁ πέμπτος γιὰ ν' ἀνοιχθῇ τὸ 1889 καὶ πιὸ μέσα ἄλλος γιὰ τὸ 1890. Τέλος ὑπῆρχε καὶ ὁ τελευταῖος φάκελλος γιὰ ν' ἀνοιχθῇ στὶς 20 Ἀπριλίου 1891. Τὸ ἔτος αὐτὸ ὁ φάκελλος ἀνοίχτηκε ἐπὶ τέλους καὶ βρέθηκε μέσα σ' αὐτὸν ἡ διαθήκη τοῦ παράξενου Πολωνοῦ.

Ἀλλὰ καὶ πάλι νέα ἀπογοήτευσις ἀνέμενε τοὺς κληρονόμους.

Ὁ μακαρίτης ἄφηνε 250.000 ρούβλια, μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ κατατεθοῦν ἐπὶ ἀνατοκισμῷ στὴν ἐπίσημη Τράπεζα τοῦ κράτους καὶ νὰ μείνουν ἐκεῖ κατατεθειμένα ἐπὶ 20 χρόνια. Καὶ μόνο στὰ 1911 νὰ ἀναληφθῇ τὸ ποσὸν μὲ τοὺς τόκους ἀπὸ τὴν Τράπεζα καὶ νὰ διανεμηθῇ στοὺς κληρονόμους του, ποὺ θὰ εἶχαν τὴν καλὴ τύχη νὰ ζοῦνε ἀκόμη !

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ διαθήκη ἐξετελέσθη μέχρι κεραίας, παρὰ τὰ παράπονα, τὶς διαμαρτυρίες, τὶς κατάρες καὶ τ' ἀναθεματίσματα τῶν κληρονόμων.

* * *

Ἡ συντομώτερη καὶ μικροσκοπικώτερη εἰς ὄγκον διαθήκη ποὺ ἔχει γραφεῖ ποτέ, εἶνε ἡ διαθήκη ἑνὸς Ἄγγλου ναύτου πυροβολητοῦ, ὀνόματι Σκίνερ, ἡ ὁποία ἀνεγνώσθη πρὸ καιροῦ στὸ Πρωτοδικεῖο τοῦ Λονδίνου, ἀνεγνωρίσθη ὡς ἔγκυρος καὶ κατετέθη στὰ ἀρχεῖα τοῦ βρεττανικοῦ κράτους. Ἡ διαθήκη αὐτὴ εἶνε γραμμένη ἢ μᾶλλον χαραγμένη ἐπάνω σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς νικέλινες μικρὲς πλάκες ταυτότητος, ποὺ φοροῦσαν σὰν βραχιόλι στὸ χέρι οἱ στρατιῶτες καὶ οἱ ναῦτες κατὰ τὸν πόλεμο, γιὰ νὰ ἀναγνωρίζωνται τὰ πτώματά τους εἰς περίπτωσιν θανάτου. Στὴν μιὰ ὄψι της εἶνε χαραγμένο τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμο, ἡ κλάσις, τὸ ὄνομα τοῦ θωρηκτοῦ «Ἀκούραστος», στὸ ὁποῖο ὑπηρετοῦσε ὁ Σκίνερ καὶ ὁ ἀριθμὸς μητρώου του. Στὴν ἄλλη ὄψι εἶνε χαραγμένη μὲ μικροσκοπικὰ ψηφία ἡ ἀκόλουθη φράσι :

«1 Φεβρουαρίου 1916. Κληροδοτῶ πᾶν ὅ,τι ἔχω καὶ πᾶν ὅ,τι μοῦ ὀφείλεται στὴν ἀγαπημένη μου σύζυγο Ἄλικη Σκίνερ».

Ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴ φράσι αὐτὴ εἶνε χαραγμένες ἡ ὑπογραφὴ τοῦ Σκίνερ καὶ ἡ ὑπογραφὲς δύο συναδέλφων του, ὡς μαρτύρων.

Ἡ πρωτότυπη καὶ μοναδικὴ διαθήκη τοῦ Σκίνερ βρέθηκε ἀπὸ ἕναν ψαρᾶ στὴν ἀμμουδιὰ τῆς βρεττανικῆς παραλίας, ὅπου τὴν παρέσυραν τὰ κύματα ἀπὸ τὸ βυθὸ τῆς Γιουτλάνδης, ὅπου βυθίστηκε ὁ «Ἀκούραστος» μαζὺ μὲ ὁλόκληρο τὸ πλήρωμά του κατὰ τὴν περίφημη **ναυμαχία**.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ "ΑΣΤΕΡΕΣ,, ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Η ΤΥΧΟΔΙΩΚΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΕΜΙΛ ΓΙΑΝΝΙΓΚΣ

(Μιὰ αὐθεντικὴ αὐτοβιογραφία τοῦ Ἐμὶλ Γιάννιγκς, τοῦ μεγαλειτέρου ἠθοποιοῦ τῆς Γερμανίας, ὁ ὁποῖος θεωρεῖται ὡς ἕνας ἀπ' τοὺς δυὸ - τρεῖς πραγματικῶς μεγάλους «ἀστέρας» τοῦ κινηματογράφου)

—Παιδικὰ χρόνια

ΝΑΥΤΙΚΟΙ μ' ἀστραφτερὰ χρυσᾶ κουμπιά, ποὺ ἀρμενίζετε μακρυὰ στὶς ξένες θάλασσες, θεατρῖνοι μ' ὁλοκαίνουργια ροῦχα ποὺ περπατᾶτε μὲ μεγαλοπρέπεια. δασοφύλακες μὲ τὸν γκρᾶ στὸν ὦμο, ποὺ ἁρπάζετε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ χωριάτη τὸ λαγὸ ποὺ σκότωσε κρυφὰ καὶ δίχως ἄδεια, ἂ ξέρατε πόσο σᾶς ζήλευα, ὅταν ἤμουν μικρός, καὶ πόσο λαχταροῦσα νὰ γίνω μιὰ μέρα κι' ἐγὼ σὰν καὶ σᾶς ἕνα σπουδαῖο πρόσωπο!

Ἀλήθεια, ἀπὸ μικρὸς εἶχα στὸ νοῦ μου ν' ἀκολουθήσω ἕν' ἀπ' αὐτὰ τὰ τρία ἐπαγγέλματα: ναυτικός, ἠθοποιὸς ἢ δασοφύλακας.

Κι' ἡ καλή μου μοῖρα, παρ' ὅλες τὶς κωμικοτραγικὲς περιπέτειες τῆς ζωῆς μου, μὲ βοήθησε νὰ πραγματοποιήσω μιὰ μέρα τ' ὄνειρό μου.

Γεννήθηκα στὸ Μπροῦκλιν τῆς Νέας Ὑόρκης, στὶς 26 Ἰουλίου τοῦ 1886. Εἶμαι λοιπὸν σήμερα 47 χρόνων. Ὁ πατέρας μου, ὁ Ἐμὶλ Γιάννιγκς, ἔφτιαχνε μαγειρικὰ σκεύη κι' εἶχε καταφέρει νὰ κάνη μιὰ στρογγυλὴ περιουσία. Θὰ μεγάλωνα συνεπῶς στὴ Νέα Ὑόρκη καὶ θὰ γινόμουν ἕνας βέρος Ἀμερικανός, γιατὶ κι' οἱ γονεῖς μου εἶχαν γεννηθῆ στὸ Νέο Κόσμο, καὶ μονάχα ὁ παπποῦς μου εἶχε πάει ἐκεῖ ἀπὸ τὴ Γερμανία, ἂν σὲ ἡλικία δέκα μηνῶν δὲν ἔφευγα μὲ τὸν πατέρα μου καὶ μὲ τὴ μητέρα μου γιὰ τὴν Ἐλβετία. Ἡ μητέρα μου ἦταν ἄρρωστη βαρειὰ κι' ἔπρεπε ν' ἀλλάξη κλῖμα καὶ νὰ περάση λίγο καιρὸ σ' ἕνα καλὸ σανατόριο.

Ἐγκατασταθήκαμε λοιπὸν στὴ Ζυρίχη, ὅπου ἔζησα τὰ πρῶτα δέκα χρόνια τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας κι' ἔπειτα πήγαμε νὰ καθήσωμε σὲ μιὰ πιὸ ἥσυχη πόλι, στὸ Γκέρλιτς τῆς Γερμανίας, ἀνάμεσα στὶς αὐστηρὲς οἰκογένειες τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν μεγάλων πατρικίων τῆς Πρωσσίας.

Ὅσο γιὰ μένα, ἤμουν ὁ μόνος ποὺ δὲν εἶχα μείνει εὐχαριστημένος ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀλλαγή. Εἶχα ἀκούσει πολλὲς φορὲς στὴ Ζυρίχη, ὅτι τοὺς κακοὺς μαθητὰς στὰ γερμανικὰ σχολεῖα τοὺς ἔκλειναν μέσα σὲ σκοτεινὰ κελλιὰ γεμᾶτα ποντίκια καὶ φυσικὰ μ' ἔκοβε κρύος ἱδρὼς κάθε φορὰ ποὺ πήγαινα στὸ σχολεῖο ἀμελέτητος. Τί νὰ σᾶς πῶ; Δὲν μπόρεσα ποτέ μου νὰ χωνέψω δυὸ πράγματα: τὴ γεωμετρία καὶ τὴν ἀριθμητική. Ἄ! Τί ὥμορφα ποὺ περνοῦσα στὴν Ἐλβετία. Ἔκανα διαρκῶς μακρυνὲς ἐκδρομὲς μὲ τὸ μεγάλο μου ἀδελφό, τὸν Βάλτερ, (ποὺ εἶνε σήμερα μεγαλέμπορος τσαγιοῦ στὴ Σαγκάη), σκαρφάλωνα στὰ βουνά, κολυμποῦσα σὰν ψάρι στὶς λίμνες κι' ἀγαποῦσα περισσότερο τὸν ἀθλητισμό, ἀπὸ τὰ μαθήματα τοῦ σχολείου.

Τὸ μόνο βιβλίο ποὺ διάβαζα ἐκεῖνα τὰ χρόνια μὲ πραγματικὸ πάθος, δὲν ἦταν ἡ γραμματική, ἀλλ' ὁ «Ροβινσὼν Κροῦσος». Εἶχα τότε ρωμαντικὲς ἐπιθυμίες κι' ὀνειρευόμουν μακρυνὰ ταξείδια καὶ συναρπαστικὲς περιπέτειες. Στὴν ἀρχή, ὡστόσο, καμάρωνα ὅσο δὲν φαντάζεστε τοὺς δασοφύλακες. Ἦταν μυστηριώδη πρόσωπα μὲ μιὰ ἀπολυταρχικὴ ἐξουσία, τόσο τρομερή, τόσο παντοδύναμη, ὥστε οἱ χωριάτες ἄλλαζαν δρόμο ἢ ἔχαναν τὸ χρῶμα τους, ὅταν ἀντίκρυζαν τὸ πράσινο φτερὸ τοῦ καπέλλου τους ἢ τὴ χοντρὴ κάννη τοῦ γκρᾶ τους. Ἔτσι, σιγὰ-σιγά, μοῦ κόλλησε ἡ τρέλλα νὰ θέλω νὰ γίνω δασοφύλακας. Ὁ «Ροβινσὼν Κροῦσος» μοῦ εἶχε σηκώσει τὰ μυαλὰ γιὰ τὴν περιπέτεια...

—Ἡ πρώτη μου φυγὴ ἀπὸ τὸ σπίτι

Μὰ πῶς θὰ μποροῦσα ποτὲ νὰ πραγματοποιήσω αὐτὸ τ' ὄνειρό μου; Ἦταν τόσο δύσκολο κι' ἦταν τόσο αὐστηροὶ οἱ γονεῖς μου! Γιὰ νὰ ξεχνῶ λοιπὸν τὴ λύπη μου, διοργάνωνα...θεατρικὲς παραστάσεις μὲ τοὺς δυὸ ἀδελφούς μου καὶ τὴν ἀδελφή μου σ' ἕνα θεατράκι ποὺ τὸ εἶχα φτιάξει μόνος μου στὸ βάθος τοῦ κήπου μας. Ἔγραφα μάλιστα ὁ ἴδιος τὰ ἔργα τοῦ ρεπερτορίου μου κι' ἔκανα τόσο τέλεια τὸ σκηνοθέτη στοὺς ἀδελφούς μου, ὥστε ὁ πατέρας μου ἄρχισε ν' ἀνησυχῆ γιὰ τὸ μέλλον μου, γιατὶ δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ μ' ἀφήση νὰ γίνω ἠθοποιὸς καὶ μιὰ μέρα γκρέμισε τὸ θεατράκι μου κι' ἔρριξε στὴ φωτιὰ τοῦ τζακιοῦ ὅλα τὰ χειρόγραφα τοῦ ρεπερτορίου μου...

Κι' ἐγὼ τότε, ἀγαναχτισμένος ἀπὸ αὐτὴ τὴ μεγάλη ἀδικία, πῆρα τὴν ἀπόφασι νὰ γίνω ναυτικός. Ξέχασα λοιπὸν καὶ τὴν ἐπιθυμία μου νὰ γίνω ἠθοποιὸς καὶ κάθε τι ἄλλο ποὺ μοῦ ἄρεσε στὸ Γκέρλιτς κι' ἕνα βράδυ μάζεψα ὅλες τὶς οἰκονομίες μου κι' ἔφυγα κρυφὰ ἀπὸ τὸ σπίτι γιὰ τὸ Ἀμβοῦργο, ὅπου ἤμουν βέβαιος ὅτι θὰ εὕρισκα κανένα καπετάνιο πρόθυμο νὰ μὲ πάρη στὸ καράβι του. Ἤμουν τότε δεκατεσσάρων χρόνων!

Ἡ τελευταία φωτογραφία τοῦ Γιάννιγκς

—Μοῦτσος σ' ἕνα φορτηγὸ καράβι

Τὰ λεπτά μου ὅμως ἦταν τόσο λίγα, ὥστε δὲν ἔφταναν γιὰ τὸ εἰσιτήριο! Τί ἔπρεπε νὰ κάνω, λοιπόν; Νὰ γυρίσω πίσω; Ὄχι δά! Κι' ἡ περιπέτεια;... Θὰ πήγαινα στὸ Ἀμβοῦργο ταξειδεύοντας ὡς λαθρεπιβάτης! Τὸ τί τράβηξα τώρα στὰ τραῖνα, δὲν περιγράφεται! Σὲ κάθε σταθμὸ μὲ κατέβαζαν οἱ ὑπάλληλοι ποὺ μὲ εἶχαν ἀνακαλύψει πότε στὴ σκευοφόρο καὶ πότε κάτω ἀπὸ ἕνα καναπέ, κι' ἔτσι ὅλο κι' ἄλλαζα ἁμαξοστοιχία, ὥσπου, στὸ τέλος, ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς ὁλόκληρες ἡμέρες, κατώρθωσα νὰ φτάσω στὸ Ἀμβοῦργο.

Ἐκεῖ πέρα συνάντησα στὴν προκυμαία ἕναν καπετάνιο ποὺ δέχτηκε νὰ μὲ πάρη στὸ φορτηγό του, δίχως πολλὲς διατυπώσεις. Τὸ καράβι αὐτὸ ἦταν ἕνας παληὸς καὶ βρώμικος σκυλοπνίχτης, μὰ τί θέλατε νὰ κάνω; Μήπως μποροῦσα νὰ διαλέξω ὅποιο καράβι μοῦ ἄρεσε;

Μπάρκαρα λοιπὸν τὴν ἴδια ἡμέρα μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι σὲ κανένα ἄλλο λιμάνι θὰ ἤμουν πιὸ τυχερός. Μὰ δὲν ἄργησα νὰ στείλω περίπατο καὶ τὸν «Ροβινσῶνα Κροῦσο» καὶ τὶς περιπέτειες. Ὅταν τὴ δεύτερη ἡμέρα μὲ πρόσταξε ἄγρια ὁ καπετάνιος νὰ πλύνω τὶς κάλτσες τῶν ναυτῶν..

Ἀντίο γλυκὰ ὄνειρα τῶν μακρυνῶν ταξειδιῶν! Δὲν περίμενα ποτὲ μιὰ τέτοια ἀπογοήτευσι καὶ δὲν σᾶς κρύβω ὅτι ἔχυνα μαῦρα δάκρυα ὅσην ὥρα ἔτριβα μὲ τὴ βούρτσα τὸ βρώμικο κατάστρωμα ἢ ἔπλενα τὰ λιγδωμένα πιάτα στὴν κουζίνα.

Γι' αὐτό, μόλις ρίξαμε ἄγκυρα στὸ Λονδῖνο, τὸ «ἔσκασα» ἀπὸ τὸ καράβι καὶ μὲ τὸ «Γουλιέλμο Τέλλο» στὴν ἄδεια τσέπη μου, ἄρχισα νὰ τριγυρίζω ἐδῶ κι' ἐκεῖ, δίχως νὰ ξέρω τί νὰ κάνω. Μὰ στάθηκα τυχερός. Κάποιος μίστερ Ἄλμπερτ Μπάλλον μὲ μάζεψε ἀπὸ τὸ δρόμο, μὲ φιλοξένησε στὸ σπίτι του κι' ἔπειτα μ' ἔστειλε πάλι πίσω στὴν οἰκογένειά μου, στὸ Γκέρλιτς.

Οἱ γονεῖς μου τότε μὲ δέχτηκαν μ' ἀνοιχτὴ ἀγκαλιά, ὁλόχαροι κι' ἱκανοποιημένοι ἀπὸ αὐτὴ τὴν πανηγυρικὴ ἀποτυχία μου.

—Θέλω νὰ πᾶς ἀμέσως στὸ Πολυτεχνεῖο γιὰ νὰ γίνης μηχανικός! μοῦ εἶπε ὁ πατέρας μου.

Κι' ἐγὼ ἔσκυψα τὸ κεφάλι δίχως καμμιὰ διαμαρτυρία, ἂν καὶ μέσα μου ἤμουν βέβαιος ὅτι αὐτὴ ἡ ἐπιθυμία τοῦ πατέρα μου θὰ ἔμενε ἀπραγματοποίητη.

Καταλαβαίνετε τώρα γιατὶ εἶχα ἀρχίσει πάλι ν' ἀγαπάω τὸ θέατρο!

—Ἠθοποιὸς σ' ἕνα «μπουλούκι»

Στὸ Γκέρλιτς ὑπῆρχε ἕνα μικρὸ θέατρο, ὅπου ἔδιναν ταχτικὰ παραστάσεις διάφοροι θίασοι. Πῆρα λοιπὸν τὴν ἀπόφασι νὰ φύγω γιὰ δεύτερη φορὰ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ ν' ἀκολουθήσω ἕναν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς μικροὺς θιάσους ποὺ ἔκαναν διαρκῶς «τουρνὲ» σ' ὅλη τὴ Γερμανία. Καὶ γιὰ νὰ πετύχω τὸ σκοπό μου, ἄρχισα νὰ πηγαίνω

ταχτικὰ στὸ θέατρο ὥς τὴν ἡμέρα ποὺ ἔπιασα φιλία μ' ἕνα παιδὶ ποὺ δούλευε ἐκεῖ πέρα καὶ τοῦ ἐκμυστηρεύθηκα ὅλους τοὺς πόθους μου καὶ τὶς ἐλπίδες μου.

Ἡ οἰκογένειά μου ἤξερα καλὰ ὅτι δὲν θὰ εἰδοποιοῦσε τὴν ἀστυνομία γιὰ νὰ μὲ βρῆ ἂν θὰ ἔφευγα γιὰ δεύτερη φορά. Ὁ πατέρας μου θἄλεγε πάλι μὲ ἀπάθεια:

—Ἀφῆστε τον νὰ δοκιμάση καὶ τὴ ζωὴ τοῦ ἠθοποιοῦ! Εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ ξαναγυρίση, ὅπως τὴν πρώτη φορά, ἀπὸ τὰ καράβια καὶ τὶς θάλασσες...

Κι' ἡ οἰκογένειά μου θὰ τὸν ἄκουγε καὶ θὰ μ' ἄφηνε νὰ πεθάνω ἀπὸ τὴν πεῖνα.

Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως ἡ τύχη μὲ βοήθησε. Κατάφερα νὰ προσληφθῶ ὡς κομπάρσος στὸ θίασο ποὺ ἔπαιζε τότε στὸ θέατρο τοῦ Γκέρλιτς κι' ὅταν τέλειωσε τὶς παραστάσεις του κι' ἔφυγε γιὰ μιὰ ἄλλη πόλι, ἐγκατέλειψα πάλι κρυφὰ τὸ σπίτι μου καὶ τὸν ἀκολούθησα στὶς τραγικὲς περιοδεῖες του...

—Πρωταγωνιστὴς καὶ ... μηχανικὸς τοῦ θεάτρου

Ὅποιος ἔχει δῆ τὸ φὶλμ «Βαριετέ», ἔχει μιὰ ἰδέα τῆς ζωῆς καὶ τῆς δυστυχίας τῶν «μπουλουκιῶν», δηλαδὴ τῶν πλανοδίων θιάσων. Ταξειδεύαμε τότε μ' ἐκεῖνα τὰ ἀπαίσια τροχόσπιτα μέσα στὰ ὁποῖα μαγειρεύαμε καὶ κοιμόμαστε. Ὁ θιασάρχης κι' ἡ γυναῖκα του πολλὲς φορὲς μαγειρεύανε γιὰ ὅλο τὸ θίασο κι' αὐτοὶ πάλι φρόντιζαν νὰ κόβουν τὰ μαλλιὰ τῶν ἠθοποιῶν!...

Ὅσο γιὰ τὶς σκηνὲς στὶς ὁποῖες δίναμε τὶς ἀνεκδιήγητες παραστάσεις μας, ἦταν πάντα πρόχειρες: πότε παίζαμε στὸν ἐξώστη ἑνὸς ἑστιατορίου, μπροστὰ στοὺς πελάτες του ποὺ ἔπιναν μεγάλα ποτήρια μπύρας καὶ φλυαροῦσαν μὲ θόρυβο, πότε στὸ βάθος ἑνὸς καφενείου καὶ πότε μέσα σὲ παληὲς κι' ἀραχνιασμένες παράγκες.

Μιὰ ἡμέρα, λοιπόν, μοῦ παρουσιάσθηκε μιὰ μεγάλη εὐκαιρία γιὰ ν' ἀναδειχθῶ. Ὁ πρωταγωνιστὴς τοῦ θιάσου μας ἀρρώστησε ξαφνικὰ κι' ὁ θιασάρχης ζήτησε ἀμέσως ἀπὸ μένα νὰ τὸν ἀντικαταστήσω. Ἐκεῖνο τὸ βράδυ θὰ παίζαμε τὴν «Τιμὴ» τοῦ Σούντερμαν...

Θεέ μου! Δὲν θὰ μπορέσω ποτὲ νὰ ξεχάσω τὸ «τρὰκ» ποὺ μὲ εἶχε πιάσει, πρὶν βγῶ στὴ σκηνή. Ὅταν ὅμως ἔκανα τὸ πρῶτο βῆμα καὶ παρουσιάσθηκα μπρὸς στὸν κόσμο, μεταμορφώθηκα σὲ ἄλλον ἄνθρωπο κι' ἔπαιξα τόσο ὥμορφα τὸ ρόλο μου, ὥστε ὁ δυστυχισμένος πρωταγωνιστὴς δὲν μπόρεσε πειὰ νὰ ξαναπάρη τὴ θέσι του.

Μὰ μὴ νομίζετε ὅτι ἦταν καὶ τόσο ἀξιοζήλευτη. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ρόλο μου, ἔπρεπε νὰ βοηθάω τοὺς ἄλλους νὰ στήνουν τὰ σκηνικά, νὰ πουλάω εἰσιτήρια καὶ νὰ κάνω χίλιες δουλειὲς τοῦ θιάσου. Κανεὶς μηχανικὸς τοῦ θεάτρου δὲν μπορεῖ νὰ μοῦ πῆ τώρα: «Αὐτὸ δὲν γίνεται», γιατὶ μπορῶ νὰ βγάλω τὸ σακκάκι μου καὶ νὰ τοῦ δείξω ὅτι ξέρω καλύτερ' ἀπ' αὐτὸν τὴ δουλειά του...

Στὸ θίασό μας, ποὺ ἦταν γνωστὸς μὲ τὄνομα «Σμάϊρεν Τεάτερ» κέρδιζα ἕνα περίπου δολλάριο τὴν ἑβδομάδα. Ἀπὸ αὐτὸ λοιπὸν μπορεῖτε νὰ καταλάβετε πόσο ὑπέφερα κι' ἐγὼ καὶ οἱ συνάδελφοί μου ἀπὸ τὴν πεῖνα...

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἠθοποιοὺς τῆς γερμανικῆς σκηνῆς, ἄρχισαν τὴν «καρριέρα» τους μ' αὐτὰ τὰ πεινασμένα «μπουλούκια». Ὁ Βέρνερ Κράους εἶχε δουλέψει κι' αὐτὸς στὸ θίασο τοῦ «Σμάϊρεν Τεάτερ» κι' ὁ Μὰξ Ράϊνχαρτ, ὁ μεγαλείτερος σκηνοθέτης τῆς Γερμανίας, ἦταν στὴν ἀρχὴ κομπάρσος σ' ἕνα πλανόδιο θίασο κι' ὄχι μόνο ἔστηνε τὰ σκηνικά, ἀλλὰ καὶ τοιχοκολλοῦσε στοὺς δρόμους τὰ προγράμματα...

—Τὸ ἐρωτικὸ ρωμάντσο μου

Ἀπὸ τὸ «Σμάϊρεν Τεάτερ» ἔφυγα ὕστερ' ἀπὸ ἕνα χρόνο καὶ πῆγα στὸ Γκαρντελέγκεν, ὅπου κέρδιζα κάτι περισσότερο σ' ἕνα μόνιμο θίασο.

Ἐκεῖ πέρα τότε γνώρισα τὸν Ἔρνστ Λοῦμπιτς, ποὺ εἶνε σήμερα ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους σκηνοθέτας τοῦ Χόλλυγουντ. Ὁ Λοῦμπιτς ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἦταν ἕνας μικρὸς ἠθοποιός, ἄγνωστος καὶ πεινασμένος σὰν κι' ἐμένα, μὰ εἶχε ταλέντο κι' ἔτσι, σιγὰ-σιγά, κατώρθωσε μὲ τὴν ἐπιμονὴ καὶ τὴ θέλησι ν' ἀναδειχθῆ.

Ὁ Γιάννιγκς ὡς Τσάρος Παῦλος 1ος, μαζὺ μὲ τὸν μεγάλο σκηνοθέτη Ἔρνστ Λοῦμπιτς

Φύγαμε λοιπὸν μαζὺ γιὰ τὴ Λειψία, ὅπου καὶ χωρίσαμε ὕστερ' ἀπὸ λίγο καιρό. Ἐγὼ τότε πῆγα στὴ Μάϊντς κι' ἐκεῖ πέρα μοῦ παρουσιάστηκε γιὰ πρώτη φορὰ ἡ εὐκαιρία νὰ παίξω σ' ἕνα ὥμορφο θέατρο, μπροστὰ σὲ ἐκλεκτὸ κοινό.

Ὁ Μέγας Δοὺξ τῆς Ἔσσης, ὁ ἐξάδελφος τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας, καθόταν στὸ Ντάρμσταντ, ὅπου ὑπῆρχε ἕνα περίφημο βασιλικὸ θέατρο. Σ' αὐτὸ τὸ θέατρο τότε εἶχα τὴν τύχη νὰ παίξω γιὰ λίγο καιρὸ καὶ νὰ γνωρίσω τὴν Ἄννα Ράλφ, τὴν ὥμορφη πρωταγωνίστρια τοῦ θεάτρου τῆς Φραγκφούρτης.

Ἡ Ἄννα Ράλφ ἦταν μιὰ ὑψηλόσωμη κι' ἀγαλματώδης γυναῖκα μὲ μαῦρα μαλλιὰ καὶ πάρα πολὺ ὥμορφα μάτια. Ἦταν ἡ ἰδανικὴ γυναῖκα τῶν ὀνείρων μου. Καὶ θεωρῶ περιττὸ νὰ σᾶς ἀποκαλύψω, ὅτι τὴν ἐρωτεύθηκα τρελλά, μ' ἕνα φλογερὸ πάθος ποὺ δὲν τὴν ἄφησε διόλου ἀσυγκίνητη. Ἡ Φραγκφούρτη ἦταν μόλις δυὸ ὧρες μακρυὰ ἀπὸ τὸ Ντάρμσταντ καὶ κάθε φορὰ ποὺ μποροῦσα νὰ λείψω ἀπὸ τὶς πρόβες, πήγαινα νὰ κάνω κόρτε στὴν ὥμορφη πρωταγωνίστρια.

Τὸ εἰδύλλιό μας, ποὺ εἶνε γιὰ μένα τὸ πιὸ ὥμορφο καὶ τὸ πιὸ ἀλησμόνητο ἀπ' ὅλα, κράτησε ἕνα ὁλόκληρο μῆνα, μὲ κρυφὰ ραντεβοῦ, μὲ ρωμαντικοὺς περιπάτους καὶ μὲ τρελλὲς καὶ τρυφερὲς ἐξομολογήσεις.

Τέλος παντρευτήκαμε καὶ θὰ ζούσαμε μέχρι σήμερα εὐτυχισμένοι, ἂν ἡ Ἄννα Ράλφ δὲν ἦταν, ὅπως ὅλες ἡ μελαχροινὲς γυναῖκες, τρομερὰ ζηλιάρα. Μὲ κατηγοροῦσε διαρκῶς γιὰ φανταστικὲς ἀπιστίες κι' ἔφτανε στὸ σημεῖο νὰ ὑποψιάζεται κάθε γυναῖκα ποὺ μὲ πλησίαζε γιὰ νὰ μὲ συγχαρῆ μετὰ τὴν παράστασι.

Αὐτὴ ἡ μαρτυρικὴ ζωή μας κράτησε τρία ὁλόκληρα χρόνια κι' ἦταν ἀδύνατον νὰ κρατήση περισσότερο. Ἡ Ἄννα Ράλφ κι' ἐγὼ χωρίσαμε τέλος μιὰ ἡμέρα, δίχως σκηνές, δίχως ἱστορίες καὶ δίχως κλάμματα. Κι' ὁ καθένας τότε τράβηξε πάλι μονάχος τὸ δρόμο του...

—Μὲ τὸν Μὰξ Ράϊνχαρτ στὸ Βερολῖνο

Ὁ Μὰξ Ράϊνχαρτ μὲ εἶδε γιὰ πρώτη φορὰ στὸ θέατρο τοῦ Ντάρμσταντ καὶ τὸ ἴδιο ἐκεῖνο βράδυ, μοῦ πρότεινε νὰ μὲ προσλάβη γιὰ τὴν ἔναρξι τοῦ θεάτρου του στὸ Βερολῖνο.

Ἐπὶ τέλους' Ἔφτασε ἡ μεγάλη μου στιγμή...

Στὸ Βερολῖνο τότε γνώρισα τὴν Πόλα Νέγκρι, ἡ ὁποία ὕστερ' ἀπὸ λίγο καιρὸ θὰ ἐθριάμβευε μὲ τὸ «Σουμουρούν» στὸ θέατρο τοῦ Ράϊνχαρτ.

Ἡ παραστάσεις μας σ' αὐτὸ τὸ θέατρο συγκεντρώνανε τὸν καλύτερο κόσμο τῆς πρωτευούσης καὶ δὲν θὰ μπορέσω ποτὲ νὰ ξεχάσω τὶς θριαμβευτικὲς ἐπιτυχίες μου σὲ δυὸ ἀπὸ τὰ πιὸ ὥμορφα ἔργα τοῦ Γκέραρντ Χάουπτμαν: στὸν «Ἀμαξᾶ Ἔνσελ» καὶ στὴ «Ρόζα Μπέρντ».

Μὰ καὶ τότε ποὺ ἔπαιζα στὸ πιὸ μεγάλο θέατρο τῆς Γερμανίας δὲν κέρδιζα περισσότερο ἀπὸ ἑκατὸ δολλάρια τὸ μῆνα. Ζοῦσα, λοιπόν, σ' ἕνα ἁπλὸ καὶ σχεδὸν φτωχικὸ δωμάτιο κι' ἔκανα μιὰ πολὺ οἰκονομικὴ ζωή.

Ἔπειτα, ὅταν ἦρθε ὁ πόλεμος μὲ τὶς συμφορές του καὶ τὶς δυστυχίες του, οἱ μισθοί μας ἐλαττώθηκαν ἀμέσως κι' ἀντὶ γιὰ ἑκατὸ δολλάρια, ἔπαιρνα τότε μόνο ἑκατὸ μάρκα τὸ μῆνα! Ἐπειδὴ δὲ εἶχα γεννηθῆ στὴν Ἀμερικὴ καὶ δὲν εἶχα γίνει ἀκόμα Γερμανὸς ὑπήκοος, δὲν εἶχα καμμιὰ στρατιωτικὴ ὑποχρέωσι. Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὸ ὅμως, ἡ Κυβέρνησις εἶχε ἀπαλλάξει τοὺς καλυτέρους Γερμανοὺς ἠθοποιοὺς ἀπὸ τὶς στρατιωτικές τους ὑποχρεώσεις γιὰ νὰ ἐξακολουθήσουν νὰ παίζουν στὰ θέατρα γιὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς ποὺ γύριζαν μὲ ἄδεια ἀπὸ τὸ μέτωπο κι' εἶχαν ἀπόλυτη ἀνάγκη μιᾶς πνευματικῆς διασκεδάσεως. Ἐξακολούθησα λοιπὸν κι' ἐγὼ νὰ ἐργάζωμαι στὸ θέατρο τοῦ Ράϊνχαρτ καὶ νὰ παίζω στὰ ἔργα τοῦ Σαίξπηρ, τοῦ Γκαῖτε, τοῦ Ἴψεν καὶ τοῦ Στρίμπεργκ.

—Πῶς ἔγινα ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου

Μιὰ ἡμέρα, συνάντησα τυχαίως στὰ γραφεῖα τοῦ θεάτρου τὸν Ἔρνστ Λοῦμπιτς, ποὺ εἶχε ἔρθει ἐκεῖνο τὸν καιρὸ στὸ Βερολῖνο γιὰ νὰ βρῆ δουλειά. Ὁ Λοῦμπιτς λοιπόν, ὅταν ἔμαθε τὶς οἰκονομικὲς στενοχώριες μου, μὲ συμβούλευσε νὰ δοκιμάσω νὰ παίξω καὶ στὸν κινηματογράφο.

Ὁ ἴδιος μάλιστα μὲ πῆγε σ' ἕνα γνωστό του διευθυντή, ποὺ ἑτοίμαζε νὰ «γυρίση» ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες μιὰ κωμωδία μὲ τὸν τίτλο «Ὅταν κι' οἱ τέσσερις εἶνε τὸ ἴδιο».

Ὁ διευθυντὴς τῆς κινηματογραφικῆς ἐκείνης ἑταιρείας, μοῦ προσέφερε δυὸ δολλάρια τὴν ἡμέρα καὶ μοῦ εἶπε:

—Αὔριο ἀρχίζουμε τὸ «γύρισμα»!

Ἔπειτα μοῦ ἐξήγησε μὲ λίγα λόγια τὸ «σενάριο» καὶ μοῦ «διηγήθηκε» τὸ ρόλο μου. Αὐτὸς ὅμως ὁ τρόπος τῆς δουλειᾶς ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ μὲ παραξένεψε. Τί διάβολο! Τόσο εὔκολος, λοιπόν, ἦταν ὁ κινηματογράφος;

Τὸ πρωῒ τῆς ἄλλης ἡμέρας, ὁ διευθυντὴς τῆς πρώτης ταινίας μου μὲ ὑποδέχτηκε ὁλόχαρος καὶ μοῦ εἶπε νὰ πηδήξω ἀπὸ τὴ γέφυρα ἑνὸς πλοίου. Μὲ εἶχε προσλάβει, καθὼς βλέπετε, γιατὶ ἤμουν δυνατὸς καὶ γιατὶ νόμιζε ὅτι θὰ μποροῦσα νὰ τοῦ κάνω ἕνα σωρὸ ἀθλητικὲς ἐπιδείξεις!

Ἐγὼ φυσικὰ τὸν ἐγκατέλειψα ἀμέσως, κατακόκκινος ἀπὸ τὸ θυμό μου. Μὰ τί ἤμουν λοιπόν; Ἠθοποιὸς ἢ σαλτιμπάγκος;

Ἀναγκάστηκα ὅμως ὕστερ' ἀπὸ λίγες ἡμέρες νὰ ξαναγυρίσω στὸν κινηματογράφο καὶ νὰ δεχθῶ νὰ παίξω στὸ μικρὸ στούντιο τοῦ Μεσσιέ, μὲ δέκα δολλάρια τὴν ἡμέρα, γιατὶ δὲν μποροῦσα νὰ τὰ φέρω βόλτα μὲ τὸ μικρὸ μισθὸ ποὺ μοῦ ἔδινε ὁ Ράϊνχαρτ.

Κι' ἔτσι, δίχως νὰ τὸ θέλω, γιατὶ ἔνοιωθα μιὰ ἀπερίγραπτη ἀπέχθεια γι' αὐτὴ τὴ δουλειά, ἔγινα σιγὰ-σιγὰ καὶ ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου...

ΕΜΙΛ ΓΙΑΝΝΙΓΚΣ

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΚΑΚΟΠΟΙΩΝ

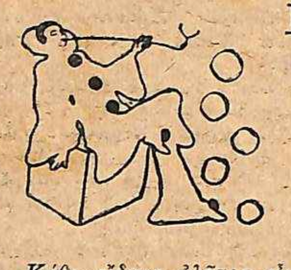

ΤΟ ΜΑΚΑΒΡΙΟ "ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΛΗΤΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ„

Μιὰ σκληρὴ ἐκδίκησις τῶν ἀλητῶν τοῦ Μισσισιπῆ. Τὸ νυχτερινὸ κυνῆγι τοῦ ἀστυνομικοῦ Ρίλεϋ. Πῶς τιμωροῦν οἱ ἀλῆτες τοὺς ἐχθρούς τους. Ἡ παρωδία ἑνὸς δικαστηρίου μέσα στὸ δάσος. Πῶς καταδικάσθηκε σὲ θάνατο ὁ ἀστυνομικὸς Ρίλεϋ. Ἡ τραγικὴ ἐκτέλεσις τοῦ θύματος, κτλ.

Κάθε εἴδους ἀλῆτες εἶχαν μαζευτῆ ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες στὸ παρθένο δάσος ποὺ βρίσκεται κοντὰ στὸ Μισσισιπῆ καὶ στὸ Οὐΐλλοου Κρήκ. Μαζύ τους ἦταν κι' ὁ ἀρχηγός τους ὁ Νίτρο Ντούγκαν ὁ τρομερώτερος ἀναρχικὸς τῆς Ἀμερικῆς.

Οἱ ἀλῆτες μεθοκοποῦσαν ἀπὸ τὸ πρωῒ ὥς τὸ βράδυ μὲ τζὶν ποὺ ἔκλεβαν ἀπὸ τὰ γειτονικὰ ὑποστατικὰ καὶ περίμεναν νὰ πέση στὴν παγίδα ποὺ τοῦ εἶχαν στήσει ὁ ἀστυνόμος Ρίλεϋ, ὁ ἄσπονδος ἐχθρός τους.

Ὁ Ρίλεϋ ἦταν ἕνας πρώην ληστής, ποὺ εἶχε προδώσει τοὺς συντρόφους του κι' εἶχε καταφέρει μέσα σὲ λίγα χρόνια νὰ γίνη ἐπιθεωρητὴς τῆς εἰδικῆς ἀστυνομίας τῶν σιδηροδρόμων. Ἦταν λοιπὸν ὁ ἐφιάλτης κάθε ἀλήτου ποὺ ταξείδευε κρυφὰ κάτω ἀπὸ τὰ βαγόνια. Ὁ Ρίλεϋ ἀκόμη ἦταν καὶ περίφημος σκοπευτής. Κανεὶς ἀλήτης δὲν μπόρεσε ποτὲ νὰ γλυτώση ἀπὸ τὸ σημάδι του..

Μὰ ἦταν καιρὸς πειὰ νὰ δώση λόγο γι' αὐτὰ τὰ ἀποτρόπαια ἐγκλήματά του. Οἱ ἀλῆτες ἔπρεπε νὰ ἐκδικηθοῦν σκληρὰ τὸ φόνο τῶν συντρόφων τους. Θὰ τὸν περνοῦσαν λοιπὸν ἀπὸ τὸ «δικαστήριο τῆς Κανγκουρῶ» καὶ θὰ τὸν κατεδίκαζαν σὲ θάνατο...

Τὸ «δικαστήριο τῆς Κανγκουρῶ» εἶνε μιὰ παρωδία τῆς Δικαιοσύνης, κι' ἡ πιὸ εὔθυμη διασκέδασις τοῦ ὑποκόσμου. Οἱ ἀλῆτες καμμιὰ φορὰ ξέρουν νὰ ἐκδικοῦνται μὲ μιὰ τραγικὴ εἰρωνεία τοὺς ἐχθρούς τους...

Κι' ὁ Ρίλεϋ δὲν ἄργησε νὰ πέση στὴν παγίδα. Μιὰ ἑβδομάδα τώρα οἱ πιὸ πονηροὶ σύντροφοι τοῦ Νίτρο Ντούγκαν τοῦ ἔστηναν καρτέρι. Τέλος κατάφεραν νὰ τὸν πιάσουν μὲ τὸ λάσο καὶ νὰ τὸν φέρουν τὰ μεσάνυχτα στὸ δάσος.

Ὁ ντέτεκτιβ ἦταν ὑψηλόσωμος, μὲ μαῦρο δέρμα, μὲ σκελετῶδες πρόσωπο καὶ μὲ σκληρὰ καὶ μαγνητικὰ μάτια. Εἶχε κατεβάσει πολὺ μπροστὰ τὸ καπέλλο του καὶ φοροῦσε ἕνα μακρὺ μανδύα κουμπωμένο ὥς τὸ λαιμό.

Ὁ Ρίλεϋ λοιπὸν ὡδηγήθηκε μπροστὰ στὸ Νίτρο Ντούγκαν.

—Βγάλτε του τὸ μανδύα! πρόσταξε ἐκεῖνος τοὺς συντρόφους του.

Ἐκεῖνοι ἐξετέλεσαν ἀμέσως τὴ διαταγή του.

—Ὑποθέτω, ὅτι ξέρεις γιατὶ βρίσκεσαι ἐδῶ πέρα; τὸν ρώτησε ὁ Ντουγκαν, κυττάζοντας τ' ἀστέρια.

Οἱ διακόσιοι ἀλῆτες ποὺ ἀποτελοῦσαν τὸ «δικαστήριο τῆς Κανγκουρῶ» εἶχαν καθίσει τριγύρω καὶ παρακολουθοῦσαν προσεχτικὰ τοὺς δυὸ ἀνθρώπους, τὸ Ρίλεϋ καὶ τὸν Ντούγκαν. Μιὰ νεκρικὴ σιωπὴ βασίλευε παντοῦ. Ἀπὸ μακρυὰ ἐρχόταν ὁ μονότονος θόρυβος τῶν κυμάτων τοῦ Μισσισιπῆ.

—Ὄχι, κι' οὔτε θέλω νὰ μάθω, ἀπάντησε ὁ ντέτεκτιβ.

Δυὸ ἀλῆτες τὸν ἅρπαξαν τότε ἀπὸ τὰ χέρια.

—Ἐγὼ ὅμως θὰ σοῦ τὸ πῶ, τοῦ ξαναεῖπε ὁ Ντούγκαν μὲ τὸ ἴδιο ἀδιάφορο ὕφος. Εἶσαι ἕνας παληάνθρωπος, Ρίλεϋ, ἕνας δολοφόνος! Ξεπάστρεψες ὀχτὼ συντρόφους μας μὲ τὸ πιστόλι σου κι' ὅμως κανένας ἀπ' αὐτοὺς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ πετύχη στὸ σημάδι οὔτ' ἕνα σπίτι... Καταλαβαίνεις, τί θέλω νὰ πῶ...

Ὁ Ρίλεϋ ἔτριξε τὰ δόντια του καὶ μούγκρισε:

—Ψεύτη!

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἡ γροθιὰ τοῦ Ντούγκαν ἔπεσε βαρειὰ στὸ πρόσωπό του. Ὁ Ρίλεϋ ἔχασε τὴν ἰσορροπία του καὶ θὰ σωριαζόταν κατὰ γῆς ἂν δὲν τὸν συγκρατοῦσαν δυὸ ἀλῆτες. Ὁ Ντούγκαν τότε κύτταξε πάλι τ' ἀστέρια κι' ἔπειτα μ' ἕνα ἄγριο βλέμμα φώναξε στὸν ἐπιθεωρητή:

—Τὸ ξέρεις ὅτι θὰ πεθάνης;

—Τί θέλεις νὰ πῆς μ' αὐτό; τὸν ρώτησε ὁ Ρίλεϋ.

—Τίποτα! τοῦ ἀπάντησε ὁ Ντούγκαν. Εἶπα μόνο: Θὰ πεθάνης!

Καὶ γέλασε σαρκαστικά.

—Δὲν εἶνε δὰ καὶ κανένα σπουδαῖο πρᾶγμα, τοῦ ξαναεῖπε.

Ὅλος ὁ κόσμος πεθαίνει, ἀκόμη καὶ τὰ θηρία, ὅπως κι' οἱ φτωχοὶ διάβολοι ποὺ τοὺς δολοφόνησες, ἐπειδὴ εἶχαν τρυπώσει κάτω ἀπὸ τὰ βαγόνια...

—Θὰ σᾶς στείλω ὅλους στὴ φυλακή! οὔρλιαξε ὁ Ρίλεϋ. Θὰ πᾶτε νὰ σπᾶτε πέτρες τρία χρόνια στὰ κάτεργα!

—Μήπως θὰ ζῇς ἐσὺ γιὰ νὰ μᾶς λυπηθῇς; τὸν εἰρωνεύθηκε ὁ Ντούγκαν. Ἐσὺ θὰ εἶσαι στὴν κόλασι, παρέα μὲ τοὺς σατανάδες!

Ἡ φωνὴ τοῦ ἀναρχικοῦ ἄλλαξε ἀπότομα κι' ἔγινε ἀπειλητική.

—Ἐμπρός, Ρίλεϋ, ἑτοιμάσου! ἔφτασε πειὰ ἡ τελευταία σου στιγμή...

Ἕνα ποταμόπλοιο κατέβαινε τὸ Μισσισιπῆ καὶ τὰ φῶτα του φωσφόριζαν ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς κορμοὺς τῶν δέντρων.

—Θὰ σὲ δικάσουμε, συνέχισε ὁ Ντούγκαν, καλύτερα ἀπὸ ἐκείνους τοὺς παληανθρώπους τοὺς δικαστάς σου!

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸ πλῆθος τῶν ἀλητῶν.

—Οἱ πολῖτες τοῦ Κράτους τῆς Φτώχειας, φώναξε, κατηγοροῦν τὸ Ρίλεϋ γιὰ τὴ δολοφονία ὀχτὼ ἀθώων συντρόφων τους. Ἐμπρός, ἀρχίζει ἡ δίκη... Ὁ Φρίσκο Ἔντι εἶνε ὁ δικαστής!

Ὁ Φρίσκο Ἔντι ἦταν ἄλλοτε ὁ καλύτερος κιβδηλοποιὸς τοῦ Οὐέστ. Σήμερα ὅμως κατάντησε ἀπὸ τὶς φυλακίσεις ἕνας ἀλκολικὸς ἀλήτης. Μόλις διωρίστηκε λοιπὸν δικαστής, βιάστηκε νὰ δηλώση:

—Εἶνε γραμμένο ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ σκοτώνουν μὲ τὸ Σμὶθ καὶ τὸ Μπράουνιγκ, θὰ πεθάνουν, γιὰ νὰ παραδώσουν τὴν ψυχή τους στὸ διάβολο νὰ τὴ βασανίζη στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων. Ἀμήν!

Οἱ ἀλῆτες ξέσπασαν σὲ θορυβώδη γέλια κι' ἀνάγκασαν τὸν Ντούγκαν νὰ τοὺς ἐπιβάλη σιωπή.

—Σκασμός! Δὲν σέβεστε λοιπὸν τὸ δικαστήριο! τοὺς φώναξε.

Ἔπειτα κύτταξε τριγύρω του στενοχωρημένος καὶ εἶπε στοὺς συντρόφους του:

—Δὲν μποροῦμε ν' ἀρχίσουμε τὴ συνεδρίασι, χωρὶς τὴν προσωπογραφία τοῦ Γεωργίου Οὐάσιγκτων καὶ τὴ Βίβλο. Ἔχει κανεὶς σας κανένα βιβλίο;

Ἕνας ἀλήτης προχώρησε καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα μυθιστόρημα τῆς δεκάρας.

—Θαυμάσια! Στάσου ἐδῶ πέρα καὶ κράτα το στὰ χέρια σου, τοῦ εἶπε.

Κι' ὕστερα γυρίζοντας πρὸς τὸ Ρίλεϋ.

—Θὰ σὲ καταδικάσωμε πρῶτα κι' ὕστερα θὰ σὲ δικάσωμε, τοῦ ἐξήγησε. Αὐτὸ κάνουν σήμερα ὅλες ἡ μεγάλες ἐφημερίδες.

Ὁ Ντούγκαν εἶχε πάψει πειὰ ν' ἀστειεύεται. Τὸ φεγγάρι σκεπάστηκε ἀπὸ ἕνα μαῦρο σύννεφο κι' ἕνας κρύος ἀέρας τάραξε τὰ κλαδιὰ τῶν δέντρων.

—Καταδικάζεσαι νὰ τουφεκιστῇς, Ρίλεϋ! εἶπε τότε ὁ Ντούγκαν μὲ βραχνὴ φωνή. Θὰ σὲ σκοτώσωμε ἄξαφνα μὲ μιὰ σφαῖρα στὴν καρδιά.

Οἱ ἀλῆτες περικύκλωσαν ἀπὸ πιὸ κοντὰ τὸ μελλοθάνατο ἀστυνομικό.

Ὁ Ρίλεϋ, μὲ τὰ μάτια ἔξω ἀπὸ τὶς κόγχες, κύτταξε σὰν τρελλὸς τὰ ἐφιαλτικὰ πρόσωπά τους.

—Γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ! φώναξε μ' ἕνα σπασμωδικὸ τρεμούλιασμα. Δὲν θὰ τὸ κάνετε αὐτό!...

—Ἐπικυρώνω τὴν ἀπόφασι! δήλωσε ὁ «δικαστής» Φρίσκο Ἔντι. Εἶσαι ἕνας δολοφόνος, Ρίλεϋ, καὶ πρέπει νὰ τιμωρηθῇς. Ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος... Δὲν τὸν ἔκανα ἐγὼ αὐτὸν τὸ νόμο... Εἶνε αἰώνιος!

Κι' ὁ Φρίσκο Ἔντι ἔτριψε εὐχαριστημένος τὰ μελανὰ χέρια του.

Ὁ ντέτεκτιβ εἶχε χάσει πειὰ τὸ θάρρος του κι' εἶχε παραμορφωθῆ ἀπὸ τὸν τρόμο. Τὰ δόντια του χτυποῦσαν δυνατά, σὰν νὰ κρύωνε...

—Δεῖξου σπόρτ, Ρίλεϋ, δεῖξου σπόρτ, εἶσαι Ἰρλανδὸς σὰν κι' ἐμένα! τοῦ εἶπε ὁ Νίτρο Ντούγκαν. Θυμᾶσαι ἐκεῖνον τὸ δυστυχισμένο ἀλήτη ποὺ τοῦ ἔλυωσες τὰ δάχτυλα κλείνοντας μὲ δύναμι τὴν πόρτα τοῦ βαγονιοῦ; Θυμᾶσαι ἐκεῖνον τὸν ἄλλο ποὺ τὸν πέταξες ἔξω μὲ μιὰ κλωτσιὰ καὶ τὸν ἔκανες νὰ σπάση τὴ σπονδυλική του στήλη ἀπάνω στὶς πέτρες; Ἔπρεπε νὰ προσέχῃς, Ρίλεϋ! Δὲν σὲ πείραξαν ποτὲ οἱ ἀλῆτες!...

Ὁ ντέτεκτιβ ἄνοιξε τὸ στόμα του γιὰ νὰ πῇ κάτι...

—Θὰ τὸ πῇς στὸ Θεό, τὸν εἰρωνεύθηκε ὁ Ντούγκαν.

Τὸ πρόσωπο τοῦ Ρίλεϋ ἦταν σὰν μιὰ τραγικὴ μάσκα ἀπὸ τὴν ἀγωνία. Δυὸ τσακάλια τοῦ δάσους πλησίασαν περίεργα πίσω ἀπὸ τοὺς κορμοὺς τῶν δέντρων.

—Ὅλα εἶνε ἕτοιμα! φώναξε ὁ Φρίσκο Ἔντι.

—Ἄλλαξα γνώμη... εἶπε τότε ὁ Ντούγκαν. Δὲν τοῦ ἀξίζει νὰ τὸν θάψωμε. Καλύτερα νὰ τὸν φᾶνε τὰ ψάρια τοῦ ποταμοῦ...

—Λυπηθῆτε με!... Λυπηθῆτε με!... παρακάλεσε ὁ Ρίλεϋ. Λυπηθῆτε τὴ γυναῖκα μου...

Ὁ Φρίσκο Ἔντι ἔσκυψε τὸ κεφάλι καὶ δάκρυσε. Ὁ Νίτρο Ντούγκαν τοῦ ἔδωσε μιὰ γροθιὰ στὰ πλευρὰ καὶ τοῦ φώναξε:

—Μὴν κλαῖς, βλάκα! Δὲν θὰ ἔκλαιγε γιὰ σένα!...

—Δὲν κλαίω, διάβολε, διαμαρτυρήθηκε ὁ Φρίσκο Ἔντι σκουπίζοντας τὰ δάκρυά του.

Ὁ ἕνας Ἰρλανδὸς τώρα στεκόταν ἀπέναντι ἀπὸ τὸν ἄλλο Ἰρλανδό.

—Ἀντίο, Ρίλεϋ, τοῦ εἶπε ὁ Νίτρο Ντούγκαν.

Κι' ἔπειτα γυρίζοντας πρὸς τοὺς ἀλῆτες ποὺ ἦταν ἀπὸ πίσω του:

—Εἴσαστε ἕτοιμοι; τοὺς ρώτησε.

Ὅσοι ἦταν μπροστὰ ἀποτραβήχτηκαν.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἀντήχησε ἕνας πυροβολισμός. Ὁ Ρίλεϋ γούρλωσε τὰ μάτια του καὶ σὰν νὰ ἔπαιρνε μιὰ βουτιά, σωριάστηκε μπροστὰ νεκρός.

—Φέρετε τώρα ἕνα κορμὸ δέντρου. Ἐμπρός, παιδιά, γρήγορα! φώναξε ὁ Ντούγκαν.

Μερικοὶ ἀλῆτες ὥρμησαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ καὶ γύρισαν σὲ λίγο μ' ἕνα βαρὺ κορμὸ δέντρου. Ἔπειτα ξέσκισαν μὲ τὰ μαχαίρια τους τὰ ροῦχα τοῦ Ρίλεϋ, ἔδεσαν τὸ πτῶμα του γυμνὸ ἀπάνω στὸν κορμὸ καὶ τὸν μετέφεραν κοντὰ στὴν ὄχθη. Ὁ Ντούγκαν τραβοῦσε πρῶτος, μπροστὰ κι' ἀπὸ πίσω ἀκολουθοῦσαν τὸ νεκρὸ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἀλῆτες.

—Καὶ τώρα προσοχή! φώναξε ὁ ἀρχηγός. Μπαλαντζάρετε ὅλοι μαζὺ καὶ πετάξετέ τον στὸ ποτάμι!...

Ὁ κορμὸς μὲ τὸ πτῶμα τοῦ Ρίλεϋ ἔπεσε βαρειὰ ἀπάνω στὰ νερά. Τὸ φεγγάρι φώτιζε μὲ τὶς ἀσημένιες ἀχτῖδες του τὰ χλωμὰ πρόσωπα τῶν ἀλητῶν. Ὅλοι τους κυττάζανε μ' ἕνα χαμένο βλέμμα στὸ ποτάμι.

—Ἐμπρός! τοὺς φώναξε ὁ Νίτρο Ντούγκαν. Σκορπίστε τώρα μέσα στὸ δάσος καὶ τὸ πρωΐ, πάρετε τὰ τραῖνα σας γι' ἀλλοῦ!...

Κι' ἀπομακρύνθηκε μὲ τὸν Φρίσκο Ἔντι. Τὰ μονοπάτια τότε γέμισαν ἀπὸ τὶς σκιὲς τῶν ἀλητῶν κι' ἡ νεκρικὴ σιωπὴ ξανάπεσε βαρειὰ στὸ δάσος.

ΤΖΙΜ ΤΟΥΛΛΥ

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ο ΤΡΕΛΛΟΣ

ΤΟΥ ΠΑΟΛΟ ΤΕΛΙΟ

ΜΕΣΑ στὸ ἁπλὸ καὶ καθαρὸ σπιτάκι ἡ γρηὰ μητέρα, κοντὰ στὸ τζάκι, ἔρραβε ἀσπρόρρουχα. Τὰ ἄσπρα της μαλλιά, καθὼς τὰ φώτιζαν ἡ λάμψεις τῆς φωτιᾶς, ἔπαιρναν χρυσὲς ἀνταύγειες. Ποῦ καὶ ποῦ, ἄφηνε τὸ ράψιμό της καὶ τὰ κουρασμένα μάτια της πλανιόντουσαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ σκεφτικὰ καὶ θλιμμένα... Ποιὲς μελαγχολικὲς σκέψεις σκοτείνιαζαν τάχα τὸ πρόσωπό της; Ποιὸν συλλογιζότανε μὲ τέτοια θλῖψι;

Τὸ γυιό της, τὸ μονάκριβο παιδί της...

Μὰ ποῦ ἦταν τάχα τὸ παιδί της; Ἦταν πεθαμένο; Ζωντανό;... Κάτι χειρότερο ἀκόμα...

Ὁ Ντῖνο της ἦταν ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια στὸ φρενοκομεῖο τρελλός. Κ' ἡ σκέψι του ἔκανε τὴ φτωχὴ μητέρα νὰ ὑποφέρῃ ἀφάνταστα.

Ἔξαφνα, χτύπησε δυνατὰ ἡ πόρτα. Ἡ γρηὰ μητέρα ἄνοιξε τρομαγμένη τὸ παράθυρο καὶ κύτταξε ἔξω. Εἶδε τὴ θλιβερὴ στολὴ ἑνὸς φύλακα τοῦ φρενοκομείου κι' ἔσκυψε περισσότερο ἀκόμα γιὰ νὰ τὸν ρωτήσῃ:

—Τί θέλεις τέτοια ὥρα; Τί συμβαίνει;

—Σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ ἀνοίξετε.

Ἡ γρηὰ κατέβηκε τότε κι' ἄνοιξε. Ὁ φύλακας, ὅταν μπῆκε μέσα, κύτταξε λίγες στιγμὲς γύρω του σὰν νὰ ζητοῦσε κάτι, κι' ἐπιτέλους εἶπε:

—Μὲ ἔστειλε ἐδῶ ὁ διευθυντὴς τοῦ φρενοκομείου. Πρέπει νὰ μάθετε, ὅτι ὁ γυιός σας...

—Πέθανε; τραύλισε ἡ μητέρα μὲ φωνή, ποὺ μόλις ἀκουγόταν.

—Ὄχι. Ἔφυγε... Ἔφυγε ἀπὸ χτές...

—Παιδί μου!... φώναξε μὲ σπαραγμὸ ἡ μητέρα.

—Ἡ κατάστασί του χειροτέρευσε, ἐξακολούθησε ὁ φύλακας. Κατώρθωσε νὰ ξεφύγη ἀπὸ τὰ χέρια τῶν νοσοκόμων...

—Ὤ! ἂν τὸν εἶχα κρατήσει μαζύ μου... εἶπε μὲ ἕνα λυγμὸ ἡ μητέρα.

Δὲν τόλμησε νὰ ἐκφράση τὴν ἀγανάκτησί της, μὰ στὰ ὑγρὰ μάτια της πέρασε μιὰ φλόγα ὀργῆς.

Κι' ὁ φύλακας ἐξακολούθησε:

—Ἦρθα νὰ σᾶς εἰδοποιήσω, γιατὶ μπορεῖ νὰ ξαναγυρίσῃ ἐδῶ!...

—Τὸ καϋμένο τὸ παιδάκι μου! ξαναφώναξε μὲ πόνο ἡ γρηά.

Εἶχε θυμηθῆ μέσα σὲ μιὰ στιγμὴ τὴν σπαραχτικὴ σκηνὴ τοῦ ἀποχωρισμοῦ της μὲ τὸ παιδί της. Εἶχε θυμηθῆ τὰ σγουρὰ μαλλιὰ τοῦ Ντῖνο, ποὺ τάχε χαϊδέψει τόσες φορὲς καὶ τὰ καστανὰ μάτια του... Τὸ λογικὸ εἶχε σβύσει πειὰ ἀπὸ τὰ μάτια αὐτά, ποὺ κυττάζαν γύρω τους μὲ ἕνα ἀπλανὲς βλέμμα. Θυμήθηκε τὰ λόγια της, τὸ σπαραγμό της:

—«Σιγά... Σιγά... φώναξε σ' αὐτοὺς ποὺ τὸν ἔπαιρναν γιὰ νὰ τὸν πᾶνε στὸ φρενοκομεῖο. Μὴ τὸν ἀγριεύετε! Εἶνε τόσο καλός.. τόσο καλός...»

Κι' ὅταν τὸ ἁμάξι ποὺ τὸν ἐπῆρε ἀπομακρύνθηκε, φώναξε μὲ πάθος, μὲ ἀπόγνωσι:

—«Εἶμαι κι' ἐγὼ τρελλή! Θέλω νὰ ζήσω μαζύ του!...»

Μὰ τώρα, ἡ φωνὴ τοῦ φύλακα τὴν ξανάφερε στὴν πραγματικότητα:

—Πρέπει νὰ εἴσαστε προσεχτική. Εἶνε ἐπικίνδυνος!

—Ἐπικίνδυνος! Ἐπικίνδυνος αὐτός;

—Ναί!

—Τί μπορεῖ νὰ κάνῃ στὴ μητέρα του;

—Οἱ τρελλοὶ τὰ ξεχνοῦν ὅλα, κυρία... Σκοτώνουν!

—Λοιπόν;... ἔκανε μ' ἀγωνία ἡ δυστυχισμένη μητέρα.

—Ἂν ἔρθῃ ἐδῶ, πρέπει νὰ μᾶς εἰδοποιήσετε ἀμέσως. Ψάξαμε παντοῦ, μὰ στάθηκε ἀδύνατο νὰ τὸν βροῦμε. Θὰ μᾶς βοηθήσετε σεῖς... γιὰ τὸ δικό σας καὶ τὸ δικό του συμφέρον... Ἐγὼ ἔκανα τὸ καθῆκον μου, ἐπρόσθεσε ὁ φύλακας κι' ἔφυγε.

Ὅταν ἔμεινε μοναχή, ἡ δυστυχισμένη μητέρα, γονάτισε μπροστὰ στὴν εἰκόνα τοῦ παιδιοῦ της κ' εἶπε μὲ τὴ γλυκειά, τὴ στοργικὴ φωνή της:

—Ἔλα σ' ἐμένα! Θὰ σὲ κρύψω. Θὰ σὲ κάνω καλὰ ἐγώ! Γλυκό μου, καλό μου παιδάκι...

Ἔξω εἶχε ἀρχίσει νὰ φυσάῃ ἄγριος βοριᾶς κ' ἡ γρηὰ ἀνατρίχιαζε τώρα.

—Ποῦ νὰ εἶνε; ἄρχισε νὰ ἀναρωτιέται. Ποῦ νὰ πῆγε;... Μικρούλη μου!... Ποιὸς σοῦ πῆρε τὰ λογικά σου; Γιατί σ' ἔχασα, ἀγάπη μου;

Ἔκλαιγε μὲ λυγμούς. Δὲν ἦταν πειὰ παρὰ ἕνα ἀνθρώπινο ράκος.

—Τώρα ποὺ ξέρω πὼς ἔφυγες, τί νὰ κάνω; Ἔλα, παιδάκι μου νὰ ζεσταθῇς στὸ σπίτι σου... Πόσο θὰ ὑποφέρῃς, θὰ κρυώνῃς!... Θεέ μου...

Ἔτσι πέρασε τὴ νύχτα της μὲ δάκρυα καὶ προσευχές. Ἡ αὐγὴ τὴν βρῆκε γονατισμένη, μὲ σχεδὸν σβυσμένα μάτια, χωρὶς καμμιὰ ἐλπίδα πειά..

Ἄξαφνα, ἀκούστηκε ἔξω ἕνας θόρυβος. Ἡ μητέρα σηκώθηκε ἀμέσως κι' ἀφουγκράστηκε προσεχτικά. Ἡ καρδιά της χτυποῦσε δυνατά...

Μὴν ἦταν ἐκεῖνος; Ἀλλὰ ὄχι. Περνοῦσε ἕνας χωρικὸς ποὺ τραγουδοῦσε σιγανὰ στὸ δρόμο.

Κάθησε τότε σὲ μιὰ καρέκλα καὶ τὰ ὁράματα τῆς νύχτας ὀρθώθηκαν πάλι μπροστὰ στὰ μάτια της. Ἀλήθεια!... Ὁ φύλακας τῆς εἶχε πῆ πὼς ὁ τρελλὸς ἦταν ἐπικίνδυνος καὶ μποροῦσε νὰ τὴν σκοτώσῃ.

—Ὄχι, παιδί μου. Δὲν θὰ σκοτώσῃς τὴ μητέρα σου! ἐφώναξε ἡ δυστυχισμένη.

Ἡ φτωχὴ μητέρα τραβήχτηκε πίσω μὲ τρόμο

***

Ἄξαφνα ἀκούστηκε ἕνα τρομερὸ γέλιο. Ἡ γρηὰ ἐτρόμαξε καὶ θέλησε νὰ φωνάξῃ, μὰ ἡ κραυγή της πνίγηκε στὸ λαρύγγι της. Τέντωσε ταὐτιά της, μὰ δὲν ἄκουσε πειὰ τίποτε...

Μήπως εἶχε ἀπατηθῆ; Ἦταν ἴσως ἕνα παιχνίδι τῆς ἀρρωστημένης φαντασίας της;

Κι' ἡ ὧρες περνοῦσαν, βαρειές, ἀγωνιώδεις...

Ὡστόσο, ἑτοίμασε καὶ συγύρισε τὸ καθαρὸ σπιτάκι της σὰν νὰ περίμενε ἕναν ἀγαπημένο ξένο.

Τὴ νύχτα ξαπλώθηκε κοντὰ στὸ τζάκι καὶ περίμενε...

Ὅταν ἔφτασαν τὰ μεσάνυχτα, τὰ μάτια της μισοκλείσανε καὶ σὲ λίγο τὴν πῆρε ὁ ὕπνος...

Μέσα στὸν ὕπνο της, τῆς φάνηκε ἔξαφνα πὼς ἄκουσε κάποιον νὰ χτυπάῃ τὴν πόρτα. Ξύπνησε, πετάχτηκε σὰν αὐτόματο στὰ πόδια της κι' ἔτρεξε πρὸς τὴν πόρτα.

—Ἐσὺ εἶσαι, Ντῖνο; φώναξε.

Ἕνας βραχνὸς στεναγμὸς τῆς ἀπάντησε. Ὁ στεναγμὸς ἑνὸς ζώου ποὺ τὸ κυνηγᾶνε καὶ καταφεύγει στὴν φωληά του.

Μὰ γιατὶ ἡ γρηὰ μητέρα δίσταζε ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα; Γιατὶ στεκόταν μπροστὰ στὴν πόρτα ἀκίνητη; Τί τὴν ἔκανε νὰ τρέμῃ σύγκορμη; Τὸ προαίσθημα ἑνὸς κακοῦ ἢ ἡ ἀπαίσια προειδοποίησι τοῦ φύλακα;

Περίμενε λίγες στιγμὲς ἀκίνητη μ' ἕνα μεγάλο πόθο **νὰ φανῇ** δυνατή, δυνατώτερη ἀπ' τὸν κίνδυνο... Ὕστερα ἔτρεξε στὸ τραπέζι, ἄνοιξε ἕνα συρτάρι καὶ πῆρε ἀπὸ μέσα ἕνα περίστροφο...

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἀκούστηκε στὴν ὀξώπορτα μιὰ δυνατὴ γροθιά. Ἡ γροθιὰ ἑνὸς ἀνθρώπου, ποὺ ζητεῖ βοήθεια, ποὺ θέλει νὰ σωθῇ...

Ἡ δυστυχισμένη μητέρα ἔτρεξε κι' ἔβγαλε τὴν ἀμπάρα τῆς πόρτας.

—Ἔλα, Ντῖνο! εἶπε. Ἔλα, θησαυρέ μου... Παιδάκι μου, θὰ σὲ κάνω ἐγὼ καλά!... Ἔλα στὸ σπιτάκι σου.

Καὶ λέγοντας αὐτά, τραβήχτηκε πίσω μὲ τρόμο κ' ἔκρυψε τὸ περίστροφο.

Ὁ τρελλὸς ὥρμησε πάνω στὴ μητέρα του σὰν ἕνα πληγωμένο ζῶο ποὺ διψάει γιὰ αἷμα. Πρὶν ὅμως ἀγγίξει τὴ γρηά, ἀκούστηκε μιὰ ραγισμένη φωνὴ γεμάτη στοργὴ καὶ πόνο:

—Ὄχι, ὄχι σύ!..

Καὶ συγχρόνως ἕνας ξερὸς κρότος ἀντήχησε καὶ μιὰ λάμψι φώτισε τὸ μισοσκότεινο δωμάτιο...

***

Ὁ κόσμος ἄρχισε νὰ μαζεύεται μπροστὰ στὸ τραγικὸ σπίτι καὶ νὰ σχολιάζῃ τὸν φρικτὸ θάνατο τῆς γρηᾶς. Κανεὶς ὅμως δὲν μποροῦσε νὰ φαντασθῇ τὴ μεγάλη χειρονομία μιᾶς μητέρας ποὺ σκοτώθηκε μόνη της γιὰ νὰ μὴν ἁμαρτήσῃ σκοτώνοντάς την τὸ τρελλὸ μοναχοπαῖδι της.

Ἀπ' τὴν ἀνοιγμένη πόρτα εἶδε κάποιος τὸν τρελλὸ γονατισμένο μπροστὰ στὸ νεκρὸ τῆς μητέρας του. Φιλοῦσε τὰ ρυτιδωμένα χέρια τῆς σκοτωμένης καὶ σκούπιζε τὰ αἵματα ποὺ ἔτρεχαν ἀπ' τὸ ὠχρὸ μέτωπό της.

—Μαμά!... Μαμά!... φώναξε μὲ σπαραγμὸ ὁ τρελλός. Μαμά μου!...

Καὶ τὰ βουρκωμένα ἀπὸ δάκρυα μάτια του φανέρωναν τὸν μεγάλο του πόνο.

Σὲ λίγο μπῆκαν μέσα στὸ τραγικὸ δωμάτιο ὁ φύλακας τοῦ φρενοκομείου μαζὺ μ' ἕνα νοσοκόμο. Ἔδεσαν πισθάγκωνα τὸν τρελλό, ποὺ δὲν ἔφερε καμμιὰ ἀντίστασι, παρὰ μόνο ἐξακολουθοῦσε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ φωνάζῃ:

—Μαμά... Μαμά μου... Μαμά μου!...

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παλαιὰ διάφορα βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης, καθὼς καὶ ὁλόκληρες βιβλιοθῆκες. Γράψατε: «Οἰκογένειαν», Λέκα 7 Ἀθήνας.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΩΝ ΕΓΚΕΦΑΛΩΝ

ΚΑΤΑΣΚΟΠΕΥΩ...

(Τὰ Ἀπομνημονεύματα τῆς περιφήμου κατασκόπου **ΚΑΡΛΑΣ ΖΑΝΣΕΝ**)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Διασκέψεως τῆς Λωζάνης, ἐξακριβώσαμε πὼς οἱ Ἄγγλοι, οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Ἰταλοὶ εἶχαν κλέψει τὸ κρυπτογραφικό μας κώδικα κ' ἐδιάβαζαν ὅλες τὶς τηλεγραφικὲς ὁδηγίες ποὺ ἐστέλλοντο κρυπτογραφικῶς ἀπὸ τὴν Ἄγκυρα πρὸς τὸν ἀρχηγὸ τῆς τουρκικῆς ἀντιπροσωπείας Ἰσμὲτ πασᾶ. Ἀλλάξαμε πολλὲς φορὲς τὸν κώδικα, μὰ καὶ πάλι οἱ Σύμμαχοι μᾶς τὸν ἔκλεψαν. Τὸ πρᾶγμα καταντοῦσεν ἀπελπιστικό.

Εὐτυχῶς τότε ἡ τουρκικὴ ἀντιπροσωπεία εἶχε τὴν ἔμπνευσι νὰ ἐκμεταλλευθῇ πρὸς ὄφελός της τὸ πάθημά της αὐτό. Συνεννοήθηκε σχετικῶς μὲ τὴν Ἄγκυρα κι' ἔτσι ἐνῶ ἡ πραγματικὲς ὁδηγίες τοῦ Κεμὰλ πρὸς τὸν Ἰσμὲτ ἐστάλησαν μὲ εἰδικὸ ἔμπιστον ἀπεσταλμένο, συγχρόνως ὅμως μ' ἕνα κρυπτογραφικὸ τηλεγράφημα διετάχθη ὁ Ἰσμὲτ νὰ φύγη ἀπὸ τὴ Διάσκεψι καὶ ἀπὸ τὴ Λωζάννη ἂν οἱ Σύμμαχοι δὲν ὑποχωροῦσαν στὶς τουρκικὲς ἀξιώσεις. Οἱ Σύμμαχοι, ἔχοντας τὸν κρυπτογραφικό μας κώδικα, διαβάζοντας τὸ τηλεγράφημα αὐτό, πίστεψαν ὅτι πράγματι ὁ Ἰσμὲτ θἄφευγε—πρᾶγμα ποὺ ἡ ἐμπιστευτικὲς ὁδηγίες τοῦ τὸ ἀπηγόρευαν, κ' ἔτσι, γιὰ νὰ μὴ ματαιωθῇ ἡ συνθήκη τῆς εἰρήνης, δείχτηκαν ὑποχωρητικοὶ στὶς τουρκικὲς ἀξιώσεις.

* * *

Ὅσο γιὰ τὶς γυναῖκες ποὺ ἐργάζονται στὶς διάφορες Μυστικὲς Ὑπηρεσίες, ἡ περισσότερες περιορίζονται στὸν ταπεινὸ ρόλο τοῦ δολώματος. Ξελογιάζουν δηλαδὴ μὲ τὴν ὀμορφιά τους διάφορα σημαίνοντα πρόσωπα, τοὺς παίρνουν λόγια, τοὺς παρασύρουν σὲ παγίδες, ἀλλὰ πρωτοβουλία μεγάλη δὲν ἔχουν.

Ὡστόσο, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ παγκοσμίου πολέμου, ὑπῆρξαν γυναῖκες, ὅπως ἡ «Φράου Ντόκτορ», ἡ Ἴρμα Στάουμπ, ἡ Μάτα Χάρι, ἡ Σιμενὸ-Σανχέζ, τῶν ὁποίων ἡ δρᾶσι ἦταν τρομερή, μὰ ἡ γυναῖκες αὐτὲς ἔλειψαν μὲ τὴν εἰρήνη. Οἱ διευθύνοντες τὴν ἀγγλικὴ Μυστικὴ Κατασκοπεία τοὐλάχιστον δυσπιστοῦν στὴ φλυαρία καὶ στὴν αἰσθηματικότητα τῶν γυναικῶν. Πολλὲς φορὲς ἡ γυναῖκες κατάσκοποι ἐρωτεύονται πραγματικὰ τὰ πρόσωπα ποὺ κατασκοπεύουν καὶ τότε καταντοῦν ἐπικίνδυνες, γιατὶ ἀντὶ ν' ἀγοράζουν, πωλοῦν μυστικά. Κ' ἐγὼ ἡ ἴδια, ὅπως θὰ ἰδῇ ὁ ἀναγνώστης στὴ συνέχεια τῆς ἱστορίας μου, δὲν ἐξέφυγα ἀπὸ τὴν κοινὴ αὐτὴ μοῖρα τῶν γυναικῶν...

Ο ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ «ΜΠΑΡΜΠΑ ΤΙΜ»

Ἐπὶ μιὰ ἑβδομάδα μετὰ τὴν ὑποβολὴ στὸν Χ. τῆς ἀνόητης ἐκείνης ἐκθέσεως γιὰ τὴν ἀποστολή μου στὸ Μπράϊτον. δὲν ἔμαθα τίποτε γι' αὐτόν. Κατόπιν, ἕνα βράδυ, ἐνῶ ντυνόμουν γιὰ νὰ πάω νὰ δειπνήσω μὲ μερικοὺς φίλους μου κ' ὕστερα νὰ πᾶμε στὸ θέατρο, ἄκουσα τὸ κουδοῦνι τῆς πόρτας νὰ χτυπάη καὶ σὲ λίγο, πρὸς μεγάλη μου ἔκπληξι καὶ χαρά, εἶδα τὸν ταγματάρχη Χ. νὰ μπαίνη μέσα.

—Εἶστε γιὰ γλέντι ἀπόψε; μ' ἐρώτησε μόλις μὲ εἶδε.

—Ναί, πρόκειται νὰ φάω μὲ κάτι φίλους ἀπόψε κ' ὕστερα θὰ πᾶμε στὸ θέατρο. Τί συμβαίνει; Δὲν ἤρθατε βέβαια τέτοια ὥρα γιὰ νὰ μὲ ἰδῆτε ἁπλῶς... Ἀλήθεια, δὲν μοῦ λέτε, πῶς σᾶς φάνηκε ἡ ἔκθεσί μου;

—Ἔτσι κ' ἔτσι, μοῦ ἀπάντησε. Μὰ ἔχω ἰδῆ καὶ χειρότερες.

Ἐμιλήσαμε λίγα λεπτά. Κατόπιν κύτταξε τὸ ρολόϊ του καὶ μοῦ εἶπε:

—Νὰ μὴ σᾶς κρατῶ. Οἱ φίλοι σας θὰ περιμένουν. Μὰ μετὰ τὸ θέατρο θὰ πᾶτε πουθενά;

—Ὄχι. Μετὰ τὸ θέατρο εἶμαι στὴ διάθεσί σας.

—Ὡραῖα! Τότε πᾶμε μαζὺ σὲ κανένα νυχτερινὸ κέντρο;

Ἔμεινα κατάπληκτη, γιατὶ ἤξερα πὼς οὔτε ν' ἀκούση δὲν ἤθελεν ὁ ταγματάρχης Χ. γιὰ τέτοια κέντρα.

—Τί μὲ κυττᾶτε ἔτσι, Κάρλα; Μὴ φοβᾶστε... Δὲν τρελλάθηκα ἀκόμη.

—Ὄχι... μά... Ἐσεῖς ὁ ἴδιος δὲν μοῦ εἴπατε τόσες φορὲς πὼς δὲν μπορεῖτε νὰ βλέπετε τοὺς νέους χορούς;

—Μὴν εἶστε ἀνόητη, Κάρλα... Πρόκειται γιὰ δουλειά. Ἄλλωστε τὸ κέντρο, στὸ ὁποῖο θὰ σᾶς πάω δὲν εἶνε ἀπὸ τὰ συνηθισμένα. Λοιπὸν μετὰ τὸ θέατρο θὰ σᾶς περιμένω στὸ μπὰρ τοῦ ξενοδοχείου «Πικαντίλλυ» στὶς ἕντεκα.

Νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια, οὔτε θυμοῦμαι, οὔτε καὶ κατάλαβα τί ἔπαιζαν ἐκεῖνο τὸ βράδυ στὸ θέατρο. Μ' ἀπασχολοῦσε ἡ μυστηριώδης πρότασις τοῦ Χ. Ὅταν τελείωσε τὸ θέατρο, προφασίστηκα δυνατὸ πονοκέφαλο γιὰ νὰ ξεφύγω ἀπὸ τὴν παρέα μου ποὺ ἐπέμενε νὰ κάνουμε ἕνα γῦρο στὰ καμπαρέ. Ἐπήδησα στὸ πρῶτο ταξὶ ποὺ πέρασε καὶ σὲ λίγο συνάντησα στὸ μέρος ποὺ εἶχ με συμφωνήσει τὸν ταγματάρχη Χ. Μπήκαμε σ' ἕν' ἄλλο ταξί, καὶ ξεκινήσαμε.

Στὸ δρόμο τὸν στενοχωροῦσα ἀδιάκοπα μὲ τὶς ἐρωτήσεις μου σχετικῶς μὲ τὴν ὑπόθεσι, γιὰ τὴν ὁποία μοῦ εἶχε μιλήσει. Μὰ αὐτὸς δὲν μοῦ ἀπάντησε καθόλου. Τέλος διέταξε τὸ σωφὲρ νὰ σταματήση μπρὸς σ' ἕνα σπίτι ποὺ ἔμοιαζε μὲ μικρὸ ἀλλὰ πολυτελὲς ξενοδοχεῖο.

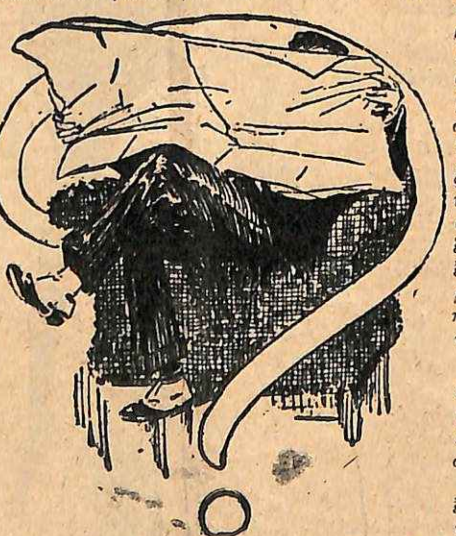

Στὴν πόρτα ὑπῆρχαν τρία κουδούνια. Ὁ Χ. ἐχτύπησε τὸ ἕνα καὶ συγχρόνως ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του μιὰ κάρτα, στὴν ὁποία ἦταν κάτι γραμμένο μὲ μολύβι. Προφανῶς ἦταν κάποια σύστασι γιὰ νὰ μᾶς ἀνοίξουν καὶ νὰ μᾶς δεχτοῦν. Ἡ πόρτα ἄνοιξε σὲ λίγο καὶ παρουσιάστηκε μιὰ κοπέλλα, ποὺ φοροῦσε σμόκιν ἀπὸ χρυσοῦφαντο ὕφασμα μὲ ρεβὲρ μπλὲ-σιὲλ μεταξωτὰ καὶ φοῦστα τοῦ ἴδιου χρώματος. Μᾶς ἐρώτησε, προφανῶς γιὰ τοὺς τύπους, ποιὸν θέλαμε.

—Τὸ «Μπάρμπα Τίμ», ἀπάντησεν ὁ Χ. δίνοντάς της τὴν κάρτα.

Τότε ἡ νέα μὲ τὸ σμόκιν, χωρὶς νὰ μᾶς ἀπευθύνη ἄλλη ἐρώτησι, μᾶς ὡδήγησε σ' ἕνα μακρὺ χώλ, κατὰ μῆκος τοῦ ὁποίου ἦταν τοποθετημένα ἕνα σωρὸ ντιβάνια μὲ βουνὰ ὁλόκληρα μαξιλαριῶν ἐπάνω. Στὸ βάθος τοῦ χὼλ εἴδαμε ἕνα πλῆθος ἀνθρώπων, τὴν πιὸ παράξενη συγκέντρωσι ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ φανταστῇ, ἕνα περίεργο ἀνακάτωμα τάξεων, γένους, ἡλικιῶν καὶ ὕφους.

Ἄλλοι ἦταν ντυμένοι μὲ φόρεμα ἑσπερίδος, φρεσκοσιδερωμένοι, παρφουμαρισμένοι, τῆς ὥρας κι' ἄλλοι φοβερὰ ἀτημέλητοι, τὸ δὲ περιεργότερο ἦταν, ὅτι κανείς τους δὲν φαινότανε νὰ στενοχωρεῖται ἀπὸ τὴν ἀντίθεσι αὐτή. Ἀνάμεσα σ' αὐτὸ τὸ πλῆθος, ἀνεγνώρισα ἕνα ζεῦγος, διάσημο μεταξὺ τοῦ κόσμου τῶν σπόρ, ποὺ συζητοῦσε ζωηρὰ μ' ἕναν κακοντυμένο ἄνθρωπο ποὺ φαινόταν σὰν ἐργατικός, ἢ τὸ πολὺ γιὰ κλητήρας σὲ κάποιο γραφεῖο. Παραπέρα, ἕνας ἄντρας μὲ τσαλακωμένα ροῦχα καὶ πεσμένα μουστάκια σὰν φώκιας, ποὺ συνώδευε μιὰ κοντούλα γυναῖκα μὲ βαμβακερὸ φουστάνι, ἀστειευότανε μὲ μιὰ ὡραία, κομψοντυμένη κυρία, φορτωμένη διαμαντικά, γνωστότατη ἠθοποιὸ τοῦ μουσικοῦ θεάτρου.

Ἕνας ἄνδρας προχώρησε νὰ μᾶς ὑποδεχθῇ. Ψηλός, καλοδεμένος, τύπος ἱσπανικῆς ὀμορφιᾶς, μὲ φράκο πολὺ κομψό. Παρατήρησα πὼς τὰ χαρακτηριστικά του ἦταν ἀρκετὰ τραβηγμένα, ἀλλὰ τὰ μάτια του ἔλαμπαν ζωηρότατα κ' ἔβγαλα τὸ συμπέρασμα πὼς τὸ ὕφος του ἦταν τόσο μπλαζὲ ἀπὸ τὶς καταχρήσεις.

Μᾶς ὑποδέχτηκε πολὺ καλὰ καὶ μοῦ φίλησε τὸ χέρι μὲ μεγάλη εὐγένεια.

—Θέλετε, μᾶς ἐπρότεινε, νὰ πᾶτε κατευθεῖαν στὴν αἴθουσα τοῦ χοροῦ;

—Ναί, ἀπάντησεν ὁ ταγματάρχης.

Τότε ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μᾶς ὡδήγησε στὸ πρῶτο πάτωμα. Στὸ δρόμο, ὁ Χ. βρῆκε τρόπο νὰ μοῦ σφυρίξῃ στὸ αὐτὶ πὼς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ὁ φοβερὸς «Μπάρμπα Τίμ».

Εἶδα στὴ ζωή μου σπίτια καὶ αἴθουσες μεγαλοπρεπέστατα στολισμένες, μὰ δὲν εἶδα ποτέ μου τέτοια πολυτέλεια, ὅση σ' αὐτὴ τὴν αἴθουσα τοῦ χοροῦ. Στὴ μιὰν ἄκρη, σὲ μιὰν ἐξέδρα, ἔπαιζε μιὰ ὀρχήστρα μαύρων. Κατὰ μῆκος τῶν τοίχων ὑπῆρχαν καθίσματα καὶ ντιβάνια φορτωμένα μαξιλάρια. Καὶ ἡ ὀροφὴ σκεπαζόταν ὁλόκληρη ἀπὸ μπλὲ-σιὲλ κορδέλλες βελουδένιες, ποὺ τὸ σύνολό τους ἔδινε τὴν ψευδαίσθησι οὐρανοῦ. Ὁ φωτισμὸς ἦταν ἐξίσου περίεργος καὶ ὁ μαγευτικώτερος ποὺ ἔχω ἰδῆ στὴ ζωή μου. Πότε ἕνα λευκὸ γαλακτερὸ φῶς πανσελήνου πλημμύριζε τὴν αἴθουσα καὶ στὴν ὀροφὴ ἔλαμπαν πλῆθος ἀστέρια. Πότε τὸ ἀσημένιο αὐτὸ φῶς τὸ

διεδέχετο τὸ ζωηρὸ καὶ πολύχρωμο φῶς ἑνὸς τροπικοῦ ἡλιοβασιλέματος. Ὕστερα πάλι ὁ φωτισμὸς ἄλλαζε. Ἀσημένιο φῶς φεγγαριοῦ πλημμύριζε τὴν αἴθουσα καὶ φωτεινὰ μετέωρα αὐλάκωναν τὸν τεχνητὸ οὐρανό.

Καθήσαμε μὲ τὸν ταγματάρχη σ' ἕνα ντιβάνι καὶ κυττάζαμε ἐκείνους ποὺ χόρευαν. Ἐπικρατοῦσε μεγάλη τάξις καὶ εὐπρέπεια. Τὸ μόνο παράξενο ποὺ ἔβλεπε κανεὶς ἦταν ἡ ἐξωφρενικὴ διαφορὰ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν καὶ στὸ ντύσιμο καὶ στὴν κοινωνική τους θέσι. Εἶδα, παραδείγματος χάρι, μιὰ νέα ὑποκόμησσα νὰ χορεύῃ φὸξ-τρὸτ στὴν ἀγκαλιὰ ἑνὸς κρεμανταλᾶ ποὺ ἔμοιαζε σὰν τραμβαγιέρης ἢ ναύτης στὶς μαοῦνες τοῦ ποταμοῦ. Ἕνας ἀξιωματικὸς τῆς ἀνακτορικῆς φρουρᾶς χόρευε μὲ μιὰ γυναῖκα, ποὺ ὅπως ἔμαθα κατόπιν, δούλευε στὸ ἀσσανσὲρ ἑνὸς ξενοδοχείου.

Σὲ λίγο ξαναῆρθε ὁ «Μπάρμπα Τὶμ» καὶ ἀλλάξαμε μερικὲς τυπικὲς κουβέντες. ἀλλὰ καθ' ὅλο τὸ διάστημα δὲν ἔπαψε νὰ μ' ἐξετάζῃ μὲ πλάγιες ματιὲς καὶ τὸ ὕφος του πότε-πότε ἔπαιρνε μιὰ συλλογισμένη ἔκφρασι, σὰν νὰ σκεφτότανε σὲ ποιὰ κατηγορία γυναικῶν ἔπρεπε νὰ μὲ κατατάξῃ.

Σὲ λίγο μᾶς ἐζήτησε συγγνώμη κ' ἔφυγε πάλι μὲ τὴν πρόφασι πὼς εἶχε δουλειά. Μόλις ἐμείναμε μόνοι, ἐρώτησα μὲ ἀνυπομονησία τὸν ταγματάρχη Χ.

—Μὰ τέλος πάντων, τί εἶνε δῶ μέσα; Ποτὲ δὲν εἶδα τέτοιο μπέρδεμα ἀνθρώπων καὶ τάξεων. Αὐτὸς ὁ «Μπάρμπα Τίμ», τί εἶνε;

—Ἡσυχία, Κάρλα, ἡσυχία καὶ ὑπομονή. Κυττᾶτε, βλέπετε καὶ μὴ σχολιάζετε ὅ,τι βλέπετε, ἐνόσῳ εἴμαστε δῶ μέσα...

Προσπάθησα λοιπὸν κ' ἐγὼ νὰ πάρω ὕφος ἤρεμο.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγη ὥρα, ὁ «Μπάρμπα Τὶμ» προχώρησε στὴ μέση τῆς σάλλας καὶ ἀνήγγειλε πὼς θὰ μᾶς παρουσίαζαν μερικὰ νούμερα τῶν καμπαρέ. Φανταζόμουν πὼς θἄβλεπα συνηθισμένες σαντέζες καὶ χορεύτριες. Μὰ εἴδαμε κάτι πολὺ ἀνώτερο. Ὅλοι, ἄντρες καὶ γυναῖκες, ποὺ ἔκαναν τὰ διάφορα νούμερα, φαινόντουσαν ἐρασιτέχνες. Ἦταν κύριοι καὶ κυρίες τῆς ἀνώτερης κοινωνικῆς τάξεως. Κανεὶς δὲν φαινόταν ἐπαγγελματίας ἠθοποιός.

Ὡς τὸ τέλος τῆς ἑσπερίδος ὁ Χ. σιωποῦσε. Τὰ λίγα λόγια ποὺ μοῦ εἶπε, ἀντὶ νὰ μὲ φωτίσουν μοῦ κέντρισαν πιὸ πολὺ τὴν περιέργειά μου.

—Τώρα, μοῦ εἶπε τὴν ὥρα ποὺ ἑτοιμαζόμαστε νὰ φύγουμε, σᾶς παρακαλῶ νὰ φανῆτε καταδεχτικὴ στὸ «Μπάρμπα Τίμ». Ἂν σᾶς πῇ νὰ ξαναρθῆτε, δεχτῆτε, ἂν ὄχι—ποὺ μοῦ φαίνεται καὶ πιθανώτερο, γιατὶ ὁ «Μπάρμπα Τὶμ» εἶνε πολὺ δύσπιστος—θὰ σᾶς ἐπιφορτίσω νὰ βρῆτε σεῖς μόνη σας τὸν τρόπο νὰ ξαναμπῆτε ἐδῶ μέσα. Μὰ ὅ,τι καὶ νὰ γίνη, πρέπει νὰ φανῆτε ὅσο πιὸ ἀξιαγάπητη μπορεῖτε. Καὶ ξέρω πώς, ἂν θέλετε, μπορεῖτε νὰ φανῆτε ἐξαιρετικὰ γοητευτική...

Ὅταν ἀποχαιρετούσαμε τὸ «Μπάρμπα Τίμ», ἐπερίμενα νὰ ἰδῶ, ἂν θ' ἄφηνε τὴ συνηθισμένη του ἐπιφύλαξι κι' ἂν θὰ μὲ προσκαλοῦσε νὰ ξαναπάω στὸ κέντρο του. Μὰ αὐτὸς δὲν μοῦ εἶπε τίποτε. Ἐπέμεινε πολὺ παρακαλῶντας τὸ Χ. νὰ ξαναπάη νὰ τὸν ἰδῇ, μά, σ' ἐμένα ἂν καὶ μοῦ φέρθηκε πάρα πολὺ εὐγενικά, ἔδωσε νὰ καταλάβω πὼς ἡ πρόσκλησι ποὺ ἔκανε τοῦ Χ. δὲν μὲ ἀφοροῦσε.

Παρ' ὅλ' αὐτὰ ἐγὼ ἔγινα τακτικὴ θαμὼν τοῦ κέντρου του κ' ἕνα βράδυ μοῦ ἔκανε κάποιον περίεργο ὑπαινιγμό.

—Κυρία μου, εἶπε, ἀπόψε σᾶς βλέπω γιὰ τελευταία ἴσως φορά, γιατὶ φεύγω στὸ ἐξωτερικὸ γι' ἀρκετὸν καιρό... Ἐκτὸς ἄν...

Καὶ μ' ἐκύτταξε μ' ἕνα παράξενο βλέμμα, σὰν κάτι νἄθελε νὰ μοῦ πῇ.

—Ἐκτὸς ἄν; ἔκανα ἐγώ.

—Ἔλεγα μήπως θὰ σᾶς ἄρεσε ἕνα ταξειδάκι στὴν Ἠπειρωτικὴ Εὐρώπη, γιὰ «δουλειὲς» φυσικά, εἶπε χαμογελῶντας.

—Τί εἴδους δουλειές;

—Ὤ! Ἔχω πολλῶν εἰδῶν συμφέροντα στὴν Εὐρώπη. Μὰ δὲν μποροῦμε τώρα νὰ μιλήσουμε γι' αὐτά... Θὰ σᾶς πῶ... Θὰ σκεφθῶ ἂν ἀξίζη τὸν κόπο νά... Ἐσεῖς τί ἰδέαν ἔχετε;

—Περιμένω νὰ μοῦ πῆτε...

—Καλά, θὰ σκεφθῶ καὶ ἂν εἶνε, θὰ σᾶς τηλεφωνήσω.

—Πολὺ καλά! τοῦ ἀπάντησα καὶ τοὔδωσα τὸν ἀριθμὸ τοῦ τηλεφώνου μου.

Ὅταν εἶδα τὸ Χ. τοῦ ἀνέφερα αὐτὴ τὴ συνομιλία.

—Ἂν ὁ «Μπάρμπα Τὶμ» σᾶς προτείνῃ νὰ τὸν συνοδεύσετε στὸ ταξεῖδι, νὰ πᾶτε.

Τοῦ κάκου ὅμως ἐπερίμενα τὸ τηλεφώνημά του. Ὕστερ' ἀπὸ λίγες ἡμέρες ἐπῆγα μόνη μου.

—Ἦρθα νὰ φλυαρήσουμε λίγο, εἶπα στὸ «Μπάρμπα Τίμ».

—Μεγάλη μου τιμὴ καὶ εὐχαρίστησι, μοῦ ἀπάντησε κάνοντας μιὰν ἐλαφριὰ ὑπόκλισι καὶ μ' ἕνα χαμόγελο κοροϊδευτικὸ λίγο.

Ὕστερα μὲ ὡδήγησε σ' ἕνα ντιβάνι σὲ μιὰ ἥσυχη γωνιὰ τῆς αἰθούσας τοῦ χοροῦ, παρήγγειλε δυὸ ποτὰ καὶ μ' ἐκύτταξε μ' ἐρωτηματικὸ βλέμμα.

—Λοιπόν, τοῦ εἶπα, τί γίνεται γιὰ κεῖνο τὸ ταξεῖδι;

Ἐχαμογέλασε μὰ κατάλαβα πὼς ἀπὸ μέσα του μὲ ψυχολογοῦσε, θέλοντας νὰ σχηματίσῃ σίγουρη γνώμη γιὰ μένα. Τέλος μοῦ ἀπάντησε:

—Μὰ ἡ δουλειές μου μπορεῖ νὰ μὴ σᾶς ἀρέσουν.

—Μπά! τοῦ εἶπα. Εἶμαι συνηθισμένη σὲ κάθε εἴδους δουλειές.

—Δὲν λέω ὄχι, μὰ ξέρετε ὑπάρχουν δουλειὲς καὶ δουλειές. Καταλαβαίνετε; Θέλω νὰ πῶ ὅτι ὑπάρχουν ἐμπόρια ποὺ σ' ἄλλους φαίνονται ἀπολύτως θεμιτὰ καὶ νόμιμα, καὶ σ' ἄλλους ὄχι...

—Μὴ προσπαθῆτε νὰ μὲ τρομάξετε. Πέστε μου περὶ τίνος πρόκειται, νὰ κρίνω μόνη μου...

Ἐγέλασε μὲ ὅλη του τὴν καρδιά.

—Ἀγαπητή μου κυρία, εἶπε, εἶστε πολὺ νέα καὶ πολὺ ἀθώα γιὰ νὰ μπορῆτε νὰ κρίνετε...

Αὐτὴ τὴ φορὰ ἐγέλασα ἐγώ.

—Συγγνώμην, ἀλλὰ εἶνε πολὺ ἀστεῖο αὐτὸ ποὺ εἴπατε, τοῦ ἀπάντησα. Πῶς τὤπατε; Ἄ ναί, πολὺ νέα καὶ πολὺ ἀθώα... Δὲ θὰ τὸ ξεχάσω.

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

ΤΟ ΨΑΡΕΜΑ

(Πίναξ τοῦ Σαρπαντιὲ)

—Καλά, θὰ ἰδοῦμε...

Μοῦ φαινόταν πὼς δὲν ἦταν πειὰ τόσο δύσπιστος, μὰ δὲν ἀποφάσιζε κιόλας νὰ μοῦ πῇ περὶ τίνος ἐπρόκειτο. Τοῦ κάκου ἐπροσπάθησα νὰ τὸν πείσω νὰ μιλήσῃ. Στὸ τέλος, χωρὶς ν' ἀφήσῃ τὴ συνηθισμένη του φιλοφροσύνη, βρῆκε κάποια πρόφασι κ' ἔφυγεν ἀπὸ κοντά μου.

Ὅσο πιὸ πολὺ τὸν γνώριζα, τόσο πιὸ παράξενος μοῦ φαινότανε ὁ χαρακτὴρ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ὅπως καὶ τὸ κέντρο του μοῦ φαινόταν κάθε μέρα καὶ πιὸ μυστηριῶδες. Ἄλλες βραδειὲς ἐπικρατοῦσε ζωηρὴ κίνησι καὶ κέφι, κι' ἄλλες σ' ὅλα ἐκεῖ μέσα ἐβάραινε μιὰ μελαγχολία. Πότε ἔπαιζεν ἡ ὀρχήστρα τῶν μαύρων καὶ πότε ἐχόρευαν μὲ τὸ πιάνο ἢ μὲ τὸ γραμμόφωνο. Μὰ ἡ πελατεία παρουσίαζε πάντοτε τὸ ἴδιο ἀνακάτωμα. Ὅλοι ὅμως ἔδειχναν τὴν ἴδιαν ἐπιφύλαξι ὅταν ἔφερνα τὴν ὁμιλία μὲ τρόπο γιὰ τὸ εἶδος τοῦ κέντρου ἐκείνου. Ὅλοι τότε ἔμεναν βουβοὶ σὰν τάφοι.

Μὰ ἦταν κι' ἄλλα παράξενα ἐκεῖ μέσα. Πῶς συνέβαινε, παραδείγματος χάρι, νὰ μὴν πληρώνῃ κανεὶς τίποτε γιὰ τὰ σάντουϊτς καὶ τὰ ποτὰ ποὺ σερβίριζαν; Σαμπάνιες σπανίως ἄνοιγαν καὶ ἀποροῦσα πῶς ἐσυντηρεῖτο ἐκεῖνο τὸ πολυτελὲς κέντρο, ἀφοῦ κανεὶς ἀπὸ τοὺς θαμῶνες δὲν ἐπλήρωνε;

Μιὰ βραδειά, ἤμουν καθισμένη κοντὰ σὲ μιὰ ψηλὴ ὡραιότατη κυρία, ποὺ ἦταν ἀπὸ τοὺς τακτικώτερους θαμῶνες. Συνήθως ἦταν εὔθυμη, ζωηρή, χαριτωμένη. Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὅμως καθότανε μελαγχολικὴ μὲ κατσουφιασμένα φρύδια, τὸ βλέμμα ἀκίνητο σὰν χαμένο στὸ κενό. Ἐδάγκωνε τὰ χείλη της καὶ χτυποῦσε νευρικὰ τὰ δάχτυλά της στὸ τραπέζι. Τῆς ἄνοιξα κουβέντα, κ' ὕστερ' ἀπὸ μερικὲς κοινότυπες φράσεις, τὴν ἐρώτησα:

—Μὰ δὲ μοῦ λέτε, τί εἴδους κέντρο εἶνε τοῦτο; Τί σημαίνει αὐτὸ τὸ ἀνακάτωμα ἀνθρώπων ὅλων τῶν εἰδῶν κι' ὅλων τῶν τάξεων; Τί κοινὸν ὑπάρχει μεταξύ των;

—Ἢ εἶστε ἐντελῶς ἠλίθια ἢ πᾶτε νὰ μοῦ πάρετε λόγια, μοῦ ἀπάντησε μὲ ὕφος κάθε ἄλλο παρὰ εὐγενικό.

—Κι' ἕνα ἄλλο ἀκόμα, ἐξακολούθησα ἤρεμη, κάνοντας πὼς δὲν ἐκατάλαβα τὴν προστυχιὰ μὲ τὴν ὁποίαν μοῦ ἀπάντησε. Δὲ μοῦ ἐξηγεῖτε πῶς γίνεται νὰ μὴν πληρώνῃ κανεὶς ἐδῶ μέσα; Πῶς τὰ βγάζει πέρα ὁ «Μπάρμπα Τίμ»;

—Ὅλοι ξέρουν πὼς ὁ «Μπάρμπα Τὶμ» εἶνε ἕνας ἐκκεντρικὸς πολυεκατομμυριοῦχος. Διάβολε, γιατὶ νὰ μὴ γλεντοῦμε μὲ τὰ δικά του ἔξοδα, ἀφοῦ τοῦ ἀρέσει νὰ πετάῃ τὸ χρῆμα του ἀπὸ τὸ παράθυρο;

—Δηλαδὴ θέλετε νὰ μὲ πείσετε πὼς αὐτὴ εἶνε ἡ μόνη ἐξήγησι; ἐφώναξα χάνοντας τὴν ὑπομονή μου.

—Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, βουλῶστε τὸ στόμα σας! Μὲ νευριάζετε.

Καί, μουρμουρίζοντας, ἐσηκώθηκε, διέσχισε τὴν αἴθουσα καὶ πῆγε κοντὰ στὸ «Μπάρμπα Τὶμ» ποὺ καθότανε στὴν ἄλλην ἄκρη τῆς αἰθούσης. Ἔσκυψε, τοῦ ἐμίλησε ζωηρά, ἐνῶ ἐκεῖνος τὴν ἐκύτταζε μὲ τὸ συνηθισμένο εἰρωνικό του βλέμμα κ' ὕστερα σηκώθηκε κ' ἐβγῆκαν μαζὺ ἀπὸ τὴν αἴθουσα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΤΗ ΖΟΥΓΚΛΑ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΚΟΥ ΚΟΓΚΟ

ΟΙ ΠΡΩΤΟΓΟΝΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΩΝ ΜΑΥΡΩΝ

Πῶς γίνονται ἡ μεγάλες παλάβρες στὸ Γυελέ. Οἱ δώδεκα φύλαρχοι τῆς ζούγκλας. Τὸ δικαστήριο τῶν συζυγικῶν ὑποθέσεων. Η κωμικὴ περιπέτεια ἑνὸς μαύρου γαμπροῦ. Πόσο κοστίζουν τριῶν χρόνων ἀθέμιτοι σχέσεις. Ἡ προῖκες κι' ἡ ἀμοιβαῖες ἀπιστίες τῶν ἰθαγενῶν κτλ.

ΔΕΝ θὰ μπορέσω ποτὲ νὰ ξεχάσω τὶς παράξενες ἡμέρες ποὺ πέρασα στὴ ζούγκλα τοῦ Γυελέ, βορειοανατολικὰ τοῦ βελγικοῦ Κογκό, δηλαδὴ στὴν καρδιὰ τῆς Μαύρης Ἠπείρου. Κατέβαινα τότε ἀπὸ τὸ Σουδὰν κι' εἶχα σκοπὸ νὰ φτάσω ὡς τὸ Καμεροὺν γιὰ νὰ ζήσω λίγο καιρὸ ἀνάμεσα στὶς πολεμικὲς φυλὲς τοῦ Γκερὲ καὶ τῶν Γυαρουμπά, τῶν τελευταίων κανιβάλων. Στὴ ζούγκλα τοῦ Γυελέ, λοιπόν, μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ γνωρίσω ἀπὸ κοντὰ τοὺς πρωτόγονους ἔρωτες τῶν μαύρων.

Οἱ μόνοι λευκοὶ ποὺ ζοῦν ἐκεῖ πέρα εἶνε δυὸ Βέλγοι ὑπάλληλοι: ὁ διοικητὴς τῆς περιοχῆς κι' ὁ βοηθός του. Τὰ σπίτια τους, τριακόσια μέτρα μακρυὰ τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, εἶνε δυὸ ὤμορφες ξύλινες βιλλίτσες, στολισμένες μὲ τροπικὲς ἀναδενδράδες. Ἀπέναντι, στὴν ἀρχὴ τοῦ σκοτεινοῦ καὶ μυστηριώδους δάσους ἁπλώνονται τὰ χωριὰ τῶν ἰθαγενῶν.

Τί κάνουν τώρα αὐτοὶ οἱ μαῦροι; Τίποτα! Τριγυρίζουν ὁλόγυμνοι ἐδῶ κι' ἐκεῖ μέσα στὸν ἥλιο τῆς Ἀφρικῆς ποὺ καίει σὰν ἀναλυτὸ μολύβι μὲ μιὰ τέτοια τεμπελιὰ ποὺ μοῦ προξένησε κατάπληξι! Ἡ γυναῖκες, σωστὰ ἀγάλματα ἀπὸ ἔβεννο, φοροῦν στὴ μέση μιὰ μικρὴ ζώνη ἀπὸ ξερὰ φύλλα καὶ φλυαροῦν ὅλη τὴν ἡμέρα ἔξω ἀπὸ τὶς καλύβες τους γιὰ τίς... αἰσθηματικές τους περιπέτειες ἢ γιὰ τοὺς ἀπόκρυφους ἔρωτές τους. Οἱ ἄνδρες, λιγώτερο φιλάρεσκοι, ἔχουν στὴ μέση τους ἕνα χρωματιστὸ κουρέλι καὶ δὲν κάνουν τίποτα, δὲν κυνηγοῦν, δὲν ψαρεύουν στὸ ποτάμι, δὲν πουλοῦν τίποτα. Καλλιεργοῦν μονάχα ἕνα μικρὸ χωράφι ὁ καθένας τους, γιατὶ τοὺς ἐξαναγκάζουν οἱ λευκοὶ νὰ τὸ καλλιεργήσουν. Γρατζουνίζουν δηλαδὴ τὸ χῶμα μ' ἕνα μυτερὸ σίδερο, σκορποῦν λίγους σπόρους κ' ὕστερ' ἀπὸ δυὸ μῆνες, μὲ τὴ δουλειὰ μιᾶς ἡμέρας, ἔχουν μιὰ ἐσοδεία ποὺ φτάνει νὰ θρέψη ἕνα χρόνο μιὰ ὁλόκληρη οἰκογένεια!..

Τὴν πρώτη ἡμέρα λοιπὸν στὴ Γυελέ, ξύπνησα ἀπὸ τὸν ἐκκωφαντικὸ ἐγερτήριο μιᾶς σάλπιγγας! Ὁ μαῦρος φύλακας τῶν γραφείων τοῦ διοικητηρίου καλοῦσε τοὺς μαύρους ὑπηρέτες στὴ δουλειά τους.

Ὁ διοικητὴς κ' ἡ γυναῖκα του μ' ἐπερίμεναν στὴ βεράντα γιὰ τὸ πρόγευμα. Κ' οἱ δυό τους εἶνε περιποιητικοί, καλοντυμένοι καὶ πολὺ εὐγενεῖς. Ὁ οἰκοδεσπότης φοράει σκληρὸ κολλάρο καὶ μαύρη γραβάτα μ' ἕνα ψεύτικο μαργαριτάρι. Ἡ οἰκοδέσποινα, ἕνα ἁπλὸ κι' ἐλαφρὸ φόρεμα, ποὺ κάνει ἀκόμη πιὸ σαγηνευτικὰ τὰ θέλγητρά της.

—Εἴσαστε τυχερός! Μοῦ εἶπε ὁ Βέλγος αὐτὸς ὑπάλληλος. Θὰ παρακολουθήσετε σήμερα τὶς μεγάλες «παλάβρες»! Κάθε ἕξη μῆνες ἢ κάθε χρόνο, οἱ ἰθαγενεῖς φύλαρχοι μαζεύονται ἐδῶ πέρα καὶ ξεδιαλύνουν τὶς διαφορὲς τῶν μαύρων. Εἶνε δώδεκα φύλαρχοι, ἀναγνωρισμένοι ἀπὸ τὴ βελγικὴ κυβέρνησι. Τοὺς ἔχουμε δώσει κι' ἕνα ἀσημένιο παράσημο, μεγάλο σὰν πιάτο, ποὺ τὸ ἔχουν κρεμασμένο μὲ ὑπερηφάνεια ἀπὸ τὸ λαιμό τους. Θὰ τοὺς δῆτε!...

Κι' ἀλήθεια, οἱ μαῦροι ἀπὸ τὰ ἄλλα χωριὰ εἶχαν ἀρχίσει νὰ μαζεύωνται στὸ Γυελὲ μ' ἕνα δαιμονισμένο θόρυβο. Ἡ ἄφιξις κάθε φυλάρχου, ἀπάνω στὸ πρωτόγονο φορεῖο του, χαιρετίζεται μὲ προμαχτικὲς κραυγὲς καὶ μὲ γυναικεῖα ξεφωνητὰ ποὺ σὲ κάνουν νὰ ἀνατριχιάζης.

—Τί ὥρα θὰ γίνουν ἡ μεγάλες παλάβρες; ρωτάω τὸν διοικητή.

—Ὅταν θὰ πάω ἐγώ! Μοῦ ἀπαντάει γελῶντας. Λαμβάνω μέρος ἐπισήμως σ' αὐτὸ τὸ δικαστήριο τῶν μαύρων, προεδρεύω κάθε συνεδριάσεως καὶ καταχωρῶ τὶς ἀποφάσεις τῶν φυλάρχων...

Ἡ ὥρα εἶνε ἐννηάμισι. Ὅλοι οἱ φύλαρχοι ἔχουν συγκεντρωθῆ μέσα στὸν ἥλιο μὲ τοὺς γελωτοποιούς τους καὶ τοὺς μάγους τους καθὼς καὶ μ' ὅλους τοὺς μαύρους ποὺ πρόκειται νὰ δικαστοῦν καὶ ποὺ ἔκαναν ἕξη μέρες δρόμο μέσα στὴ ζούγκλα γιὰ νὰ φτάσουν στὸ Γυελέ.

Στὶς δέκα καὶ μισή, ὁ διοικητὴς ἀποφασίζει νὰ σηκωθῆ ἀπὸ τὴν καρέκλα του. Χασμουριέται, φτιάχνει τὴ γραβάτα του καὶ φιλάει τὴ γυναῖκα του. Ἀποφάσισε τέλος νὰ πάη στὸ δικαστήριο τῶν μαύρων! Ὁ θυρωρός του, τὸν περιμένει στὴν πόρτα ἀπὸ τὰ ἐξημερώματα καὶ μόλις τὸν βλέπει νὰ κατεβαίνη ἀπὸ τὴ βεράντα, ἀρχίζει νὰ σαλπίζη σὰν ἕνας μαῦρος διάβολος. Ὅλος ὁ κόσμος τότε ἀναστατώνεται. Οἱ ἰθαγενεῖς τρέχουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ, διαλέγουν θέσεις, μαλώνουν καὶ φοβερίζουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Οἱ φύλαρχοι μπαίνουν στὴ σειρὰ καὶ στέκονται ξεροὶ σὲ στάσι προσοχῆς. Κι' ἐμεῖς περνᾶμε! Περνᾶμε ἀγέρωχα, σὰν πολὺ μεγάλα καὶ πολὺ σπουδαῖα πρόσωπα καὶ δὲν καταδεχόμαστε νὰ ρίξουμε οὔτε μιὰ ματιὰ στὰ πελώρια παράσημα τῶν φυλάρχων ποὺ ἀστράφτουν ἐκτυφλωτικὰ ἀπὸ τὸν ἥλιο...

Τὸ δικαστήριο εἶνε μιὰ ἀπέραντη παράγκα, ἀσπρισμένη μὲ ἀσβέστη, μ' ἕνα τραπέζι καὶ τρεῖς καρέκλες γιὰ μᾶς, τοὺς λευκούς. Οἱ δώδεκα φύλαρχοι κάθονται τριγύρω μας ὅπως μποροῦν καὶ μπροστά μας οἱ μαῦροι μὲ τὶς γυναῖκες τους καὶ τὰ παιδιά τους.

Ὁ διοικητὴς ὡστόσο πλήττει... Θεέ μου. Πῶς χασμουριέται! Κυττάζει τοὺς ἰθαγενεῖς μ' ἕνα θολὸ βλέμμα, ἀνακλαδίζεται, ἀναστενάζει καὶ ρίχνει μιὰ ματιὰ στὴν πρώτη «δικογραφία».

— Οὐαράγκα κατὰ Μαλιγκμπάνγκα! φωνάζει τέλος μὲ μιὰ κουρασμένη φωνή.

Οἱ κλητῆρες παρουσιάζουν ἀμέσως δυὸ ἄνδρες καὶ μιὰ γυναῖκα. Κ' οἱ τρεῖς τους εἶνε ὁλόγυμνοι. Ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄνδρες ἀρχίζει τότε νὰ μιλάη, ἀκίνητος, μὲ τὰ μάτια καρφωμένα μπροστά του καὶ μὲ μονότονη φωνή. Μιλάει συνεχῶς, σωστὴ μισὴ ὥρα. Θὰ λέη, φαίνεται, πολὺ ἐνδιαφέροντα πράγματα, γιατὶ οἱ φύλαρχοι κάθε τόσο σχολιάζουν τὰ λόγια του μὲ χαμόγελα, μὲ κουνήματα τοῦ κεφαλιοῦ καὶ μὲ κραυγὲς ἐκπλήξεως, ἐνῶ ἡ γυναῖκα κάθε τόσο ξεσπάει σ' ἕνα σαρδώνιο γέλιο.

Ὁ διοικητὴς βαρέθηκε πειὰ νὰ ἀκούη τὴν ἀτέλειωτη φλυαρία τοῦ μαύρου καὶ τοῦ κάνει νόημα νὰ σωπάση. Εἶνε ἡ σειρὰ τώρα τῆς γυναίκας. Ἀρχίζει κι' αὐτὴ ἐπὶ μισὴ ὥρα μὲ τὴν ἴδια μονότονη φωνή, νὰ λέη τὰ δικά της. Ὁ μαῦρος τὴν ἀκούει μὲ περιφρόνησι καὶ μ' ἕνα σαρκαστικὸ χαμόγελο στὰ χείλη. Οἱ φύλαρχοι τὴν διακόπτουν, τὴν ρωτοῦν γιὰ διάφορα πράγματα, γουρλώνουν τὰ μάτια τους, χαϊδεύουν τὸ παράσημό τους καὶ τὴν ἀφίνουν νὰ συνεχίση τὴν ἀπολογία της.

—Μὰ τί συμβαίνει; ρωτῶ τὸν φίλο μου.

Ὁ διοικητὴς γυρίζει τότε πρὸς τὸ μέρος μου γιὰ νὰ μοῦ ἐξηγήση τί συμβαίνει. Μὰ ἡ φωνὴ τῆς μαύρης τὸν πειράζει καὶ μὲ μιὰ ἀπότομη χειρονομία τὴν ἀναγκάζει νὰ σωπάση. Οἱ φύλαρχοι σκύβουν τὸ κεφάλι κι' ἐπὶ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας περιμένουν ὑπομονετικὰ τὴν... ἐπανάληψι τῆς συνεδριάσεως τοῦ δικαστηρίου.

Ἀπὸ τὸ βιβλίο λοιπὸν τοῦ φίλου μου ἀντιγράφω πιστὰ τὴν ἀπόφασι αὐτῆς τῆς πρώτης ὑποθέσεως:

Ἰθαγενὴς ἀρχηγὸς τοῦ Βελγικοῦ Κογκὸ

«Παλάβρα μεταξὺ τοῦ Οὐαράγκα, ἀπὸ τὴ φυλὴ τῶν Μάκι καὶ τοῦ Μαλιγκμπάνγκα, ποὺ ἔχει πατέρα τὸν Μονγκοῦ καὶ μητέρα τὴν Μπαλίγκι.

Ὁ Οὐαράγκα, ὁ ἄνθρωπος τῆς παλάβρας, ζητάει νὰ πάρη πίσω τὴν ἀξία τῆς γυναίκας του, γιατὶ ἡ γυναῖκα του τὴν πρώτη νύχτα τοῦ γάμου τὸν ἔκλεισε ἔξω ἀπὸ τὴν καλύβα. Εἶχε δώσει γιὰ νὰ τὴν πάρη πέντε τσάπες καὶ μιὰ κατσίκα.

Ὁ Μαλιγκμπάνγκα, ὡστόσο, ὁ πατέρας τῆς νύφης, λέει ὅτι ἡ γυναῖκα ὁρκίζεται ὅτι ὁ Οὐαράγκα λέει ψέμματα κι' ὅτι ἔξω ἀπὸ τὴν καλύβα ἔκλεισε τὸν φίλο της κι' ὄχι τὸν ἄντρα της.

Ὁ Οὐαράγκα ἰσχυρίζεται ὅτι συνέβη τὸ ἀντίθετο.

Ἡ γυναῖκα τότε λέε ὅτι δὲν τῆς ἀρέσει ὁ Οὐαράγκα κι' ὅτι εἶνε ἀλήθεια ὅτι προτίμησε τὸ φίλο της ἀπὸ τὸν ἄντρα της, γιατὶ εἶνε πιὸ ὤμορφος καὶ πιὸ γερός.

Οἱ δικασταὶ τότε λένε, ὅτι ὁ Μαλιγκμπάνγκα πρέπει νὰ δώση στὴν Οὐαράγκα τὶς πέντε τσάπες καὶ τὴν κατσίκα καὶ καταδικάζουν τὴ γυναῖκα νὰ μαστιγωθῆ, ὥσπου νὰ ματώση, ἀπὸ τὸ δήμιο.»

Ἐπὶ τέλους! Κατάλαβα τώρα τί συνέβαινε. Ὁ ἄτυχος σύζυγος παίρνει πίσω, μπροστὰ στὸ δικαστήριο, τὶς πέντε τσάπες καὶ τὴν κατσίκα κι' ὁ δήμιος ὁδηγεῖ τὴν ἄπιστη πίσω ἀπὸ τὴν παράγκα γιὰ νὰ τὴ μαστιγώση...

* * *

Ἔπειτα τὸ δικαστήριο ἐξετάζει τὶς ἄλλες ὑποθέσεις.

Μιὰ γυναῖκα παραπονιέται ὅτι ὁ ἄντρας της τὴν ἀνάγκασε νὰ δεχθῆ τὶς τρυφερότητες ἑνὸς φίλου του. Ζητάει, λοιπόν, μιὰ ἀποζημίωσι. Οἱ φύλαρχοι τῆς δίνουν τρεῖς τσάπες καὶ καταδικάζουν τὸν ἄντρα της σὲ δώδεκα ραβδισμοὺς καὶ σὲ δεκαπέντε ἡμέρες φυλακή.

Μιὰ ἄλλη γυναῖκα, ποὺ τὴν ἐγκατέλειψε ὁ ἐραστής της καὶ ποὺ ἑτοιμάζεται τώρα νὰ παντρευτῆ, ζητάει μιὰ ἀποζημίωσι, γιατὶ ἔζησε τρία ὁλόκληρα χρόνια μαζύ του. Τὸ δικαστήριο τῆς ἐπιδικάζει δυὸ κομμάτια πανί, ἕνα σκέπασμα καὶ πενήντα φράγκα!...

Δυὸ γυναῖκες ποὺ ἔχουν παντρευτῆ τὸν ἴδιο ἄντρα, παραπονιοῦνται ὅτι ὁ ἄντρας τους ἔχει φίλη καὶ ζητᾶνε τὴν ἐλευθερία τους. Ἀρνιοῦνται ὅμως νὰ τοῦ δώσουν πίσω ὅ,τι ἔδωσε γιὰ νὰ τὶς πάρη. Τὸ δικαστήριο ἀπορρίπτει τὴν αἴτησί τους. Ἡ γυναῖκες τότε ἀρχίζουν τὰ ξεφωνητὰ καὶ τὶς φοβέρες κ' οἱ κλητῆρες γιὰ νὰ τὶς ἡσυχάσουν τὶς ἀρχίζουν στὸ ξύλο μὲ τὸ βούρδουλα..

Ἕνας σύζυγος διώχνει τὴ γυναῖκα του, γιατὶ γυρίζει τὴ νύχτα ἔξω ἀπὸ τὴν καλύβα καὶ τὸν ἀπατάει μὲ τοὺς ἄλλους ἄνδρες. Ζητάει λοιπὸν πίσω τὴν προῖκα ποὺ ἔδωσε γιὰ νὰ τὴν πάρη: πέντε τσάπες, δυὸ κατσίκες κι' ἕνα γουρουνάκι. Ὁ πεθερός του ὅμως τὸν διαψεύδει καὶ λέει ὅτι τοῦ ἔδωσε μόνο τέσσερες τσάπες. Οἱ φύλαρχοι τότε καλοῦν δέκα μάρτυρες κι' ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ τσάπες ἦταν πέντε! Ὁ πεθερὸς καταδικάζεται σὲ δέκα ραβδισμοὺς γιὰ τὸ ψέμμα ποὺ εἶπε κι' ὁ σύζυγος παίρνει τὶς πέντε τσάπες καὶ φεύγει μὲ θριαμβευτικὸ ὕφος ἀπὸ τὸ δικαστήριο.

Τέλος μιὰ γυναῖκα παραπονιέται ὅτι ὁ ἄντρας της φέρνει κάθε βράδυ κι' ἀπὸ μιὰ ξένη γυναῖκα στὴν καλύβα τους κι' ὅτι τὴν στέλνει νὰ διασκεδάση μ' ὅποιον τῆς ἀρέσει. Ζητάει, λοιπόν, μιὰ ἀποζημίωσι, τὴν ἐλευθερία της καὶ τὴν καταδίκη τοῦ ἐνόχου. Οἱ φύλαρχοι τὴν ρωτοῦν τότε ἂν διασκέδασε μ' ἄλλους, κι' ἐκείνη τοὺς ἐξηγεῖ ὅτι φοβόταν νὰ μείνη μόνη ἔξω ἀπὸ τὴν καλύβα... Τὸ δικαστήριο παραδέχεται ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀδίκημα! Τῆς δίνει ὅμως τὴν ἐλευθερία της, δίχως νὰ τὴν ὑποχρεώση νὰ δώση πίσω στὸν πρωτότυπο σύζυγό της τὴν προῖκα ποὺ εἶχε δώσει αὐτὸς στοὺς γονεῖς της.

Κι' αὐτὲς ἡ ὑποθέσεις τῶν πρωτογόνων ἐρώτων ἐξακολουθοῦν ἡ μιὰ ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἄλλη ν' ἀπασχολοῦν μιὰ ὁλόκληρη ἑβδομάδα τὶς μεγάλες παλάβρες. Ἡ περισσότερες ἀπ' αὐτὲς παρουσιάζουν μιὰ τόσο ζωώδη κατάστασι, ὥστε πείθουν κανένα ὅτι οἱ μαῦροι ζοῦν μονάχα γιὰ τὸν ἔρωτα. Οἱ ἰθαγενεῖς τοῦ Κογκό, παρ' ὅλη τὴν τεμπελιά τους, εἶδα ὅτι διασκεδάζουν μιὰ χαρά. Παντρεύονται, διώχνουν τὶς γυναῖκες τους, παίρνουν ἄλλες, δίνουν γιὰ κάθε μιὰ τρεῖς ἢ πέντε τσάπες, τὶς ζητοῦν πίσω, ἀπατοῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο καὶ τέλος ἔρχονται κάθε ἕξη μῆνες ἢ κάθε χρόνο στὸ δικαστήριο τοῦ Γυελὲ γιὰ νὰ ξεδιαλύνουν τὶς διαφορές τους...

Πῶς, λοιπόν, νὰ μὴ μοῦ μείνουν ἀξέχαστες αὐτὲς ἡ ἡμέρες ποὺ πέρασα στὴν καρδιὰ τῆς Μαύρης Ἠπείρου, παρακολουθῶντας ὅλη τὴν ἀπόκρυφη ἐρωτικὴ ζωὴ τῶν ἰθαγενῶν τοῦ Βελγικοῦ Κογκό, ποὺ τεμπελιάζουν ὅλη τὴν ἡμέρα στὸν ἥλιο καὶ παραδίνονται τὴν νύχτα σὲ πρωτόγονα κι' ἀπερίγραπτα ὄργια.

ΖΩΡΖ ΣΙΜΕΝΟΝ

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ χωρικὸς καὶ τὰ κλεμμένα φροῦτα. Μιὰ κωμικὴ παρεξήγησις. Τὰ γέλια τοῦ Γουλιέλμου Α΄. Πῶς ὁ Φαλλιὲρ ἔδειξε ἀπὸ μικρὸς τί θὰ γινόταν μιὰ μέρα. Ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ καὶ ἡ γρηὰ χωρική.

Ὁ Γουλιέλμος ὁ Α΄ τῆς Πρωσσίας, πρὶν ἀναγορευθῆ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας, κάλεσε, μιὰ μέρα, σὲ γεῦμα, μιὰ ἀντιπροσωπεία τῶν χωρικῶν ποὺ εἶχαν πάει στὸ Βερολῖνο, ἐπ' εὐκαιρίᾳ κάποιας γεωργικῆς ἐκθέσεως. Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια παρετέθησαν καὶ φροῦτα ζαχαρωμένα. Ἔξαφνα τότε, ὁ τελετάρχης πρόσεξε ὅτι ἕνας ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς πῆρε μὲ προφύλαξι δυὸ φροῦτα καὶ τἄκρυψε στὴν τσέπη του.

«Ὁ καϋμένος ὁ χωρικός, συλλογίστηκε ὁ τελετάρχης, πρέπει νἄχη παιδιὰ καὶ θέλει νὰ τὰ φιλοδωρήση μὲ φροῦτα ζαχαρωμένα».

Ὅταν τελείωσε μάλιστα τὸ δεῖπνο, τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ ἔδωκε δυὸ ὡραῖα ζαχαρωμένα ροδάκινα, λέγοντάς του:

—Νά! πάρε κι' αὐτὰ γιὰ τὰ παιδιά σου.

Ὁ Γουλιέλμος, ὁ ὁποῖος ἔτυχε νὰ βρίσκεται ἐκεῖ κοντά, ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ καὶ ἀπευθυνόμενος στὸν χωρικὸ τὸν ρώτησε, ἐννοῶντας τὰ παιδιά του.

—Καὶ πόσα ἔχεις ;

Ὁ δυστυχὴς χωρικὸς βρέθηκε σὲ πολὺ δύσκολη θέσι γιατὶ φαντάστηκε ὅτι ὁ βασιλεὺς τὸν ρωτοῦσε πόσα ροδάκινα ἔχει. Σκέφτηκε, λοιπόν, ὅτι ἀφοῦ ἔγινε γνωστὴ ἡ ἀνάρμοστη πρᾶξι του προτιμότερο ἦταν νὰ πῆ τὴν ἀλήθεια καὶ νὰ ζητήση συγγνώμην.

—Νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια, Ὑψηλότατε. Ἔχω τέσσαρα, ἀλλὰ τὰ δυὸ τελευταῖα προέρχονται ἀπὸ τὸν κύριο τελετάρχη. Δὲν φταίω ἐγὼ γιὰ ὅλα, Ὑψηλότατε.. Συγχωρῆστε με..

Ἔκπληκτος ὁ Γουλιέλμος γιὰ τὴν ἀποσσδόκητη ἀπάντησι τοῦ χωρικοῦ, γύρισε πρὸς τὸν τελετάρχη καὶ τὸν ἐκάλεσε νὰ τοῦ δώση ἐξηγήσεις.

—Τί πράγματα εἶν' αὐτὰ ποὺ μοῦ λέει ὁ χωρικός; τὸν ἐρώτησε αὐστηρά. Τὰ δυὸ τελευταῖα παιδιά του προέρχονται, λέει, ἀπὸ σᾶς;

Ὁ τελετάρχης σάστισε στὴν ἀρχή. Γρήγορα ὅμως ἀντελήφθη

τὴν αἰτία τῆς παρεξηγήσεως καὶ διηγήθηκε στὸν Γουλιέλμο τὴν ἱστορία τῶν δύο κλεμμένων φρούτων καὶ τῶν δύο ἄλλων ποὺ ἔδωκε ὁ ἴδιος στὸν χωρικό.

Ὁ Γουλιέλμος τότε γέλασε μὲ τὴν καρδιά του.

* * *

Ὅταν ὁ Φαλλιὲρ ἔγινε πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας τὸ 1876, ἕνας φίλος του καὶ παλῃὸς συμμαθητής του στὴ σχολὴ Μαζέν, θυμήθηκε καὶ δημοσίευσε ἕνα περίεργο ἀνέκδοτο ἀπὸ τὴ μαθητικὴ ζωὴ τοῦ μεγάλου φίλου του:

«Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη — γράφει — ὁ Φαλλιέρ, ποὺ ἦταν ὁ πιὸ δραστήριος ἀπ' ὅλους μας, ἐξελέγη πρόεδρος τοῦ μαθητικοῦ συλλόγου μας, τὸν ὁποῖον εἴχαμε ἱδρύσει μὲ τὴν ἐπωνυμία «Σχολικὴ Δημοκρατία τοῦ Μαζέν». Ὡς πρόεδρος τῆς σχολικῆς αὐτῆς Δημοκρατίας, ὁ Φαλλιὲρ ἀνέπτυξε παραδειγματικὴ δραστηριότητα καὶ διοικητικὴ ἱκανότητα. Ὁ ἴδιος ὁ καθηγητής μας, μάλιστα, κ. Σεβρεά, ἄνθρωπος δημοκρατικῶν ἀντιλήψεων (τότε ἦταν ἡ ἐποχὴ τοῦ Ναπολέοντος) ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν ἱκανότητα τοῦ νεαροῦ προέδρου, φώναξε μιὰ μέρα:

—Κρῖμα νὰ μὴν ἔχουμε δημοκρατικὸ πολίτευμα στὴ Γαλλία. Ὁ Φαλλιέρ μας θὰ ἦταν θαυμάσιος γιὰ πρόεδρος Δημοκρατίας!..

Καὶ ὅπως ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ὑστέρων ὁ καθηγητὴς κ. Σεβρεὰ δὲν εἶχε πέσει ἔξω.

* * *

Μιὰ ἰταλικὴ ἐφημερὶς διηγεῖται τὸ ἑξῆς ἀνέκδοτο τοῦ βασιλέως Βίκτωρος Ἐμμανουήλ:

Μιὰ μέρα ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασίλισσα εἶχαν βγῆ περίπατο πεζοὶ στὰ περίχωρα τοῦ θερινοῦ ἀνακτόρου τῶν Ρακονίτζι, στὸ ὁποῖο παρεθέριζαν. Σ' ἕνα σημεῖο τοῦ δρόμου, ἡ βασίλισσα δίψασε πολὺ κι' ὁ βασιλεύς, βλέποντας ἐκεῖ κοντὰ κάποια γρηὰ ποὺ φύλαγε τὴν ἀγελάδα της, τὴν παρεκάλεσε νὰ τοῦ δώση λίγο γάλα.

Ἡ γρηὰ χωρικὴ εἶπε τότε ὅτι ἡ ἀγελάδα της δὲν εἶνε γάλα.

—Μήπως ἔχεις, τοὐλάχιστον, λίγο νερό;

—Ἔχω στὸ σπίτι μου.

—Μπορεῖς νὰ μᾶς φέρης λίγο;

—Μπορῶ, εἶπε ἡ γρηά, ἀλλὰ νὰ μοῦ προσέχετε τὴν ἀγελάδα μου ὡς ὅτου νὰ γυρίσω.

—Εὐχαρίστως, ἀπάντησε ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουήλ, ἀλλὰ μὴν ἀργήσης!

Μετὰ δέκα λεπτὰ ἡ γρηὰ γύρισε φέρνοντας μιὰ στάμνα μὲ κρύο νερό, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἤπιαν μὲ πολλὴ εὐχαρίστησι ἡ βασίλισσα κι' ὁ βασιλεύς.

—Πῶς συμβαίνει, κυροῦλα μου, τὴ ρώτησε κατόπιν ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουήλ, νὰ εἶνε τόση ἐρημιὰ στὸ μέρος σας; Δὲν συναντήσαμε οὔτε ἕναν ἄνθρωπο σήμερα.

—Κατέβηκαν, παιδί μου, ὅλοι κάτω στὸ παλάτι νὰ ἰδοῦν τὸ βασιλέα καὶ τὴ βασίλισσα, ποὺ βγαίνανε σήμερα περίπατο. Κάθε τόσο κατεβαίνουν, παιδί μου, καὶ τοὺς βλέπουν. Ἐμεῖς ἡ γρηὲς κι' οἱ γέροι δὲν θὰ τὸν δοῦμε ποτέ!

—Ἂν αὐτὸ εἶνε ἡ ἐπιθυμία σου, ἀπάντησε ὁ βασιλεὺς δίνοντάς της ἕνα χρυσὸ νόμισμα, μάθε καλή μου γυναῖκα, ὅτι ὁ βασιλεὺς κι' ἡ βασίλισσα εἴμαστ' ἐμεῖς!

Ἡ γρηὰ χωριάτισσα ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτὰ ἔμεινε σὰν ἀποσβολωμένη. Ὕστερα ἄρχισε νὰ τρέμη καὶ τραύλισε:

—Νὰ μὲ συγχωρῇς, βασιλῃᾶ μου... δὲν ἤξερα πῶς...

Ἡ βασίλισσα καθησύχασε τὴ χωριάτισσα, ἡ ὁποία δὲν ἔπαυε νὰ λέη:

—Ποῦ νὰ τὸ ξέρω ἡ δύστυχη... Καλέ, ἄκουσ' ἐκεῖ, νὰ δώσω τὴν ἀγελάδα μου στὸ βασιλέα νὰ τὴ φυλάξη!...

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΜΙΧΑΗΛ ΖΕΒΑΚΟ

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΚΑΠΕΣΤΑΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ὁ περίφημος ἀπὸ τὴν ἱστορία Ἰταλὸς τυχοδιώκτης Κονσῖνο Κονσίνι, ὁ ὁποῖος κατώρθωσε νὰ γίνη πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας, εἶνε τρελλὰ ἐρωτευμένος μὲ τὴν Γκιζέλλα, τὴν κόρη τοῦ θανασίμου ἐχθροῦ του, δουκὸς τοῦ Ἀγκουλέμ, ὁ ὁποῖος συνωμοτεῖ γιὰ ν' ἀνατρέψη ἀπ' τὸ θρόνο τὸ νεαρὸ βασιλέα Λουδοβῖκο 13ο καὶ ν' ἀνακηρυχθῆ αὐτὸς βασιλεύς. Στὰ σχέδιά του αὐτὰ τὸν βοηθεῖ ἐξαιρετικὰ κι' ἡ κόρη του, τὴν ὁποία σκοπεύει νὰ παντρέψη μὲ τὸ μαρκήσιο Σὲν-Μάρς, θέλοντας ἔτσι νὰ ἐξασφαλίση τὴν ὑποστήριξί του. Ἡ Γκιζέλλα, ἡ ὁποία δὲν ξέρει τὸν Σὲν-Μάρς, ἀκούει ὡς τόσο εὐχαρίστως τὸν πατέρα της νὰ τῆς μιλάη γι' αὐτὸ τὸ συνοικέσιο, γιατί ἀπὸ τὴν περιγραφὴ ποὺ τῆς κάνει, νομίζει πὼς ὁ Σὲν-Μάρς δὲν εἶν' ἄλλος ἀπὸ ἕναν ὡραῖο ἱππότη ποὺ συνάντησε στὸ δρόμο της καὶ τῆς ἔκανε βαθειὰ ἐντύπωσι. Ὁ ἱππότης αὐτὸς ὅμως εἶνε ὁ ἥρως μας ὁ Καπεστάν, ἕνας τύπος φτωχοῦ, ἀλλὰ γενναίου ἐπαρχιώτου εὐπατρίδου, ὁ ὁποῖος πηγαίνει στὸ Παρίσι, συστημένος στὸν Κονσίνι, γιὰ νὰ κάνη τὴν τύχη του. Στὸ δρόμο του ὅμως βρίσκεται ἔξαφνα μπρὸς στὸν Κονσίνι, ὁ ὁποῖος ἔχει σταματήσει τὴ Γκιζέλλα στὸ δρόμο της καὶ θέλει νὰ τὴν ἀπαγάγη Ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ ἐπικὴ πάλη μὲ τοὺς μπράβους τοῦ Κονσίνι, ὁ Καπεστὰν σώζει τὴ Γκιζέλλα καὶ καταπληγωμένος καὶ καταξεσχισμένος πηγαίνει στὸ πανδοχεῖο τῆς «Κλέφτρας Κίσσας» ὅπου ζητάει κρεββάτι. Ἡ ξενοδόχισσα τότε τοῦ μιλάει γιὰ τὸ ἀντικρυνὸ σπίτι καὶ τοῦ λέει πὼς εἶνε στοιχειωμένο. Καὶ πράγματι τὴ νύχτα ἀκούγονται ἄγριες κραυγὲς ἀπ' αὐτό. Ὁ Καπεστὰν τρέχει ἐκεῖ, μὰ στὴν ἀρχὴ δὲν συναντᾶ κανένα. Ἔξαφνα ὅμως βλέπει σ' ἕνα καθρέφτη μιὰ γυναῖκα ντυμένη στὰ λευκὰ καὶ μὲ μιὰ πληγὴ στὸ στῆθος. Ἡ γυναῖκα αὐτὴ λέγεται Βιολέττα καὶ φαίνεται ἀπὸ τὰ λόγια της τρελλή. Ἐξορκίζει τὸν Καπεστὰν νὰ φύγη, κι' ἐκεῖνος, σὰν γνήσιος ἱππότης, φεύγει χωρὶς ν' ἀποκαλύψη τὸ μυστήριό της. Πηγαίνει τότε στὸ Παρίσι, ὅπου καὶ πέφτει στὰ χέρια τῶν μπράβων τοῦ Κονσίνι, οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦν νὰ τὸν δολοφονήσουν. Ἔπειτ' ἀπὸ ἕνα σκληρὸ ἀγῶνα μαζύ τους, καταφεύγει σὲ μιὰ σοφίτα τοῦ μεγάρου κι' ἐκεῖ κλειδώνεται, σχεδὸν ἑτοιμοθάνατος ἀπὸ τὶς πληγές. Τὸν σώζει ὅμως καὶ τὸν ἀπελευθερώνει κάποιος φτωχὸς διάβολος, ὀνομαζόμενος Κογκολὲν κι' ὁ Καπεστὰν γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήση τὸν προσλαμβάνει ἀκόλουθό του. Ἐντωμεταξὺ ὁ Κονσίνι κατορθώνει ν' ἀπαγάγη τὴν Γκιζέλλα καὶ τὴν κλείνει σ' ἕνα μέγαρό του, ὅπου μὲ διαφόρους τρόπους προσπαθεῖ νὰ τὴν κατακτήση. Μὰ ἡ Γκιζέλλα ἀντιστέκεται μὲ ὑπερηφάνεια, μολονότι ὁ Κονσίνι τὴν ἀπειλεῖ ὅτι, ἂν δὲν ὑποκύψει, θὰ σκοτώση τὸν πατέρα της καὶ τὴν μητέρα της. Εὐτυχῶς τὴν τελευταία στιγμὴ μπαίνει μέσα ἡ βασίλισσα, τὴν ὁποία ὁδηγεῖ ἐκεῖ ἡ σύζυγος τοῦ Κονσίνι καὶ τὴν σώζει. Κατόπιν ὁ Κονσίνι, μαινόμενος, τὰ βάζει μὲ τὴ γυναῖκα του.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Μὲ φωνὴ πιὸ φλογερὴ τώρα, ἡ Λεονώρα Γκαλιγκά, ἐξακολούθησε:

—Καὶ δὲν εἶνε μόνο αὐτό, Κονσίνο! Ξέρεις—ἢ μᾶλλον δὲν τὸ ξέρεις—πὼς ἔχω ἀρκετὸ καιρὸ ποὺ καταγίνομαι μαζὺ μὲ τὸ Λορέντζο στὴν ἐπιστήμη τῆς ἀστρολογίας. Κατὰ διαταγήν μου, ὁ Λορέντζο ἔκανε πάλι τ' ὡροσκόπιό σου. Ξέρω τὴν ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη ποὺ ἔχεις στὴ σοφία τοῦ μικροσκοπικοῦ ἀλλὰ μεγαλοφυοῦς αὐτοῦ ἀνθρώπου. Ἔ λοιπόν, Κονσίνο, ἡ ἀπαντήσεις του στὰ ἐρωτήματά μας, ἐξακολουθοῦν νὰ εἶνε ἴδιες· Θὰ πεθάνης, μόλις ἡ Μαρία πάψει νὰ σ' ἀγαπάη... Καὶ θὰ πεθάνης τότε ξαφνικὰ καὶ βίαια! Μόνο δὲ γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἐγὼ ποὺ σὲ λατρεύω, ἀνέχομαι τὸν ἔρωτα αὐτόν!...

Αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ Κονσίνι ἔγινε πελιδνός, κι' ἔνοιωσε ἕνα ἀπερίγραπτο τρόμο νὰ τὸν πνίγη. Ἔκανε πίσω σὰν τρελλός. Μὲ μιὰ κίνησι ἀπότομη, πέταξε τὸ ἐγχειρίδιό του, δάγκωσε τὴ γροθιά του καὶ βρυχήθηκε:

—Εἶμ' ἕνας τιποτένιος'...

Σπρωγμένη ἀπ' τὸ ἀκατανίκητό της πάθος ἡ Λεονώρα τὸν ἅρπαξε, τὸν ἀγκάλιασε, τὸν ἔσφιξε στὸ στῆθος της, ὅλο λαχτάρα κι' ἔρωτα, καὶ μὲ τὴ φλογερή της φωνή, μὲ τὰ χείλη της ἐπάνω σχεδὸν στὰ χείλη του, φώναξε παράφορα:

—Ὄχι, Κονσίνο μου, δὲν εἶσαι τιποτένιος! Σκέψου πάλι καλὰ τὴ δύναμί σου! Ἀνάκτησε πάλι τὸ θάρρος σου καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη πρὸς τὸν ἑαυτό σου! Ἂς μὴ μιλᾶμε πειὰ γι' αὐτὴ τὴ Γκιζέλλα!... Ὅλες σου τὶς ἰδιοτροπίες, θὰ κατορθώσω νὰ τὶς ὑπομείνω. Εἶμαι γυναῖκα κ' ἐρωμένη σου μαζύ, πρόθυμη σκλάβα σου κ' ὑπηρέτριά σου. Ἀλλὰ δὲν θέλω ἡ καρδιά σου νὰ χτυπάη γι' ἄλλη γυναῖκα!.. Ἄκουσέ με καὶ νοιῶσε τί σοῦ λέω! Αὐτὴ ἡ κόρη, Κονσίνο, πρέπει νὰ πεθάνη! Μὴν κλαῖς, μὴν τρέμεις, μὴν ἐξαγριώνεσαι, μὴ βάζεις τὶς φωνές, ἀγαπημένε μου! Σκοτώνοντάς την, σώζω τὴν ζωή σου! Ἂν ζήσει, θὰ σ' ὁδηγήση στὴν καταστροφή! Ναί, ναί, τὸ ξέρω πὼς μὲ καταλαβαίνεις! Μόνον ἐγώ, μόνον ἐγώ, Κονσίνο, ἔχω γιὰ σέναν ἀρκετὴ ἀγάπη, ἀγάπη τυφλὴ κι' ἀνυστερόβουλη, ἀγάπη δυνατὴ κ' εἰλικρινῆ, ὥστε νὰ σοῦ ἐξασφαλίσω μιὰ μέρα τὴν εὐτυχία καὶ τὸ μεγαλεῖο σου!...

—Τὴν εὐτυχία μου! βροντοφώνησε μὲ πίκρα ὁ Κονσίνο. Τὴν κατέστρεψες πειά, μ' αὐτὸ ποὺ ἔκανες! Τὸ μεγαλεῖο μου, μοῦ τὄκανες κουρέλι! Ἐσὺ ἡ ἴδια, ἄλλωστε, τὸ εἶπες: Ἡ ἐκδίκησι τῆς βασίλισσας θὰ εἶνε ἡ πτῶσι μου, ἴσως κι' ὁ θάνατός μου!..

Σφίχτηκε ἀπάνω του, πιὸ δυνατὰ ἀκόμα. Κ' ἡ φωνή της μονομιᾶς χαμήλωσε:

—Ἡ βασίλισσα'... Μὴ φοβᾶσαι... Ἀπόψε, αὔριο, θὰ σᾶς συμφιλιώσω... Θὰ σὲ κάνω πιὸ δυνατό, Κονσίνο!.. Ἄκουσέ με...

—Κ' ἐκείνη, ἐκείνη, τί θὰ γίνη; ρώτησε ὁ Κονσίνι μὲ κομμένη ἀναπνοή.

—Ἐκείνη; Ἡ Γκιζέλλα; Ἀπόψε θὰ εἶνε ἐλεύθερη!

—Ἐλεύθερη! βρυχήθηκε μὲ πάθος ὁ Κονσίνι, λάμποντας ὅλος ἀπὸ τὴ χαρά.

—Ἐλεύθερη... ὡς ὅτου νὰ τὴ σκοτώσω! συμπλήρωσε ἡ Γκαλιγκά. Ἐλεύθερη, γιατὶ μὲ τὴ δική της μεσολάβησι, θὰ συναντηθῶ μὲ τὸν δοῦκα ντ' Ἀνκουλέμ, μὲ τὸν Γκὶζ καὶ μὲ τὸν Κοντέ... γιατί, χάρις σ' ἐκείνη, θὰ γίνῃ ἡ ψυχὴ τῆς συνωμοσίας! Καὶ τότε... ὁ βασιλῆας... ὁ βασιλῆας ποὺ βασιλεύει τώρα...

—Ὁ βασιλῆας! τραύλισε ὁ Κονσίνι.

—Ναί, ναί, ὁ βασιλῆας... σὲ λίγες μέρες... ὁ βασιλῆας θὰ δολοφονηθῆ!...

Ἡ Λεονώρα ξέσφιξε τὰ χέρια της, ποὺ ἀγκάλιαζαν μὲ πάθος τὸ λαιμό του. Ὀρθώθηκε περήφανα. Μιὰ φλόγα ἔρωτος, μεγάλου, τρομεροῦ, κι' ἀπερίγραπτης μαζὺ ἀλαζονείας, φώτισε μὲ μιᾶς τὸ πρόσωπό της. Ὁ Κονσίνι τὴν κυττοῦσε μὲ κατάπληξι, ὅλος δέος, ἴλιγγο, παλμὸ καὶ θαυμασμό...

—Ὁ βασιλῆας θὰ δολοφονηθῆ! ψιθύρισε ὑπόκωφα...

Ἡ Λεονώρα συνέχισε, ἀκράτητη:

—Κ' ἐπειδὴ ὁ τόπος θέλει βασιλῆᾶ, κ' ἐπειδὴ ἡ Μαρία τῶν Μεδίκων εἶνε μὲ τὸ μέρος μας, κ' ἐπειδὴ ὁ Κοντὲ θ' ἀποτραβηχτῆ, ἅμα τὸν γεμίσουμε λεφτά, κ' ἐπειδὴ ὁ Γκὶζ θὰ σαπίση μέσ' στὴ φυλακή, κ' ἐπειδὴ κι' ὁ Κάρολος τοῦ Ἀγκουλέμ, ὁ πιὸ ἐπίφοβος ἀπ' ὅλους, θὰ γίνη ὁ λιγώτερο ἐπίφοβος, ὅταν θὰ πέση τὸ ἀτίθασσο κεφάλι του κάτω ἀπ' τὸ τσεκοῦρι τοῦ δημίου, δὲν ἀπομένει πειὰ παρὰ ἕνας βασιλῆας!...

Κ' ἐνῶ ὁ Κονσίνι, σὰν ἀποβλακωμένος ἀπ' τὸν τρόμο κι' ἀπ' τὴν ξαφνικὴ φιλοδοξία, ὑπνωτισμένος, θαμπωμένος, μεθυσμένος, ἔσκυβε τὸ κεφάλι κάτω ἀπ' τὴ ματιὰ τῆς Λεονώρας, ἐκείνη συμπλήρωσε μὲ μιὰ φωνὴ θριάμβου:

—Ὁ βασιλῆας αὐτός, θὰ εἶσαι σύ!...

Βάδιζε μόνος, λυπημένος, ἀλλὰ πάντα ἡγεμονικός...

XIII

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

Τὸ ἴδιο πρωΐ, ποὺ ὁ δοὺξ τοῦ Ρισελιὲ ἀποφάσιζε τὴν ἐξόντωσι τοῦ Καπεστάν, ὁ Λουδοβῖκος Δέκατος Τρίτος, βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, κατὰ τὰ χαράματα, ἑτοιμαζόταν νὰ πάη στὸ κυνῆγι, γιατὶ εἶχε σημειωθῆ τὸ πέρασμα ἐρωδιῶν στὰ δάση τοῦ Μεντόν.

Ὁ νεαρὸς βασιλεύς, λοιπόν, ἀφοῦ ντύθηκε ἀπ' τὸ θαλαμηπόλο του μὲ τὴν κυνηγετική του στολή, τὴ βελουδένια, μὲ τ' ἄσπρο, γυριστὸ κολλάρο, καὶ ζώστηκε τὴ δερμάτινή του ζώνη, μὲ τὴν χρυσῆ πόρπη, ἀπ' τὴν ὁποία κρεμόταν τὸ ἐγχειρίδιό του, κ' ἔβαλε τὶς μαῦρες, πέτσινές του μπότες, ποὺ τσῦφταναν ὡς τὰ γόνατα, καὶ φόρεσε τὸ μαλακὸ καπέλλο του, μὲ τὸ ἄσπρο καὶ μακρὺ ἱπποτικὸ λοφίο, κ' ἔβαλε καὶ τὰ πέτσινα γάντια του, ποὺ ξεπερνοῦσαν τοὺς ἀγκῶνες, πέρασε σὲ μιὰ μεγάλη αἴθουσα, ποὺ τὰ παράθυρά της ἔβλεπαν στὴν ἐσωτερικὴ αὐλὴ τοῦ Λούβρου. Συνοδευόταν μόνο ἀπὸ δυὸ αὐλικούς, κι' ἀπὸ μερικοὺς ἀκολούθους. Μέσ' στὴν αἴθουσα, δὲν ἦταν κανένας ἄλλος, ἐκτὸς ἀπ' τὴν τιμητικὴ φρουρά, ποὺ τὴ διοικοῦσε ὁ ἄρχων ντὲ Βιτρύ, ὁ λοχαγός. Μὲ δυνατὴ φωνὴ ὁ Βιτρὺ ἔδωσε τὸ πρόσταγμα νὰ παρουσιάσουν ὅπλα. Ὁ Λουδοβῖκος χαιρέτησε, σηκώνοντας μὲ νωχέλεια τὴ λαβὴ τοῦ μαστιγίου του, ὡς τὴν ἄκρη τοῦ καπέλλου του, κ' ἐξακολούθησε νὰ προχωρῆ στὴν ἔρημη τὴν αἴθουσα. Στοὺς ἀντιθαλάμους δὲν ἦταν κανένας αὐλικός. Δὲν ὑπῆρχαν οὔτε οἱ στρατιωτικοὶ ἀρχηγοὶ μὲ τὶς λαμπρὲς στολές, οὔτε οἱ διάφοροι ἀνώτεροι ἐκκλησιαστικοὶ ἀρχηγοὶ γιὰ νὰ ὑποκλιθοῦν στὸ πέρασμά του. Βάδιζε μόνος, λυπημένος, ἀλλὰ πάντα ἡγεμονικός, καὶ κρύβοντας τὴ λύπη του, κάτω ἀπὸ ἕνα προσωπεῖο ὑπερηφανείας κι' ἀδιαφορίας. Εἶχε κλείσει, μόλις, τὰ δεκαπέντε χρόνια του.

Ἐνῶ ἑτοιμαζόταν νὰ βγῆ ἀπὸ τὴν αἴθουσα, ὁ βασιλεὺς ρίγησε ξαφνικά, σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ τράβηξε μὲ βῆμα ζωηρό, σ' ἕν' ἀπ' τ' ἀνοιχτὰ παράθυρα: Ἀπ' τὴν αὐλὴ ἀνέβαιναν ἦχοι χαρωποί, ἕνας θόρυβος φωνῶν, σπαθιῶν καὶ σπιρουνιῶν. Καμμιὰ πενηνταριὰ εὐγενεῖς μιλοῦσαν δυνατά, γελοῦσαν, ἔκαναν ἀστεῖα, ἀναμεταξύ τους, ντυμένοι, ὅλοι πλούσια καὶ μεγαλοπρεπῶς—ἀκολουθία ἐκθαμβωτική, γιὰ βασιλέα ἑκατὸ φορὲς πιὸ πλούσιο ἀπ' ὅ,τι ἦταν ὁ φτωχὸς ὁ Λουδοβῖκος! Ἦσαν ὅλοι νέοι, ὤμορφοι, τολμηροὶ καὶ στριφογύριζαν γύρω στὸν ἀρχηγό τους, ποὺ προχωροῦσε ἤρεμος, ψυχρός, καμαρωτὸς καὶ μόλις χαιρετῶντας, σὰν ἄνθρωπος ποὺ ἤξερε καλὰ τὴ δύναμί του, ποὺ ἦταν σίγουρος πὼς ὅλοι τοῦ ἀνῆκαν... Κι' αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἦταν ὁ Κονσίνι!

Μόλις ὁ Κονσίνι ἔφτασε στὸ Παλάτι, ὅλο τὸ Λοῦβρο ξύπνησε ἀμέσως. Οἱ ὑπηρέτες ἔτρεχαν ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, ἔσπευδαν νὰ εἰδοποιήσουν τὴ βασίλισσα. Οἱ φρουροὶ τῆς μεγάλης πύλης, παρουσίαζαν, στὸ πέρασμά του, ὅπλα, πόρτες ἀνοιγόκλειναν μ' ὁρμή, στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ παλατιοῦ.

—Αὐτὸς εἶνε ὁ πραγματικὸς βασιλεὺς τῆς Γαλλίας! ψιθύρισε χλωμιάζοντας στὸ θέαμα αὐτό, ὁ Λουδοβῖκος.

Γύρισε τότε καὶ βρέθηκε μπροστὰ σ' ἕναν ἄνθρωπο ψηλό, μὲ ἀσπρόμαυρο μουστάκι, μὲ μαῦρα καὶ σκληρὰ μαλλιὰ καὶ μὲ μάτια ποὺ σπιθοβολοῦσαν κάτω ἀπ' τὰ πυκνὰ τόξα τῶν φρυδιῶν. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος κύτταξε τὸ βασιλέα, μὲ μιὰ συμπόνια τρυφερή, συγκινημένη, μ' ἕνα βλέμμα πατρικὸ σχεδόν.

—Στρατάρχα, καλημέρα! εἶπε ὁ Λουδοβῖκος.

Ἦταν ὁ στρατάρχης ντ' Ὀρνάνο, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Κορσικανικῆς φρουρᾶς.

—Ὁ Θεὸς νὰ φυλάη τὴ Μεγαλειότητά Σας! ἀπάντησε ὁ στρατάρχης, κάνοντας μιὰν ὑπόκλισι. Νομίζω ὅμως, πὼς ὁ βασιλεὺς εἶπε μιὰ φράσι ἀρκετὰ παράδοξη...

—Τί εἶπα, στρατάρχα;...

—Εἴπατε, Μεγαλειότατε, μιλῶντας βέβαια γι' αὐτὸ τὸν τιποτένιο, τὸν ξουρισμένο, τὸ μοσκομυρισμένο, τὸ μπογιατισμένο σαλτιμπάγκο Κονσίνι, — εἴπατε, μὲ τὸ συμπάθειο κι' ἂν δὲν ἀπατῶμαι: Αὐτὸς εἶνε ὁ πραγματικὸς βασιλεὺς τῆς Γαλλίας!...

—Στρατάρχα!

—Μιὰ λέξι σας, Μεγαλειότατε! Μιὰ λέξι σας μονάχα φτάνει! Κ' ἐγὼ ἁρπάζω ἀπ' τὸ σβέρκο αὐτὸ τὸν κύριο Κονσίνι, μέσ' ἀπ' τὸ μπουλοῦκι τῶν φιλενάδων του, τῶν σειστῶν καὶ κουνιστῶν παλληκαράδων του, καὶ μιὰ καὶ δυό, σοῦ τὸν κρεμῶ ἀπ' τὸ καμπαναριὸ τῆς ἐκκλησίας...

Ὁ νεαρὸς βασιλεὺς ἔγινε κάτωχρος. Τὸ βλέμμα του πλανήθηκε μιὰ στιγμὴ ἀπ' τὸν Κονσίνι, ποὺ βάδιζε καμαρωτός, μ' ὅλη τὴ λαμπρή του συνοδεία, πρὸς τὰ διαμερίσματα τῆς βασιλίσσης, ὡς τὸν Ὀρνάνο, ποὺ ἀκίνητος σὰν ἄγαλμα περίμενε. Γιὰ ἕνα δευτερόλεπτο, τὰ χείλη του κινήθηκαν, σὰν νἄθελε νὰ δώση τὴ διαταγή, νὰ συλλάβουν τὸν Κονσίνι. Ἀλλά, ξαφνικά, σήκωσε τοὺς ὤμους, τράβηξε τὸ κεφάλι καὶ ψιθύρισε:

—Χαίρετε, στρατάρχα! Πάω κυνῆγι στὸ Μεντόν, μὲ τὰ σκυλιά μου...

Ὁ στρατάρχης Ὀρνάνο ἔκανε μιὰ κανονικὴ μεταβολή, ἐνῶ ὁ Λουδοβῖκος κατέβαινε ἀπὸ μιὰ σκάλα μυστικὴ κάτω. Τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ Κονσίνι ἀνέβαινε μὲ θόρυβο τὴν πλατειὰ καὶ μνημειώδη σκάλα, ποὺ ὡστόσο τοῦ φαινόταν ἀρκετὰ στενή, γι' αὐτὸν καὶ τὴν ἀκολουθία του...

Τὰ μάτια τοῦ νεαροῦ βασιλέως σπινθηροβολοῦσαν. Ἔσφιγγε τὰ χείλη του μὲ πεῖσμα καὶ μιὰ ρυτίδα αὐλάκωνε τὸ μέτωπό του. Στὸ κάτω μέρος τῆς σκάλας, σταμάτησε κ' ἔσφιξε καὶ μὲ τὰ δυὸ τὰ χέρια του τὸ μέτωπό του, τὸ καμμένο ἀπὸ τὴ ντροπή.

—Εἶμαι πολὺ παιδί! ψιθύρισε. Πολὺ μικρός, πολὺ ἀδύνατος! Ὑπομονή!... Μιὰ μέρα, θἄρθ' ἡ δύναμι καὶ τότε...

Μιὰ ἀπειλητικὴ χειρονομία συμπλήρωσε τὴ σκέψι του. Περίμενε λίγα δευτερόλεπτα, γιὰ νὰ συνέλθη πρῶτα τὸ ἀλλοιωμένο πρόσωπό του—γιατὶ ἡ πρώτη φροντίδα, τὸ πρῶτο καθῆκον τῶν βασιλέων καὶ τῶν κυβερνητῶν εἶνε νὰ μαθαίνουν νὰ φοροῦν ἀδιαπέραστα στοὺς ἄλλους προσωπεῖα...

Καὶ τότε διευθύνθηκε πρὸς τὴ μικρή, παράμερη αὐλή, ὅπου βρισκόταν τὸ ἱερακοτροφεῖο του.

Ἐκεῖ, ἕνας ἄνθρωπος ἔδινε διαταγές, μὲ σκληρὴ μεταλλικὴ φωνή. Βαστοῦσε ἕνα μικρὸ γεράκι στὸ ἀριστερὸ χέρι του καὶ μὲ τὸ δεξὶ ἔπαιρνε ἀπὸ μιὰ γαβάθα κομματάκια κρέας καὶ τάϊζε τὸ πουλί. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, μὲ τὰ διαπεραστικὰ μάτια, μὲ τὶς γρήγορες καὶ λυγερὲς κινήσεις, μὲ τὸ ψηλὸ ἀνάστημα, τὸ σβέλτο καὶ κομψό, τὸ σαρκαστικὸ τὸ στόμα καὶ τὴ γρυπὴ τὴ μύτη, ἦταν ὁ γενικὸς ἱερακοτρόφος τοῦ βασιλέως. Λεγόταν Κάρολος ντ' Ἀλμπὲρ κ' ἐπιλεγόταν Ἀλβέρτος, δοὺξ τοῦ Λυΰν, ἐπειδὴ ἦταν ἰδιοκτήτης κάποιας μικρῆς ἐπαύλεως, μ' αὐτὸ τὸ ὄνομα, ποὺ εἶχε κληρονομήσει ἀπὸ κάποιο μακρυνό του συγγενῆ.

Γιὰ λίγα δευτερόλεπτα, ὁ Λουδοβῖκος στάθηκε καὶ παρακολούθησε σὰν ἔμπειρος σ' αὐτὲς τὶς δουλειές, τὴν ἀσχολία τοῦ ἱερακοτρόφου του. Ἔπειτα, πλησίασε.

—Τί τοῦ δίνεις; ρώτησε. Πλυμένο κρέας;

—Μεγαλειότατε, σᾶς ὑποβάλλω τὰ σέβη μου, ἀπάντησε ὁ Λυΰν, γυρίζοντας πρὸς τὸ βασιλέα καὶ κάνοντας ὑπόκλισι. Πλυμένο κρέας;! Ὄχι, Μεγαλειότατε! Τὸ πλυμένο κρέας θὰ τ' ἀρρώσταινε. Αὐτὸ εἶνε γιὰ τὰ μεγάλα πουλιά, μονάχα... Ὅταν ἡ Μεγαλειότης Σας θελήσει, ὅλα εἶν' ἕτοιμα γιὰ τὸ κυνῆγι, πρόσθεσε, δίνοντας τὸ πουλὶ σ' ἕνα ὑπηρέτη.

—Κυνῆγι! Ὅλο καὶ κυνῆγι! Αὐτὴ τὴ διασκέδασι μοῦ ἐπιτρέπουν μόνο! εἶπε ὁ βασιλεὺς μ' ἕναν ἀναστεναγμό.

—Ἔ, Μεγαλειότατε, ὁ παιδαγωγός σας δὲν σᾶς διάβασε τὴν περικοπὴ τοῦ Πλάτωνος, ποὺ λέει πὼς τὸ κυνῆγι εἶνε τὸ σχολεῖο τῶν πολεμικῶν ἀρετῶν; φώναξε ὁ Ἀλβέρτος ντὲ Λυΰν, μὲ παράξενα οἰκεῖο ὕφος. Ἐγὼ μάλιστα προχωρῶ ἀκόμα πιὸ πέρα κι' ἀπ' αὐτὸν τὸ μεγάλο φιλόσοφο καὶ ὑποστηρίζω πὼς τὸ κυνῆγι εἶνε τὸ σχολεῖο τῶν βασιλικῶν ἀρετῶν! Ὁ Ἐρρῖκος Τέταρτος ἦταν βασιλεὺς κυνηγός! Ἄ, ἦταν ἕνας κυνηγὸς περίφημος, Μεγαλειότατε,—ποὺ νὰ πάρῃ ὁ δαίμονας, ὅπως συνήθιζε νὰ λέη ὁ ἔνδοξος πατέρας σας... Τί ἐξαίσια κυνήγια εἶχε κάνει ἀπ' τὴ μιὰν ἄκρη τῆς Γαλλίας, ὡς τὴν ἄλλη! Μὲ τί τέχνη στρίμωχνε τ' ἀγρίμια καὶ τὰ σκότωνε! Κ' ἔπειτα ἔμπαινε στὸ Λοῦβρο, θριαμβευτικά, καὶ τὰ μαγείρευε, μὲ τὴ σάλτσα ποὺ τοῦ ἄρεσε καλύτερα!...

Ὁ Λουδοβῖκος, ἀκουμπισμένος στὸν τοῖχο, ἔνοιωθε ἕνα χτυποκάρδι περηφάνειας. Τὰ μάτια του πετοῦσανε φωτιές. Φλογερά, ψιθύρισε:

—Ἀλήθεια, τί λαμπρὴ ἐποποιΐα!...

—Τί λαμπρὸ κυνῆγι, θέλετε νὰ πῆτε! βροντοφώνησε ὁ Λυΰν, ὑπέροχος ἐκείνη τὴ στιγμή. Βλέπετε ὑπάρχει κυνῆγι καὶ κυνῆγι, διάβολε! Τὸ πουλὶ φεύγει πρὸς τὸν οὐρανό, φεύγει ψηλά, καὶ χάνεται μέσ' στὸ ἄπειρο. Ποιὸς θὰ μπορέση, ἐκεῖ πάνω, νὰ τὸ φτάση; Ποιὸ βέλος ἢ ποιὰ σφαῖρα θὰ τὸ γγίξη; Στάσου λιγάκι καὶ θὰ δῆς, περήφανο πουλί, πῶς ἕνας μεγάλος βασιλῆας—θέλω νὰ πῶ ἕνας μεγάλος κυνηγὸς—μπορεῖ νὰ φτάση κι' ἀπὸ σένα πιὸ ψηλά! Ὁ βασιλῆας ἀμολάει τὸ γεράκι. Τὸ πουλί, βλέποντας τὸ γεράκι, καταλαβαίνει πὼς ἔφτασε ἡ τελευταία ὥρα του! Ξέρει πὼς τὄστειλε ὁ βασιλῆας! «Ζήτω ὁ βασιλεύς!» φωνάζει τὸ γεράκι! Καὶ δόστου κυνηγάει τὸ πουλὶ καὶ τὸ φτάνει! Τὸ πουλὶ πέφτει, μ' ἀνοιγμένα τὰ φτερά, κυλιέται χάμω καὶ πεθαίνει, λέγοντας: «Καλὰ νὰ πάθω, ἀφοῦ πέταγα ψηλά!» —«Ζήτω ὁ βασιλεύς!» ξαναφωνάζει τὸ γεράκι... Μεγαλειότατε, ρῖχτε τὰ μάτια γύρω σας: Ὑπάρχουν ἕνα σωρὸ γεράκια, ἕτοιμα νὰ σχίσουν τὸν ἀέρα...

—Σῶπα! Σῶπα! φώναξε ὁ Λουδοβῖκος, μὲ κομμένη τὴν ἀναπνοή, καὶ σκεπάζοντας τὰ μάτια μὲ τὸ χέρι, σὰ νὰ εἶχε θαμπωθῆ ἀπ' αὐτὰ ποὺ τοὔλεγε ὁ ἀρχικυνηγός του...

Καὶ τὰ λόγια τοῦ γιγαντόσωμου στρατάρχου Ὀρνάνο, ἀντήχησαν τώρα μιὰ φορὰ ἀκόμα στ' αὐτιά του: «Μιὰ λέξι σας, Μεγαλειότατε, μονάχα, καὶ σοῦ ἁρπάζω τὸν καλό σου τὸν Κονσίνι καὶ σ' τὸν κρεμῶ ἀπ' τὸ καμπαναριό!»

Ἐκείνη τὴ στιγμή, μιὰ κουροῦνα πέρασε, ἀπάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τους, ξεφωνίζοντας στριγγά.

Βαστοῦσε ἕνα γεράκι στὸ ἀριστερό του χέρι...

—Νά, Μεγαλειότατε! φώναξε ὁ Λυΰν, κ' ἔδωσ' ἕνα ὅπλο γεμᾶτο στὸ βασιλέα.

Ὁ βασιλεὺς σκόπευσε γρήγορα. Ἕνας πυροβολισμὸς ἀντήχησε κ' ἡ κουροῦνα ἔπεσε ἀμέσως, ἀπάνω στὸ πλακόστρωτο, μπρὸς στὰ πόδια τους..

Κι' ὁ Λυΰν φώναξε γεμάτος θαυμασμό:

—Μεγαλειότατε, νὰ δῆτε, ποὺ σᾶς λέω: Θὰ μιλήση κάποτε γιὰ σᾶς ἡ ἱστορία...

Ἕνα περήφανο χαμόγελο φώτισε τὸ μέτωπο τοῦ Λουδοβίκου. Ἅρπαξε τὸν Λυΰν ἀπὸ τὸ χέρι καὶ βροντοφώνησε:

—Βλέπεις, πὼς ὅταν τὸ ἀποφασίσω νὰ χτυπήσω κατευθεῖαν τὸν ἐχθρό, δὲν θἄχω ἀνάγκη ἀπὸ λαγωνικά, οὔτε ἀπὸ ἄλλους βοηθούς.., Καὶ τώρα, στ' ἄλογα, καὶ πᾶμε στὸ κυνῆγι...

XIV
Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕΝΤΟΝ

Τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ βασιλεύς, ἀκολουθούμενος ἀπ' τὸν Λυΰν, ἀπὸ μερικοὺς εὐγενεῖς κι' ἀπ' τοὺς μικροὺς τοὺς ἀκολούθους, ποὺ κρατοῦσαν τὰ γεράκια, ἔβγαινε ἀπ' τὸ Λοῦβρο, καὶ κατευθυνόταν πρὸς τὰ δάση τοῦ Μεντόν, ὁ μαρκήσιος ντὲ Σὲν-Μάρς, χλωμὸς ἀπ' τὸ θυμό του, ξεπέζευε μπροστὰ στὸ πανδοχεῖο τοῦ «Ἐρρίκου τοῦ Μεγάλου» κ' ἔμπαινε μέσ' στὴν αὐλή! Μέσ' στὴν αὐλή, δὲν ἦταν ψυχή, ἐκτὸς ἀπὄναν ἄνθρωπο, ποὺ περιποιόταν κάποιο ἄλογο.

—Κάπου τὴν ξέρω αὐτὴ τὴ φάτσα! σκέφθηκε. Ἆ ναί, ἀλήθεια! Εἶν' ὁ ἀκόλουθος ἐκείνου τοῦ ἀθλίου, τοῦ προδότη, τοῦ ψευτοκαπετάνιου, ποὺ θὰ τοῦ κόψω καὶ τὰ δυὸ τ' αὐτιά, προτοῦ νὰ τὸν σουβλίσω ζωντανό!...

Ἀπ' τὴν ἄλλη τὴ μεριά, ὁ Κογκολέν, ἀναγνώρισε ἀμέσως τὸ μαρκήσιο, κι' ἄρχισε νὰ ξυστρίζη νευρικώτερα τὰ καπούλια τοῦ ἀλόγου του.

—Ξέρεις ποιὸς εἶμαι, βρὲ γελοῖε; φώναξε ὁ μαρκήσιος, τρίζοντας τὰ δόντια του.

—Πῶς νὰ γνωρίζω, ἀφέντη μου, τὴν εὐγενεία σου, ἀφοῦ πρώτη φορὰ τὴ βλέπω τώρα;...

Κι' ὁ Κογκολὲν ἑτοιμάστηκε νὰ τὸ βάλη στὰ πόδια.

—Δὲν μὲ γνώρισε! Τόσο τὸ καλύτερο! ψιθύρισε ὁ νεαρὸς μαρκήσιος. Γι' ἄκουσε νὰ σοῦ πῶ, πρόσθεσε ἀμέσως. Αὐτὲς ἡ πέντε διπλὲς «πιστόλες» εἶνε δικές σου...

—Ὤ, ὤ! ἔκαμε ὁ Κογκολέν, καὶ πῆγε πιὸ κοντά, μὲ τεντωμένο χέρι καὶ μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα ὥς τ' αὐτιά. Ἂν πρόκειται γιὰ χρήματα...

—Ναί, ναί, γελοῖε, πρόκειται γιὰ χρήματα! Ἅρπαχ'τα, λοιπόν! (Κι' ὁ Κογκολὲν τσέπωσε, στὴ στιγμή, τὸ γεμᾶτο πουγγὶ τοῦ μαρκησίου). Ἀλλ' ἂν γυρέψεις νὰ μοῦ κάνης πονηριές, νὰ μοῦ πῆς ψέμματα, ἢ νὰ μοῦ τὰ στρίψης, θὰ σὲ δέσω σ' ἐκεῖνο τὸ παλοῦκι, θὰ σὲ γυμνώσω καὶ θὰ σοῦ γδάρω τὸ πετσί, μὲ τοῦτο δῶ! Καὶ τώρα, πήγαινέ με ἴσα στὴν κάμαρα τοῦ Καπεστάν...

—Ἀφέντη, εἶν' ἀδύνατο αὐτό!

—Ἆ, ἔτσι; φώναξε ὁ Σὲν-Μάρς, σηκώνοντας τὸ μαστίγιό του.

—Γιατὶ ὁ κύριος ντὲ Καπεστὰν δὲν κάθεται πειὰ ἐδῶ! συμπλήρωσε ὁ Κογκολέν. Ὁ κύριος ἱππότης ἔφυγε πρὸ μιᾶς ὥρας, σὰν τρελλός! Νὰ κι' ὁ κύριος Λυρώ, ὁ κάπελας, ποὺ κάνει τὰ περίφημα παστίτσα, νὰ σᾶς τὸ πῆ κι' αὐτός.

Ὁ μπάρμπα-Λυρώ, ποὺ πρόβαλε ἐκείνη τὴ στιγμὴ στὸ κατῶφλι, ἐπιβεβαίωσε τὰ λόγια τοῦ Κογκολέν, βγάνοντας τὸ σκουφί του.

—Ἀλήθεια εἶνε! εἶπε μελαγχολικά, κουνῶντας τὸ κεφάλι του.

Ὁ Σὲν-Μὰρς ἔμεινε σαστισμένος. Ἔσκυψε τὸ κεφάλι καὶ δαγκώθηκε.

—Ἂν θέλετε νὰ βρῆτε τὸν ἱππότη Καπεστάν, ἐξακολούθησε ὁ Λυρώ, νὰ πᾶτε στὸ Μεντόν. Ἐκεῖ ἔχει πάει, ἄρχοντά μου...

Ὁ Κογκολὲν κεραυνοβόλησε τὸν κάπελα μὲ τὴ ματιά του κ' ἐκεῖνος ἔκρινε καλὸ νὰ ξαναμπῆ ἀμέσως στὴν κουζίνα του.

—Γι' ἄκουσε δῶ! ξαναεῖπε τότε ὁ Σὲν-Μάρς. Μιὰ γυναῖκα, μιὰ κοπέλλα, ἦρθε καὶ βρῆκε χτὲς τ' ἀφεντικό σου... Ξέρω πὼς πέρασε τὴ νύχτα της ἐδῶ. Πές μου τὴν ἀλήθεια: Ἔφυγε, μήπως, σήμερα μαζύ του;...

—Τώρα καταλαβαίνω τί λάκκο ἔχ' ἡ φάβα, εὐγενικέ μου ἄρχοντα! εἶπε ὁ Κογκολέν. Θὰ σᾶς πῶ τὴν καθαρὴ ἀλήθεια, γιατὶ αὐτὸς ὁ κύριος ἱππότης μ' ἔβρισε, μ' ἔκανε σκουπίδι, μ' ἔδειρε, μὲ χαστούκισε, μ' ἔκανε τ' ἀλατιοῦ, προτοῦ νὰ φύγη! Αὐτὰ μοὔκανε ἡ ἀφεντομουτσουνάρα του, ποὺ λέτε...

—Νά, πάρε κι' ἄλλες δυὸ «πιστόλες», φίλε μου!

—Εὐχαριστῶ, ἀφέντη! ἔκανε ὁ Κογκολέν, σκουπίζοντας τὰ μάτια του. Αὐτὸς ὁ γάϊδαρος, λοιπόν,—γιατ' εἶνε σωστὸς γάϊδαρος—τὤσκασε, χωρὶς νὰ μὲ πληρώση! Καὶ μοῦ εἶπε πὼς δὲν θὰ ξαναπατήση πειὰ στὸ Παρίσι... Κ' ἔτσι, κ' ἐνῶ δὲν ἔχω καμμιὰ ὑποχρέωσι μαζύ του, καὶ θὰ σᾶς πῶ τὴν καθαρὴ ἀλήθεια: Ἡ κοπέλλα ἔφυγε πολὺ πρωτύτερ' ἀπὸ τὸν ἱππότη, καὶ δὲν φαντάζουμαι νὰ τὸν ξανανταμώση...

—Ὥστε ἔτσι, ὁ ἱππότης Καπεστὰν ἔφυγε, λέγοντας πὼς δὲν θὰ ξαναρθῆ;...

—Ναί, ἀφέντη, καὶ μὲ παράτησε στοὺς πέντε δρόμους...

—Ἔλα νὰ μὲ βρῆς στὸ πανδοχεῖο τῶν «Τριῶν Μοναρχῶν», αὔριο τὸ πρωΐ, καὶ θὰ σὲ πάρω στὴν ὑπηρεσία μου ἐγώ. (Ὁ Κογκολὲν ἔκανε μιὰ βαθύτατην ὑπόκλισι). Εἶπες, λοιπόν, πὼς ἡ κοπέλλα ἔφυγε πρὶν ἀπ' τὸν ἱππότη; Καὶ κατὰ ποῦ πῆγε;...

—Νά, κατὰ κεῖθε! ἔκανε ὁ Κογκολέν, κ' ἔδειξε τὴν ὁδὸ Τουρνόν.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ ματιά του πῆρε δυὸ καβαλλάρηδες, ποὺ σταματημένοι μπροστὰ στὴν πίσω πόρτα καὶ σκυμμένοι, φαινόντουσαν νὰ παρακολουθοῦν μὲ ἐνδιαφέρον τὴ συνομιλία. Ὁ Σὲν-Μὰρς εἶχε γυρίσει τὴν πλάτη του στὸν Κογκολέν, καὶ τραβοῦσε γιὰ νὰ καβαλλικέψη τὸ ἄλογό του. Ὁ Κογκολὲν ἔτρεξε νὰ τοῦ βαστάξη τὸν ἀναβολέα καὶ εἶδε τότε τοὺς δυὸ καβαλλαρέους ν' ἀπομακρύνωνται μὲ καλπασμό, κατὰ τὸ δρόμο τοῦ Μεντόν. Οἱ δυὸ αὐτοὶ μυστηριώδεις ἄνθρωποι, ἦσαν ὁ Ρισελιὲ κι' ὁ Λαφφεμάς!

Ὅταν ὁ μαρκήσιος βρέθηκε στὴ σέλλα, δίστασε λίγο, ἂν ἔπρεπε νὰ πάρη τὴν ὁδὸ Τουρνόν, νὰ πάη νὰ πέση στὰ πόδια τῆς Μαριόν, ἢ νὰ τραβήξη πρὸς τὸ δρόμο τοῦ Μεντόν, νὰ προφτάση τὸν Καπεστὰν καὶ νὰ τὸν ξεκοιλιάση. Αὐτὴ ἡ τελευταία σκέψι νίκησε, κι' ὁ Σὲν-Μάρς, σπιρουνίζοντας ἀμέσως τ' ἄλογό του, χάθηκε στὸ δρόμο τοῦ Μεντόν...

Ὁ Κογκολὲν μπῆκε μέσα καὶ φώναξε ἔξω φρενῶν στὸν κατατρομαγμένο κάπελα, τὸ μπάρμπα-Λυρώ:

—Καὶ τώρα, ἂς λογαριαστοῦμε μαζύ! Μ' ὅλες τὶς ὑποσχέσεις ποὔδωσες, σοῦ ξέφυγε κ' εἶπες πὼς ὁ ἱππότης Καπεστὰν κάθετ' ἐδῶ μέσα! Καὶ γιὰ νὰ ξέρης, αὐτὸς δὲ χωρατεύει! Θᾶχης κακὰ ξεμπερδέματα μαζύ του! Θὰ σ' τὰ κόψη καὶ τὰ δυὸ τ' αὐτιά! Νὰ τ' ἀποχαιρετήσης ἀπὸ τώρα...

Ὁ μπάρμπα-Λυρὼ ἔβγαλε μιὰ φωνὴ τρόμου καὶ ἱκεσίας, ἔτρεξε μέσ' στὴν κάμαρά του καὶ κουκούλωσε ὅλο του τὸ κεφάλι, μ' ἕνα φαρδὺ φουλάρι, ποὺ σκέπαζε ὁλότελα τ' αὐτιά του...

Ὁ Κογκολὲν πλησίασε μὲ τεντωμένο τὸ χέρι

* * *

Ὁ Κογκολέν, λέγοντας στὸν Σὲν-Μάρς, πὼς ὁ Καπεστὰν ἔφυγε γιὰ πάντα, τοῦ εἶχε πῆ ψέμματα. Ἦταν ἀλήθεια, ὅμως, πὼς ὁ ἱππότης εἶχε φύγει ἀπ' τὸ πανδοχεῖο πολὺ πρωΐ. Κάλπαζε, τώρα, στὸ δρόμο τοῦ Μεντόν. Ἐπειδὴ δὲν τὰ εἶχε καταφέρει τὴν προηγουμένη μέσα νὰ τρυπώση στὸ μέγαρο τοῦ δουκὸς τοῦ Ἀγκουλέμ, γιὰ νὰ τὸν προειδοποιήση γιὰ ὅσα ὁ Κονσίνι βυσσοδομοῦσε ἐναντίον του, εἶχε πάρει τὴν ἀπόφασι νὰ κάνη ἕνα γῦρο ὥς τὸ μέρος, ὅπου εἶχε τὴν καλὴ τύχη νὰ γλυτώση τὴν Γκιζέλλα μέσ' ἀπ' τὰ χέρια τοῦ Κονσίνι.

Ὁ Καπεστὰν κάλπαζε λοιπὸν στὸ δρόμο τοῦ Μεντόν, καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ τὸν ξανανταμώνουμε, κατσάδιαζε τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του:

—Τί ἀνάγκη ἦταν νὰ ὑποκύψω σ' ἐκείνη τὴν τρελλή, τὴ μανιασμένη, ποὺ ἦρθε χθὲς τὸ βράδυ νὰ μὲ βρῆ; Εἶν' ἀλήθεια πὼς τὸ κεφάλι μου γύριζε... Στὸ τέλος ὅμως ἔφυγε! Ἂς εἶνε! Στὸ καλό, μικροῦλα Μαριόν! Ἦταν τόσο ὄμορφη, τόσο ἔξυπνη καὶ τόσο πεταχτή!... Ού, ἀλήθεια, τί πεταχτὴ ποὺ ἦταν! Ἂς ἔχει καλὴ τύχη στὸ Παρίσι! Ναί, ἀλλὰ γιατὶ γύριζε κ' ἐμένα τὸ κεφάλι μου; Γιατὶ μ' ἀνέβαιναν τὰ δάκρυα στὰ μάτια; Ἔφταιγε τὸ κρασί, ποὺ νὰ πάρη ὁ διάβολος, τὸ κρασὶ τοῦ κυρίου ντὲ Σὲν-Μάρς! Καὶ γιατί ἤμουνα τόσο πολὺ θλιμμένος; Καὶ γιατί ἀκόμα εἶμ' ἔτσι θλιμμένος; Γιατί ἀκόμα ἡ καρδιά μου νὰ πονῆ;...

Κι' ἀναστέναξε βαθειά.

—Μιὰ πριγκηποπούλα, μιὰ ἐγγονὴ τοῦ βασιλῆᾶ, τί σχέσι μπορεῖ νἄχη, τάχα, μ' ἕνα φτωχὸ τυχοδιώκτη, σὰν καὶ μένα; Ἔ, κακομοίρη Καπεστάν! Θὰ εἶχες, μήπως, τὴ μεγάλη τόλμη νὰ θελήσης νὰ σηκώσης τὴ ματιά σου στὴν κόρη ἑνὸς ἄρχοντα, ὅπως εἶνε ὁ δοὺξ τοῦ Ἀγκουλέμ, ποὺ ἴσως αὔριο, νὰ γίνη βασιλῆᾶς; Τὸ μόνο πρᾶμα ποὺ μπορεῖς νὰ κάνης, ἂν σοῦ τύχει εὐκαιρία καμμιὰ μέρα εἶνε νὰ σκοτωθῆς γιὰ τὸ χατῆρι της!...

Ἐκείνη τὴ στιγμή, τὸ ἄλογο τοῦ Καπεστάν, στήλωσε τ' αὐτιά του κι' ἄρχισε νὰ χρεμετίζη δυνατά.

—Τί τρέχει, Φτερωτέ; Τί μυρίστηκες καὶ χλιμιντρᾶς, καλέ μου φίλε;...

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώση ὁ Καπεστὰν τὰ λόγια του, κι' ἄκουσε ἀπὸ πίσω του τὸν τρελλό, μανιασμένο καλπασμὸ ἑνὸς ἀλόγου ἀφηνιασμένου. Μόλις πρόλαβε νὰ παραμερίση. Γιατὶ τὴν ἴδια στιγμή, τὸ ἀφηνιασμένο ἄλογο πέρασε σὰν ἀστραπὴ πλάϊ του..

—Βοήθεια! Βοήθεια! φώναξε ὁ νεαρὸς καβαλλάρης τοῦ ἀλόγου, ὁ ὁποῖος φοροῦσε ἕνα μανδύα μαῦρο, βελουδένιο, κ' ἔκανε μάταιες καὶ τρομερὲς προσπάθειες νὰ σταματήση τὸ μανιασμένο ζῶο του!..

—Τὸν φτωχό! ψιθύρισε ὁ Καπεστάν. Θὰ πάη νὰ τσακιστῆ σὲ

κανένα δέντρο! Πρέπει νὰ τὸν σώσω!... Χόπ! χόπ! Φτερωτέ! Χόπ! χόπ!...

Κι' ὁ Φτερωτὸς ὥρμησε μπροστὰ μὲ μεγάλα πηδήματα σ' ἕνα φρενητιώδη καλπασμό, τρώγοντας μὲ τὸν ἀκάθεκτο δρόμο του, τὸ διάστημα ποὺ τὸν χώριζε ἀπ' τ' ἀφηνιασμένο ἄλογο. Σὲ λίγο, ἡ ἀπόστασι μεταξὺ τῶν δυὸ ἀλόγων μίκρυνε. Κ' ἔπειτ' ἀπὸ μερικὲς στιγμές, ὁ Φτερωτὸς ἄγγιζε σχεδὸν τὸ ἀφηνιασμένο ἄλογο. Λίγο ἀκόμα, κι' ὁ Καπεστὰν βρισκόταν δίπλα στὸν καβαλλάρη.

—Θάρρος! Θάρρος! φώναξε. Πιαστῆτε στερεά!...

Ὁ ἄγνωστος γύρισε κ' ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὸν ἄνθρωπο, ποὺ ξαναμένος, γεμάτος τρελλὴ τόλμη, κάλπαζε στὸ πλευρό του. Καὶ ξαφνικά, τὸν ἔχασε! Εἶδε ὅμως τ' ἄλογό του ποὺ εἶχε σταματήσει... Καὶ τὴν ἴδια στιγμή, εἶδε τὸ δικό του ἄλογο νὰ τινάζη τὸ κεφάλι σὰν τρελλὸ καὶ νὰ χλιμιντρίζη ἀπ' τὸν πόνο! Ἔπειτα, λιγόστεψε τὸ δρόμο του καὶ σχεδὸν ἀμέσως, δαμασμένο, ἀφρίζοντας καὶ τρέμοντας ὁλόκληρο, σταματοῦσε...

—Κύριε, σωθήκατε! τοῦ φώναξε ὁ Καπεστάν.

Ὁ καβαλλάρης μὲ τὸ μαῦρο μανδύα εἶδε τότε τὸν ἥρωά μας ὄρθιο, καταμεσὶς τοῦ δρόμου, νὰ τὸν χαιρετάη καὶ νὰ τοῦ χαμογελάη! Μὲ μιὰ μανοῦβρα τολμηρὴ—ἀπ' αὐτὲς ποὺ δὲν ἀναφέρονται παρὰ δυὸ-τρεῖς μονάχα στὴν ἱστορία τῆς ἱππασίας—ὁ Καπεστὰν εἶχε φτάσει δίπλα του, εἶχε γείρει ἐμπρός, εἶχε ἁρπάξει καὶ μὲ τὰ δυό του χέρια τὴ χαίτη τοῦ ἀφηνιασμένου ἀλόγου, πήδησε ἀπ' τὸ Φτερωτό, γραπώθηκε ἀπ' τὴ σέλλα μὲ τὄνα χέρι, ἐνῶ μὲ τ' ἄλλο, ἔσφιξε μὲ δύναμι τὰ ρουθούνια τοῦ ἀφηνιασμένου ζώου καὶ τὸ σταμάτησε...

Ἔτσι εἶχε κατορθώσει νὰ σώση τὸν ἄγνωστο νεαρὸ καβαλλάρη...

Ὁ ἄγνωστος πήδησε τότε κάτω καὶ τοῦ εἶπε:

—Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριε! Σᾶς ὀφείλω τὴ ζωή μου! Αὐτὸ ποτέ μου δὲν θὰ τὸ ξεχάσω...

Ὁ Καπεστὰν ὅμως δὲν τὸν ἄκουγε. Εἶχε ἀνοίξει μὲ τὰ δυό του χέρια τὸ στόμα τοῦ ἀλόγου, ποὺ τόσο γενναῖα τὸ εἶχε συγκρατήσει καὶ τὸ μύριζε! Ὡσφραινόταν τὴ δυνατὴ μυρουδιὰ ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὸ στόμα του μαζὺ μὲ τοὺς ζεστοὺς ἀχνούς του....

—Ἀλλά, κύριέ μου, εἶπε τέλος, τὸ ἄλογό σας εἶνε μεθυσμένο! Θὰ ποτίσατε πολὺ μὲ οἰνόπνευμα τὸ ἄχυρο ποὺ τοῦ δώσατε σήμερα τὸ πρωΐ... Ἆ, εἶνε φοβερὰ ἐπικίνδυνο, νὰ προσπαθῆτε νὰ τὸ ἐρεθίσετε μὲ μέσα τεχνητά! Θέλατε, λοιπόν, νὰ σκοτωθῆτε;...

Ὁ νεαρὸς εὐπατρίδης, μὲ τὸ μαῦρο μανδύα, ἔγινε κάτωχρος. Κύτταζε τ' ἄλογό του μὲ μάτι σκοτεινό, στὸ ὁποῖο διάβαζε κανένας ἕναν τρόμο ποὺ ξεπερνοῦσε τὰ συνηθισμένα ὅρια.

—Ὤ, τοὺς ἀθλίους! Τοὺς ἀθλίους! ψιθύρισε μέσα του. Θέλησαν νὰ μὲ δολοφονήσουν...

—Τώρα μπορεῖτε νὰ τὸ καβαλλικέψετε πάλι! εἶπε σὲ λίγο ὁ Καπεστάν. Θὰ εἶνε ἥμερο σὰν προβάτο! Πέρασε τὸ μεθῦσι του κ' εἶν' ἐξαντλημένο φοβερά..

—Ὤ, Οὐρανό! σκέφθηκε ὁ ἄγνωστος. Ὤ, Λυΰν! Εἴχατε δίκηο, λοιπόν, μ' αὐτὰ ποὺ λέγατε; Εἶν' ἀλήθεια, λοιπόν, ὅτι θὰ χτυπηθῶ ἂν δὲ χτυπήσω; Ὁ θάνατος, λοιπόν, μὲ παραμονεύει; Ναί, ναί! Τὰ μαχαίρια ἀκονίζονται μέσ' στὸ σκοτάδι τῆς συνωμοσίας! Τὸ δηλητήριο εἶν' ἕτοιμο παντοῦ! Ἀφοῦ ἔφτασαν νὰ μοῦ μεθύσουν τ' ἄλογό μου, ὥστε μὲ τὸ πρόσχημα τυχαίου ἀτυχήματος, ν' ἀδειάση ὁ θρόνος τῆς Γαλλίας! Ναί, ναί, εἶνε καιρὸς νὰ δράσω!...

—Κύριέ μου, πρόσθεσε δυνατά, ξανανεβαίνοντας στὴ σέλλα του, κατοικῶ στὸ Λοῦβρο. Ἐλᾶτε, ὁπότε θελήσετε, ζητῆστε τὸν κύριο Βιτρύ, ποὺ εἶνε συγγενής μου, καὶ πέστε του ἁπλῶς: Μεντόν! Κι' αὐτὸς ἀμέσως θὰ κάνη ὅ,τι πρέπει...

Κι' ὁ νεαρὸς καβαλλάρης, ποὺ δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸ βασιλέα Λουδοβίκο 13ο, σπιρούνισε τ' ἄλογό του ποὺ ξεκίνησε μὲ βήματα τρεμάμενα, καὶ σὲ λίγο χάθηκε ἀπ' τὰ μάτια τοῦ ἀποσβολωμένου Καπεστάν.

—Διάβολε! σκέφθηκε ὁ ἱππότης, νὰ ἕνας εὐπατρίδης μιὰ φορά! Κόντεψα γιὰ χατῆρι του νὰ σπάσω τὰ πλευρά μου, κι' αὐτὸς μοῦ εἶπε ὅλο-ὅλο: «Ἔλα νὰ βρῆς τὸ συγγενῆ μου τὸ Βιτρύ! Μπράβο! Ἔννοια σου, ὅμως, κ' ἐγώ! Ἂν αὐτὸς ὁ κύριος Βιτρύ, περιμένει τὴν ἐπίσκεψί μου, θὰ τὴν περιμένη ἀρκετά! Ἔχει γοῦστο, νὰ πάω σὰ ζητιάνος νὰ γυρέψω ἕνα εὐχαριστῶ γιὰ ὅ,τι ἔκανα...

Κ' ἔτριξε τὰ δάχτυλά του. Ἔπειτα σφύριξε τοῦ Φτερωτοῦ, ὁ ὁποῖος ἔτρεξε ἀμέσως κοντά του. Καὶ ὁ Καπεστὰν συνέχισε τὸ δρόμο του...

Σχεδὸν τὴν ἴδια ὥρα, μιὰ ὁμάδα ἀπὸ πέντ'-ἕξη ἱππεῖς, ξεκινοῦσε βιαστικὰ ἀπ' τὸ Παρίσι, κ' ἔπαιρνε μὲ δυνατὸ καλπασμὸ τὸ δρόμο τοῦ Μεντόν. Ἦταν οἱ ἄνθρωποι ποὺ συναντήσαμε στὸ μέγαρο Κονσίνι: ὁ Μπαζόργκ, ὁ Μοντρεβάλ, ὁ Λουβενιάκ, ὁ Σαλάμπρ καὶ ὁ Πουτράϊγ. Ἐπὶ κεφαλῆς των κάλπαζε ὁ ἴδιος ὁ Κονσίνι μαζὺ μὲ τὸ Ρινάλντο. Ἔτρεχαν σιωπηλά, σὰν σμῆνος ἀπὸ ὄρνεα, σπρωγμένα ἀπ' τὸν ἄνεμο. Τὰ πρόσωπά τους ἦταν ἀλλόκοτα κι' ἀπαίσια. Ὁ Κονσίνι ἔρριχνε ματιὲς ἐρευνητικὲς καὶ τρομερές, ἐπισκοπῶντας πέρα τὸν ὁρίζοντα.

—Γρήγορα! φώναξε. Πιὸ γρήγορα! Φτάνει νὰ προλάβω τὸ Λυΰν! Ἀκοῦτε, παλληκάρια; Δρόμο καὶ σὲ λίγο θἆμαστε οἱ κυρίαρχοι! Γρήγορα! Πιὸ γρήγορα, παιδιά!...

Κ' οἱ σπαθοφόροι μπράβοι, διπλασίαζαν τὸ μανιασμένο τους καλπασμό. Ἦταν μιὰ πένθιμη, μιὰ ἐφιαλτική, μιὰ φανταστικὴ ἱππηλασία, ἕν μαῦρο σκοτεινὸ μετέωρο, ποὺ ἄφηνε ξωπίσω του, στὸ διάβα του, ἕ μεγάλο σύννεφο σκόνης...

Τί εἶχε συμβῆ;

Ἁπλούστατα, ἡ Λεονώρα Γκαλιγκάϊ, φτάνοντας στὸ Λοῦβρο, μιὰν ὥρα ἔπειτ' ἀπ' τὸ σύζυγό της, εἶχε μιὰ μυστηριώδη συνδιάλεξι μὲ κάποιον ἄνθρωπο. Καὶ τότε πῆγε καὶ βρῆκε τὸν Κονσίνι, τὴ στιγμὴ ποὺ ἐκεῖνος συμφιλιωνόταν μὲ τὴ βασίλισσα καὶ τοῦ ψιθύρισε στ' αὐτὶ αὐτὲς τὶς λέξεις:

—Θαρρῶ πὼς θὰ συμβῆ κάποιο ἀτύχημα στὸ ἄλογο τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος! Καλὰ θὰ ἦταν ὁ ἀρχικυνηγός, νὰ μὴν προφτάση ν' ἀντιληφθῆ τίποτε! Τρέχα, λοιπόν, ἀμέσως, σύ, νὰ δῆς τί γίνεται στὸ δρόμο τοῦ Μεντόν!...

* * *

Ἡ ὥρα εἶνε ἕντεκα, τὸ πρωΐ. Ὁ ἥλιος, σχεδὸν μεσουρανῶντας, λάμπει γύρω, στὸν κάμπο καὶ στὰ δάση. Ἕνας ἀχνὸς ζέστης ἀποπνικτικῆς ἀνεβαίνει ἀπ' τὸ ξεραμένο χῶμα. Σιωπὴ ἁπλώνεται παντοῦ. Μιὰ νάρκη ἀπέραντη δένει ὅλη τὴ φύση. Ἐκείνη τὴν ὥρα, ἕνας ἄλλος ὅμιλος ἱππέων, βγαίνει ἀπ' τὸ μυστηριῶδες σπίτι τοῦ Μεντόν, ποὺ βρίσκεται ἀπέναντι στὸ πανδοχεῖο τῆς «Κλέφτρας Κίσσας». Οἱ καβαλλάρηδες εἶνε τρεῖς. Βαδίζουν ἥσυχα πρὸς τὸ Παρίσι, κι' ὁ ἕνας ἀπ αὐτοὺς φαίνεται συντριμένος ἀπὸ κάποια μεγάλη λύπη. Φοροῦν κ' οἱ τρεῖς τους προσωπίδες πρᾶγμα ὄχι παράδοξο στὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ποὺ φοροῦσαν γιὰ προφύλαξι μάσκες, ὅπως φοροῦμε σήμερα τὰ γάντια...

Εἶνε ὁ δοὺξ τοῦ Ἀγκουλέμ, ὁ πρίγκηψ Κοντὲ καὶ ὁ δοὺξ τοῦ Γκίζ! Βγαίνουν ἀπ' τὸ σπίτι τοῦ πρωτου, ἀφοῦ προηγουμένως κανόνισαν τὰ τῆς τελευταίας συγκεντρώσεως τῶν συνωμοτῶν, ποὺ πρόκειται νὰ γίνη ἔπειτ' ἀπὸ τρεῖς μέρες, στὶς εἰκοσιδύο Αὐγούστου στὸ Παρίσι.. Ἀλλὰ δὲν εἶνε μοναχὰ γιὰ τὴ συνωμοσία, ποὺ ὁ δοὺξ τοῦ Ἀγκουλὲμ ξαναγύρισε στὸ Μεντόν. Ξαναγύρισε κυρίως μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς θὰ ξαναβρίσκε τὴν κόρη του...τὴν ἀγαπημένη του Γκιζέλλα! Τὴ λατρεία του καὶ τὴν παρηγοριά του!

Μὰ δὲν βρῆκε παρὰ μόνο τὴ Βιολέττα! Δὲν βρῆκε παρὰ τὴ φτωχὴ τρελλή, στὴν ὁποία μόλις μιὰ κουβέντα εἶπε!... Καὶ τώρα, συνωδευμένος ἀπ' τὸ δοῦκα τοῦ Γκὶζ κι' ἀπὸ τὸν πρίγκηπα Κοντέ, γυρίζει μὲ βήματα ἀργά, μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένο πάνω ἀπ' τὸ στῆθος του, ἀνατριχιάζοντας κάθε τόσο μὲ τὴ σκέψι τοῦ ἀγνώστου ἱππότη Καπεστάν, τοῦ ὁποίου εἶχε βρῆ τ' ἀλλόκοτο σημείωμα κι' ὁ ὁποῖος σίγουρα θὰ τοῦ εἶχε κλέψει τὴν κόρη του, τὸ μόνο θησαυρό του! Καὶ μιὰ ἀπειλὴ τότε τρομερὴ ζωγραφίζεται στὸ πρόσωπό του, κάνει νὰ τρέμουν τὰ σφιγμένα του τὰ χείλη, μιὰ τρομερὴ ἀπειλὴ πρὸς τὸν Καπεστάν...

* * *

Ἡ ὥρα εἶνε ἕντεκα. Ὁ μαρκήσιος Σὲν-Μάρς, πῦρ καὶ μανία, ἐναντίον τοῦ Καπεστάν, καλπάζει ἀνάμεσα στὰ δάση, ζητῶντας πάντα τὸν ἀντεραστή του! Παίρνει σβάρνα ὅλα τὰ μονοπάτια, χώνεται μέσ' στὶς φυλλωσιές, τὰ κάνει ὅλα ἄνω-κάτω..., Ὁ ἵδρωτας στάζει ἀπὸ πάνω του ποτάμι. Ὁ Σὲν-Μὰρς ἔφτασε τέλος στὴν «Κλέφτρα Κίσσα» καὶ μπῆκε μέσα νὰ ξεκουραστῆ καὶ νὰ πιῆ λίγο δροσερὸ νερό. Κ' ἐκεῖ, τί ἔμαθε;...

Ἔμαθε ὅτι αὐτὸς ποὺ γύρευε εἶχε μπῆ προηγουμένως στὴν «Κλέφτρα Κίσσα» νὰ πιῆ κι' αὐτὸς νερὸ καὶ νὰ ξεκουραστῆ! Ναί, ναί, ἡ κυρὰ Νικολέττα, ποὺ τὴν ξέρει καὶ στὴν ὁποία στὸ βρασμὸ τοῦ νεανικοῦ θυμοῦ του, τῆς διηγήθηκε τὴν περιπέτειά του, ἡ κυρὰ Νικολέττα τὸν βεβαίωσε πὼς εἶδε τὸν ἱππότη Καπεστὰν καὶ πὼς εἶχε πάρει τὸ δρόμο τοῦ δάσους, γυρίζοντας σίγουρα στὸ Παρίσι! Κι' ὁ Σὲν-Μάρς, μ' ἕνα μεγάλο σάλτο, βρέθηκε πάλι στ' ἄλογό του κι' ἄρχισε νὰ καλπάζη! Ἔτσι ὅμως, καθὼς ἐκάλπαζε σὰν τρελλός, δὲν ἔβλεπε ὅτι τὸν παρακολουθοῦσαν κατὰ πόδας δυὸ ἱππεῖς μυστηριώδεις, ὁ δοὺξ τοῦ Ρισελιὲ κι' ὁ Λαφφεμάς!

* * *

Ἡ ὥρα εἶνε ἕντεκα. Ὁ βασιλεὺς Λουδοβῖκος Δέκατος Τρίτος στάθηκε γιὰ πολλὴ ὥρα συλλογισμένος κάτω ἀπ' τὶς φυλλωσιὲς μιᾶς ὀξυᾶς. Ἐκεῖ, ὁ νοῦς τοῦ βασιλέως—ἑνὸς παιδιοῦ δεκαπέντε μόλις χρόνων, ποὺ κανένας δὲν τὸ ἀγαποῦσε, ἐκτός, ἴσως, ἀπ' τὸν ἀρχικυνηγό του, καὶ ποὺ δὲν εἶχε κανένα γιὰ νὰ τοῦ ἐμπιστευθῆ τὸν πόνο τῆς καρδιᾶς του—ἄρχισε νὰ ὀνειροπολῆ. Ἡ ὀνειροπόλησί του ἦταν βαθειά, ἐφιαλτικὴ καὶ τρομερή. Ἔβλεπε διάφορα φαντάσματα, ἄλλα γεμᾶτα πληγές, καὶ ἄλλα μὲ ἀπαίσια πρόσωπα παραμορφωμένα ἀπ' τὸ δηλητήριο! Ἦταν τὰ φαντάσματα τῶν βασιλέων ποὺ κάθησαν πρὶν ἀπ' αὐτὸν στὸ θρόνο τῆς Γαλλίας. Κ' ἡ φαντασία τοῦ νεαροῦ βασιλέως, γεμάτη φρίκη κι' ἀγωνία, ψάχνει, βρίσκει καὶ μαντεύει κι' ἀπὸ ἕνα ἔγκλημα, στὸ θάνατο ὅλων αὐτῶν τῶν προκατόχων του... Ἕνας κρύος ἵδρωτας βρέχει τὸ μέτωπό του. Μὰ ἔξαφνα, τὸ χλωμό του πρόσωπο παίρνει τὴν ἔκφρασι μιᾶς ἀγρίας καὶ μεγάλης ἀποφάσεως! Μέσ' στὸ κατακάθαρο, ὥς τὴ στιγμὴ ἐκείνη, βλέμματά του, ἄναψε ἡ φωτιὰ τῆς δυσπιστίας, τοῦ διπαγμοῦ καὶ τῆς καχυποψίας, ποὺ δὲν πρόκειται ποτὲ πειὰ νὰ σβυστῆ..

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ

ΠΩΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ Ο ΠΡΩΤΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

Ἡ ἱστορία τῆς ζωῆς τοῦ Γεωργίου Στέφενσον. Ἡ φτώχεια τῆς οἰκογενείας του. Πῶς ἔμαθε τὰ πρῶτα γράμματα. Ἐργάτης σὲ ἀνθρακωρυχεῖα... Ὁ ἀτυχής του γάμος. Πῶς πῆγε πεζὸς ὥς τη Σκωτία ! Τὸ διόρθωμα τῆς ὑπόγειας ἀντλίας. Ἡ ἐφεύρεσι τῆς ἀτμομηχανῆς. Ἡ πρώτη δοκιμὴ τῆς ἁμαξοστοιχίας ! κτλ. κτλ.

Ἡ πρώτη ἀτμομηχανή, ἡ πρώτη σιδηροδρομικὴ ἁμαξοστοιχία τοῦ κόσμου, κυκλοφόρησε στὴν Ἀγγλία στὶς 27 Σεπτεμβρίου τοῦ 1825. Ὡς τότε οἱ ἄνθρωποι ταξείδευαν μὲ τὰ ἀπὸ αἰώνων καθιερωμένα πρωτόγονα μέσα : Μὲ ἅμαξες καὶ λεωφορεῖα. Κι' ὅταν τὸ ταχυδρομικὸ λεωφορεῖο, ποὺ ἦταν κι' ἐπιβατικὸ συγχρόνως, ἔκανε δεκαπέντε χιλιόμετρα τὴν ὥρα. αὐτὸ ἐθεωρεῖτο ἀπ' τοὺς ταξειδιώτες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὡς τὸ ἄκρον ἄωτο τῆς ταχύτητος...

Τὰ ταξείδια μὲ τὰ λεωφορεῖα ἦσαν τότε ἀρκετὰ ἐπικίνδυνα, καὶ πολλὲς φορὲς οἱ ἐπιβάτες, ἐπειδὴ μποροῦσαν νὰ συναντήσουν ληστὲς ἢ νὰ τοὺς τύχουν πολλὰ ἄλλα ἀπρόοπτα στὸ δρόμο, ἀναγκαζόντουσαν πρὶν ξεκινήσουν νὰ κάνουν γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ τὴ...διαθήκη τους!

Δὲν φανταζόντουσαν βέβαια..ποτὲ πὼς θἀρχόταν ἐποχή, ποὺ οἱ ἄνθρωποι θὰ ταξείδευαν σιδηροδρομικῶς, μὲ κάθε ἀσφάλεια καὶ ἄνεσι καὶ μὲ ταχύτητα ἑκατὸ χιλιομέτρων τὴν ὥρα !

Ἔτσι καὶ πρὸ ὀλίγων ἀκόμα χρόνων κανένας δὲν φανταζόταν πὼς μὲ τὸ ἀεροπλάνο θὰ συντομευόντουσαν ἀκόμα πιὸ πολὺ ἡ ἀποστάσεις κι' ὅτι τὸ ταξεῖδι ἀπ' τὴν Εὐρώπη στὴν Ἀμερικὴ θὰ γινόταν ἀεροπορικῶς σὲ μιὰ μέρα !...

Ἡ ἐφεύρεσι τῆς ἀτμομηχανῆς, ἡ πρώτη μεγάλη ἐπανάστασι στὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας, ὀφείλεται σ' ἕναν Ἐγγλέζο μηχανικό, τὸν Γεώργιο Στέφενσον, ποὺ γεννήθηκε στὶς 9 Ἰουνίου τοῦ 1781 σ' ἕνα χωριουδάκι τῶν περιχώρων τοῦ Νιούκαστλ - ὂν - Τάϋν. Ἡ οἰκογένειά του ἦταν φτωχὴ καὶ πολυμελής. Ὁ πατέρας του Ροβέρτος Στέφενσον, ἂν καὶ ἄνθρωπος φιλόπονος, δὲν τὰ κατάφερνε, μ' ὅλη τὴ σκληρὴ δουλειά του σὲ κάποιο ἀνθρακωρυχεῖο, νὰ ἐξασφαλίση κάποια ἄνεσι στὰ πέντε παιδιά του καὶ στὸν ἑαυτό του.

Τὸν καιρὸ ποὺ ὁ Γεώργιος ἦταν ἀκόμα μικρός, ἡ φοίτησι τῶν παιδιῶν στὸ σχολεῖο μέχρις ὡρισμένης ἡλικίας δὲν ἦταν ὑποχρεωτική. Κι' ἐπειδή, ὅπως εἴπαμε, ὁ πατέρας του μὲ μεγάλη δυσκολία τὰ ἔβγαζε πέρα, ἀντὶ νὰ τὸν στείλη στὸ σχολεῖο. φρόντισε καὶ τὸν τοποθέτησε ὡς βοηθὸ σ' ἕνα βουστάσιο. Ἔπειτα ὅμως τὸν πῆρε κοντά του στὸ ἀνθρακωρυχεῖο ποὺ δούλευε κι' ὁ ἴδιος. Ὁ μικρὸς Γεώργιος δὲν ἤξερε βέβαια καθόλου γράμματα, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα του ἦταν εὔστροφο καὶ ζωηρό. Ὅταν γύριζε ἀπ' τὴ δουλειὰ στὸ σπίτι, περνοῦσε τὴν ὥρα του ζωγραφίζοντας σὲ μικρογραφία τὰ σχέδια τῶν μηχανῶν, ποὺ ἔβλεπε στὸ ἀνθρακωρυχεῖο.

Ἔτσι, χάρις στὴν ἐξυπνάδα καὶ τὴν ἐπίδοσί του, οἱ προϊστάμενοί του τοῦ ἀνέθεσαν ἔπειτ' ἀπὸ λίγο καιρὸ τὴν παρακολούθησι ἑνὸς κινητῆρος, ποὺ λειτουργοῦσε μὲ ἀτμὸ κι' ἔθετε σὲ κίνησι μιὰ ἀντλία ποὺ ἀπορροφοῦσε τὰ νερὰ τῶν πηγαδιῶν τοῦ ἀνθρακωρυχείου. Τὸ πρόβλημα τοῦ ἀτμοῦ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωσι στὴ ζωηρὴ φαντασία τοῦ μικροῦ Γεωργίου. Τί ἦταν τάχα αὐτὴ ἡ δύναμις τοῦ ἀτμοῦ καὶ μὲ ποιὸν τρόπο μποροῦσε νὰ προκληθῆ ; Ὁ ἔξυπνος νέος εἶχε ὅλη τὴν περιέργεια νὰ ἐμβαθύνη στὸ ζήτημα αὐτό. Ἀλλὰ τότε προσέκρουσε σ' ἕνα ἀνυπέρβλητο ἐμπόδιο : Γιὰ νὰ μάθη καὶ νὰ φωτισθῆ ἔπρεπε νὰ σκαλίση ἐπιστημονικὰ βιβλία, συγγράμματα μηχανικῆς ! Εἶχε ὅλη τὴν καλὴ διάθεσι, ἀλλὰ δὲν ἤξερε διόλου γράμματα ! Δὲν ἀποθαρρύνθηκε ὅμως μ' αὐτό. Τὰ βράδυα, γυρίζοντας ἀπ' τὴ δουλειά του, ἀντὶ νὰ τρέχη στοὺς δρόμους καὶ νὰ παίζη μὲ τ' ἄλλα παιδιὰ τῆς ἡλικίας του, ἄρχισε νὰ φοιτᾶ σ' ἕνα νυχτερινὸ σχολεῖο...

Ἔμαθε νὰ συλλαβίζη, κι' ἔπειτα νὰ διαβάζη. Τότε τοῦ φάνηκε πὼς εἶνε ὁ πιὸ εὐτυχισμένος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου ! Μποροῦσε ν' ἀνοίγη τὰ εἰδικὰ συγγράμματα καὶ νὰ μελετάη, μὲ δυσκολία, ἀλλὰ καὶ μὲ θέλησι, ὅ,τι ἀφοροῦσε τὸν ἀτμό.... Καὶ στὰ διαλείμματα τῶν μελετῶν αὐτῶν, καταγινόταν νὰ μπαλώνη παπούτσια, γιὰ νὰ τοῦ περισσεύη κάτι καὶ νὰ τὸ βάζη κατὰ μέρος...

Συγχρόνως ἤθελε νὰ παντρευτῆ καὶ νὰ κάνη δική του οἰκογένεια. Ἀγάπησε λοιπὸν μιὰ φτωχὴ κοπέλλα καὶ τὴν παντρεύτηκε. Ὕστερα δὲ ἀπὸ ἕνα χρόνο γινόταν πατέρας ἑνὸς γεροῦ παιδιοῦ. Ἡ εὐτυχία του ὅμως αὐτὴ δὲ βάστηξε πολύ. Λίγο μετὰ τὴ γέννησι τοῦ παιδιοῦ του, πέθανε ἡ γυναῖκα του κι' ἔμεινε μοναχός, μὲ τὸ παιδί του. Ἀποφάσισε τότε νὰ πάη στὴ Σκωτία. Τὰ οἰκονομικά του, μολαταῦτα, δὲν τοῦ ἐπέτρεπαν νὰ ταξειδέψη μὲ τὸ λεωφορεῖο...

Ἔφυγε πεζός ! Ὁ ἄνθρωπος ποὺ χάρισε τὸν σιδηρόδρομο στὸν κόσμο, ἀναγκάστηκε στὸν ἴδιο τὸ χρόνο μέσα νὰ πάη μὲ τὰ πόδια στὴ Σκωτία καὶ νὰ ξαναγυρίση μὲ τὰ πόδια ! Ἡ νοσταλγία κι' ὁ πόνος τῆς πατρίδας του, κυρίεψε τὴν τρυφερὴ ψυχή του καὶ σὲ λίγο γύρισε πάλι στὸ χωριό του.. .

Ἡ ἀτυχία τὸν παρακολουθοῦσε διαρκῶς. Γυρίζοντας, βρῆκε τὸν πατέρα του τυφλό ! Ἦταν ἀναγκασμένος τώρα ν' ἀναλάβη καὶ τὴν συντήρησι τῶν γονέων του ! Κι' ἐπὶ πλέον, τὸν καιρὸ ἐκεῖνο, ἔπρεπε νὰ πάη στρατιώτης... Μάζεψε τότε τὶς λιγοστὲς οἰκονομίες του καὶ χρεώθηκε ὅσο μποροῦσε γιὰ νὰ ἐξαγοράση τὴ θητεία του. Πῶς μποροῦσε νὰ φύγη, ἀφήνοντας τὴν οἰκογένειά του, ποὺ ἦταν ὁ μοναδικὸς προστάτης της ;...

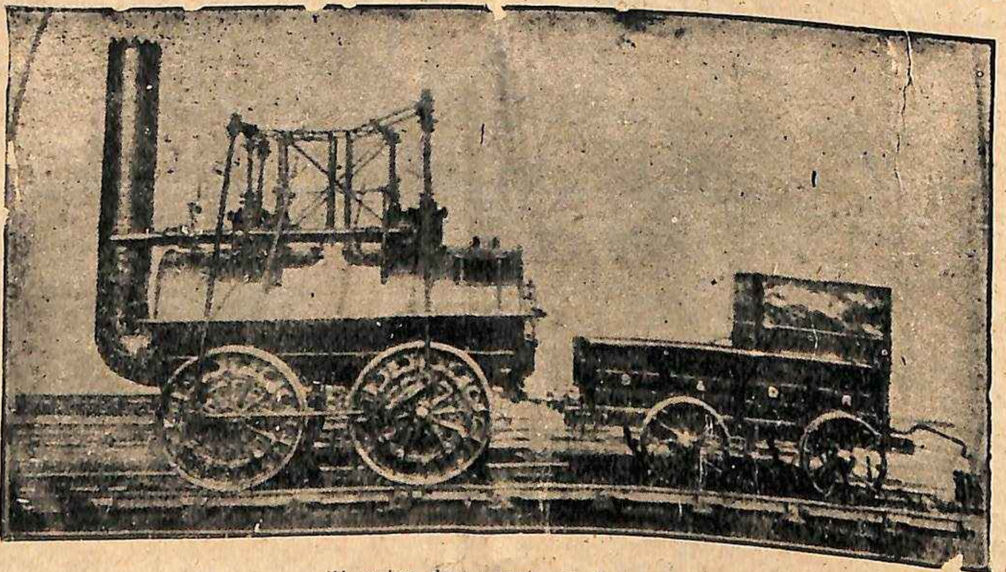

Ἡ πρώτη ἀτμομηχανὴ τοῦ Στέφενσον

Κατόπιν τὰ κατάφερε νὰ προσληφθῆ, ὑπὸ καλυτέρους ὅρους, σὲ κάποιο ἄλλο ἀνθρακωρυχεῖο, ποὺ βρισκότανε στὸ Κιλλινγκγουόρθ, σὲ μικρὴ ἀπόστασι ἀπ' τὸ χωριό του. Στὸ ἀνθρακωρυχεῖο ἐκεῖνο ὑπῆρχε μιὰ μηχανὴ ἀτμοκίνητη, ποὺ κι' αὐτὴ χρησίμευε κινῶντας μιὰν ἀντλία ν' ἀπορροφάη τὰ νερὰ τῶν πηγαδιῶν του. Ἀλλὰ ἡ λειτουργία της ἦταν ἐλαττωματική. Ἕνας χρόνος ὁλόκληρος εἶχε περάσει ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ ὁ Στέφενσον ἐργαζόταν ἐκεῖ, κι' ἀκόμα μέσ' στὰ πηγάδια τοῦ ἀνθρακωρυχείου ὑπῆρχε ἄφθονο νερό, χωρὶς ν' ἀδειάζη... Τότε ὁ Στέφενσον πρότεινε στοὺς προϊσταμένους του ν' ἀναλάβη μόνος του τὴ διάλυσι τῆς μηχανῆς αὐτῆς καὶ τὸ στήσιμό της ἐξ ἀρχῆς. Οἱ προϊστάμενοί του δέχτηκαν. Τί εἶχαν νὰ χάσουν ; Ὁ Στέφενσον διέλυσε τὴ μηχανή, ἔκανε μερικὲς τροποποιήσεις, ποὺ βρῆκε ἀναγκαίες, καὶ τὴν ξανάστησε μ' ἕνα δικό του τρόπο. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ὅτι δυὸ μέρες μόλις μετὰ τὴ νέαν ἐκείνη ἐγκατάστασι, ἡ μηχανὴ δούλεψε τόσο καλά, ὥστε ν' ἀπορροφηθῆ ὁλόκληρο τὸ νερό, ποὺ εἶχε ἀπομείνει....

Ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ ἦταν ὁ πρῶτος θρίαμβος τοῦ Στέφενσον ! Οἱ προϊστάμενοί του τὸν προβίβασαν ἀμέσως σὲ μηχανικὸ - ἐπιθεωρητὴ ὅλων τῶν ἀτμοκινήτων ἀντλιῶν τῆς ἐπιχειρήσεώς των. Κι' ἡ οἰκογένειά του γνώρισε ἔτσι τὴν πρώτη ἄνεσί της...

* * *

Ἀλλὰ ὁ Στέφενσον δὲν ἐπαναπαύτηκε σ' αὐτές του τὶς μικρὲς ἐπιτυχίες. Κάτοχος πειὰ τοῦ μηχανισμοῦ τῶν ἀτμοκινητήρων, δοκίμασε νὰ κατασκευάση μιὰ ἀτμομηχανή, ποὺ θὰ κυκλοφοροῦσε μέσα στὶς στοὲς τοῦ ἀνθρακωρυχείου, ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ ἔβγαινε τὸ κάρβουνο ὥς τὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς, γιὰ νὰ διευκολύνη τὴ μεταφορά του. Τὸ πέτυχε — κι' ἔτσι ὁ πρῶτος σιδηρόδρομος κυκλοφόρησε ὑπόγειος. Στοὺς ὑπογείους ἐκείνους διαδρόμους ὑπῆρχαν ράγες, ἀλλὰ ἦσαν ξύλινες, καὶ τὰ βαγονάκια ποὺ κουβαλοῦσαν τὸ κάρβουνο, ὥς τότε, τὰ τραβοῦσαν μὲ χίλιους κόπους ἄλογα. Ἡ μηχανὴ τοῦ Στέφενσον καὶ ἡ σιδερένιες ράγες ποὺ τῆς ἔβαλε, συνετέλεσαν στὸ νὰ μειωθῆ σημαντικὰ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀλόγων.

Τότε ὁ Στέφενσον ἀφοσιώθηκε ὁλόκληρος στὴν τελειοποίησι τῆς ἀτμομηχανῆς του. Τῆς ἔκανε πολλές, τὴ μιὰ μετὰ τὴν ἄλλη, βελτιώσεις, καὶ τέλος στὶς 27 Σεπτεμβρίου τοῦ 1825 ἡ πρώτη ἁμαξοστοιχία τοῦ κόσμου ξεκίνησε ἀπ' τὴν πόλι Στόκτον τῆς Ἀγγλίας, κουβαλῶντας κάρβουνο κι' ἐπιβάτες, γιὰ νὰ πάη στὴ γειτονικὴ πόλι Ντάρλιγκτον. Ἡ ἁμαξοστοιχία αὐτὴ ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἔξη βαγόνια, φορτωμένα κάρβουνο, κι' ἕνα ἐπιβατικό. Τὴ διηύθυνε ὁ ἴδιος ὁ Στέφενσον. Τῆς ἁμαξοστοιχίας προηγεῖτο ἕνας καβαλλάρης, γιὰ νὰ εἰδοποιῆ τοὺς περιέργους, ποὺ εἶχαν μαζευτεῖ ἀπ' ὅλα τὰ σημεῖα καὶ γιὰ ν' ἀνοίγη δρόμο μέσ' στὸ πλῆθος, μὴν τυχὸν καὶ γίνουν δυστυχήματα... Γιατί τὸ πλῆθος ἦταν δύσπιστο καὶ δὲν πίστευε ποτὲ πὼς ἡ ἁμαξοστοιχία τοῦ Στέφενσον θὰ τὰ κατάφερνε νὰ κινηθῆ στὶς σιδερένιες ράγες της...

Κι' ἐξ ἄλλου, κι' οἱ πιὸ τολμηροὶ ἀκόμα, δὲν φανταζόντουσαν ποτέ, πὼς θὰ μποροῦσε νὰ περάση στὴν ταχύτητα τὸν καβαλλάρη ποὺ προπορευόταν ! Ξαφνικὰ ὁ Στέφενσον τοὔκανε νόημα νὰ παραμερίση, τὸν προσπέρασε, τὸν ἄφησε πίσω καὶ κατώρθωσε ν' ἀναπτύξη μὲ τὴν ἀτμομηχανή του, ποὺ ἔπαιρνε συνολικὸ βάρος ἐνενῆντα τόννων, ταχύτητα εἰκοσιτεσσάρων χιλιομέτρων τὴν ὥρα ! Κι' ὅταν ἡ μηχανὴ ἔφτασε θριαμβευτικὰ στὸ Ντάρλιγκτον, ὁ Στέφενσον ἔζησε τὴν πιὸ εὐτυχισμένη στιγμὴ τῆς ζωῆς του...

Ἐννοεῖται ὅτι γιὰ νὰ πετύχη τὴν ἄδειά τῆς κυκλοφορίας της ἀπ' τὴ Βουλὴ καὶ νὰ κατορθώση τὸ σκοπό του, εἶδε κι' ἔπαθε : Πάλεψε μὲ χίλιες ἀντιδράσεις ! Διάφοροι σοφοὶ κι' ἐπιστήμονες, καὶ ἰδίως ἡ ἐφημερίδες, ἔκαναν ὁλόκληρη ἐκστρατεία ἐναντίον του ! Ἔγραφαν πὼς ἡ ἀτμομηχανή του, παντοῦ ἀπὸ ὅπου θὰ περνοῦσε, θἄβαζε φωτιά, πὼς θἄκανε στάχτη ὅ,τι θἄβρισκε κοντά της, πὼς θ' ἀνατινασσόταν στὸν ἀέρα κι' ὅτι ἐξ αἰτίας τοῦ καπνοῦ της θὰ δηλητηριαζόντουσαν ἡ ἀγελάδες καὶ τὰ πρόβατα, ποὺ θἄβοσκαν μέσ' στὰ λειβάδια, ἀπ' ὅπου θὰ περνοῦσε, κι' ὅτι σ' ὅλη τὴν περιοχὴ τὰ πουλιά, ποὺ θὰ βρισκόντουσαν τριγύρω, θὰ πέθαιναν ἀπὸ ἀσφυξία !....

Μά, παρ' ὅλα αὐτά, ἡ ἐφεύρεσι τοῦ Στέφενσον θριάμβευσε...

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ L. XANRO

“ΘΑ ΠΕΘΑΝΗΣ!...„

ΓΝΩΡΙΣΑ ἄλλοτε μιὰ γρηὰ ἄσχημη, μὲ πράσινα γυαλιά, ἡ ὁποία καθότανε στὸ βάθος τῆς Μπατινιόλ, σ' ἕνα μικρὸ διαμέρισμα καὶ δὲν ἤθελε νὰ φύγη ἀπ' ἐκεῖ, γιατὶ σ' αὐτὸ τὸ σπίτι εἶχε ψοφήσει ὁ παπαγάλος της, ὁ ἀγαπημένος της παπαγάλος, ποὺ δὲν μποροῦσε νἆτανε ἕνα ζῶο, κατὰ τὴν κρίσι της, μιὰ καὶ μιλοῦσε δυὸ γλῶσσες : γαλλικὰ καί... τὴν δική του γλῶσσα !..

Στὸ ἴδιο πάτωμα, ποὺ καθόταν ἡ γρηά, ἦτανε καὶ τὸ ἀτελιὲ ἑνὸς ζωγράφου. Κι' ὅταν στὸ ἴδιο μέρος κάθεται ἕνας ζωγράφος καὶ μιὰ ἄσχημη γρηά, μὲ πράσινα γυαλιά, εἶνε πολὺ φυσικό, ἡ γρηὰ αὐτὴ νὰ εἶνε τὸ μοντέλο γιὰ τὶς περισσότερες καρικατοῦρες του, πρᾶγμα ποὺ ἐπείραζε πολὺ τὸν ἐγωϊσμό της.

Φαντασθῆτε λοιπὸν πόσο εὐχαριστήθηκε ἡ γρηὰ ὅταν μιὰ μέρα ἔμαθε ὅτι ἡ σπιτονοικοκυρὰ ἔδιωχνε τὸν ἀνεπιθύμητο γείτονά της, γιατὶ «ξεχνοῦσε ἐπὶ τρεῖς μῆνες τώρα νὰ πληρώση τὸ νοῖκι του». Καὶ θὰ ἡσύχαζε πειὰ ἡ γρηούλα ποὺ ἀπαλλάχτηκε ἀπ' τὸν τρομερὸ ἐκεῖνον ἄνθρωπο, ποὺ διαρκῶς τῆς ὑπενθύμιζε τὴν κακομοιριά της, ἂν δὲν τῆς περνοῦσε ξαφνικὰ ἀπ' τὸ νοῦ ἡ σκέψι ὅτι τὸ ἐργαστήριο τοῦ ζωγράφου θὰ νοικιαζότανε ἀπὸ κανέναν ἄλλο καλλιτέχνη, ζωγράφο ἢ γλύπτη. Κι' ἀπ' τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀνυπομονοῦσε νὰ μάθη ποιὸν θὰ κάνη γειτονά της.

Τέλος, ὅταν ἔμαθε ὅτι τὸ ἐργαστήριο νοικιάστηκε, ἔστησε καρτέρι κι' ἀπ' τὴν μισανοιγμένη πόρτα της ἔβλεπε τὰ πράγματα τοῦ καινούργιου νοικάρη. Τὰ παρατηροῦσε ἕνα-ἕνα, μὰ δὲν ἀνακάλυψε ἀνάμεσά τους οὔτε μιὰ εἰκόνα, οὔτε ἕναν ὀκρίβαντα, πρᾶγμα ποὺ πιστοποιοῦσε ὅτι ὁ καινούργιος ἐνοικιαστὴς τοῦ ἐργαστηρίου δὲν ἦτανε ζωγράφος. Ἡ διαπίστωσι αὐτὴ λίγο ἔλειψε νὰ τὴν κάνη τὴ γρηὰ νὰ χοροπηδήση ἀπ' τὴ χαρά της. Μιὰ σκέψι ὅμως τὴν συνεκράτησε κι' ἀμέσως σχεδὸν τὴν ἔκανε νὰ μελαγχολήση. Μήπως ἀποκλειότανε νὰ ἦταν γλύπτης ὁ καινούργιος νοικάρης ; Κατέβηκε λοιπὸν ἀμέσως στὴν πορτιέρισσα, γιὰ νὰ μάθη τί δουλειὰ ἔκανε ὁ καινούργιος ἐνοικιαστής.

Μὰ μόλις κατέβηκε στὴν πόρτα, εἶδε αὐτὸν τὸν ἴδιο νὰ στέκεται ἐκεῖ μπροστὰ καὶ δὲν τόλμησε νὰ προχωρήση.

Ὁ καινούργιος νοικάρης ἦταν ἕνας μεγαλόσωμος καὶ κατακόκκινος νέος, γεμᾶτος δύναμι καὶ ὑγεία, μὲ μακρυὰ μαλλιὰ καὶ μάτια τόσο λαμπερά, ποὺ νόμιζες ὅτι πετοῦσαν σπίθες. Ἡ φυσιογνωμία του ἔδειχνε ἔξυπνον ἄνθρωπο κι' ἡ ἔκφρασί της ἦταν κάπως ἄγρια.

Ὅταν τὸν εἶδε ἡ γρηὰ κι' ἄκουσε τὴν βροντερὴ φωνή του, μουρμούρισε ἀπὸ μέσα της : «Αὐτὸ τὸ κεφάλι μοῦ φαίνεται πὼς τὸ ἔχω δῆ στὸ μουσεῖο !.. Μοιάζει μὲ τοῦ Μαρὰ ἢ τοῦ Νέρωνος !.. Καὶ κατατρομαγμένη, ἀνέβηκε πίσω τὶς σκάλες βιαστικὰ καὶ τρύπωσε στὴν κάμαρά της.

Ἦταν μιὰ γρηὰ ἄσχημη, μὲ πράσινα γυαλιά...

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ γρηά, ἀφοῦ ὅλη τὴ νύχτα ὀνειρεύτηκε κλεψιὲς καὶ δολοφονίες, κατέβηκε στὴν πορτιέρισσα, γιὰ νὰ μάθη ποιὸς ἦτανε ὁ νέος αὐτὸς μὲ τὸ τόσο φοβερὸ παρουσιαστικό. Μὰ ἡ πορτιέρισσα ἦτανε θεόκουφη κι' ἡ γρηὰ δὲν μπόρεσε νὰ μάθη, παρὰ μόνον ὅτι ὁ νοικάρης τοῦ ἐργαστηρίου ἦτανε ἕνας καλλιτέχνης. Κι' ἐπειδὴ καλλιτέχνες γιὰ τὴ γρηὰ ἦταν κυρίως οἱ ζωγράφοι κι' οἱ γλύπται, ξανανέβηκε πάλι στὴν κάμαρά της, καταστενοχωρημένη.

Ὁ καινούργιος νοικάρης τοῦ ἐργαστηρίου ἦταν πραγματικὰ καλλιτέχνης, ἀλλὰ δὲν ἦταν οὔτε ζωγράφος, οὔτε γλύπτης. Ἦταν ἕνας ἠθοποιὸς ποὺ ἔπαιζε τραγικοὺς ρόλους. Νοίκιασε δὲ τὸ μεγάλο ἐκεῖνο ἐργαστήριο, γιατὶ ὅταν μελετοῦσε τοὺς ρόλους του χρειαζότανε χῶρος ἀρκετός, γιὰ νὰ πηγαινοέρχεται καὶ νὰ ξεφωνίζη ἀνέτως.

Γιὰ νὰ βρίσκεται μάλιστα, ὅταν μελετοῦσε, σ' ἕνα περιβάλλον ἀνάλογο μὲ τοὺς ρόλους ποὺ ἔπαιζε στὸ θέατρο, ἔστρωσε τοὺς τοίχους τοῦ ἐργαστηρίου μὲ μαύρη τσόχα, στολισμένη μὲ ἀσημένια δάκρυα, κι' ἔβαψε μαῦρο τὸ ταβάνι, ἀπάνω στὸ ὁποῖο ζωγράφισε μερικὰ ὠχρὰ ἀστέρια. Στὶς τέσσερες γωνίες πάλι τοποθέτησε νεκροκεφαλὲς καὶ κόκκαλα ἀπὸ σκελετοὺς ἀνθρώπων καὶ στὶς δυὸ πλευρὲς τοῦ μεγάλου κατάμαυρου κρεββατιοῦ του εἶχε βάλει δυὸ μεγάλα μπρούντζινα μανουάλια, ἀπάνω στὰ ὁποῖα κάθε βράδυ καίγανε δυὸ μεγάλες κίτρινες λαμπάδες, φωτίζοντας μακάβρια τὴν παράδοξη κατοικία του...

Μιὰ μέρα, κατὰ τὸ σούρουπο, καθὼς ἡ γρηούλα ἄνοιγε τὴν πόρτα της γιὰ νὰ πάη νὰ φάη στὸ ἑστιατόριο, κατατρόμαξε. Ἄκουσε μιὰ φωνὴ σὰν νἄβγαινε μέσα ἀπ' τὰ ἔγκατα τῆς γῆς, κ' ἡ φωνὴ αὐτὴ ἔλεγε : «Θὰ πεθάνης !..» Ἡ γρηὰ καρφώθηκε στὴ θέσι της. Βῆμα δὲν μποροῦσε νὰ κάνη. Ἄρχισε νὰ ρίχνη γύρω της τὰ περίφοβα βλέμματά της καὶ νὰ τρέμη.

Μιὰ λιγόστιγμη ἡσυχία μεσολάβησε κι' ἀμέσως πάλι ξανακούστηκε πιὸ δυνατὴ ἡ ἴδια βαρειὰ κι' ὑπόκωφη φωνή : «Θὰ πεθάνης !.. Θὰ πεθάνης, ἀθλία !..»

Ἡ γρηὰ ἄρχισε νὰ τρέμη σύγκορμη κι' ἀκούμπησε στὰ κάγκελα τῆς σκάλας γιὰ νὰ μὴ σωριαστῆ κάτω.

—«Ναί, θὰ πεθάνης !..» ξανακούστηκε πάλιν ἡ φωνὴ πιὸ φρικτὴ καὶ ἀπαισία.

Αὐτὴ τὴ φορὰ ἡ γρηὰ κατάλαβε, ὅτι ἡ φωνὴ ἔβγαινε μέσα ἀπ' τὸ ἐργαστήριο. Κι' ἐπειδὴ δὲν ἤξερε, ἡ δυστυχισμένη, ὅτι ὁ καινούργιος γειτονάς της ἦταν ἕνας ἠθοποιός, ποὔκανε αὐτὴ τὴ στιγμὴ πρόβα, πάγωσε ἀπ' τὴ φρίκη της. Δὲν εἶχε καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι κάποιο ἔγκλημα γινόταν ἐκείνη τὴν ὥρα μέσα στὸ ἐργαστήριο. Ἤθελε νὰ πάη γρήγορα νὰ εἰδοποιήση τὴν ἀστυνομία, ἀλλ' ἀπ' τὸ φόβο της δὲν μποροῦσε νὰ πάρη τὰ πόδια της κι' ἀναγκάσθηκε νὰ καθήση στὸ ἀπάνω σκαλοπάτι τῆς σκάλας.

Ἄξαφνα ἡ πόρτα τοῦ ἐργαστηρίου ἄνοιξε κι' ἡ γρηὰ ἔρριξε μιὰ ματιὰ μέσα. Δὲν εἶδε, βέβαια, κανένα πτῶμα, μὰ ἡ θέα τῶν πένθιμων τοίχων καὶ τῶν νεκροκεφαλῶν πολλαπλασίασε τὸ φόβο της. Σὰν κάτι τότε νὰ τῆς ἔδωσε δύναμι. Σηκώθηκε κι' ἄρχισε νὰ κατεβαίνη ὅσο μποροῦσε πιὸ γρήγορα τὶς σκάλες, γιὰ νὰ πάη στὴν πορτιέρισσα γιὰ νὰ τῆς πῆ τὰ τρομακτικὰ λόγια καὶ πράγματα, ποὺ ἄκουσε μὲ τ' αὐτιά της κι' εἶδε μὲ τὰ μάτια της. Μὰ καθὼς κατέβαινε τὸ τελευταῖο σκαλοπάτι, ἄκουσε πάλι πίσω της τὴν φοβερὴ φωνή :

—«Θὰ πεθάνης !»

Ἡ γρηὰ τἄχασε πειὰ κυριολεκτικῶς καὶ βγῆκε ἔξω στὸ δρόμο. Μὰ κι' ἐκεῖ τὴν κυνήγησε ἡ τρομερὴ φωνή :

— «Θὰ πεθάνης !.. Θὰ πεθάνης !..»

—Θεέ μου ! Θεέ μου !.. ψιθύρισε μέσα της ἡ γρηά, σίγουρα γιὰ μένα τὸ λέει !..

Κι' ἐπειδὴ σὲ λίγο σταμάτησε μπροστά της ἕνα λεωφορεῖο, ἀνέβηκε γρήγορα ἀπάνω σ' αὐτό. Στὸ λεωφορεῖο, κατὰ τύχην, δὲν ὑπῆρχαν παρὰ μονάχα δυὸ θέσεις ἄδειες, ἡ μιὰ ἀπέναντι στὴν ἄλλη. Κάθησε λοιπὸν στὴ μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς θέσεις κι' ἀνέπνευσε τέλος μὲ ἀνακούφισι.

Ἀλλοίμονο ὅμως !.. Στὴν ἀντικρυνὴ θέσι εἶχε καθήσει τυχαίως ὁ γειτονάς της ἠθοποιός, ὁ ὁποῖος εἶχε κατέβη ξοπίσω της ἀπ' τὴν κάμαρά του.

Μὲ ἀλλοιωμένα χαρακτηριστικά, μὲ μάτια βλοσυρά, στριφογυρίζοντας μ' ἕναν τρόπο φοβερὸ τὴ λαβὴ τῆς ὀμπρέλλας του ἀνάμεσα στὰ χέρια του, ἐξακολουθοῦσε νὰ μουρμουρίζη :

—«Θὰ πεθάνης !.. Θὰ πεθάνης !..»

Ἡ γρηούλα ἔτρεμε σύγκορμη.

Μὰ ὁ ἠθοποιός, ἀπορροφημένος καθὼς ἦταν ἀπ' τὸ ρόλο του, δὲν εἶχε ἀντιληφθῆ τὴν ταραχή της. Ἡ ἀγωνία της δὲν εἶχε πειὰ ὅρια. Οἱ κρότοι τοῦ τράμ, τὰ τριξίματα, τὰ τραντάγματα, ὅλα μαζὺ τῆς φώναζαν ἄγρια, ἀπειλητικά :

—«Θὰ πεθάνης !.. Θὰ πεθάνης !..»

Ὁ ἠθοποιὸς ἄρχισε νὰ μεταμορφώνεται σὲ διάβολο μπροστὰ στὰ μάτια της, νὰ μεγαλώνουν τ' αὐτιά του, νὰ βγάζη κέρατα !.. Προσπάθησε τότε νὰ σηκωθῆ γιὰ νὰ κατεβῆ ἀπ' τὸ λεωφορεῖο, μὰ δὲν μπόρεσε νὰ βασταχθῆ στὰ πόδια της. Ξανάπεσε πάλι στὸ κάθισμά της κι' ἔκανε ν' ἀνοίξη τὸ στόμα της γιὰ νὰ φωνάξη, νὰ ζητήση βοήθεια, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσε. Ἡ φωνή της πνίγηκε σ' ἕναν ἀδύνατο στεναγμό, ποὺ ἦταν κι' ὁ τελευταῖος της !..

Ἡ δυστυχισμένη γρηούλα, μὲ τὰ πράσινα γυαλιά, ἔγειρε τὸ κεφάλι της στὸν ὦμο της, τὰ γυαλιά της ἔπεσαν στὴν ἄκρη τῆς μύτης της κι' ἔμεινε σ' αὐτὴ τὴ θέσι σὰν νὰ κοιμότανε. Εἶχε πεθάνει !..

Στὴν ἑπόμενη στάσι ὁ ἠθοποιὸς κατέβηκε ἀπ' τὸ λεωφορεῖο, χωρὶς νὰ ξέρη ὅτι μελετῶντας τὸ ρόλο του εἶχε πετύχει τὸν μεγαλείτερο, ἀλλὰ καὶ τὸν τραγικώτερο θρίαμβο, ποὺ μπορεῖ ποτὲ νὰ ὀνειροπολήση ἕνας τραγωδός. Εἶχε σκοτώσει μιὰ ἀθῴα ὕπαρξι !..

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ *σὲ ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παλαιὰ διάφορα βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης, καθὼς καὶ ὁλόκληρες βιβλιοθῆκες. Γράψατε «Οἰκογένειαν» Λέκκα 7, Ἀθήνας*

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΡΩΤΟΣ, ΠΟΝΟΥ ΚΑΙ ΣΠΑΡΑΓΜΟΥ

Η ΠΟΝΕΜΕΝΗ ΑΓΑΠΗ

ΤΗΣ ΛΑΙΔΗΣ ΦΟΥΛΕΡΤΟΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ὁ Ἄγγλος ἐφημέριος κ. Λαόν, τῆς μικρῆς πόλεως Χ., βλέπει μιὰ μέρα μεταξὺ τῶν πιστῶν, μέσα στὴν ἐκκλησία, μιὰ νεαρὰ χλωμὴ μαυροντυμένη γυναῖκα, τῆς ὁποίας ἡ μελαγχολία καὶ οἱ μυστηριώδεις τρόποι τοῦ κάνουν ἐντύπωσι. Ζητάει νὰ ἐξιχνιάση τὸ μυστήριο τῆς γυναικὸς αὐτῆς καὶ νὰ τὴν παρηγορήση, ἀλλὰ δὲν τὸ κατορθώνει. Ἡ ἄγνωστη εἶνε πολὺ ἐπιφυλακτικὴ καὶ ἀπροσέγγιστη. Ἔξαφνα ὁ κ. Λαὸν μαθαίνει ὅτι ἡ ἄγνωστη μένει στὸ σπίτι μιᾶς γνωστῆς του κυρίας κι' ὅτι εἶνε βαρειὰ ἄρρωστη, μὰ δὲν δέχεται νὰ δῆ κανένα. Κάποιο τρομερὸ μυστικό, κάποιο κρῖμα τὴν βασανίζει φρικτά. Ὁ κ. Λαὸν συμπονεῖ τὴν ἄγνωστη κυρία καὶ ἐπὶ τέλους κατορθώνει νὰ τὴν πείση νὰ τὸν δεχτῆ. Κατὰ τὴν ἐπίσκεψι αὐτὴ ἡ ἄρρωστη παραδίδει στὸν ἐφημέριο τὸ Ἡμερολόγιο τῆς ζωῆς της, στὸ ὁποῖο γράφει πῶς ἀπόμεινε ἀπὸ μικρὴ ὀρφανὴ καὶ πῶς ἀνετράφη ἀπὸ ἕνα θεῖο της, τὸν κ. Μίδλετων, ὁ ὁποῖος σὲ λίγο ξαναπαντρεύτηκε. Ἡ γυναῖκα τοῦ θείου της ἀγάπησε θερμά, ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ τὴ μικρὴ ὀρφανή, ἂν κι' ἀπόχτησε καὶ δική της κόρη σὲ λίγο. Ἀλλὰ ἡ κόρη τῆς κ. Μίδλετων ἦταν κακοῦ χαρακτῆρος καὶ τεμπέλα. Φιλονεικοῦσε συχνὰ μὲ τὴν μικρὴ Ἑλένη — αὐτὸ ἦταν τ' ὄνομα τῆς μαυροντυμένης κυρίας — καὶ μιὰ μέρα ἡ Ἑλένη, χωρὶς νὰ τὸ θέλη, ρίχνει τὴ μικρὴ στὸ χείμαρρο ποὔτρεχε κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι, ὅπου καὶ πνίγεται. Ἡ λύπη τῆς Ἑλένης γιὰ τὸ ἀκούσιο ἔγκλημά της εἶνε ἀπερίγραπτη. Συγχρόνως ἀγωνιᾶ καὶ ὑποφέρει φρικτά, γιατὶ ὑποψιάζεται ὅτι τὴν ὥρα τοῦ ἐγκλήματος τὴν εἶδε ὁ ἀνεψιὸς τοῦ θείου της Ἐδουάρδος. Συγχρόνως ἡ Ἑλένη συμπαθεῖ τὸν ἀδελφὸ τῆς θείας της, τὸν Ἐρρῖκο Λόβελ, ὁ ὁποῖος φαίνεται ἐρωτευμένος μαζύ της. Τὸν ἴδιο καιρὸ ἡ Ἑλένη γνωρίζει τὴν νεαρὰ Ἀλίκη Τρασύ, καὶ φεύγει γιὰ νὰ πάη νὰ μείνη λίγες μέρες στὴν θεία της κ. Μπράντον, ὅπου φτάνει καὶ βρίσκει ἀρκετοὺς καλεσμένους, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν Ἐρρῖκο Λόβελ. Ὁ Ἐρρῖκος δὲν τῆς κρύβει αὐτὴ τὴ φορὰ τὸ αἴσθημά του. Τῆς ἐξομολογεῖται τὸν μεγάλο του ἔρωτα, τῆς λέει πῶς ἂν δὲν δεχτῆ νὰ παντρευτοῦν κρυφά, μεγάλες συμφορὲς θὰ τοὺς πλήξουν καὶ τοὺς δύο. Ἡ Ἑλένη ἀρνεῖται καὶ γυρίζει κοντὰ στὴ θεία της κ. Μίδλετων, ὅπου λίγες ὧρες ὕστερα πληροφορεῖται ὅτι ὁ Ἐρρῖκος ἐτέλεσε κρυφὰ τοὺς γάμους του μὲ τὴν Ἀλίκη Τρασύ. Τὸν ἴδιο καιρὸ γυρίζει στὸ Ἔλμσλεϋ ὁ Ἐδουάρδος Μίδλετον, ὁ ὁποῖος φέρεται στὴν Ἑλένη πολὺ τρυφερά.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὕστερ' ἀπ' τὸ φαγητό, ὁ Ἐδουάρδος μὲ παρακάλεσε νὰ τραγουδήσω κάτι. Δὲν τοῦ ἀρνήθηκα. Εἶχε καθήσει ἀντίκρυ μου, μὲ τὸ κεφάλι στηριγμένο στὸ χέρι, σιωπηλὸς καὶ ρεμβώδης κι' ἄκουγε τὸ ἕνα ὕστερα ἀπ' τ' ἄλλο ὅλα τὰ ἀγαπημένα του ἄλλοτε τραγούδια. Ἐγὼ αἰσθανόμουν τὴν καρδιά μου νὰ φουσκώνη ὁλοένα καὶ περισσότερα.

Στὸ τέλος, δὲν μποροῦσα πειὰ νὰ κρατηθῶ κι' ἄφησα νὰ μοῦ ξεφύγη ἕνας λυγμός.

Ὁ Ἐδουάρδος μὲ κύτταξε ἐκπληκτικά ἀνησυχισμένος.

—Εἶμαι λιγάκι νευρική τοῦ εἶπα. Ἔκανα ἕναν μακρυνὸ περίπατο μὲ τ' ἄλογο καὶ κουρασμένη, ὅπως ἤμουν....

—Ὤ! σᾶς παρακαλῶ, μὲ διέκοψε, μὴ μοῦ δίνετε ἐξηγήσεις... Δὲ χρειάζονται δικαιολογίες.

Κι' ἀπομακρύνθηκε μὲ ἕνα ἀπότομο τρόπο.

Δὲν μοῦ μίλησε διόλου ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Τὴν ἄλλη μέρα ὅμως μοῦ μίλησε μὲ τὸν συνηθισμένο του ἁβρὸ τρόπο καὶ κατάλαβα ὅτι ἦταν περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ εὐχαριστημένος ποὺ μ' ἔβλεπε.

Ὡστόσο, τὶς δεκαπέντε-εἴκοσι πρῶτες μέρες, μετὰ τὴν ἄφιξι τοῦ Ἐδουάρδου στὸ Ἔλμσλεϋ, ὅταν τὸν ἔβλεπα, νόμιζα πὼς ἤμουν μιὰ κατηγορουμένη μπροστὰ στὸν δικαστή της.

Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα μιὰ μόνο φορὰ μοῦ μίλησε γιὰ τὸν Ἐρρῖκο καὶ μοῦ εἶπε, ὅτι τὸν εἶχε ἀνταμώσει στὸ Λονδῖνο κι' ὅτι τοῦ ζήτησε νὰ τὸν ὁδηγήση στὸ σπίτι του, γιὰ νὰ γνωρίση κι' αὐτὸς τὴν Ἀλίκη, ἀλλὰ ὁ Ἐρρῖκος προφασίσθηκε ὅτι εἶχε δουλειὰ κι' ἔτσι τὸν ἀπέφυγε.

Μολαταῦτα ὁ Ἐδουάρδος δὲν θέλησε νὰ μοῦ πῆ ποιὰ γνώμη εἶχε γιὰ τὸν γάμο τοῦ Ἐρρίκου. Περίμενε νὰ τοῦ μιλήσω ἐγὼ πρώτη, γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Βλέποντας ὅμως ὅτι ἐγὼ σιωποῦσα μὲ ρώτησε:

—Σὲ δυσαρέστησε αὐτὸς ὁ γάμος, Ἑλένη;

—Ἀντιθέτως, τοῦ ἀπάντησα, μὲ ἀνακούφισε.

—Πῶς αὐτό! ἔκανε ἔκπληκτος.

—Γιατὶ νόμιζα πὼς τὸν ἀγαποῦσα καὶ τοὔδωσα ἔτσι τὸ θάρρος νὰ μοῦ φανερώση τὴν ἀγάπη του. Ἀλλὰ ὁ γάμος του μοῦ ἀπέδειξε ὅτι γελιόμουν.

Ὁ Ἐδουάρδος τότε ἔπιασε τὸ χέρι μου καὶ τὸ φίλησε μὲ πάθος.

Μὰ ἀμέσως ἐγὼ τὸ τράβηξα ἀπότομα καὶ ψιθύρισα τρέμοντας σύγκορμη.

—Θεέ μου!... Τί εἶνε αὐτὸ ποὺ κάνεις;

Ἐκεῖνος τότε, χωρὶς νὰ μοῦ πῆ λέξι, μ' ἄφησε κι' ἔφυγε.

Πέρασαν δυὸ μέρες, χωρὶς νὰ ἀνταλλάξουμε, μὲ τὸν Ἐδουάρδο, κανένα ἄλλο λόγο, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν τυπικὸ χαιρετισμό, τὸ πρωῒ καὶ τὴ νύχτα, κι' ἐκεῖνο ψυχρότατα.

Τὴν τρίτη μέρα, ὅμως, ἐνῶ περπατούσαμε μαζὺ στὸ πάρκο καὶ μιλούσαμε γι' ἀσήμαντα πράγματα, ὁ Ἐδουάρδος στάθηκε ἄξαφνα καὶ μὲ ρώτησε ἂν εἶχα πάρει τὸ βιβλίο ποὺ εἶχε ἀφήσει γιὰ μένα, ὅταν ἔφυγε ἀπ' τὸ Ἔλμσλεϋ.

Τὸ βιβλίο αὐτὸ τὸ εἶχα σχεδὸν πάντα μέσα στὴν τσέπη μου. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ τοῦ ἀπαντήσω, τὸ ἔβγαλα καὶ τοῦ τὸ ἔδειξα. Ἐκεῖνος μοῦ τὸ πῆρε ἀμέσως καὶ ἄρχισε νὰ τὸ ξεφυλλίζη.

—Τώρα πειὰ δὲν γλυτώνω! ψιθύρισα μέσα μου. Θὰ ὑποχρεωθῶ νὰ τοῦ τὰ φανερώσω ὅλα.

Κι' ἄρχισα νὰ αἰσθάνωμαι ὅτι τὸ αἷμα μου ἔφευγε ἀπὸ τὴν καρδιὰ μου κι' ὅτι τὰ πόδια μου μόλις μὲ κρατοῦσαν.

Θυμήθηκα τὴν τρομερὰ φράσι τοῦ σημειώματος τοῦ Ἐδουάρδου ποὺ βρῆκα μέσα στὸ βιβλίο αὐτό:

«Πρόσεξε! Γνωρίζω τὸ μυστικό σου!»

Καὶ τώρα ἔτρεμα σύγκορμη μπροστά του.

Ἐκεῖνος, ἀφοῦ ξεφύλλισε σχεδὸν ὅλο τὸ βιβλίο, γύρισε καὶ μοῦ εἶπε γλυκοχαμογελῶντας:

—Σᾶς ἀρέσουν τὰ ρωμάντζα;

—Ναί, πολύ, ἀπάντησα.

Καὶ συγχρόνως αἰσθάνθηκα ὅτι ἐλευθερωνόμουνα ἀπὸ ἕνα τεράστιο βάρος ποὺ πίεζε τὸ στῆθος μου.

Ἀνέπνευσα ἐλεύθερα μὲ μιὰ ἀνέκφραστη ἡδονὴ καὶ χάρηκα ποὺ ὁ Ἐδουάρδος ἀπέφυγε νὰ μοῦ μιλήση γιὰ τὸ παρελθόν, γιὰ τὸ ἔγκλημά μου. Τὸ ἀγνοοῦσε μήπως;

* * *

Ὅταν τὸ βράδυ βρέθηκα πάλι μαζὺ μὲ τὸν Ἐδουάρδο, τόλμησα νὰ τὸν κυττάξω κατάματα καὶ νὰ τοῦ μιλήσω ἔτσι ὅπως δὲν τὸ εἶχα κάνει ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια. Γελοῦσα εὔθυμα, ὅπως τὸν παληὸ καιρὸ κι' ἔβλεπα μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι, ὅτι γελοῦσε καὶ ἐκεῖνος. Παρεκάλεσε μάλιστα τὴ θεία μου νὰ παίξη στὴ θέσι του σκάκι μὲ τὸν θεῖο μου, κι' αὐτὸ γιὰ νὰ μὴν λείψη στιγμὴ ἀπὸ κοντά μου.

Αἰσθανόμουν τώρα μιὰ τρελλὴ χαρά, μιὰ χαρὰ ποὺ δύσκολα κατώρθωνα νὰ συγκρατήσω ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ ἀνέβηκα στὴν κάμαρά μου κι' ἔβαλα τὸ κεφάλι μου στὸ μαξιλάρι μου ἀπάνω. Τότε ὅμως σκέφθηκα πὼς ἂν ὁ Ἐδουάρδος δὲν γνώριζε τὸ μυστικό μου, τὸ γνώριζε κάποιος ἄλλος καὶ μιὰ πίκρα μεγάλη γέμισε τὴν ψυχή μου στὴ σκέψι αὐτή.

Ἐξ ἄλλου σκεφτόμουν, πὼς ἂν ὁ Ἐδουάρδος μ' ἀγαποῦσε πραγματικῶς, ἔπρεπε νὰ μὴν τοῦ κρύψω τίποτε, ἔπρεπε νὰ τοῦ φανερώσω μόνη μου τὸ τρομερὸ μυστικό μου. Μὰ ὅταν θὰ τὸ ἔκανα αὐτὸ δὲν μποροῦσε πειὰ ὁ Ἐδουάρδος παρὰ νὰ μὲ περιφρονήση καὶ νὰ μὲ μισήση, ὄχι μόνον γιατὶ ἔκανα τὸ ἔγκλημα, ἀλλὰ καὶ γιατὶ ἐτοῦ τὸ εἶχα ἀποκρύψει τόσον καιρό.

Πέρασα τὴ νύχτα αὐτὴ στιγμὲς τρομερῆς ἀγωνίας καὶ παρ' ὀλίγο νὰ τρέξω στὴν κάμαρά του νὰ πέσω γονατιστὴ μπροστά του καὶ νὰ τοῦ τὰ πῶ ὅλα.

Τέλος, ὅμως, ἀποφάσισα νὰ μὴν τοῦ πῶ τίποτε. Ἀλλὰ κι' αὐτὸ μὲ ἀπέλπιζε. Ἂν μ' ἀγαποῦσε θὰ ἤμουν ὑποχρεωμένη νὰ τὸν πάρω ἄντρα μου καὶ θὰ κληρονομοῦσα τὴν περιουσία τοῦ θείου μου. Θὰ γινόμουν ἡ κυρία τοῦ Ἔλμσλεϋ. Μὰ μέσα στὴν εὐτυχία αὐτὴ ποὺ θὰ μὲ περιτριγύριζε, θὰ ἤμουν ὑποχρεωμένη νὰ βλέπω, ὅπως ὁ Βαλτάσαρ, τὴν ἐπιγραφὴ τοῦ τοίχου, τὸν χείμαρρο, μέσα στὸν ὁποῖο βρῆκε τὸν θάνατο ἡ κόρη τῆς κ. Μίδλετων, ἡ ἐξαδέλφη τοῦ Ἐδουάρδου!

Μὰ θὰ ἦταν τάχα μόνον ἡ ψυχικὴ αὐτὴ τυραννία ποὺ θὰ δοκίμαζα; Μήπως ὁ Ἐρρῖκος Λόβελ δὲν θὰ μ' ἐξεδικεῖτο μιὰ μέρα, ὅπως μοῦ τὸ εἶχε πῆ;

Ὧρες ὁλόκληρες στριφογύριζα ἐπάνω στὸ κρεββάτι μου, μὴ μπορῶντας νὰ κλείσω μάτι. Μὰ ἐρχόντουσαν καὶ στιγμὲς ποὺ αἰσθανόμουν μιὰ ἄγρια εὐχαρίστησι στὴ σκέψι ὅτι ἤμουν ἡ γυναῖκα ποὺ ἀγαποῦσε ὁ Ἐδουάρδος. Κι' ἐρχόντουσαν πάλιν ἄλλες στιγμὲς ὀδυνηρὲς ποὺ ὁρκιζόμουνα ὅτι καμμιὰ ἀδυναμία τῆς καρδιᾶς μου, κανένας κατατρεγμὸς καὶ καμμιὰ πίεσις δὲν θὰ μὲ ἀνάγκαζε νὰ παντρευθῶ τὸν Ἐδουάρδο. Κι' ἐρχόντουσαν κι' ἄλλες ἀκόμα στιγμὲς ποὺ ἔνοιωθα ὅτι θὰ μοῦ ἦταν ἀδύνατο, μόλις θὰ τὸν ξανάβλεπα, νὰ μὴ τὸν ἀγκαλιάσω, καὶ νὰ μὴν τοῦ πῶ πόσο τὸν ἀγαποῦσα. Αἰσθανόμουν γιὰ πρώτη φορὰ ἕνα σφοδρὸ πάθος ποὺ μὲ τρόμαζε κι' ἐμένα τὴν ἴδια. Καταλάβαινα ὅτι κινδύνευα νὰ παρασυρθῶ ἀπ' τὸ πάθος αὐτό, καὶ ν' ἀφήσω καὶ τὴν στοιχειωδέστερη ἀκόμα ἐπιφύλαξι.

Ἔτσι πέρασα μὲ μιὰ τυραννικὴ ἀγρυπνία ὅλη τὴ νύχτα καὶ μόνον κατὰ τὰ ἐξημερώματα βυθίστηκα σ' ἕναν ὕπνο ταραγμένο.

Περισσότερο ἀπὸ εἴκοσι φορὲς εἶδα στὸν ὕπνο μου ὅτι τὰ ὡμολογοῦσα ὅλα τοῦ Ἐδουάρδου, ὅτι στεκόμουνα νύφη στὸ πλευρό του ἢ ὅτι μὲ τραβοῦσαν ἀπότομα ἀπὸ κοντά του ὁ Ἐρρῖκος κι' ὁ θεῖος μου.

* * *

Ὅταν ξύπνησα, τὰ ὄνειρα ποὺ εἶχα δῆ κ' ἡ ἐντυπώσεις τῆς προηγούμενης βραδειᾶς μ' ἔκαναν νὰ εἶμαι καταξαλισμένη.

Σ' αὐτὴ τὴν κατάστασι βρισκόμουνα τὸ πρωΐ.

Μόλις κατέβηκα κάτω καὶ μπῆκα στὴν τραπεζαρία, βρῆκα ἐκεῖ τὸν Ἐδουάρδο, ὁ ὁποῖος μὲ ρώτησε γιατὶ κατέβηκα τόσο ἀργὰ κι' ἂν εἶχα ἀποφασίσει νὰ μὴν πάω στὴν ἐκκλησία.

—Γιατί; Τί εἶνε σήμερα; τὸν ρώτησα.

—Εἶνε ἡ πρώτη Τετάρτη τῆς Σαρακοστῆς. Ἡ μεγαλείτερη νηστεία τοῦ χρόνου, μοῦ εἶπε.

—Ἄ! τότε θὰ φύγω ἀμέσως, μαζύ σου, χωρὶς νὰ προγευματίσω, τοῦ ἀπάντησα. Ἄλλωστε δὲν πεινῶ καθόλου.

Κι' ἀμέσως ἔβαλα τὸ καπέλλο μου καὶ τὴν ἐσάρπα μου καὶ ξεκινήσαμε μαζύ. Ὁ κ. καὶ ἡ κ. Μίδλετων εἶχαν φύγει πρὶν ἀπὸ μᾶς μὲ τὸ ἁμάξι τους.

Στὸ δρόμο αἰσθανόμουν ὅτι εἶχα πυρετὸ καὶ μιὰ φοβερὴ ἐξάντλησι σὲ ὅλο μου τὸ σῶμα. Ὅταν μοῦ μιλοῦσε ὁ Ἐδουάρδος ἔτρεμα κι' ὅταν τοῦ ἀπαντοῦσα μ' ἔπιανε μιὰ νευρικὴ ἔξαψι, τὴν ὁποία μάταια προσπαθοῦσα νὰ καταστείλω.

Ὅταν μπήκαμε μέσα στὴν ἐκκλησία, ἡ ἀκολουθία εἶχε πειὰ ἀρχίσει. Ἀκούγοντας τοὺς ψαλμοὺς τῆς μετανοίας ὑπέφερα πολύ. Ἡ ἐξημμένη φαντασία μου μ' ἔκανε νὰ νομίζω πὼς κάθε ἕνας ἀπὸ τοὺς ψαλμοὺς αὐτοὺς εἶνε γραφὴ ἀποκλειστικὰ γιὰ μένα. Κάθε στιγμὴ ποὺ περνοῦσε ἡ σύγχισι τοῦ μυαλοῦ μου διαρκῶς μεγάλωνε καθὼς κ' ἡ ταραχὴ τῆς ψυχῆς μου.

Ἄξαφνα ἄκουσα νὰ ὑψώνεται μιὰ φωνή, ἡ ὁποία μοῦ φάνηκε τρομερὴ καὶ ὑπερφυσική. Ἡ φωνὴ αὐτὴ ἄρχισε νὰ λέγη:

—«Ἀδελφοί μου, οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ κάθε χρόνο, τὶς πρῶτες μέρες τῆς Σαρακοστῆς, ἐξωμολογοῦντο τὰ ἁμαρτήματά τους, μέσα στὶς ἐκκλησίες, μπροστὰ σ' ὅλους, γιατὶ νομίζανε πὼς μονάχα ἔτσι εἶνε δυνατὸν νὰ συγχωρεθοῦν ἡ ἁμαρτίες τους σ' αὐτὸ τὸν κόσμο.....»

Μιλοῦσε ὁ ἱεροκῆρυξ.

Ὅταν ἄκουσα αὐτά του τὰ λόγια αἰσθάνθηκα νὰ λυγίζουν τὰ πόδια μου καὶ γονάτισα κάτω.

Ἡ τρομερή του φωνὴ ἐξακολούθησε ὡστόσο νὰ μιλῆ καὶ σὲ λίγο εἶπε πάλι:

«Καταραμένος νὰ εἶνε ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος πλήττει τὸν πλησίον του μυστικά».

Καὶ σχεδὸν συγχρόνως ἀκούστηκε ἕνα «ἀμήν» ψιθυριστὰ ἀπ' ὅλων τὰ χείλη.

Ἡ μικρὴ αὐτὴ λέξι μοῦ φάνηκε σὰν μιὰ ἐτυμηγορία αἰωνίας καταδίκης ἐναντίον μου κι' ἔχασα ἀμέσως τὶς αἰσθήσεις μου...

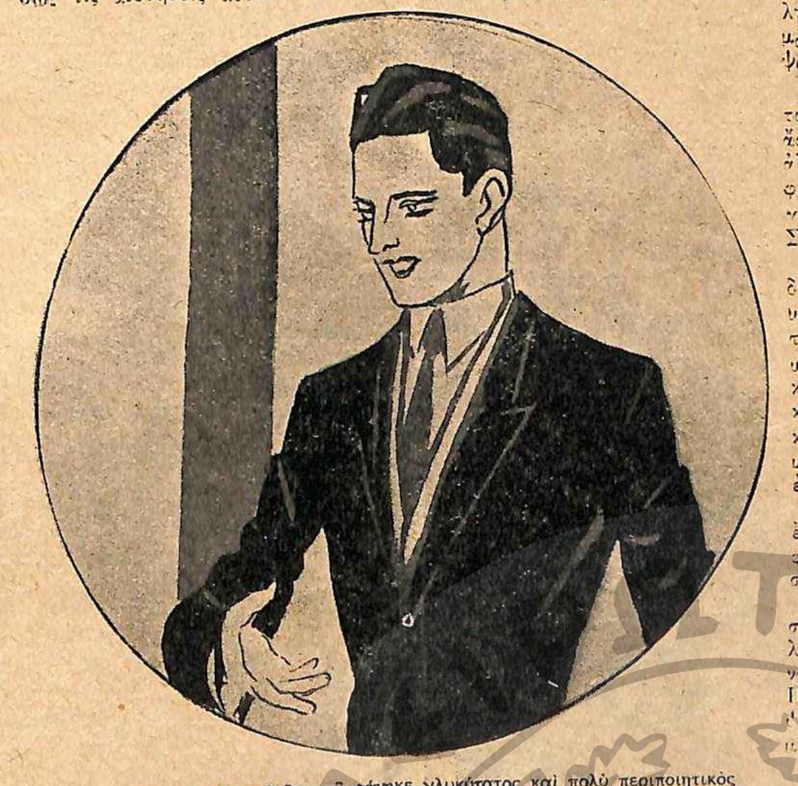

Ὅταν ξανάδα τὸν Ἐδουάρδο μοῦ φάνηκε γλυκύτατος καὶ πολὺ περιποιητικός

Μόλις συνῆλθα ἀντελήφθην ὅτι βρισκόμουνα στὸ διαμέρισμα τοῦ ἐκκλησάρη. Ἦταν ἐκεῖ κ' ἡ θεία μου μαζὺ μὲ τὸν γιατρὸ τοῦ χωριοῦ.

Σὲ λίγο κατώρθωσα, μὲ μεγάλο κόπο, νὰ περπατήσω ὡς τὸ ἁμάξι, γιὰ νὰ γυρίσω μαζὺ μὲ τὴν θεία μου στὸ Ἔλμσλεϋ.

Ὅταν ξανάδα τὸν Ἐδουάρδο μοῦ φάνηκε γλυκύτατος καὶ πολὺ περιποιητικός. Ἐγὼ πάλιν ἤμουν τελείως ἤρεμη, ἡ ἠρεμία μου ὅμως αὐτὴ ὀφειλότανε στὴν μεγάλη ἐξάντλησί μου.

Τὴ νύχτα, λίγη ὥρα πρὶν νὰ κοιμηθοῦμε, ὁ Ἐδουάρδος ἦρθε καὶ μὲ βρῆκε στὸ δωμάτιο τῆς μουσικῆς, ὅπου ταχτοποιοῦσα μερικὰ τετράδια, γιὰ νὰ τὰ πάρω μαζύ μου στὸ Λονδῖνο. Ἀφοῦ στάθηκε μπροστά μου λίγες στιγμὲς σιωπηλὸς μοῦ εἶπε μὲ ἕνα σοβαρὸ τόνο στὴ φωνή του ποὺ ἔτρεμε:

—Ἑλένη, πρέπει πρὶν χωριστοῦμε ν' ἀνοίξουμε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο τὴν καρδιά του.

—Τί θέλεις νὰ πῆς! ψιθύρισα κι' ἔσκυψα τὸ κεφάλι μου.

Ἐκεῖνος ἐξακολούθησε μὲ μιὰ φωνὴ ποὺ φανέρωνε τὴ μεγάλη συγκίνησί του:

—Ἑλένη, σ' ἀγαποῦσα κρυφὰ ἀπὸ πολὺν καιρό. Σ' ἄφησα ὅμως κι' ἔφυγα γιὰ τὴν Ἠπειρωτικὴ Εὐρώπη, ὅταν νόμισα πὼς ἀγαποῦσες τὸν Ἐρρῖκο. Μὰ μάταια ὅλον αὐτὸν τὸν καιρὸ δοκίμασα νὰ σὲ ξεχάσω... Τώρα πές μου, Ἑλένη, μπορῶ νὰ ἔχω καμμιὰ ἐλπίδα; Πές μου θέλεις νὰ γίνῃς γιὰ μένα ὅτι μόνο ἐσὺ μπορεῖς νὰ γίνῃς, θέλεις νὰ μοῦ χαρίσῃς τὴν εὐτυχία ἐκείνη ποὺ τὴν θεωρῶ ἀνώτερη ἀπὸ κάθε ἄλλη ἀνθρώπινη εὐτυχία;... Θέλεις νὰ γίνῃς γυναῖκα μου;

Τὸν κύτταξα κατάματα. Ἦταν ὠχρὸς καὶ τὰ μάτια του ἦσαν γεμᾶτα δάκρυα. Κι' ὅπως τὸν κύτταζα ἔνοιωθα ὅτι τὰ βλέμματά μου ἐκφράζανε μιὰ δυνατὴ κι' ἀπέραντη ἀγάπη, πρᾶγμα ποὺ καταλάβαινα ὅτι τὸ ἀντιλαμβανότανε κι' αὐτός, μ' ὅλο ποὺ ἐκείνη τὴ στιγμὴ τοῦ ἀπάντησα:

—Ὄχι, δὲν θέλω νὰ γίνω γυναῖκα σου!

Ὁ Ἐδουάρδος ἔπιασε ἀμέσως τὸ χέρι μου καὶ σφίγγοντάς το δυνατὰ μὲ ρώτησε μὲ χαμηλὴ φωνή:

—Γιατί, Ἑλένη;

—Γιατί, ἀπάντησα, εἶμαι ἀνάξια σου.

Κι' ἀμέσως ξέσπασα σὲ λυγμούς.

Ἄφησε τότε ἀμέσως τὸ χέρι μου καὶ μοῦ φάνηκε σὰν νὰ πάλευε λίγες στιγμές, μὲ τὸν ἑαυτό του. Ἐπὶ τέλους μοῦ εἶπε:

—Ἑλένη, ἂν καταλαβαίνῃς τὴ στιγμὴ αὐτὴ ὅτι ἐνδιαφέρεσαι γιὰ τὸν Ἐρρῖκο Λόβελ περισσότερο ἀπ' ὅ,τι φανταζόσουνα, ἂν αἰσθάνεσαι ὅτι δὲν σοῦ εἶνε ἐντελῶς ξένος ἀκόμη, αὐτὸ σὲ βεβαιῶ, εἶνε ἀφάνταστα σκληρὸ γιὰ μένα. Ὡστόσο, σὲ βεβαιῶ, ἂν μοῦ πῆς τὴν καθαρὴ ἀλήθεια, δὲν θὰ πάψω νὰ σ' ἀγαπῶ καὶ νὰ σὲ σέβωμαι.

Σώπασε μερικὲς στιγμές, φαινόταν πολὺ ταραγμένος.

—Θὰ σ' ἀφήσω γιὰ λίγον καιρό, ἐξακολούθησε σὲ λίγο μὲ τρεμάμενη φωνή. Στὸ διάστημα αὐτὸ ἀγωνίσου καὶ προσπάθησε νὰ νικήσῃς. Ὁ,τιδήποτε ὅμως κι' ἂν συμβῆ, ἔχω τὴν ἀξίωσι νὰ μοῦ πῆς τὴν ἀλήθεια, ὅταν θὰ συναντηθοῦμε καὶ πάλι.

—Δὲν μπορεῖς νὰ μ' ἀγαπήσῃς, Ἐδουάρδε! φώναξα ἔξαλλη ἀπὸ τὴν ἀπελπισία μου. Εἶνε περιττὸν συνεπῶς νὰ μοῦ ξαναμιλήσῃς γιὰ τὴν ἀγάπη σου!... Σοῦ τὸ εἶπα, δὲν μπορῶ νὰ γίνω γυναῖκα σου!.. Μὴ μὲ ρωτᾶς περισσότερα, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, μὴ μὲ ρωτᾶς περισσότερα.

—Ἑλένη! Ἑλένη! Θ' ἀγαπᾶς ἀκόμα τὸν Ἐρρῖκο.

—Τὸν Ἐρρῖκο! Μὰ δὲν τὸν συλλογίζομαι διόλου, δὲν μ' ἐνδιαφέρει καθόλου! Δὲν τὸν ἀγαπῶ, δὲν τὸν ἀγάπησα ποτέ. Καὶ δὲν θὰ ἤμουν ἴσως τόσο δυστυχισμένη, ἂν τὸν εἶχα ἀγαπήσει.

Ὁ Ἐδουάρδος ἔμεινε γιὰ μιὰ στιγμὴ σιωπηλός, κι' ὕστερα εἶπε, ἀναστενάζοντας βαθειά:

—Εὔχομαι, Ἑλένη, νὰ εἶνε ἀλήθεια αὐτὰ ποὺ λές. Δὲν ξέρω, μὰ δυσκολεύομαι καὶ νὰ σὲ πιστέψω καὶ νὰ μὴ σὲ πιστέψω.

—Μὴ μὲ συλλογίζεσαι πειά, τοῦ εἶπα. Ἄφησέ με, Ἐδουάρδε, ξέχασέ με. Σοῦ εἶπα τὴν καθαρὴ ἀλήθεια. Ὁ Ἐρρῖκος δὲν μ' ἐνδιαφέρει διόλου. Δὲν μπορῶ ὅμως νὰ γίνω γυναῖκα σου. Πίστεψέ με. Σοῦ μιλῶ εἰλικρινῶς.

—Τότε γιὰ ποιὸ λόγο αὐτὰ τὰ δάκρυα; μὲ ρώτησε ὁ Ἐδουάρδος μὲ αὐστηρότητα. Πρὸς τί ὅλη αὐτὴ ἡ σκηνοθεσία; Γιατὶ νὰ μὴ μοῦ πῆς ἀπ' τὴν ἀρχή, ἁπλᾶ καὶ πάστρικα ὅτι δὲν ἐνδιαφέρεσαι καθόλου γιὰ μένα; Γιατὶ νὰ μὲ κάνῃς νὰ πιστέψω τὸ ἀντίθετο καὶ μάλιστα ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ μοῦ τὸ διαψεύσῃς;...

Πνιγμένη ἀπ' τὸν ἄπειρο πόνο, ἔκρυψα τὸ πρόσωπό μου μέσα στὶς φοῦχτες μου, ἐνῶ μοῦ μιλοῦσε, καὶ σκεφτόμουνα:

—Τὸ λέγει αὐτὸ «σκηνοθεσία»!... Θεέ μου! Θέλει μ' ἄλλα λόγια νὰ πῆ ὅτι εἶμαι μιὰ θεατρίνα! Φαντάζεται ὅτι λέω ψέμματα. Πῶς μπορεῖ, λοιπόν, νὰ μὲ πιστέψῃ, ἂν τοῦ ἐξομολογηθῶ τὸ ἔγκλημά μου;

* * *

Ὅταν σήκωσα τὸ κεφάλι μου ἀντελήφθην ὅτι ὁ Ἐδουάρδος εἶχε φύγει. Ἔτρεξα ἀμέσως στὸ διάδρομο νὰ τὸν φωνάξω, ἀλλὰ βρέθηκα μέτωπο μὲ μέτωπο μ' ἕναν ὑπηρέτη, ὁ ὁποῖος πήγαινε στὸ σαλόνι ὅπου τὸν εἴχανε φωνάξει.

Σχεδὸν τὴν ἴδια στιγμὴ παρουσιαστήκανε μπροστά μου κι' ὁ θεῖος μου μὲ τὴ θεία μου.

Ἀποσύρθηκα τότε ἀμέσως στὸ δωμάτιό μου γιὰ νὰ περάσω κι' ἄλλη μιὰ νύχτα ἀκόμη γεμάτη ἀπὸ ἀγωνία.

Στὶς ἕξ τὸ πρωῒ ὁ θόρυβος τῶν ἁμαξῶν μὲ ξύπνησε ἀπ' τὸν λήθαργο στὸν ὁποῖο εἶχα βυθισθῆ.

Πήδησα ἀμέσως κάτω ἀπ' τὸ κρεββάτι μου, πῆγα στὸ παράθυρο καὶ τὸ ἄνοιξα. Εἶδα τότε τὸ ἁμάξι τοῦ Ἐδουάρδου νὰ προχωρῇ στὸ δρόμο καὶ τὸ δικό μας ἁμάξι νὰ εἶνε ἕτοιμο στὴν αὐλή, φορτωμένο μὲ τὶς ἀποσκευές μας.

Ὁ Ἐδουάρδος ἔφυγε.

(Ἀκολουθεῖ)

Ὁ Ἐδουάρδος τότε ἔπιασε τὸ χέρι μου καὶ τὸ φίλησε μὲ πάθος

ΤΑ ΦΡΙΚΙΑΣΤΙΚΩΤΕΡΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΕΦΑΓΕ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΕΝΟΣ ΚΟΡΙΤΣΙΟΥ

Ὁ «ἀγριάνθρωπος» Ἀντουὰν Λεζέ. Πῶς ἄφησε τὸ σπίτι του καὶ ζοῦσε μέσα στὶς σπηλιές. Τὸ μοιραῖο συναπάντημα μὲ τὸ θῦμα του. Πῶς τὸ ἔπνιξε μὲ τὸ μαντῆλι του. Ἕνα μακάβριο γεῦμα. Ἡ κυνικὴ ὁμολογία τοῦ παράφρονος δολοφόνου, κτλ.

ΣΤΟ μαγευτικὸ δάσος τοῦ Φονταινεμπλὼ μὲ τ' ἀσημένια ρυάκια, τὰ πολύχρωμα ἀνθοτόπια καὶ τὶς βαθύσκιες δενδροστοιχίες, στὸ δάσος αὐτὸ στὸ ὁποῖο οἱ βασιλεῖς τῆς Γαλλίας καὶ ἡ ἀριστοκρατία τοῦ Παρισιοῦ ἔκαναν ἄλλοτε τὸν περίπατό τους, ἔγινε πρὶν ἀπὸ ἑκατὸ δέκα περίπου χρόνια ἕνα ἔγκλημα ἀνατριχιαστικό, ἕνα ἀπὸ τὰ φρικτότερα ἐγκλήματα τοῦ περασμένου αἰῶνος. Ὅποιος διαβάζει σήμερα τὴν ἱστορία τοῦ ἐγκλήματος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖο διέπραξε ὁ Ἀντουὰν Λεζέ, καταλαβαίνει ἀμέσως ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἑνὸς τρελλοῦ, τὸν ὁποῖο δὲν ἔπρεπε ἡ δικαιοσύνη νὰ τὸν παραδώση στὰ χέρια τοῦ δημίου, ἀλλὰ μᾶλλον στὶς φροντίδες τῶν γιατρῶν, ἀφοῦ ὁ παράφρων αὐτὸς δὲν εἶχε καμμιὰ εὐθύνη γιὰ τὶς πράξεις του. Σήμερα, οἱ νόμοι εἶνε πιὸ ἐπιεικεῖς ἀπέναντι τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἐγκλημάτισαν σὲ στιγμὲς διασαλεύσεως τῶν φρενῶν. Στὰ παληὰ ὅμως τὰ χρόνια οἱ δικασταὶ δὲν ἦταν τόσο ἀνθρωπισταί. Ἔστελναν στὴ λαιμητόμο κάθε ἐγκληματία χωρὶς νὰ ἐξετάζουν ὑπὸ ποῖες συνθῆκες ἔκανε τὸ ἔγκλημά του καὶ πρὸ παντὸς ἂν εἶχε συναίσθησι τῆς πράξεώς του.

Μὰ εἶνε καιρὸς νὰ σᾶς ἐξιστορήσουμε τὴ ζωή, τὸ ἔγκλημα καὶ τὸ τέλος τοῦ Ἀντουὰν Λεζέ.

* * *

Ἀπὸ μικρὸ παιδὶ ὁ Λεζέ, γυιὸς χωρικῶν, ἀγαποῦσε τὴ μοναξιὰ καὶ τὴν ἐρημιά. Ποτὲ δὲν τὸν εἶδαν νὰ γελάη, νὰ παίζη μὲ ἄλλα συνομήλικά του παιδιά. Ἡ μισανθρωπία του αὐτὴ καὶ ἰδίως ἡ βλοσυρὴ ἔκφρασι τοῦ προσώπου του, τὸν ἔκαναν νὰ γίνη γνωστὸς σ' ὅλη τὴν περιφέρεια μὲ τ' ὄνομα «ἀγριάνθρωπος». Ὁ Ἀντουὰν εἶχε ἀνακαλύψει ἔξω ἀπὸ τὸ κτῆμα τοῦ πατέρα του μιὰ σπηλιὰ μὲ τὴν εἴσοδο σκεπασμένη σχεδὸν ἀπὸ πυκνοὺς θάμνους, καὶ περνοῦσε ἐκεῖ τὸν περισσότερο καιρό του. Ποτὲ δὲν τὸν εἶδαν, ὅταν μεγάλωσε, νὰ διασκεδάζη στὶς ταβέρνες μὲ τ' ἄλλα παλληκάρια τοῦ χωριοῦ. Ποτὲ δὲν τὸν εἶδαν νὰ ἐρωτοτροπῆ μὲ κανένα κορίτσι. Ζοῦσε πάντα μονάχος κι' ἔρημος, μακρυὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους γιὰ τοὺς ὁποίους ἔδειχνε ἀκατανίκητη ἀποστροφή. Οἱ γονεῖς του προσπάθησαν πολλὲς φορὲς νὰ τὸν κάνουν «ἄνθρωπο», νὰ τὸν παντρέψουν μὲ καμμιὰ καλὴ κοπέλλα καὶ νὰ τὸν δοῦν νὰ ξαναγυρίζη στὴν κοινωνία. Χαμένες ὅμως πήγαιναν ὅλες ἡ προσπάθειές τους. Τέλος, ἀναγκάστηκαν νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ ζήση ὅπως ἤθελε αὐτός.

Στὶς 24 Ἰουνίου 1824 — τὴ μέρα ἀκριβῶς ποὺ ἔκλεινε τὰ εἴκοσι ἐννηὰ χρόνια του — ὁ Ἀντουὰν Λεζὲ ἀνεκοίνωσε στὸν πατέρα του ὅτι θὰ πήγαινε σὲ μιὰ ἄλλη περιφέρεια γιὰ νὰ πιάση ἐκεῖ δουλειά. Ἡ ἐπιθυμία του, εἶπε, ἦταν νὰ μείνη στὸν τόπο του. Καταλάβαινε ὅμως πὼς δὲν θὰ τοῦ ἦταν εὔκολο νὰ βρῆ ἐκεῖ ἐργασία, ὕστερ' ἀπὸ τὸ κακὸ ὄνομα ποὺ εἶχε βγάλει, καὶ γι' αὐτὸ ἀποφάσισε νὰ πάη νὰ δουλέψη σ' ἄλλο χωριό, ὅπου δὲν θὰ τὸν ἤξεραν. Ὁ πατέρας του, χαρούμενος γιὰ τὴν ξαφνικὴ μεταβολὴ ποὺ ἔβλεπε στὸν γυιό του, τοῦ ἔδωσε τὴν εὐχή του καὶ πενῆντα φράγκα καὶ τὸν ἄφησε νὰ φύγη.

Μὰ ὁ Λεζέ, ἀντὶ νὰ πάη νὰ πιάση δουλειά, ὅπως εἶχε ὑποσχεθῆ στὸν πατέρα του, τράβηξε σὲ μιὰ ἀπόμερη περιφέρεια κι' ἐγκατεστάθη σὲ μιὰ ἄλλη σπηλιά, τὴν ὁποία εἶχε ἀνακαλύψει πίσω ἀπὸ μερικὰ δένδρα. Εἶχε πῆ ψέμματα τοῦ πατέρα του ὅτι ἀποφάσισε νὰ γίνη ἄνθρωπος. Μοναδική του ἐπιθυμία ἦταν νὰ φύγη ἀπὸ τὸ χωριό του, γιὰ νὰ γλυτώση ἀπὸ τὶς γκρίνιες τῶν γονέων του καὶ ἀπὸ τὰ περιπαίγματα τῶν γνωστῶν του, καὶ νὰ πάη νὰ ζήση σ' ἕνα ξένο τόπο τὴ ζωὴ ποὺ ἤθελε αὐτὸς — μιὰ ζωὴ δηλαδὴ ποὺ δὲν διέφερε διόλου ἀπὸ πρωτογόνου ἀνθρώπου.

Δεκαπέντε ὁλόκληρες μέρες τρεφόταν ὁ Ἀντουὰν στὴν καινούργια κατοικία του μὲ ρίζες, καρποὺς καὶ μαρούλια, ποὺ τἄβρισκε ἐκεῖ κοντά. Μὰ ἡ τροφὴ αὐτὴ δὲν μποροῦσε νὰ ἱκανοποιήση τὶς ἀπαιτήσεις ἑνὸς ρωμαλέου ὀργανισμοῦ, ὅπως ὁ δικός του. Κι' ἕνα πρωΐ, ὁ Λεζὲ σκότωσε ἕνα λαγό τὸν ἔγδαρε καὶ τὸν ἔφαγε ὠμό, ζεστὸ ἀκόμα! Ἀπὸ κείνη τὴ στιγμή, μιὰ τερατώδης ἐπιθυμία κυρίευσε τὸν ἀγριάνθρωπο αὐτό: νὰ φάη καὶ ἀνθρώπινο κρέας!.. Τὰ ἄγρια, πρωτόγονα ἔνστικτά του ἐκδηλωνόντουσαν πειά. Ἡ μυρωδιὰ τοῦ ζεστοῦ αἵματος τοῦ λαγοῦ εἶχε ἐξαγριώσει τὸ Λεζέ. Ὁ ἄνθρωπος τῶν δασῶν εἶχε μεταβληθῆ σὲ μαινόμενο ταῦρο!..

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 10ης Αὐγούστου, ἐνῷ ὁ Λεζὲ περιεπλανᾶτο στὸ δάσος ποὺ βρισκότανε κοντὰ στὴ σπηλιά του, συνάντησε ἕνα κοριτσάκι, ποὺ ἔτρωγε ἕνα ζαμπὶ σταφύλια, κομμένο ἀπὸ ἕνα ἀμπέλι. Ψυχὴ ζωντανὴ δὲν φαινότανε τριγύρω.. Ὁ Λεζέ, χωρὶς νὰ ξέρη τί κάνει, ἔβγαλε ἕνα μαντῆλι ἀπὸ τὴν τσέπη του, ὥρμησε πάνω στὴν ἀνύποπτη παιδούλα, τὴν στραγγάλισε, καὶ ὕστερα φορτώθηκε τὸ πτῶμα της στοὺς ὤμους του καὶ χάθηκε στὸ δάσος.

. . . .

Πέρασαν ἔξη μέρες ἀπὸ τότε. Στὸ διάστημα αὐτὸ οἱ γονεῖς τῆς Κονστὰνς Ντεμπυλὺ — ἔτσι λεγόταν ἡ παιδούλα ποὺ εἶχε πέσει στὰ χέρια τοῦ Λεζὲ — ἔκαναν τὰ ἀδύνατα δυνατὰ γιὰ νὰ ξαναβροῦν τὸ χαμένο παιδί τους.

Στὶς 16 Αὐγούστου, μερικοὶ χωρικοὶ ψάχνοντας γιὰ τελευταία φορὰ στὰ περίχωρα γιὰ νὰ βροῦν κανένα ἴχνος τῆς ἐξαφανισθείσης Κονστάνς, ἀνακάλυψαν μιὰ σπηλιά, σὲ μιὰ ἐρημικὴ τοποθεσία. Στὴ σπηλιὰ αὐτὴ εἶδαν ἕνα στρῶμα ἀπὸ χόρτα καὶ ὑπολείμματα ἀπὸ ψημμένα χορταρικά. Συγχρόνως, αἰσθάνθηκαν μιὰ ἀνυπόφορη δυσωδία σκορπισμένη στὴν ἀτμόσφαιρα. Μιὰ τρομερὴ ὑποψία πέρασε τότε ἀπὸ τὸν νοῦ τους. Ἔψαξαν καλύτερα στὴ σπηλιὰ κι' ἀνακάλυψαν στὸ βάθος, κάτω ἀπὸ ἕνα παχὺ στρῶμα ἄμμου, ἕνα πτῶμα σαπισμένο, μὲ τὰ πόδια διπλωμένα κάτω ἀπὸ τὴν κοιλιὰ καὶ τυλιγμένο μέσα σ' ἕνα πουκαμισάκι!... Οἱ γονεῖς τῆς Κονστὰνς δὲν δυσκολεύτηκαν ν' ἀναγνωρίσουν σ' αὐτὸ τὸ πτῶμα τὸ χαμένο κοριτσάκι τους... Τὸ φριχτότερο ὅμως στὴν προκειμένη περίπτωσι ἦταν ὅτι ἡ Κονστὰνς ἔφερε στὸ στῆθος μιὰ τεραστία πληγή, μέσα ἀπὸ τὴν ὁποία κρεμόταν, μισοφαγωμένη ἡ καρδιά της!...

Ἕνα κῦμα ἀγανακτήσεως πλημμύρισε τότε ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς περιφερείας **ἐναντίον** τοῦ στυγεροῦ κακούργου, τὸν ὁποῖο ὡστόσο κανεὶς ἀκόμη δὲν μποροῦσε νὰ ὑποπτευθῆ.

* * *

Στὸ διάστημα αὐτό, ὁ δράστης τοῦ ἀπαισίου φόνου, ὁ ἀγριάνθρωπος Λεζὲ βρισκόταν ἤδη στὴ φυλακή, γιὰ μιὰ ἀστεία ὅμως καὶ ἀσήμαντη ἀφορμή. Τὴ μεθεπομένη τοῦ ἐγκλήματος, στὶς 12 Αὐγούστου, τὸν εἶχαν συλλάβει μερικοὶ ἀγροφύλακες μὲ τὴν κατηγορία ὅτι... ἀλήτευε καὶ τὸν ἔβαλαν φυλακή. ἐπειδὴ ἡ ἀπαντήσεις ποὺ τοὺς ἔδωσε ἦσαν λίγο μπερδεμένες. Σιγά-σιγά, ὅμως, ὅταν ἡ εἴδησι τοῦ ἐγκλήματος τῆς σπηλιᾶς ἄρχισε νὰ διαδίδεται σὲ ὅλη τὴν περιφέρεια, ἡ ἀστυνομία, βασιζομένη σὲ ὡρισμένες ὁμολογίες ποὺ ἔκανε, χωρὶς νὰ θέλη, ὁ Λεζέ, ἄρχισε νὰ ὑποψιάζεται, ὅτι πιθανὸν νὰ ὑπῆρχε κάποια σχέσι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ δημίου τῆς μικρούλας Κονστάνς. Τὸν ὑπέβαλαν, λοιπόν, σὲ νέα ἀνάκρισι καὶ τὸν ἀνάγκασαν, τέλος, ὕστερ' ἀπὸ πολλοὺς κόπους εἶνε ἡ ἀλήθεια, γιατὶ ὁ Λεζὲ ξέφευγε μέσα ἀπὸ τὰ χέρια τους σὰν χέλι παρὰ τὴ φαινομενικὴ ἠλιθιότητά του, τὸν ἀνάγκασαν τέλος νὰ ὁμολογήση τὸ ἔγκλημά του.

—...Ἡ ἀπελπισία, ἡ ἀπελπισία μονάχα — κατέθεσε ὁ Λεζὲ στὴν ἀνάκρισι — μ' ἔκαναν νὰ φύγω ἀπὸ τὸν τόπο μου καὶ νὰ πάω νὰ κρυφτῶ σὲ κείνη τὴ σπηλιά. Ἔνοιωθα τὸ μυαλό μου ἄδεια νά... Ἔνοιωθα κάτι ἐπιθυμίες ποὺ δὲν ἤξερα πῶς νὰ τὶς ἱκανοποιήσω... Στὶς 10 Αὐγούστου ἔφυγα ἀπὸ τὴ σπηλιά μου κατὰ τὶς 3 1)2 τὸ ἀπόγευμα. Πήγαινα νὰ μαζέψω πατάτες... Γιὰ κακή μου ὅμως τύχη, συνάντησα σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ δάσους τοῦ Φονταινεμπλὼ ἕνα κοριτσάκι ποὺ ἔτρωγε σταφύλια. Ἀμέσως μοῦ γεννήθηκε ἡ ἐπιθυμία νὰ τὸ κλέψω. Ἔβγαλα ἕνα μαντῆλι ἀπὸ τὴν τσέπη μου καὶ πλησίασα σιγὰ-σιγὰ τὸ κοριτσάκι, χωρὶς νὰ μὲ ἀντιληφθῆ ἐκεῖνο, γιατὶ μοῦ εἶχε γυρισμένες τὶς πλάτες. Τοῦ πέρασα τὸ μαντῆλι ἀπὸ τὸ λαιμό, τὸ ἔσφιξα, ὕστερα φορτώθηκα στοὺς ὤμους μου τὴ μικρὴ καὶ τράβηξα γιὰ τὴ σπηλιά μου...

—»Ὅταν ἔφτασα κεῖ, ἤμουν πεθαμένος ἀπὸ τὴν πεῖνα, τὴ δίψα καὶ τὴ ζέστη... Ἔμεινα ἔτσι κάπου μισὴ ὥρα, χωρὶς νὰ ξέρω τί μοῦ γίνεται... Ξαφνικά, σκέφτηκα νὰ πιῶ ἀπὸ τὸ αἷμα τῆς μικρῆς γιὰ νὰ σβύσω τὴ δίψα μου... Καὶ τότε μονάχα πρόσεξα ὅτι ἡ κοπελλίτσα εἶχε πειὰ πεθάνει ἀπὸ τὸ σφίξιμο ποὺ τῆς ἔκανα μὲ τὸ μαντῆλι μου. Ἐπῆρα τότε ἕνα μαχαίρι, τῆς ἄνοιξα μιὰ μεγάλη πληγὴ στὸ στῆθος κι' ἄρχισα νὰ πιπιλίζω τὴν καρδιά της, γιὰ νὰ πιῶ αἷμα!...

Τὴν ἀνατριχιαστικὴ αὐτὴ περιγραφὴ τὴν ἔκανεν ὁ Λεζὲ μὲ καταπληκτικὴ ἀπάθεια.

Ὅταν τὸν ὡδήγησαν μπρὸς στὸ πτῶμα τοῦ θύματός του, τὸ ἐξέτασε μὲ προσοχὴ καὶ εἶπε:

—Τώρα βλέπω πὼς ἔφαγα τὴ μισὴ καρδιὰ τῆς μικρῆς... Τῆς ἄφησα ὅμως τὴν ἄλλη μισή!...

—Δὲν αἰσθάνθηκες τύψεις συνειδήσεως γιὰ τ' ἔγκλημά σου; τὸν ρώτησε ὁ ἀνακριτής, ὁ ὁποῖος μετὰ δυσκολίας κρατοῦσε πειὰ τὴν ψυχραιμία του.

—Ναί... μετανόησα, ἀποκρίθηκε ὁ ἐγκληματίας. Μὰ ὅταν ρουφοῦσα τὸ αἷμα τῆς κοπέλλας δὲν ἤξερα τί ἔκανα... Ἀφοῦ ἱκανοποίησα αὐτὴ τὴν ἐπιθυμία μου, πῆγα νὰ κρυφτῶ σὲ μερικοὺς βράχους ποὺ βρισκόντουσαν ἐκεῖ κοντά... Πέρασα μιὰ νύχτα ἄγρυπνος.. Τὴν ἄλλη μέρα, ἄρχισα νὰ τριγυρνῶ στὰ περίχωρα, χωρὶς νὰ ξέρω ποῦ πηγαίνω — ὥσπου μὲ πιάσανε μερικοὶ ἀγροφύλακες καὶ μὲ βάλανε φυλακή... Μὴ μὲ ρωτᾶτε περισσότερα, γιατὶ δὲν θὰ μπορέσω νὰ σᾶς πῶ τίποτε ἄλλο...

Τὸν Νοέμβριο τοῦ 1824, ὁ Ἀντουὰν Λεζὲ παρουσιαζότανε μπρὸς στὸ δικαστήριο.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς δίκης, διετήρησε ὅλη τὴν ἀπάθεια καὶ τὴν ψυχραιμία του. Τοῦ κάκου ὁ πρόεδρος προσπαθοῦσε νὰ τὸν κάνη νὰ συναισθανθῆ τὸ μέγεθος καὶ τὴ φρίκη τοῦ ἐγκλήματός του.

—Σκότωσες ἕνα ἀθῶο κοριτσάκι! τοῦ ἔλεγε ὁ πρόεδρος. Κ' ἔκανες ἕνα δυστυχισμένο πατέρα νὰ κοντεύη νὰ πεθάνη ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του!

—Τί φταίω ἐγώ, ἀφοῦ ὁ διάβολος μ' ἔσπρωξε νὰ κάνω τὸ κακό! ἀπαντοῦσε ὁ Ἀντουάν.

Ἡ ἀπόφασι τοῦ δικαστηρίου δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ εἶνε καταδικαστική, προκειμένου γιὰ ἕνα τέτοιο τέρας. Τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1824, ὁ Λεζὲ ἀνέβαινε στὴ λαιμητόμο ποὺ εἶχε στηθῆ στὴν πλατεῖα τῶν φυλακῶν τῶν Βερσαλλιῶν. Ὡς τὴν τελευταία στιγμὴ φαινότανε σὰν νὰ μὴν εἶχε συναίσθησι τί γίνεται τριγύρω του.

Ἂν ὁ Λεζὲ ζοῦσε σήμερα, δὲν θὰ τελείωνε τὶς μέρες του στὴν λαιμητόμο ἀλλὰ σὲ κανένα φρενοκομεῖο».

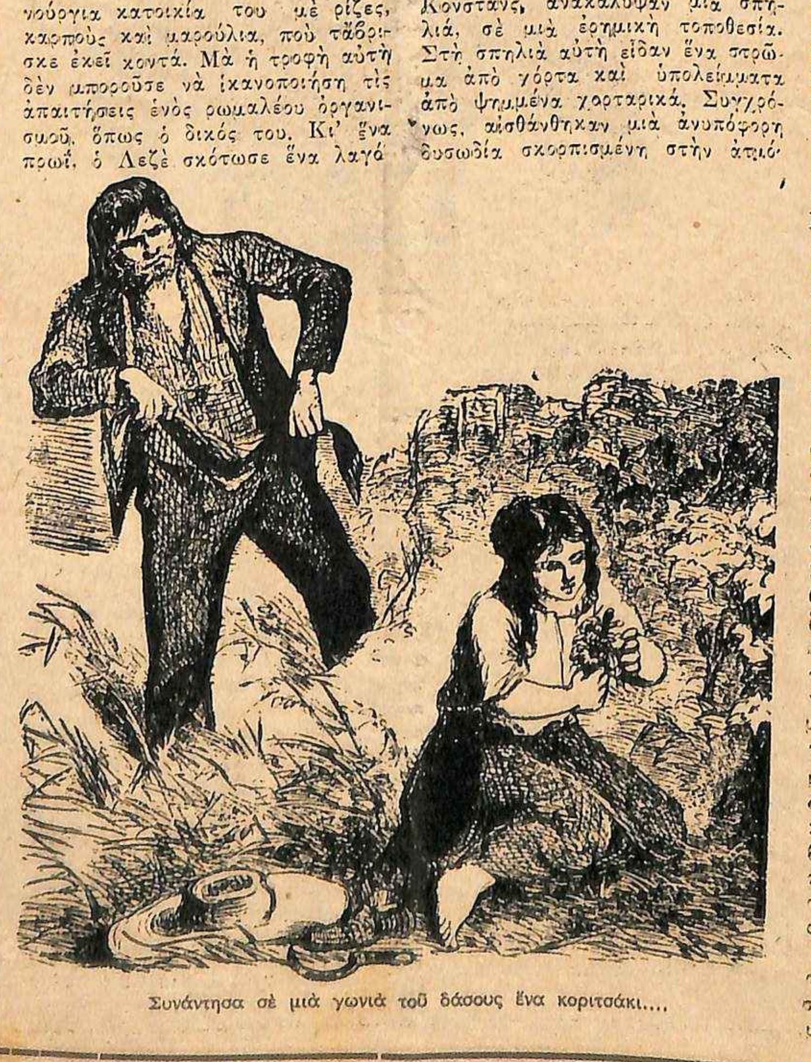

Συνάντησα σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ δάσους ἕνα κοριτσάκι....

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παλαιὰ διάφορα βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης, καθὼς καὶ ὁλόκληρες βιβλιοθῆκες. Γράψατε: «Οἰκογένειαν», Λέκα 7, Ἀθήνας.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΔΑΧΤΥΛΙΔΙΩΝ

Τὸ δαχτυλίδι ἄγνωστο στοὺς Ἕλληνας τῆς Ὁμηρικῆς ἐποχῆς. Τὸ δαχτυλίδι στοὺς ἀγρίους. Πῶς πρωτοχρησιμοποιήθηκε. Τὸ δαχτυλίδι τοῦ Πολυκράτους. Τὸ δαχτυλίδι τοῦ Δόγη, κτλ.

Ὁ πολὺς κόσμος πιστεύει ὅτι τὸ δαχτυλίδι εἶνε τὸ πιὸ ἄχρηστο κόσμημα καὶ ὅτι οἱ ἄνθρωποι δὲν τὸ ξέρανε γιὰ ἄλλον σκοπό, παρὰ μονάχα γιὰ σύμβολο τοῦ μυστηρίου καὶ τῆς ἑνώσεως τοῦ γάμου.

Καὶ ὅμως τὸ δαχτυλίδι ἔπαιξε σπουδαῖο ρόλο σ' ὅλες τὶς ἐποχὲς στὴ ζωὴ τῶν λαῶν καὶ τῶν ἀτόμων.

Πῶς ἦρθε στὸν ἄνθρωπο ἡ ἰδέα νὰ περάση στὸ δάχτυλό του ἕναν κρίκο;

Γιὰ στολίδι;

Δὲν πιστεύουμε. Γιατὶ σὲ μερικὲς εἰκόνες τοῦ Ραφαὴλ καὶ μερικῶν ἄλλων παλαιῶν ζωγράφων βλέπουμε δαχτυλίδια καὶ στὰ χέρια κληρικῶν ἀκόμη. Ὁ Πάπας Ἰούλιος ὁ ΙΙ. σὲ μιὰ του εἰκόνα φοράει δαχτυλίδια μὲ μεγάλους πολυτίμους λίθους σ' ὅλα του τὰ δάχτυλα!

Ἐν τούτοις οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες τῶν ὁμηρικῶν χρόνων δὲν φοροῦσαν δαχτυλίδια, ἂν καὶ ἦσαν ἄνθρωποι πλούσιοι καὶ φιλάρεσκοι πολύ.

Ἄλλο παράδειγμα ποὺ ἀποδεικνύει ὅτι τὸ δαχτυλίδι δὲν εἶνε κόσμημα εἶνε καὶ τὸ ἑξῆς:

Οἱ ἄγριοι λαοί, ποὺ φοροῦν κα᾽ τενεκέδες ἀκόμα ἀπάνω τους, γιὰ κοσμήματα, δὲν μεταχειριζόντουσαν ποτὲ καὶ πουθενὰ τὸ δαχτυλίδι, παρὰ ἅμα ἦρθαν σὲ ἐπικοινωνία μὲ τοὺς Εὐρωπαίους.

Πρέπει, λοιπόν, ὅπως καὶ ὅλα τὰ ἄλλα περιττὰ σήμερα πράγματα, νὰ γεννήθηκε καὶ τὸ δαχτυλίδι, ὡς συμπλήρωμα μιᾶς ἀνάγκης τοῦ ἀνθρώπου.

Ποιᾶς ἀνάγκης ὅμως; τῆς βούλας, τῆς σφραγίδας, μᾶς πληροφορεῖ ἡ ἱστορία. Μ' ἄλλους λόγους τὸ δαχτυλίδι πρωτοχρησιμοποιήθηκε γι' αὐτὴ τὴ δουλειά. Ἐβούλωναν κι' ἐσφράγιζαν μ' αὐτὸ ἐπιστολές, δέματα, ταινίες κιβωτίων ἢ χρηματοδεμάτων. Γιὰ νὰ τὸ ἔχουν δὲ πρόχειρο τὸ φοροῦσαν στὸ δάχτυλο ἢ τὸ κρεμοῦσαν μ' ἁλυσσιδίτσα κάπου.

Μὲ ἄλλους λόγους τὸ δαχτυλίδι ὑπῆρξε ἀπὸ τὴν ἀρχή, μιὰ σφραγίδα ἢ μιὰ βοῦλα.

* * *

Ὁ Ἡρόδοτος διηγεῖται ὅτι οἱ Βαβυλώνιοι εἶχαν μαζύ τους πάντοτε, μιὰ σφραγίδα, ποὺ ἦταν ἕνας λίθος κυλινδρικὸς μὲ γλυφάς.

Οἱ Αἰγύπτιοι, πάλιν, εἶχαν τὶς σφραγῖδες των κατασκευασμένες σὲ σχῆμα «σκαραβαίου», στὴν ἐπίπεδη βάσι τοῦ ὁποίου ἦσαν χαραγμένα τὰ σύμβολα τοῦ ἰδιοκτήτου.

Τὶς σφραγῖδες αὐτές, τὶς ἐπέθεταν, πρὸς βεβαίωσιν, ἀπάνω στὶς πλάκες ἀπὸ ἄργιλλο ἢ ἀπὸ κερί, στὶς ὁποῖες ἔγραφαν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη.

Ἀλλὰ οἱ δημόσιοι λειτουργοί, ποὺ χρησιμοποιοῦσαν τὶς σφραγῖδες αὐτές, κάθε ὥρα καὶ στιγμή, γιὰ νὰ ἐπικυρώνουν τὰ δημόσια ἔγγραφα, σκέφθηκαν νὰ δέσουν τὶς σφραγῖδες των σ' ἕνα ἀπὸ τὰ δάχτυλά τους, γιὰ νὰ εἶνε ἔτσι πιὸ πρόχειρες στὸ σφράγισμα. Καὶ ἔτσι ἔκαναν δυὸ τρύπες στὰ ἄκρα τοῦ σκαραβαίου, πέρασαν ἀπὸ αὐτὲς μιὰ στερεὴ κλωστὴ καὶ τὴν πέρασαν στὸ δάχτυλό τους. Ἔτσι ἔκαναν τὴν δουλειά τους εὔκολα. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ κλωστὴ ἐκείνη ἔσπαζεν ἢ δὲν ἔμενε πάντα στὴν ἴδια θέσι, σκεφθῆκαν νὰ τὴν ἀντικαταστήσουν μὲ μέταλλο ὡς στερεώτερο.

Κατεσκεύασαν, λοιπόν, ἀπὸ χρυσάφι ἕνα εἶδος δαχτυλιδιοῦ σὲ σχῆμα πετάλου ἀλόγου καὶ στὰ δυὸ ἄκρα του, προσάρμοσαν τὸ σκαραβαῖο, ἔτσι ὥστε νὰ εἶνε κινητός, γύρω ἀπὸ τὸν ἄξονά του.

Κι' ἔτσι ὅταν σφράγιζαν, ἐστρέβαν τὸν σκαραβαῖο ἀπὸ τὴν ἐπίπεδη ὄψι του, ἄλλως τὸν ἄφιναν νὰ φαίνεται ἀπὸ τὸ ἀνάγλυφο μέρος.

Ἔτσι τὸ δαχτυλίδι χρησίμευε πλέον καὶ ὡς κόσμημα καὶ ὡς σφραγίδα.

* * *

Ἀλλὰ τὸ δαχτυλίδι δὲν περιορίστηκε μονάχα στὸν ἀρχικὸ προορισμό του, ὡς σφραγίδα, δηλαδή, μοναχὰ καὶ ὡς στολίδι. Σιγά-σιγὰ πῆρε κάποιο ἀόριστο δύναμι καὶ παρουσιάστηκε ὡς σύμβολο ἰσχύος. Κατέστη δεῖγμα ἐκτιμήσεως, τεκμήριο ἔρωτος καὶ ἀφοσιώσεως.

Ὁ Φαραὼ ὅταν ἀνηγόρευσε τὸν Ἰωσὴφ πρωθυπουργό του, τὸν ἐνεχείρισε ἕνα ἀπὸ τὰ χρυσά του δαχτυλίδια ὡς δεῖγμα δυνάμεως καὶ περιβολῆς ἐξουσίας.

Ὅταν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος πέθανε [illegible] γιὰ νὰ ἀναγνωρίση τὸν διάδοχό του, τὸν Περδίκα, τοῦ πρόσφερε τὸ δαχτυλίδι του.

Ἡ ἀρχαία ἱστορία εἶνε γεμάτη ἀπὸ τέτοια παραδείγματα, ποὺ φανερώνουν πόση ἰσχὺς ἀπεδίδετο στὸ δαχτυλίδι. Γνωστὴ εἶνε ἄλλως τε, ἡ ἱστορία τοῦ Πολυκράτους τοῦ τυράννου τῆς Σάμου.

Ὁ Πολυκράτης ἦταν εὐτυχέστατος. Ἡ τύχη τοῦ ἔδινε τὰ ἀγαθὰ «μὲ τὰ δυὸ χέρια», ὅπως λένε. Κάποιος χρησμός, εἶχεν ἀποδώσει τὴν εὐτυχία του αὐτὴ στὸ δαχτυλίδι ποὺ φοροῦσε. Κι' αὐτὸς γιὰ νὰ μὴ χάση τὴν εὔνοια αὐτὴ τῶν θεῶν, σκέφθηκε νὰ τοὺς τὸ ἀφιερώση. Καὶ τοὺς τὸ ἀφιέρωσε ρίχνοντάς το στὴ θάλασσα.

Ἀλλὰ οἱ θεοί, φαίνεται, δὲν δεχτήκανε τὴν προσφορά του καὶ μιὰ ἡμέρα ἐνῷ ἔτρωγε ἕνα θαυμάσιο καὶ μεγάλο ψάρι ποὺ τοῦ σερβίρισαν, βρῆκε τὸ δαχτυλίδι του, μέσα στὴν κοιλιά του. Πάντως μ' ὅλη του τὴν εὐτυχία ὁ τύραννος Πολυκράτης ἐσταυρώθη στὸ τέλος, ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του!

Στοὺς Βυζαντινούς, τὸ δαχτυλίδι, μεταβιβαζόμενον ἀπὸ πατέρα σὲ παιδὶ ἦταν τίτλος κυριότητος τῆς περιουσίας καὶ πολλὲς φορὲς τῆς διαθήκης τὸ ἀξίωμα ποὺ κατεῖχεν ὁ μεταβιβάζων.

* * *

Τὸ δαχτυλίδι δὲν φανερώνει μονάχα, τὸν δεσμὸ ποὺ ὑπάρχει μεταξὺ δύο ἀτόμων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἕνωσι ποὺ κάνουν δυὸ λαοί, ἀναμεταξύ τους.

Σήμερα ἀκόμα τὸ δαχτυλίδι χρησιμοποιεῖται γιὰ νὰ ἐπιβεβαιώνη τὶς συμφωνίες ποὺ γίνονται μεταξὺ δυὸ λαῶν καὶ τὴν ὑπόσχεσι εἰρήνης.

Μιὰ ἀπόδειξις αὐτοῦ εἶνε καὶ ἡ εἰρήνη τῆς Φραγκφούρτης ποὺ ἔγινε στὰ 1871 καὶ τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Βίσμαρκ, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Γερμανίας καὶ ὁ Ἰούλιος Φάβρ, τῆς Γαλλίας.

Τὴν στιγμὴν ποὺ ἔπρεπε νὰ βάλλουν τὶς ὑπογραφὲς καὶ τὶς σφραγῖδες των στὸ [illegible] τῆς εἰρήνης, ὁ Φάβρ ἀντελήφθη ὅτι δὲν εἶχε μαζί του τὴν ἐπίσημη σφραγίδα.

Τὸ ἰσπανικὸ κερί, ὅμως, ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε στάξει καὶ περίμενε [illegible] κορδέλλα. Τί νὰ γίνη;

Ὁ Βίσμαρκ ὅμως ποὺ δὲν [illegible] πράγματα εἶπε:

—Σφραγίστε το μὲ τὸ δαχτυλίδι ποὺ ἔχετε ἀπάνω στὸ δάχτυλό σας.

Κι' ὁ Φάβρ ἐσφράγισε τὸ βουλοκέρι μὲ τὸ δαχτυλίδι του, ποὺ παρίστανε τὴν Ἀρτέμιδα μὲ τὸ τόξο της καὶ ἦταν δῶρον τοῦ Λουδοβίκου τοῦ ΙΖ'.

—Τί καλύτερη ἐγγύησι, εἶπεν ὁ Βίσμαρκ, θέλοντας [illegible] τὴν θεὰ τῆς καθαρᾶς [illegible] καὶ τῆς γενναίας σκέψεως!

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΓΚΑΣΤΟΝ ΛΕΡΟΥ

Τὸ ἔγκλημα τοῦ Ρουλταμπὶλ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

—Δὲν ἔχω ἄλλη ἀπόδειξι, ἀπάντησε ὁ Ρουλταμπίλ, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ὅτι καὶ τὶς δυὸ φορὲς ποὺ ἔψαξα μέσα στὸ μικρὸ σπίτι τοῦ Πασσὺ (τὴν πρώτη μπροστὰ στὸν ἀνακριτὴ καὶ τὴ δεύτερη ὁλομόναχος) δὲν βρῆκα τίποτε, ἐνῶ τὴν τρίτη φορὰ ποὺ συνοδευόμουν ἀπὸ τὴν κ. Μπουλανζὲ κι' ἀπὸ τοὺς μάρτυρας ποὺ ἔφερε αὐτὴ ἐδῶ, ἀνακάλυψα τὸ βραχιόλι !.. Σᾶς ὁρκίζομαι, κύριε Πρόεδρε, ὅτι ἅμα περάσω ἐγὼ δυὸ φορὲς ἀπὸ ἕνα μέρος, δὲν μένει πειὰ τίποτε γιὰ ν' ἀνακαλύψω...

—Ἆ ! Τὸ δυστυχισμένο ! φώναξε ἡ κ. Μπουλανζέ. Τὸ δυστυχισμένο τρελλό !

— Μὰ ποιὸ συμφέρον θὰ εἶχε ἡ κ. Μπουλανζὲ γιὰ νὰ τὸ κάνη αὐτό ; ρώτησε ὁ Πρόεδρος.

— Ναί, ποιὸ συμφέρον θὰ εἶχα; ἐπανέλαβε κ' ἡ Τερέζα, ποὺ φαινόταν σὰν συντριμμένη ἀπὸ τὴ συμπεριφορὰ τοῦ φίλου μου ἀπέναντί της.

— Ποιὸ συμφέρον ; βροντοφώνησε ὁ Ρουλταμπίλ. Θὰ σᾶς τὸ πῶ ἀμέσως, κυρία... Τὸ μῖσος σας ἐν πρώτοις ἐναντίον αὐτῆς τῆς γυναίκας, τῆς Θεοδώρας Λουΐτζι... κ' ἔπειτα τὸ συμφέρον σας νὰ ἐξαπατήσετε τὴ δικαιοσύνη... Ὁ δολοφόνος εἶστε σεῖς !..

ΤΟ ΧΑΟΣ

— Εἶνε τρελλός !.. Ὁ θάνατος τῆς γυναίκας του τὸν ἔκανε νὰ χάση τὸ μυαλό του !..

Αὐτὴ ἡ ἀπελπισμένη κραυγὴ ποὺ ξέφυγε ἀπ' τὰ χείλη τῆς κ. Μπουλανζέ, ἐξέφραζε τὰ συναισθήματα ὅλων... Ἡ ἴδια ἀγανάκτησις ποὺ εἶχε κυριεύσει αὐτὴ τὴν ὑπέροχη γυναίκα στὸν τελευταῖο σταθμὸ τοῦ μαρτυρίου της, φούσκωνε ὅλες τὶς καρδιές... Ὅσο γιὰ μένα, δάγκωνα τὶς γροθιές μου καὶ δὲν τολμοῦσα νὰ κυττάξω πειὰ τὸν Ρουλταμπίλ...

Μὰ αὐτός, διατηροῦσε μιὰ τρομακτικὴ γαλήνη μέσα σ' αὐτὴ τὴ θύελλα ποὺ εἶχε προκαλέσει ὁ ἴδιος. Ἐζήτησε ν' ἀποκατασταθῆ σιωπὴ σὰν νὰ προέδρευε ὁ ἴδιος τῆς συνεδριάσεως τοῦ δικαστηρίου...

— Ζητούσατε πρὸ ὀλίγου νὰ μιλήσω ! φώναξε. Ἀπαιτῶ λοιπὸν νὰ μ' ἀκούσετε τώρα...

Καὶ ἄρχισε μὲ φωνὴ στεγνὴ καὶ σκληρὴ νὰ λέη πὼς τὸ μυαλό του φωτίστηκε γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ λίγη ἀλήθεια, σχετικῶς μ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι, ὅταν ἀνακάλυψε τὰ βήματα τῆς Θεοδώρας Λουΐτζι ποὺ πήγαιναν ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς ἀδιεξόδου ὁδοῦ Λὰ Ρὸς καὶ ποὺ ξαναγύριζαν ἀμέσως, χωρὶς νὰ πατήσουν καθόλου μέσα στὸ σπίτι... Ἐνῶ τὰ βήματα τῆς Ἰβάνας κατέβαιναν ἀπ' τὴ σκάλα τῆς ὑπηρεσίας, προχωροῦσαν ὡς τὴν πόρτα ποὺ ἔβγαινε στὸ οἰκόπεδο καὶ ξαναγύριζαν πάλι πρὸς τὸ σπίτι... Ἔτσι τὰ βήματα τῆς Λουΐτζι ἔφευγαν, ἐνῶ τῆς Ἰβάνας ξαναγύριζαν... Μπροστὰ σὲ τί ἔφευγαν τὰ βήματα τῆς Θεοδώρας ; Καὶ τί ἦταν αὐτὸ ποὺ ἔκανε τὰ βήματα τῆς Ἰβάνας νὰ ξαναγυρίσουν ; Τί ἔδιωχνε τὰ μὲν καὶ τραβοῦσε τὰ δέ ;.. Ἁπλούστατα, ἕνα δρᾶμα ποὺ γινόταν μέσα στὸ σπίτι καὶ τοῦ ὁποίου ὁ θόρυβος ἀκουνόταν ἔξω... Ἐκτὸς λοιπὸν ἀπ' αὐτὰ τὰ δυὸ πρόσωπα, ὑπῆρχαν μέσα στὸ σπίτι κι' ἄλλα δυό... Ὁ καθηγητὴς καὶ κάποιο ἄλλο πρόσωπο ποὺ μεταξύ τους γινόταν τὸ δρᾶμα... Μὰ ποιὸ ἦταν τὸ ἄλλο αὐτὸ πρόσωπο ;.. Ποιό ;.. Κάποιος ποὺ ἦταν κιόλας ἐκεῖ, ὅταν ἡ Ἰβάνα ἄφησε τὸ Ρολάν...κάποιος ποὺ ἤξερε ὅτι ἡ Ἰβάνα θὰ πήγαινε νὰ συναντήση τὸν καθηγητὴ στὸ σπίτι τοῦ Πασσύ... Καὶ ἀπὸ ποῦ τὸ ἤξερε αὐτό ;.... Ἀπὸ τὴν Ἰβάνα τὴν ἴδια...

Στὸ σημεῖο αὐτό, ὁ Ρουλταμπὶλ στάθηκε μερικὲς στιγμές.

Καὶ ὅταν ξανάρχισε νὰ μιλάη, ἡ φωνή του δὲν ἦταν πειὰ ξερή... Ἆ ! μὲ ποιὰ συγκίνησι μιλοῦσε τώρα γιὰ τὴ γυναίκα του, τὴ σκοτωμένη γυναίκα του...

— Κύριοι ! φώναξε. Θὰ ἔπρεπε νὰ ξέρατε ποιὰ ἦταν ἡ Ἰβάνα !..

Πῶς κατώρθωνε νὰ συγκρατῆ τοὺς λυγμούς του καθὼς μιλοῦσε !.. Τώρα ἔκλαιγαν ὅλοι γι' αὐτόν... Δὲν θέλω νὰ ἐπαναλάβω ἐδῶ τὰ λόγια μὲ τὰ ὁποῖα περιέγραψε τὸν ἱερὸ χαρακτῆρα τῆς γυναίκας του, τὴν ἐπιστημονικὴ λατρεία ποὺ ἔτρεφε πρὸς τὸ ἔργο τοῦ Ρολὰν Μπουλανζέ, τὴν ἀφοσίωσι μὲ τὴν ὁποία εἶχε μπλεχτῆ σ' ἕνα παιγνίδι ἐπικίνδυνο γιὰ κάθε ἄλλη ἐκτὸς ἀπ' αὐτὴ καὶ στὸ ὁποῖο τὴν εἶχε ἀνακατέψει ἡ ἴδια ἡ κ. Μπουλανζέ, προκειμένου νὰ σώση τὸ Ρολὰν ἀπὸ τὴ Θεοδώρα Λουΐτζι... Ὅ,τι ἔκανε, τὸ ἔκανε κατόπιν συνεννοήσεως μὲ τὴν κ. Μπουλανζὰ !.. Δὲν χαμογελοῦσε στὸν καθηγητή, παρὰ μὲ τὴν ἄδεια τῆς κ. Μπουλανζέ !.. Στὴν κλινικὴ τοῦ δόκτορος Σχὰλ ἡ ἴδια ἡ κ. Μπουλανζὲ τὴν ὁδηγοῦσε... Καὶ δὲν θὰ πήγαινε οὔτε μιὰ φορὰ στὸ μοιραῖο σπίτι τοῦ Πασσὺ ἂν δὲν τὴν πήγαινε ἐκεῖ ἡ ἴδια ἡ κ. Μπουλανζέ !

—Κύριοι, ἐξακολούθησε ὁ Ρουλταμπίλ, τὴν ἑπομένη τῆς μοιραίας αὐτῆς ἡμέρας ἐπρόκειτο νὰ φύγουμε γιὰ ἕνα μεγάλο ταξεῖδι !.. Τὸ τρομερὸ παιγνίδι θὰ τελείωνε ἐπὶ τέλους... Πρὶν ὅμως τὸν ἀποχαιρετήσει, ὁ Ρολὰν Μπουλανζὲ θὰ ἱκέτευσε χωρὶς ἄλλο τὴ γυναίκα μου νὰ τοῦ παραχωρήση τὸ πρῶτο της καὶ τὸ τελευταῖο της ραντεβοῦ, ἀπειλῶντας τον ἴσως πὼς ἂν τοῦ ἀρνιόταν θ' αὐτοκτονοῦσε... Ἡ Ἰβάνα κατέφυγε τότε στὴν κ. Μπουλανζέ... Τί συνέβη μεταξὺ τῶν δύο γυναικῶν ; Ἡ Ἰβάνα, εἶμαι βέβαιος, πὼς ὀνειρευόταν νὰ συμφιλιώση τοὺς δυὸ αὐτοὺς συζύγους ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ λατρεύωνται !.. Ὀνειρευόταν νὰ ρίξη τὸ Ρολὰν μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Τερέζας... Ἀλλοίμονο ! Ἀλλοίμονο ! Πίστευε πὼς εἶχε ἐκτελέσει τὸ ὑπέροχο καθῆκον της, τὴ στιγμὴ ποὺ ὡδήγησε τὴν Τερέζα στὸ σπίτι τοῦ Πασσὺ καὶ τὴν ἄφησε ἐκεῖ.. Μὰ φεύγοντας, ἄκουσε πυροβολισμούς... Γενναία, μεγαλόψυχη, τρελλή, καθὼς ἦταν ἡ Ἰβάνα, ἔτρεξε πρὸς τὸν κίνδυνο, ξαναγύρισε μέσα στὸ σπίτι... Καὶ εἶδε τότε τὸ Ρολὰν νὰ πέφτη χτυπημένος ἀπὸ τὶς σφαῖρες τῆς γυναίκας του, τὴν ὁποία εἶχε προσβάλει ἴσως στὴν τελευταία της ἐλπίδα... Θέλησε τότε νὰ τῆς ἀποσπάση τὴ λεία της κι' αὐτὴ ἡ γυναίκα πυροβόλησε ἐναντίον της..

»Ναί, πυροβόλησε ἐναντίον της... Τὴ χτύπησε μὲ μιὰ τρελλὴ χαρά, γιατὶ αὐτὴ ἡ γυναίκα ποὺ ἔλεγε πὼς ἀγαπάει τὴν Ἰβάνα σὰν ἀδελφή, τὴ ζήλευε φριχτά, περισσότερο ἴσως ἀπ' ὅ,τι ζήλευε τὴ Θεοδώρα Λουΐτζι... Αὐτὴ ἡ γυναίκα εἶχε κάνει ἕνα τερατῶδες ὄνειρο.... Ἤθελε νὰ κάνη τὴ Θεοδώρα Λουΐτζι νὰ σκοτώση τὴν Ἰβάνα... Γιατὶ ἡ Τερέζα ἦταν ἐκείνη ποὺ ἔστειλε στὴ Λουΐτζι τὴν ἐπιστολὴ ποὺ τῆς ἔδινε δῆθεν ραντεβοῦ ὁ καθηγητὴς στὸ σπίτι τοῦ Πασσύ... Εἶχε μιμηθῆ τὸ χαρακτῆρα τοῦ συζύγου της... Τὸ ἔκανε αὐτὸ γιὰ νὰ συναντηθοῦν ἡ δυὸ γυναῖκες... Κ' ἐπειδὴ ἡ Θεοδώρα δὲν πῆγε, σκότωσε μόνη της τὴν Ἰβάνα καὶ τὸ σύζυγό της .. Γιατὶ ἡ γυναῖκα αὐτὴ ποὺ ἔλεγε πὼς ἦταν γεμάτη ἀγάπη, ἦταν γεμάτη μῖσος !..

Αὐτὸ ἦταν πειὰ τρέλλα... Ἡ κ. Μπουλανζὲ ἔβγαλε μιὰ τρομερὴ κραυγὴ κ' ἔπεσε σχεδὸν λιπόθυμη... Ὁ Πρόεδρος διέκοψε τὴ συνεδρίασι...

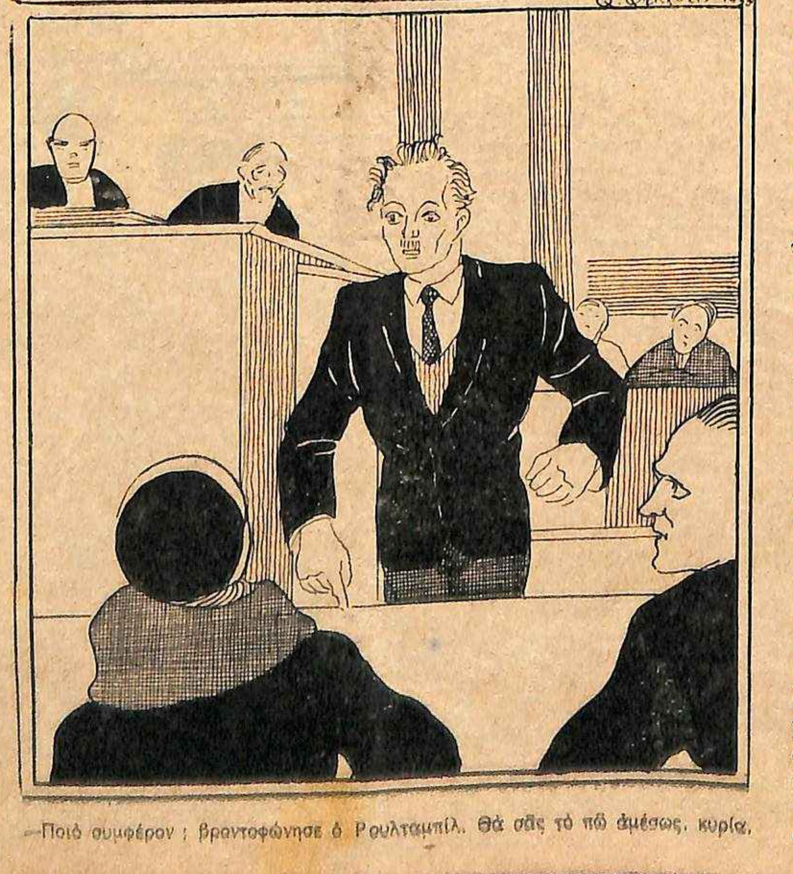

—Ποιὸ συμφέρον ; βροντοφώνησε ὁ Ρουλταμπίλ. Θὰ σᾶς τὸ πῶ ἀμέσως, κυρία.

ΤΟ ΦΩΣ

Ὅσο γιὰ μένα, ἤμουν ἐκμηδενισμένος. Ἡ λύσσα τοῦ Ρουλταμπὶλ ἐναντίον τοῦ Ρουλταμπὰλ ἦταν ἀνάλογη πρὸς τὴν τρέλλα του... Κατὰ τὴν διακοπὴ τῆς συνεδριάσεως τὸν πλησίασα καὶ τοῦ εἶπα : «Ξεχνᾶς ὅμως ἕνα πρᾶγμα, ὅτι τὴν ὥρα τοῦ ἐγκλήματος, δηλαδὴ στὶς 5 1)2 ἡ κ. Μπουλανζὲ βρισκόταν μαζύ μου στὸ σπίτι σου...» Ἀλλὰ ὁ Ρουλταμπίλ, ὄχι μόνο δὲν μοῦ ἀπάντησε, ἀλλὰ οὔτε κἂν γύρισε νὰ μὲ κυττάξη...

Ἔπειτα ἀπὸ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, ὅταν ξανάρχισε ἡ συνεδρίασις, ἡ κ. Μπουλανζὲ παρουσιάστηκε σὰν ἀπολιθωμένη ἀπὸ τὴ φρίκη ποὺ τῆς εἶχε προκαλέσει ὁ Ρουλταμπίλ. Ἡ ἔκφρασις ἑνὸς ἀπεράντου πόνου εἶχε ἀποτυπωθῆ στὸ πρόσωπό της. Ὅλοι τὴν κύτταζαν μὲ οἶκτο.

Ὁ Πρόεδρος στὴν ἀρχὴ ἐπέπληξε τὸν Ρουλταμπίλ. Τοῦ ὑπενθύμισε ὅτι ἦτανε ἐκεῖ ὄχι ὡς κατήγορος, ἀλλὰ ὡς κατηγορούμενος καὶ πὼς ἂν ἐνδιαφερόταν γιὰ τὴν ἀκηλίδωτη ὡς τότε φήμη του, ἔπρεπε νὰ κάμη νὰ λάμψη ἡ ἀλήθεια ὄχι μὲ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖον τὸ ἔχει κάνει ὡς τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἀλλὰ μὲ ἀποδείξεις !

Ὁ Ρουλταμπὶλ ἔκλεινε τὸ κεφάλι του, δείχνοντας πὼς εἶχε καταλάβει, κι' ἄρχισε νὰ λέη μὲ τόνο ἁπαλὸ καὶ μετρημένο :

— Κύριοι, ὁ φίλος μου Σαινκλαὶρ μοῦ ὑπενθύμισε πρὸ ὀλίγου ὅτι κατὰ τὴν ὥρα τοῦ ἐγκλήματος, δηλαδὴ στὶς πέντε καὶ μισή, ἡ κυρία Μπουλανζὲ βρισκότανε μαζύ του στὸ σπίτι μου, μέσα στὸ σαλόνι μου. Ἡ σύμπτωσι αὐτή, τῆς ὥρας τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῆς παρουσίας τῆς κ. Μπουλανζὲ στὸ σπίτι μου, μ' ἐμπόδισε στὴν ἀρχὴ νὰ ἀνακαλύψω τὴν ἀλήθεια, μολονότι τὴν εἶχα μαντέψει. Ἔξαφνα ὅμως θυμήθηκα τὴν ἐπιμονή, μὲ τὴν ὁποία ἡ κ. Μπουλανζέ, χωρὶς νὰ τὸ δείχνη καθόλου, μᾶς ἔκανε ἐμένα καὶ τὸν Σαινκλαὶρ νὰ προσέξουμε τὴν ὥρα στὸ ἐκκρεμές μου. Αὐτὸ δὲν μοῦ φαίνεται καθόλου φυσικό. Σύμφωνα μὲ ὅσα μοῦ εἶχε πῆ ὁ Σαινκλαίρ, αὐτὸς εἶχε πάει πρῶτα στὸ σπίτι μου καὶ κατόπιν εἶχε πάει ἡ κ. Μπουλανζέ. Ὁ Σαινκλαὶρ δὲν τὴν εἶχε ἀφήσει μόνη οὔτε στιγμή. Αὐτὸ παρ' ὀλίγον νὰ μὲ κάνη νὰ ἐγκαταλείψω τὴν ἰδέα ὅτι ἡ κ. Μπουλανζὲ θέλησε νὰ δημιουργήση ἕνα ἄλλοθι, βάζοντας τὸ ρολόγι μου μισὴ ὥρα πίσω. Μὰ ἐξετάζοντας τὸν ὑπηρέτη μου, πληροφορήθηκα ὅτι ἡ κ. Μπουλανζὲ εἶχε ξαναρθῆ στὸ σπίτι μου πέντε λεπτὰ πρὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ Σαινκλαίρ, μπῆκε μέσα στὸ σαλόνι μου, ἔμεινε λίγο ἐκεῖ μόνη κι' ἔπειτα ἔφυγε, λέγοντας πὼς θὰ ξαναγύριζε. Καὶ ξαναγύρισε πράγματι, βρῆκε στὸ σπίτι μου τὸν Σαινκλαὶρ καὶ κατόπιν ἐμένα. Γιατὶ αὐτὴ ἡ ἐπιμονή της νὰ ξαναγυρίση στὸ σπίτι μου, γιατὶ νὰ θελήση νὰ τὴν δοῦμε ; Ἕνας ἄνθρωπος ποὺ θὰ εἶχε συμφέρον νὰ δημιουργήση ἕνα ἄλλοθι, δὲν θὰ ἐνεργοῦσε διαφορετικά. Ἔτσι, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ ἀνακάλυψα αὐτὸ τὸ ζήτημα τῆς ὥρας, δὲν μὲ στενοχωροῦσε πειὰ καὶ ἔφυγα τότε γιὰ τὴ Χάβρη. Πήγαινα ἐκεῖ νὰ βρῶ αὐτὸ ποὺ μοῦ ἔλειπε ἀκόμα. Ἐφόσον εἶχα ἀνακαλύψει τὰ ἴχνη τῆς Θεοδώρας Λουΐτζι στὸ σπίτι τοῦ δράματος, ἔπρεπε νὰ καθορίσω τὸν ρόλο της σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι, ἔπρεπε νὰ μάθω ὑπὸ ποιὲς συνθῆκες αὐτή, ποὺ τὴν προηγουμένη τοῦ ἐγκλήματος βρισκόταν στὴ Χάβρη, εἶχε φύγει γιὰ νὰ τρέξη στὸ Παρίσι. Ἔτσι, τότε, κύριοι, ξαναεῖδα τὴν «Ἀνθισμένη Βίλλα», στὴν ὁποία τὸ προηγούμενο καλοκαῖρι εἶχε ἐκτυλιχθῆ ἕνα δρᾶμα, ποὺ ἀπετέλεσε τὸν πρόλογο τοῦ δράματος τοῦ Πασσὺ καὶ γιὰ τὸ ὁποῖον δὲν ξέρετε ἀκόμα τίποτα.

Στὸ σημεῖο αὐτό, ὁ Εἰσαγγελεὺς ἔκανε κάποια κίνησι γιὰ νὰ σηκωθῆ καὶ νὰ μιλήση. Μὰ ὁ Πρόεδρος τὸν ἐπρόλαβε, λέγοντας :

—Γιὰ τὸ δρᾶμα τοῦ Σαὶντ-Ἀντρὲς ἔγινε ἀνάκρισις, ἡ ὁποία τελείωσε καὶ μοῦ φαίνεται ἀνωφελὲς νὰ ξαναμιλήσουμε ἐδῶ γι' αὐτό...

Ἀμέσως, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά μου ὡς δικηγόρου τοῦ Ρουλταμπίλ, διαμαρτυρήθηκα ἐναντίον τοῦ περιορισμοῦ αὐτοῦ τῆς συζητήσεως. Μά, αὐτὴ τὴ φορά, ὁ Ρουλταμπὶλ ὁ ἴδιος μὲ καθησύχασε καὶ εἶπε :

— Κύριοι, ἡ παρουσία τῆς κυρίας ἐδῶ (καὶ ἔδειξε τὴ Θεοδώρα Λουΐτζι), ἡ ὁποία δέχτηκε νὰ μ' ἀκολουθήση γιὰ νὰ σᾶς βοηθήση νὰ ξεμπλέξετε τὸν ἐγκληματικὸ αὐτὸ κυκεῶνα, ἀποτελεῖ γιὰ σᾶς μιὰ ἀσφαλῆ ἐγγύησι ὅτι δὲν θὰ προφερθοῦν δυσάρεστα λόγια γιὰ ὁποιοδήποτε... Ἡ σκιὰ τοῦ Ἐρρίκου II τῆς Ἀλβανίας μπορεῖ ν' ἀναπαυθῆ ἐν εἰρήνη !.. Πάντως, θὰ μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ πῶ ὅτι κανεὶς δὲν ἔμαθε τίποτε σχετικῶς μ' αὐτὸ τὸ δρᾶμα !.. Οὔτε οἱ δικασταὶ ποὺ νόμισαν πὼς ὑποψιάστηκαν τὴν ἀλήθεια, οὔτε ἡ γυναίκα μου ποὺ ἔφτασε ἐπὶ τόπου λίγες στιγμὲς μετὰ τοὺς πυροβολισμούς, οὔτε ὁ Ρολὰν Μπουλανζὲ ὁ ἴδιος... οὔτε ἡ Θεοδώρα Λουΐτζι, ἡ ὁποία δὲν εἶδε τίποτε κ' ἡ ὁποία δὲν ἄκουσε παρὰ μόνο τοὺς πυροβολισμοὺς ποὺ ἀντήχησαν πίσω ἀπὸ μιὰ πόρτα !.. Μονάχα ἡ κυρία ξέρει τὴν ἀλήθεια ! (Καὶ τὸ δάχτυλο τοῦ Ρουλταμπὶλ ἔδειξε, αὐτὴ τὴ φορά, τὸ ἄγαλμα στὸ ὁποῖο εἶχε μεταμορφωθῆ ἡ κ. Μπουλανζέ). Ἡ κυρία κ' ἐγώ !

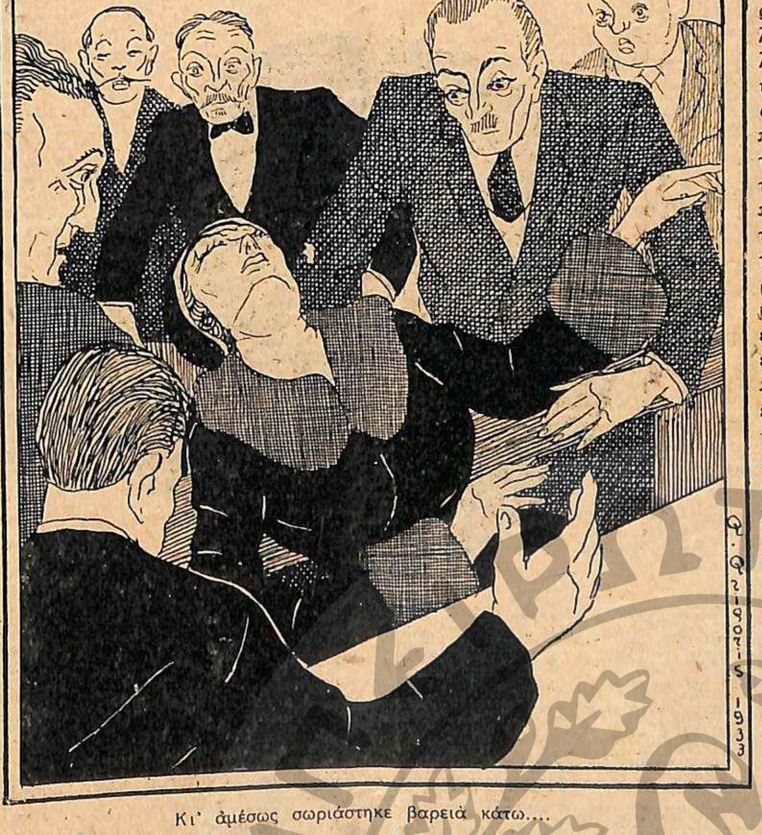

Κι' ἀμέσως σωριάστηκε βαρειὰ κάτω....

»Κύριοι, κατὰ τὴν ἐπιστροφή μου στὸ Παρίσι κατὰ τὸ περασμένο φθινόπωρο, μετὰ τὸ δρᾶμα τῆς «Ἀνθισμένης Βίλλας», εἶχα ἀνακαλύψει κιόλας ὅτι ὁ δράστης τοῦ ἐγκλήματος δὲν μποροῦσε νὰ εἶνε ὁ Ἐρρῖκος II τῆς Ἀλβανίας, γιατὶ τὸ περίστροφο μὲ τὸ ὁποῖο πυροβόλησαν κατὰ τῆς κ. Μπουλανζὲ εἶχε ἀγοραστῆ μερικὲς ἡμέρες πρωτύτερα ἀπὸ ἕναν ὁπλοπώλη τῆς Χάβρης ἀπὸ τὸ Ρολὰν Μπουλανζὲ τὸν ἴδιο... Εἶχα λοιπὸν τὴν ἰδέα ὅτι ὁ Ρολὰν Μπουλανζὲ πυροβόλησε κατὰ τῆς γυναίκας του, ἡ ὁποία, περισσότερο ὑπέροχη ἀπὸ ποτέ, τοῦ τὸ συγχώρησε !.. Ὡστόσο, πολλὰ σημεῖα τοῦ δράματος ἔμεναν σκοτεινὰ καί, ὅταν, μετὰ τὸ δρᾶμα τοῦ Πασσύ, ξαναγύρισα στὴ Χάβρη, ἔχοντας στὸ μυαλό μου ἐντελῶς διαφορετικὴ ἰδέα γιὰ τὴν Τερέζα Μπουλανζὲ ἀπ' αὐτὴν ποὺ εἶχα ὡς τότε, καθὼς καὶ τὴν ἀνάμνησι μερικῶν σκηνῶν ἀρκετὰ χαρακτηριστικῶν, ποὺ ἔπαιρναν τώρα τὴν πραγματική τους σημασία, ἀποφάσισα νὰ συμπληρώσω τὴν ἔρευνά μου, διαφωτίζοντας καὶ τὸ δρᾶμα τῆς «Ἀνθισμένης Βίλλας».

»Εἶχα τὴν τύχη νὰ συναντήσω στὴν Τρουβὶλ τὸν καμαριέρη τοῦ Ρολὰν Μπουλανζέ, Μπερνάρ, ὁ ὁποῖος εἶχε πάει ἐκεῖ, κατὰ διαταγὴν τῆς κυρίας του, γιὰ νὰ βρῆ μερικὰ ἀντικείμενα στὴ βίλλα τους. Ἤμουν μεταμφιεσμένος κ' ἔτσι ὁ Μπερνὰρ δὲν μ' ἀναγνώρισε... Τοῦ ἔπιασα λοιπὸν συζήτησι σχετικῶς μὲ τὸ δρᾶμα τῆς «Ἀνθισμένης Βίλλας». Ἤμουν βέβαιος πὼς κάτι θὰ ἤξερε σχετικῶς, γιατὶ λίγες ἡμέρες μετὰ τὸ δρᾶμα, εἶχα ἀκούσει τὸν κύριο του νὰ τοῦ λέη: «Τί θέλεις λοιπὸν νὰ κάνω, Μπερνάρ ; Ἂν τὸ περίστροφο χάθηκε, τόσο τὸ χειρότερο !.. Θ' ἀγοράσω ἕν' ἄλλο !.. Ἄφησέ με πειὰ ἥσυχο μ' αὐτὴ τὴν ἱστορία...» Ἀπ' αὐτὴ τὴ φράσι ἔβγαλα γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἱστορία τοῦ περιστρόφου ἐνοχλοῦσε ἐξαιρετικὰ τὸ Ρολὰν Μπουλανζὲ καί, κατὰ συνέπειαν, τὸν ἐπεβάρυνε... Μὰ κατὰ τὴ συζήτησί μου μὲ τὸ Μπερνάρ, ἀνακάλυψα πὼς ὁ Ρολὰν Μπουλανζὲ εἶχε ἐνδιαφερθῆ πρῶτος γιὰ τὴν ἐξαφάνισι αὐτοῦ τοῦ περιστρόφου καὶ εἶχε παρακαλέσει τὸ Μπερνὰρ νὰ τοῦ τὸ ξαναβρῆ... Ἔτσι ὅλες μου ἡ ὑποψίες ανετρεποντο... Ἂν ὁ Ρολαν Μπουλανζε ειχε πυροβολήσει με το περίστροφό του ἐναντίον τῆς γυναικας του, δὲν εἶχε συμφερον νὰ προσελκύση την προσοχη οποιουδήποτε καὶ πρὸ πάντων τοῦ ὑπηρέτη του σ' αὐτὴν τὴν ἐξαφάνισι... Πάντως, ἐξακολούθησα ν' ἀνακρίνω τὸν Μπερνὰρ μὲ μέθοδο. Ἤθελα νὰ μάθω ἂν ὁ Ρολὰν Μπουλανζὲ εἶχε φύγει, τὴν ἡμέρα ἐκείνη, γιὰ την «Ἀνθισμενη Βιλλα», εχοντας μαζύ του τὸ περίστροφό του. Ἐγὼ θυμόμουν καλὰ ὅτι, τὴν ἡμερα εκείνη, ειχε πηδήσει στὸ ἄλογό του καὶ μας εἶχε ἀφήσει χωρὶς πολλὲς διατυπωσεις. Ρώτησα λοιπὸν τὸ Μπερναρ ἂν στὸ παντελόνι τῆς ἱππασιας τοῦ κυρίου του ὑπῆρχε τσέπη γιὰ περίστροφο κι' αὐτὸς μοῦ ἀπάντησε ὅτι δὲν ὑπῆρχε... Μοῦ εἶπε μάλιστα ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος, μετὰ τὴν ἀναχώρησι τοῦ κυρίου του, εἶχε βγάλει ἀπ' τὸ παντελόνι ποὺ ὁ Ρολαν φοροῦσε την προηγουμένη το περίστροφό του καὶ τὸ ειχε βαλει στο συρτάρι ἑνὸς κομμοδίνου... Απο το κομμοδῖνο λοιπὸν αὐτὸ τὸ περίστροφο ειχε γίνει ἄφαντο... Ποιος το ειχε μεταφέρει απο ἐκεῖ στὸν τόπο τοῦ δράματος !.. Ποιὸς ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μόνο πρόσωπο, κοντὰ στὸ ὁποῖο τὸ ξαναβρῆκαν... Ποιὸς ἄλλος ἐκτὸς ἀπ' τὴν κυρία ;.. (Καὶ μὲ τὸ τρομερὸ δάχτυλό του ἔδειξε πάλι τὴν κ. Μπουλανζέ !.. Ἂν τολμᾶ μάλιστα ἡ κυρία, ἂς μὲ διαψεύση !..

—Ἔ, λοιπόν ! Ναί, εἶν' ἀλήθεια ! φώναξε ἡ Τερέζα. Εἶχα πάρει τὸ περίστροφο γιὰ ν' αὐτοκτονήσω !.. Καὶ χτυπήθηκα μ' αὐτὸ διὸ φορές ! Εἶν' ἀλήθεια !.. Ἤθελα νὰ πεθάνω... Δὲν ἦταν δικαίωμά μου...

— Ἐσεῖς, κυρία, — ἀπάντησε ψυχρὰ ὁ Ρουλταμπίλ, ὁ ὁποῖος, ἔπειτ' ἀπ' τὴν ὁμολογία αὐτὴ τῆς κ. Μπουλανζέ, εἶχε ἀρχίσει ν' ἀνακτᾶ πάλι τὴν εὔνοια τῆς κοινῆς γνώμης — κυρία, ἐσεῖς εἴχατε κανονίσει τὰ πάντα ἔτσι, ὥστε ὅλοι νὰ πιστέψουν ὅτι ὁ σύζυγός σας θέλησε νὰ σᾶς δολοφονήση...

— Ἄθλιε !.. Λάτρευα τὸ σύζυγό μου !

— Ὑπάρχουν στιγμὲς ποὺ στὴν καρδιὰ μιᾶς γυναίκας — ἀπάντησε μὲ βαθειὰ φωνὴ ὁ Ρουλταμπίλ — ἡ ἀγάπη γίνεται πιὸ τρομερὴ ἀπ' τὸ μῖσος καὶ μπερδεύεται μαζύ του... Ἐσεῖς τὴ γνωρίσατε αὐτὴ τὴ στιγμή, καλά, καὶ θὰ σᾶς πῶ πότε... Θυμηθῆτε μιὰ βραδειὰ στὴ βίλλα τῆς Ντωβίλ, διασταυρώθηκα μαζύ σας στὴ γωνιὰ ἑνὸς διαδρόμου... Δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ σᾶς πῶ «θυμηθῆτε !» γιατὶ δὲν εἶμαι βέβαιος ὅτι μὲ εἴδατε... Μὰ ἐγὼ σᾶς εἶδα... Βγαίνατε σὰν Μαινὰς ἀπὸ τὸ δωμάτιο τοῦ συζύγου σας, ἀναστατωμένη καὶ ἡμίγυμνος... Λοιπόν, ἐκεῖνο τὸ βράδυ, βλέποντάς σας νὰ βγαίνετε ἔτσι ἀπ' τὸ δωμάτιο τοῦ συζύγου σας, τρόμαξα... Τρόμαξα, γιατὶ ἕνας πυκνὸς πέπλος θὰ σκέπαζε τὰ μάτια μου καὶ τὸν ὁποῖο σεῖς εἴχατε ρίξει στὰ μάτια ὅλων, ξεσκίστηκε...Μὲ τὴν ἐξωτερική σας στάσι, μὲ κάνατε καὶ μένα μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους νὰ πιστεύω ὥς τότε πὼς εἴσαστε ἕνας ἄγγελος... Ἔ, λοιπόν, ἐκείνη τη στιγμὴ κατάλαβα τὴν τρομερὴ ὑποκρισία σ' ὅλη της την εκτασι... Ἐπάψατε πειὰ νὰ εἶστε γιὰ μένα ἡ ἰδεώδης σύζυγος, ἡ συνεργάτις ποὺ ἰσχυρίζεται ὅτι δεν ξέρει παρὰ τὸ ἀθάνατο ἔργο τοῦ μεγαλοφυοῦς συζύγου της, τὸ ἁγνὸ πνεῦμα, η μεγάλη καρδιὰ ποὺ λατρεύει πλατωνικὰ τὸ σύζυγό της, μὰ ἡ γυναῖκα ποὺ ρογχάζει ἀπὸ ἀπελπισία, γιατὶ ὁ σύζυγός της δὲν τὴ φιλάει, ὅπως καὶ τὴν ἐπομένη τῶν γάμων τους καὶ ποὺ μουγκρίζει ἀπὸ μανία ἐκδικήσεως ἐναντίον τῶν γυναικῶν ποὺ θέλουν τώρα τὸ σύζυγό τους...

— Ἔ κι' αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια !.. φώναξε ἡ Τερέζα. Γι' αὐτὸ θέλησα νὰ σκοτωθῆ !.. Ἔπειτα, κύριε ;

— Εἴπατε πὼς ἦταν δικαίωμά σας νὰ σκοτωθῆτε... Μὰ προσπεράσατε τὸ δικαίωμά σας αὐτὸ ὅταν ἤρθατε ν' ἀναζητήσετε σ' ἕνα ἀνδρόγυνο ποὺ δὲν γνωρίζει παρὰ τὴ γαλήνη καὶ τὴν εὐτυχία, ἕνα θῦμα γιὰ νὰ τὸ ρίξετε ἀνάμεσα στὶς καταχθόνιες μηχανορραφίες σας... Τὴν Ἰβάνα... Τὸ προσπεράσατε τὸ δικαίωμά σας αὐτὸ ὅταν ἐκείνη τη νύχτα ποὺ σᾶς εἶδα νὰ βγαίνετε ἔξαλλη ἀπὸ τὸ δωμάτιο τοῦ συζύγου σας, συλλάβατε τὸ σατανικὸ σχέδιο νὰ χτυπηθῆτε μόνη σας, ἔτσι ὅμως, ὥστε νὰ νομίσουν ὅλοι ὅτι σᾶς δολοφόνησε ὁ σύζυγός σας... Ἄ ! ἀφήσετέ με νὰ τελειώσω... Θὰ χτυπιόσαστε μὲ τὸ περίστροφό του, μπροστὰ στὴν πόρτα του, φροντίζοντας νὰ φωνάξετε : «Ρολάν!.. Δολοφόνε! Δολοφόνε!..»

— Ὄχι !.. Ἐφώναξα : «Ρολάν !.. Δολοφόνος !.. Δολοφόνος !» ρόγχασε ἡ κ. Μπουλανζέ.

—Ἔστω !... Ἂς τὸ παραδεχτοῦμε αὐτό !.... Τότε γιατὶ φωνάξατε: «Δολοφόνος!.. Βοήθεια!.. ἀφοῦ κανεὶς δὲν σᾶς δολοφονοῦσε, ἀφοῦ, ὅπως ὁμολογήσατε πρὸ ὀλίγου, θελήσατε νὰ αὐτοκτονήσετε... Θὰ ἀποδείξω ὁπότε θελήσετε ὅτι ὁ πρίγκηψ Ἐρρῖκος ἦταν κιόλας νεκρὸς ὅταν θελήσατε νὰ χτυπηθῆτε μόνη σας... Μὰ θελήσατε νὰ πεθάνετε, καταστρέφοντας τὸ σύζυγό σας... Ἔχω τὴν ἀναμφισβήτητη ἀπόδειξι αὐτοῦ ποὺ σᾶς λέω... Λίγες μέρες πρὸ τοῦ δράματος στείλατε στὴ φίλη σας κ. ντὲ Λὰνς στὸ Παρίσι, μιὰ ἐπιστολή, στὴν ὁποία τῆς γράφατε : «Ὁ Ρολὰν δὲν μ' ἀγαπάει πειά... Τὸ διάβασα αὐτὸ στὰ μάτια σου... Θὰ ἤθελε νὰ μὲ δῆ νεκρή... Περίμενε νὰ μάθῃς κάποιο τρομερὸ δρᾶμα... Ἐγὼ τὸ περιμένω καὶ εἶμαι ἕτοιμη... Ἂν μάθῃς τὸ θάνατό μου, νὰ ξέρῃς ὅτι Ο ΡΟΛΑΝ ΜΕ ΣΚΟΤΩΣΕ ..»

Τί σιωπὴ ἦταν ἐκείνη ποὺ ἐπακολούθησε ἔπειτ' ἀπ' αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Ρουλταμπίλ !.. Τί τρομερὴ σιωπή !.. Ὅλοι περίμεναν ν' ἀκούσουν τὴν κ. Μπουλανζὲ ποὺ εἶχε γαντζωθῆ ἀπ' τὰ κάγκελλα μπροστά της σὰν ἀπ' τὸ χεῖλος μιᾶς ἀβύσσου, νὰ πῆ κάτι, νὰ μιλήση, μὰ κείνη δὲν εἶπε τίποτε...

Καὶ ὁ Ρουλταμπίλ, ἀδυσώπητος, ἐξακολούθησε :

—Καὶ τώρα ποὺ εἴπαμε ἀρκετὰ γιὰ τὸ πρῶτο δρᾶμα, ἂς ἔρθουμε στὸ δεύτερο... Ὅταν ξαναγύρισα ἀπὸ τὴ Χάβρη, ἤμουν βέβαιος ὅτι σεῖς εἴχατε κάνει τὰ πάντα στὸ Πασσύ, ὅπως καὶ στὸ Σαὶντ-Ἀντρές !.. Δὲν μοῦ χρειαζόντουσαν πειὰ παρὰ ἀποδείξεις καὶ ἀποφάσισα νὰ τὶς ἀποκτήσω, ἐξαπατῶντάς σας, ὅπως ἐσεῖς ἀπατήσατε ὅλον τὸν κόσμο !.. Τί νίκη γιὰ μένα ὅταν φέρατε στὸ σπίτι τοῦ Πασσὺ τὸ βραχιόλι τῆς Θεοδώρας Λουΐτζι ποὺ εἴχατε βρῆ στὸ Σαὶντ-Ἀντρές, γιὰ νὰ τὴν ἐνοχοποιήσετε !.. Τί ὁμολογία !.. Ἐπίσης εἶχα τὴν ἐπιστολὴ μὲ τὴν ὑπογραφὴ τοῦ Ρολὰν Μπουλανζέ, διὰ τῆς ὁποίας καλοῦσε τὴν Θεοδώρα στὸ σπίτι τοῦ Πασσύ... Αὐτὴ τὴν ἐπιστολή, τῆς ὁποίας τὸ γράψιμο δὲν εἶνε τοῦ Ρολάν, ὅπως ἀνεκάλυψαν οἱ γραφολόγοι... Τὴν ἐπιστολὴ αὐτὴ τὴ γράψατε σεῖς !..

— Ψέμμα !.. Ἀτιμία !.. Τρέλλα !.. ρόγχασε ἡ κ. Μπουλανζέ, ἡ ὁποία δὲν ἐκύτταζε πειὰ τὸν Ρουλταμπίλ.

— Κυρία... ἔχω ἐδῶ τὴν ἀπόδειξι πὼς ἀναρίθμητες φορὲς προσπαθήσατε νὰ μιμηθῆτε τὸ γραφικὸ χαρακτῆρα τοῦ συζύγου σας... κ' ἔχω κάτι καλύτερο ἀπ' αὐτό... Ἔχω ἐδῶ... κολλημένα... συναρμολογημένα... τὰ ἀλλεπάλληλα δοκίμια ποὺ κάνατε, μιμουμένη τὸ χαρακτῆρα τοῦ συζύγου σας, γιὰ νὰ γράψετε αὐτὴ τὴν ἐπιστολή... Κύριε Πρόεδρε, ἀνοῖχτε αὐτὸ τὸ φάκελλο... Σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι ἡ κυρία δὲν θὰ ἔχη νὰ πῆ πειὰ τίποτε...

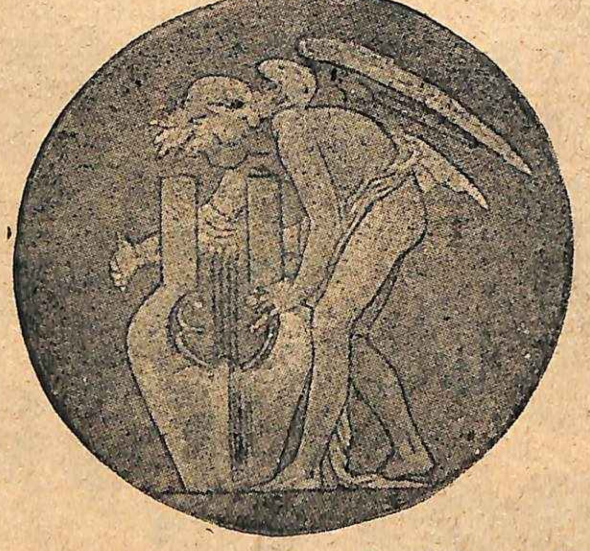

Καί, λέγοντας τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Ρουλταμπίλ, κύτταξε κατάματα τὴν κυρία Μπουλανζέ, σὰν νὰ ἤθελε νὰ τὴν ὑπνωτίση, ἐνῶ ὁ κλητῆρας ἔπαιρνε ἀπ' τὰ χέρια του ἕνα φάκελλο, γιὰ νὰ τὸν δώση στὸν πρόεδρο....

—Θέλω νὰ μοῦ πῆ κάτι σχετικῶς, κ. Πρόεδρε, μούρμούρισε ἡ κ. Μπουλανζὲ λαχανιασμένη. Εἶνε ἀλήθεια ὅτι δοκίμασα πολλὲς φορὲς νὰ μιμηθῶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ συζύγου μου. Ὁ ἴδιος μάλιστα μὲ εἶχε παρακαλέσει σχετικῶς, γιὰ νὰ μπορῶ ν' ἀπαντάω ἀντ' αὐτοῦ στὶς πολυάριθμες ἐπιστολὲς ποὺ λάβαινε...

—Αὐτὸ ἤθελα νὰ μάθω κι' ἐγώ ! φώναξε ὁ Ρουλταμπίλ. Καὶ τώρα, κύριε Πρόεδρε, μπορεῖτε ν' ἀνοίξετε τὸ φάκελλο. Δὲν ὑπάρχει τίποτε μέσα....

Τί κατάπληξις !... Ὁ φάκελλος ἦταν ἄδειανός !...

—Καὶ τώρα, ἐξακολούθησε ψυχρὰ ὁ Ρουλταμπίλ, μένει ν' ἀποδείξω ἀπολύτως τὴν παρουσία τῆς κ. Μπουλανζὲ στὸ σπίτι τοῦ Πασσὺ καὶ τὸ ἔγκλημά της ! Ὅταν τελείωσε τὴ διπλῆ της δολοφονία, ἡ κ. Μπουλανζὲ κατέβηκε στὴν κουζίνα καὶ...ἤπιε, γιατί διψοῦσε... ἤπιε νερὸ δροσερὸ ἀπ' τὴ βρύσι, γεμίζοντας ἕνα ποτῆρι, ποὺ τὸ πῆρε ἀπὸ τὸ μπουφὲ δίπλα της... Μονάχα ποὺ ἡ κ. Μπουλανζὲ δὲν φρόντισε κατόπιν νὰ τοποθετήση τὸ ποτῆρι αὐτὸ ἀκριβῶς ὅπως καὶ τὰ ἄλλα ποὺ ἦσαν δίπλα του... κι' ἔτσι κατάλαβα πὼς κάποιος τὸ εἶχε πειράξει... Τὸ ἐξέτασα λοιπὸν κι' ἀνακάλυψα σ' αὐτὸ τὴν ἀναμφισβήτητη ἀπόδειξι ποὺ μοῦ χρειαζόταν : τ' ἀποτυπώματα τῶν δαχτύλων τοῦ δολοφόνου !...

—Εἶνε ψέμμα ! φώναξε ἡ κυρία Μπουλανζέ, καταβάλλοντας μιὰ τελευταία προσπάθεια ἀμύνης...

—Γιατί λέτε : «Εἶνε ψέμματα;» Τὴν πάθατε μόνη σας... Ἐπειδὴ βέβαια φορούσατε τὴν ὥρα ἐκείνη τὰ γάντια σας κι' ἦταν φυσικὸ νὰ μὴν ἀφήσουν τὰ δάχτυλά σας ἀποτυπώματα ;... Μὰ τὸ γάντι σας ἄφησε κι' αὐτὸ τὸ ἀποτύπωμά του !...

—Μὰ δὲν φοράει μονάχα ἡ κ. Μπουλανζὲ γάντια ! εἶπε ὁ κ. Πρόεδρος.

—Βέβαια, μὰ τὸ ἕνα γάντι τῆς κ. Μπουλανζὲ εἶχε ἕνα σημάδι, ποὺ τὸ ἔκανε νὰ ξεχωρίζη... Εἶχε ἕνα ράψιμο στὸ μεγάλο δάχτυλο, ποὺ φαίνεται στὸ ποτῆρι... Ἐξ ἄλλου, τὸ γάντι αὐτό, νά το !... Δὲν κάνατε καλά, κυρία, ποὺ τὸ χάσατε, στὴν κλινικὴ τοῦ δόκτορος Σχάλ...

Κι' ὁ Ρουλταμπὶλ ἔβγαλε τὸ γάντι ἀπ' τὴν τσέπη του.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἕνας ρόγχος βγῆκε ἀπ' τὸ στόμα τῆς κ. Μπουλανζέ, ἕνας ρόγχος βαθὺς καὶ μακρυνός... Εἶχε ἀνορθωθῆ στὴ θέσι της, πιὸ ψηλὴ ἀπὸ ποτέ... σὰν νὰ ἤθελε νὰ ὁρμήση μπροστά...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ Πρόεδρος ἀπευθύνθηκε πρὸς αὐτὴν καὶ τῆς εἶπε μὲ φωνὴ αὐστηρή :

—Ξέρετε, κυρία, πὼς ὅλ' αὐτὰ σᾶς ἐνοχοποιοῦν πειὰ ἀμετάκλητα, ξέρετε πὼς ὅλ' αὐτὰ εἶνε ἀνώτερα τῆς φρίκης ;

—Ὅλ' αὐτά, ἀπάντησε ἐκείνη, μὲ φωνὴ ποὺ φαινόταν σὰν ν' ἀκούγεται ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο, δὲν εἶνε ἀνώτερα τῆς ἀγάπης....

Κι' ἀμέσως σωριάστηκε βαρειὰ κάτω !... Εἶχε πεθάνει !.... Τὸ ἴδιο βράδυ διέγνωσαν πὼς εἶχε δηλητηριασθῆ μὲ πρωσσικὸ ὀξύ...

Ὁ Ρουλταμπὶλ δὲν συγκινήθηκε καθόλου ἀπ' αὐτὸ τὸ θάνατο, ποὺ ἀναστάτωσε τὸ δικαστήριο. Ἐνῶ δὲ ὅλοι ἔτρεχαν πρὸς τὴ νεκρὴ καὶ ἡ συνεδρίασις διεκόπτετο, ἐκεῖνος μοῦ ἐμπιστεύθηκε μὲ ἀφάνταστη ψυχραιμία :

—Τὸ πιὸ ὡραῖο εἶνε ὅτι τὸ γάντι αὐτὸ εἶνε ψεύτικο. Τὸ ἀγόρασα σήμερα τὸ πρωΐ κι' ἔκανα ἐγὼ τὸ ράψιμό του.... Αὐτὸ ποὺ εἶνε ἀλήθεια, εἶνε τὸ ἀποτύπωμα τοῦ γαντιοῦ μὲ τὴ ραφὴ στὸ μεγάλο δάχτυλο στὸ ποτῆρι... Ἔτσι δὲν ριψοκινδύνευα τίποτε, δημιουργῶντας αὐτὴ τὴν ἀπόδειξι ποὺ μοῦ ἔλειπε... Αὐτὴ ἡ τρομερὴ γυναῖκα κατασκεύαζε ἀποδείξεις ἐναντίον τῆς Θεοδώρας Λουΐτζι.... Γιὰ νὰ τὴν πολεμήσω, χρησιμοποίησα τὰ ἴδια ὅπλα μαζύ της.

Τελειώνω ἐδῶ τὴν ἀφήγησί μου. Σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι ὁ περίφημος ρεπόρτερ ἀποκατάστησε ὅλη τὴν ἀλήθεια τῶν γεγονότων, μὰ τὴν ἠθικὴ ἀλήθεια τὴν βρῆκε τάχα ;... Ποιὸς θὰ τὴν μάθη ποτέ, τώρα ποὺ ἡ Ἰβάνα εἶνε πειὰ νεκρή ;....

Ποιὸς θὰ μπῆ ποτὲ μέσα στὸ μυστήριο τῆς ψυχῆς τῶν τριῶν γυναικῶν, ποὺ ὀρθώνουν σὰν Σφίγγες τὸ κεφάλι τους : τῆς Ἰβάνας Ρουλταμπίλ, τῆς Τερέζας Μπουλανζὲ καὶ τῆς Θεοδώρας Λουΐτζι ;

ΤΕΛΟΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Ο ΣΟΦΟΣ ΚΙ' Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ

Ἕνας σάχης τῆς Περσίας εἶχε σύμβουλό του κάποιον ἄνθρωπο, ποὺ τὸν θεωροῦσαν γιὰ σοφό. Μιὰ μέρα, τοῦ ἔθεσε ἕνα ἐρώτημα, ἀπ' τὰ πιὸ δύσκολα καὶ τὰ πιὸ περίπλοκα, καὶ τοῦ ζήτησε τὴ γνώμη του. Ὁ σοφὸς ἄνθρωπος δυσκολευόταν ν' ἀπαντήση, κι' ὁ σάχης θύμωσε..

—Γι' αὐτό, σ' ἔχω λοιπόν, σύμβουλό μου, τοῦ λέει καὶ σὲ πληρώνω γιὰ νὰ μὴ ἀπαντᾷς!...

—Βασιληᾶ μου! τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ σοφός. Ἡ μεγαλειότητά σου μὲ πληρώνει γιὰ ὅσα ξέρω: Ἂν ἦταν νὰ μὲ πληρώνη καὶ γιὰ ὅσα δὲν ξέρω — τότε δὲν θάφταναν ὅλοι οἱ θησαυροὶ τοῦ βασιλείου σου γιὰ πληρωμή μου!...

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΦΟΥΡΡΙΕ

ΜΙΑ ΤΡΑΓΙΚΗ ΝΥΧΤΑ

ΕΦΤΑ καὶ μισὴ ἡ ὥρα κι' ἀκόμα νὰ φανῆ ὁ προκομμένος ὁ πατέρας σου, εἶπε στὸν γυιό της ἡ κυρία Οὐμπάρ, ἀναστενάζοντας. Χωρὶς ἄλλο θἆναι πάλι μεθυσμένος !... Κάθε Κυριακὴ ἡ ἴδια ἱστορία!... Ἄχ! βαρέθηκα πειά!...

—Ξέρεις πολὺ καλά, μητέρα, ὅτι αὐτὸ γίνεται χρόνια τώρα!.. Σὲ τί ὠφελεῖ, λοιπόν, νὰ στενοχωριόμαστε; εἶπε ὁ γυιός της, ἕνα παιδὶ ὡς δεκάξη χρόνων, μὲ ξανθὰ μαλλιά, ὠχρὸ πρόσωπο κι' ἔξυπνα μάτια.

—Μὰ δὲν εἶνε ντροπή, ξανάπε ἡ κυρία Οὐμπάρ, ἕνας οἰκογενειάρχης νὰ μεθοκοπάη μ' ἕναν τόσο ἐλεεινὸ τρόπο;

Αὐτὸς ὁ διάλογος γινότανε μιὰ Κυριακὴ τοῦ Δεκεμβρίου στὸ βάθος μιᾶς μικρῆς μονοκατοικίας, τῆς ὁδοῦ Βέϊζλ, στὸ Ρέϊμς.

Ὁ ἐργάτης Οὐμπὰρ εἶχε ἐγκατασταθῆ, πρὸ εἰκοσιπέντε χρόνων, σ' αὐτὴ τὴν πόλι, ὅπου καὶ παντρεύτηκε. Ἦτανε ἕνας τίμιος κι' ἐργατικὸς ἄνθρωπος καὶ τὸ μοναδικό του ἐλάττωμα ἦταν νὰ μεθοκοπάη κάθε Κυριακή. Στὴ συνοικία ὡστόσο τὸν ἐκτιμοῦσαν ὅλοι καὶ θεωροῦσαν τὴν οἰκογένειά του μιὰ ἀπ' τὶς πιὸ εὐτυχισμένες. Γιατὶ ἂν κάποτε ὁ Οὐμπὰρ κι' ἡ γυναῖκα του γκρίνιαζαν, ὅμως, πάντοτε συμφωνοῦσαν ὅταν ἐπρόκειτο γιὰ τὴν τύχη τοῦ λατρευτοῦ μοναχογυιοῦ τους, γιὰ τὸν ὁποῖο δὲν ὑποχωροῦσαν μπροστὰ σὲ καμμιὰ θυσία. Κ' εἶνε ἀλήθεια ὅτι ὁ Ἀνδρέας ἄξιζε αὐτὴ τὴν ἀφοσίωσι. Ἦταν ἔξυπνος, ἐπιμελὴς κι' ἀπὸ πολὺ νωρὶς εἶχε δείξει μιὰ ἐξαιρετικὴ ἐπίδοσι στὰ γράμματα. Ἦταν πάντα ὁ πρῶτος μαθητὴς τῆς τάξεώς του κ' αἱ πρόοδοί του εἶχαν καταπλήξει τοὺς καθηγητάς του. Γι' αὐτὸ κι' ὁ πατέρας του, ἂν καὶ δὲν ἦταν καθόλου πλούσιος, εἶχε ἀποφασίσει νὰ τὸν σπουδάση μὲ κάθε θυσία.

Ἔτσι ὁ Ἀνδρέας μπῆκε σ' ἕνα λύκειο, ὅπου ἀμέσως διακρίθηκε παίρνοντας κάθε χρόνο τὰ πρῶτα βραβεῖα τῆς τάξεώς του. Ἦταν λαμπρὸ παιδὶ ὁ Ἀνδρέας καὶ γιὰ τὸ μόνο ποὺ θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ τὸν μαλώση ἦταν τὸ ὅτι ἀπέφευγε τελείως τὶς διασκεδάσεις. Μέσα σὲ τρία χρόνια εἶχε κατορθώσει νὰ πάρη τὰ δυὸ ἐνδεικτικὰ ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ νὰ δώση κανεὶς εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις στὸ Πολυτεχνεῖο, γιὰ τὶς ὁποῖες τώρα μελετοῦσε νύχτα-μέρα.

* * *

Ἦταν ὀχτὼ ἡ ὥρα πειὰ ὅταν ἡ κυρία Οὐμπὰρ κι' ὁ γυιός της ἀκούσανε ἀπ' τὸ διάδρομο τὸν θόρυβο τῶν βημάτων τοῦ Οὐμπὰρ καὶ σηκώθηκαν νὰ τὸν ὑποδεχτοῦν.

Ὁ Οὐμπὰρ ἦταν ὥμορφος ἄντρας, σαράντα περίπου χρόνων, ψηλός, εὔρωστος, μὲ τετράγωνους ὤμους καὶ πυκνὰ μαῦρα μαλλιά, ποὺ μόλις εἶχαν πάρει ν' ἀσπρίζουν στοὺς κροτάφους. Τὸ παρουσιαστικό του, μὲ δυὸ λόγια, ἦταν βαρὺ κι' ἐπιβλητικό.

—Ἔλα, λοιπόν! τοῦ φώναξε ἡ γυναῖκα του μόλις τὸν εἶδε, εἶνε μιὰ ὥρα τώρα ποὺ βάλαμε τὸ φαΐ στὴ φωτιά..

Ἐκεῖνος ἔβγαλε τὸ σακκάκι του καὶ κρεμῶντας το μὲ προσοχὴ στὴν κρεμάστρα, ἀπάντησε:

—Σὺ φταῖς, ποὺ δὲν ἔβαλες νὰ φᾶτε!.. Δὲν σοῦ 'χω πῆ ἑκατὸ φορὲς πὼς δὲν θέλω νὰ μὲ περιμένετε;

—Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι τόσο ἀργά;

—Ἀπ' τὴν ἐκκλησιά! ἀπάντησε ἐκεῖνος βλέποντάς την κατάματα. Εἶσαι εὐχαριστημένη;

Καὶ ἀποτεινόμενος στὸν γυιό του τὸν ρώτησε χαμογελῶντας:

—Κι' ἐσύ, Ἀνδρέα, τί ἔκανες ἀπ' τὸ μεσημέρι; Θὰ μελετοῦσες πάλι, δὲν εἶνε ἔτσι; Μὰ δὲν κάνεις καλά, πρόσθεσε κάπως αὐστηρά. Τὴν Κυριακὴ πρέπει νὰ βγαίνης ἔξω, νὰ πηγαίνης περίπατο, σὰν ὅλους τοὺς νέους... Ἄ, δὲν κάνεις καλά!..

Κάθησαν ὕστερα στὸ τραπέζι καὶ τὸ γεῦμα τους τελείωσε σύντομα καὶ σιωπηλά.

—Τί; Πάλι θὰ βγῆς ἔξω; φώναξε ἡ κ. Οὐμπάρ, βλέποντας τὸν ἄνδρα της νὰ ἑτοιμάζεται νὰ φύγη.

Κι' ἐπειδὴ ἐκεῖνος δὲν τῆς ἀπάντησε ξανάπε:

—Δὲν θὰ περιμένης τοὐλάχιστο νὰ ἑτοιμάσω τὸν καφέ σου;

—Ὄχι, δὲν θὰ πιῶ καφέ. Ἔχω νὰ πάω κάπου καὶ βιάζομαι. Μὰ ἡσύχασε! Θὰ γυρίσω γρήγορα !...

Καὶ παίρνοντας τὸ μπαστοῦνι του, ἕνα μπαστοῦνι μὲ χοντρὴ λαβή [illegible]

* * *

Ὁ Ἀνδρέας δὲν ἔδωσε καμμιὰ σημασία σ' αὐτὴ τὴ σκηνὴ γιατὶ ἐπαναλαμβανόταν κάθε βδομάδα. Κι' ἐνῶ ἡ μητέρα του σήκωνε τὸ τραπέζι, αὐτὸς κάθησε νὰ διαβάση.

Ὁ Ἀνδρέας ἦταν τόσο ἀφοσιωμένος στὴ μελέτη του ποὺ δὲν καταλάβαινε τὶς ὧρες ποὺ περνοῦσαν. Ἡ μητέρα του ὅμως, καθισμένη ἀπέναντί του μετροῦσε ἀνυπόμονα τὶς ὧρες. Ἄξαφνα ὁ Ἀνδρέας ἔκλεισε τὰ βιβλία του κι' ἔτριψε τὰ μάτια του.

—Νύσταξα, εἶπε στὴ μητέρα του. Θἆναι ἀργά...

—Μιὰ καὶ τέταρτο, ἀπάντησε ἀναστενάζοντας ἡ μητέρα του κι' ἀμέσως πρόσθεσε: Κι' ἀκόμα ὁ πατέρας σου δὲν γύρισε. Δὲν πᾶς νὰ τὸν βρῆς;...

—Ὄχι, δὲ θέλω νὰ πηγαίνω στὶς ταβέρνες.

—Πήγαινε τοὐλάχιστον στὸ «Καφὲ-Κομέρς»... Θὰ πήγαινα μόνη μου, ἀλλὰ ξέρω πὼς ὅταν ὁ πατέρας σου εἶνε πιωμένος δὲν ἀκούει ἄλλον ἀπὸ σένα... Πήγαινε, λοιπόν!

—Θὰ πάω, μητέρα, μὰ γιὰ τελευταία φορά... Γιατί, ξέρεις, εἶνε κάμποσος καιρὸς τώρα ποὺ ὁ πατέρας θυμώνει καὶ μὲ μένα.

Σὲ λίγο ὁ νέος βγῆκε στὸ δρόμο, ὅπου τὸ χιόνι ἔπεφτε ἀραιό. Τὸ κρύο πιρούνιαζε τὰ κόκκαλα.

Ὁ Ἀνδρέας μ' ἕνα κασκὸλ στὸ λαιμὸ καὶ σηκωμένο τὸ γιακᾶ τοῦ παλτοῦ του βάδιζε γρήγορα σκυφτός. Ἄξαφνα καθὼς ἔστριψε σὲ μιὰ γωνιὰ καὶ μπῆκε μέσα σ' ἕνα στενὸ δρόμο, ἄκουσε φωνὲς καὶ βλαστήμιες μέσα ἀπὸ μιὰ ταβέρνα. Στάθηκε ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα τῆς ταβέρνας αὐτῆς καὶ εἶδε σὲ λίγο τὸν πατέρα του νὰ χτυπιέται μὲ δυὸ-τρία ἐλεεινὰ ὑποκείμενα. Ὁ Ἀνδρέας θέλησε νὰ μπῆ μέσα, μὰ ἡ πόρτα ἔκλεισε μὲ δύναμι μπροστά του γιὰ νὰ ξανανοίξη πάλι σὲ λίγες στιγμές. Τότε ὁ Ἀνδρέας εἶδε νὰ ξεπετιῶνται μέσα ἀπὸ τὴν ταβέρνα δυὸ-τρία ἄτομα, ἀνάμεσα στὰ ὁποῖα ξεχώρισε καὶ τὸν πατέρα του καὶ νὰ τὸ βάζουν στὰ πόδια. Ὁ Ἀνδρέας πῆρε ξοπίσω τὸν πατέρα του φωνάζοντας:

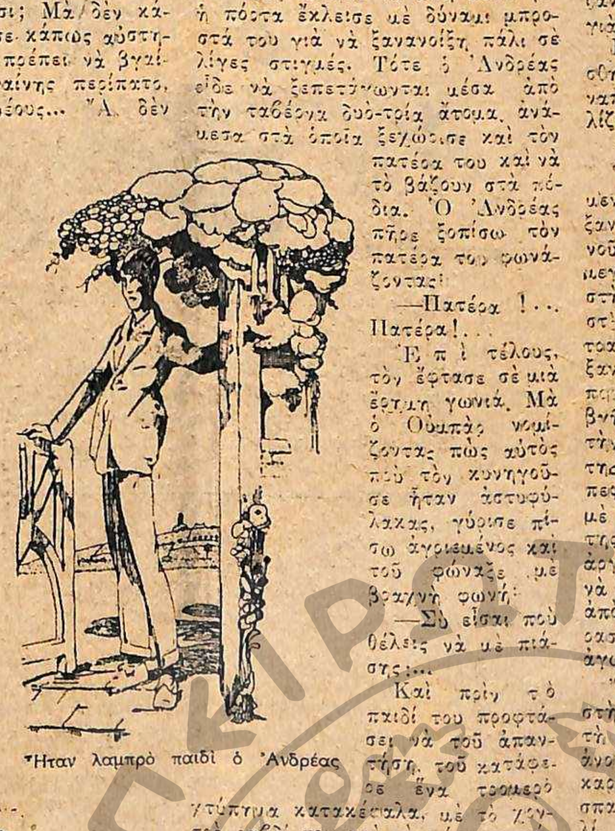

Ἦταν λαμπρὸ παιδὶ ὁ Ἀνδρέας

—Πατέρα !... Πατέρα!...

Ἐπὶ τέλους, τὸν ἔφτασε σὲ μιὰ ἔρημη γωνιά. Μὰ ὁ Οὐμπὰρ νομίζοντας πὼς αὐτὸς ποὺ τὸν κυνηγοῦσε ἦταν ἀστυφύλακας, γύρισε πίσω ἀγριεμένος καὶ τοῦ φώναξε μὲ βραχνὴ φωνή:

—Σὺ εἶσαι ποὺ θέλεις νὰ μὲ πιάσῃς;...

Καὶ πρὶν τὸ παιδί του προφτάσει νὰ τοῦ ἀπαντήση, τοῦ κατάφερε ἕνα τρομερὸ χτύπημα κατακέφαλα, μὲ τὸ χοντρὸ ραβδί του καὶ τὸ σώριασε κάτω.

Ὁ Οὐμπάρ, ὅπως ἦταν μεθυσμένος δὲν ἐνδιαφέρθηκε καθόλου γιὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τρομερῆς μαγκουριᾶς ποὺ κατάφερε στὸν διώκτη του κι' ἐξακολούθησε νὰ τρέχη σὰν τρελλός.

Κι' ὅταν πειὰ ὁ ψυχρὸς ἀγέρας τὸν συνέφερε κάπως ἀπὸ τὸ μεθύσι του, ἄρχισε νὰ σιγοψιθυρίζη μέσα του:

—Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι τὸν χτύπησα λίγο δυνατά!... Μὰ ποιὸς τοὖπε νὰ θελήση νὰ μὲ πιάση!... Ἤμουνα στὸ δίκηο μου ἀπάνω καὶ τὸν χτύπησα! Ξέρω ἐγὼ ποιὸς ἦτανε καὶ τί ἤθελε ἀπὸ μένα!... Ἔπρεπε ν' ἀμυνθῶ καὶ τὸν χτύπησα! Αὐτὸ εἶνε ὅλο!... Ἐξ ἄλλου τί μπορεῖ νὰ κάνη μιὰ μαγκουριά... λίγο πονοκέφαλο, ποὺ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ περάση σὲ λίγη ὥρα!... Ἀλλὰ εἶνε ἀργά... Ἡ γυναῖκα μου θὰ φωνάζη... Ἂς πάω γρήγορα σπίτι μου.

Μόλις μπῆκε μέσα στὸ σπίτι του, ἄφησε τὸ μπαστοῦνι του σὲ μιὰ γωνιὰ καὶ προχώρησε μὲ σιγανὰ βήματα μέσα στὴ κρεββατοκάμαρα. Ἡ γυναῖκα του ποὺ εἶχε πέσει στὸ κρεββάτι, τὸν ἀντελήφθη ἀμέσως καὶ τοῦ φώναξε:

—Ποῦ γύριζες τέτοια ὥρα;

Ἐκεῖνος ταραγμένος κάπως τῆς εἶπε ἀπότομα:

—Ἂν τύχη καὶ σὲ ρωτήσουν, θὰ πῆς ὅτι δὲν ξέρεις ἀπολύτως τίποτε!... Ἀκοῦς;

Ἡ κ. Οὐμπὰρ τάχασε.

—Τί εἶν' αὐτὰ ποὺ μοῦ λές; Ποῦ εἶνε ὁ Ἀνδρέας; τὸν ρώτησε σὲ λίγο ἀνήσυχη.

—Καλά, δὲν κοιμήθηκε; ρώτησε ἐκεῖνος ἀδιάφορα.

—Τὸν ἔστειλα στὸ «Καφὲ-Κομὲρς» γιὰ νὰ σὲ βρῆ...

—Δὲν ἔκανες καλά!... Ἂν τὸν ξαναστείλῃς ἄλλη φορὰ θὰ φύγω γιὰ πάντα ἀπ' τὸ σπίτι!..

Κι' ἀμέσως ξαπλώθηκε, ἀναίσθητος σχεδόν, πάνω σ' ἕνα καναπέ. Σὲ λίγο ἄρχισε νὰ ροχαλίζη.

* * *

Ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα περίμενε ἀνήσυχη τὸ παιδί της νὰ ξαναγυρίση. Κάθε στιγμὴ ποὺ περνοῦσε τῆς φαινόταν ἀφάνταστα μεγάλη. Βημάτιζε νευρικὰ μέσα στὴν κρεββατοκάμαρα, ἔβγαινε στὸ διάδρομο, ἔμπαινε μέσα στὴν τραπεζαρία, ἄνοιγε τὶς πόρτες, τὶς ξανάκλεινε, πήγαινε ὡς τὴν ἐξώπορτα, ξαναγύριζε, τῆς ἐρχόταν νὰ βγῆ ἔξω στὸ δρόμο, νὰ εἰδοποιήση τὴν ἀστυνομία. Φοροῦσε τὸ σάλι της μὰ πάλι τὸ μετάνοιωνε κι' ἔπεφτε στὸ κρεββάτι, κλαίγοντας μὲ σιγανοὺς λυγμούς. Μὰ ὁ γυιός της, ὁ ἀγαπημένος της Ἀνδρέας ἀργοῦσε. Οἱ φόβοι της μὴν τύχη νὰ ἔπαθε κανένα κακὸ μεγάλωναν ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμή. Ἔτσι πέρασαν δυὸ ὧρες ἀπαίσιες, γεμᾶτες ἀγωνία.

Ἄξαφνα ἄκουσε χτυπήματα στὴν ἐξώπορτα, πετάχτηκε ἀπὸ τὴ θέσι της κι' ἔτρεξε νὰ τὴν ἀνοίξη. Ἀνοίγοντας ἔνοιωθε τὴν καρδιά της νὰ σφίγγεται καὶ νὰ σπαρταράη σὰν πληγωμένο πουλί.

Ὅταν ἄνοιξε, τέλος, εἶδε νὰ μπαίνη μέσα ἕνας ἀστυνομικός, ὁ ὁποῖος τὴ ρώτησε ποῦ εἶνε ὁ μαραγκὸς Οὐμπάρ. Τὸν ἔμπασε στὴν τραπεζαρία καὶ τοῦ εἶπε νὰ περιμένη.

Ὅταν ὁ Οὐμπὰρ ξύπνησε, ἡ ζάλη τοῦ μεθυσιοῦ του τοῦ εἶχε περάσει. Μπῆκε μέσα στὴν τραπεζαρία, κρύβοντας μὲ μεγάλη δυσκολία τοὺς φόβους του.

Μόλις τὸν εἶδε ὁ ἀστυνομικός, τοῦ εἶπε, προσπαθῶντας νὰ δώση ἕναν ἤρεμο τόνο στὴ φωνή του:

—Ἔχω νὰ σᾶς ἀνακοινώσω κάτι δυσάρεστο... Πρέπει νἄχετε κουράγιο νὰ μ' ἀκούσετε!... Ὁ γυιός σας, συνέχισε κομπιάζοντας, βρέθηκε χτὲς τὴ νύχτα χτυπημένος στὸ κεφάλι... Τὸν μεταφέρανε στὸ τμῆμα... Τὸ τραῦμα, εὐτυχῶς δὲν εἶνε σοβαρό!...

Ὁ Οὐμπὰρ δάγκωσε τὰ χείλη του, γιὰ νὰ συγκρατήση μιὰ φωνὴ πόνου κι' ἀμέσως ξεκίνησε μὲ τὸν

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η. Α Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΟΥΜΕ

Ὁ χειμῶνας εἶνε ἀκόμα μακρυά μας. Καὶ ὅμως πρέπει ἀπὸ τώρα νὰ ξέρουμε τί θὰ φορέσουμε ἔπειτα ἀπὸ δύο καὶ τρεῖς μῆνες.

—Στὶς ἀρχὲς τῆς χειμερινῆς σαιζόν, θὰ φορέσουμε ἀνσάμπλ τόσο χαριτωμένα, ὅσο καὶ πρακτικά.

—Θὰ εἶνε πολὺ τῆς μόδας τὰ κλασσικὰ κοστούμια μὲ τὴν ἐλαφρῶς ἐφαρμοστὴ ζακέττα, καὶ μὲ τὴν τάγια, ἡ ὁποία θὰ σημειώνεται ἀπὸ τὸ σχέδιο τοῦ κοψίματος.

—Ἡ ζακέττα αὐτὴ θὰ συνδυάζεται μὲ φόρεμα μὲ ὑψηλὴ φοῦστα καὶ μὲ τὸ ἐπάνω μέρος ἀπὸ διαφορετικὸ ὕφασμα.

—Τὰ μανίκια θὰ εἶνε κομμένα ξεχωριστά, ἢ θ' ἀποτελοῦν ἕνα μὲ τὸ ἀμπιεσμάν, θὰ εἶνε ὅμως πάντα μεγάλα καὶ φουσκωτὰ πρὸς τὰ ἐπάνω.

—Θὰ ἰδοῦμε καὶ πολλὰ μοντέλλα μὲ μανίκια-κάπες. Τὰ μανίκια θὰ φτάνουν ὡς τὸν ἀγκῶνα καὶ θὰ καταλήγουν σὲ πουανὲ ἐργασμένο κατὰ διαφόρους τρόπους.

—Θὰ ἰδοῦμε καὶ πολλὲς ζακέττες τρουά-κάρ.

—Οἱ γιακάδες θὰ γαρνίρωνται μὲ ζωηρόχρωμες ἐσάρπες, ἀπὸ φουλάρι, τὶς ὁποῖες θ' ἀντικαταστήσουνε ἀργότερα μὲ γοῦνες δετὲς σὰν ἐσάρπες, κ' ἡ ὁποῖες θὰ σκεπάζουν ὅλο τὸ λαιμό.

—Ἐφέτος θὰ εἶνε τῆς μόδας οἱ ὑψηλοὶ καὶ κλειστοὶ γιακάδες.

—Τὰ ἐπανωφόρια θὰ εἶνε κομμένα ἔτσι, ὥστε νὰ λεπταίνουν πολὺ τὴν σιλουέττα.

—Γιὰ τὸ πρωῒ καὶ γιὰ τὰ σπὸρ θὰ συνηθίζωνται ἐπανωφόρια ἀπὸ χοντρὸ λαινὰζ φανταιζί, συνυφασμένο μὲ τρίχες κουνελιοῦ, ἢ μὲ τρίχες μαλλιοῦ Ἀγκύρας. Τὸ ὕφασμα θὰ κόβεται λοξά, ὥστε νὰ ἐφαρμόζεται ὡραῖα στοὺς γοφούς. Μερικὰ μόνο γκοντὲ θὰ φαρδαίνουν λίγο τὸ ἐπανωφόρι πρὸς τὰ κάτω.

—Πολλὰ ἐπανωφόρια θὰ ἔχουν ἐμπρὸς σχέδια πλαστρὸν καὶ ρεβὲρ κουμπωτά, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ περνάῃ ἡ μάλλινη ἢ ἡ γούνινη ἐσάρπα.

—Τὰ μανίκια ποὺ θὰ γίνωνται ραγκλὰν ἢ προσαρμοσμένα σὲ χαμηλὲς πλατειὲς μασχάλες, ντεκουπέ, θὰ εἶνε μακρυά, κ' ἐλαφρῶς μπουφφὰν στοὺς ἀγκῶνας.

—Θὰ ἰδοῦμε πρὸ πάντων πολὺ ὑψηλὰ παραμέντα, ἐξαιρετικὰ ἐργασμένα καὶ ἐνκρυστὲ μὲ γοῦνα.

—Θὰ συνηθισθοῦν πολὺ κ' ἡ ρεδιγκότες, πάντως σὲ σχέδια κάπως πιὸ μοντέρνα.

—Τὸ ἀπόγευμα θὰ φορέσουμε πολὺ ὡραῖα ἐπανωφόρια ἀπὸ λαινὰζ πολὺ φανταιζί.

—Πολλὰ ἐπανωφόρια θὰ εἶνε σὲ σχέδιο «πρενσέσ», πολὺ ἐφαρμοστὰ στὴν τάγια, κι' ὅλο τὸ φάρδος τοῦ ἐπανωφοριοῦ θὰ ντραπάρεται στὸ πλάϊ. Τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ἐπανωφοριοῦ, στὸ στῆθος, θὰ εἶνε πλατύ, μὲ μιὰ κάπα γαρνιρισμένη ὁλόγυρα μὲ γοῦνα καὶ ντραπέ, ἢ μὲ μανίκια-κάπα, μὲ μπορντοῦρα πάλι γούνινη καὶ κάποτε θὰ εἶνε πιὸ μακρυὰ πίσω.

—Τὰ ἐφετεινὰ ἐπανωφόρια θὰ εἶνε κομμένα πολὺ τεχνικά, σὲ γραμμὴ ἁπλῆ καὶ ἁρμονική, καὶ καμωμένα ἀπὸ ὑφάσματα ὡραῖα καὶ μαλακά, χοντρά, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἐλαφρά, τὰ ὁποῖα θὰ μποροῦμε νὰ ἐργαστοῦμε σὰν νὰ ἦσαν μεταξωτά.

—Θὰ ἰδοῦμε ἐπανωφόρια ἀπὸ λαινὰζ ντιαγκονάλ, ἀπὸ κρέπ-ντὲ-λαίν, ἀπὸ λαινὰζ-κρέπ, ἀπὸ ντυβετίν, ἀπὸ μάλλινο τρικώ, ἀπὸ λαινὰζ κατελὲ καὶ τρικώ.

—Τὰ χρώματα ποὺ θὰ ἐπικρατήσουν στὰ ἐπανωφόρια θὰ εἶνε τὸ βυσσινί, τὸ πράσινο, τὸ μπέζ, τὸ καφέ, τὸ μπλέ.

—Πολλὰ ἐπανωφόρια θὰ ἔχουν ζώνη δερμάτινη καὶ κουμπιὰ δερμάτινα ἀσσορτί.

—Τὰ ντεκοὺπ θὰ εἶνε ἔτσι κομμένα στὴν πλάτη καὶ στὰ πλάγια, ὥστε νὰ λεπταίνουν πολὺ τὴν τάγια.

—Σὲ πολλὰ ἐπανωφόρια ἡ γοῦνα δὲν θὰ εἶνε ραμμένη στὸν γιακᾶ, ἀλλὰ ξεχωριστά.

—Περισσότερο ἀπ' ὅλες τὶς γοῦνες θὰ εἶνε ἐφέτος τῆς μόδας ἡ γοῦνα τῆς ἀλεποῦς, πρὸ πάντων ἡ γκρίζα, ἡ μαύρη κ' ἡ ἀσημωπή. Πάντως ἡ γοῦνα τῆς ἀλεποῦς εἶνε πιὸ κατάλληλη γιὰ λουσᾶτα ἐπανωφόρια. Γιὰ τὰ καθημερινά μας ἐπανωφόρια ἂς προτιμήσουμε τὸ καρακιούλ, γκρίζο σὲ μαῦρο ἐπανωφόρι, τὸ καφὲ σὲ μπέζ, καὶ τὸ μαῦρο σὲ κόκκινο. Θὰ γαρνίρῃ τὸν γιακᾶ, τὸ ἐπάνω μέρος τῆς τσέπης καὶ περισσότερο τὰ μανίκια ἐπάνω στοὺς ὤμους, σὲ σχέδιο μικρῆς κάπας.

—Θὰ εἶνε ἐπίσης τῆς μόδας τὸ καστὸρ καθὼς καὶ τὸ ἀστρακάν, καὶ τὸ δέρμα τοῦ πάνθηρος — ἰμιτασιόν, ἐννοεῖται — καθὼς καὶ τὸ δέρμα τοῦ πιθήκου, τὸ ὁποῖο θὰ χρησιμοποιήσουμε πρὸ πάντων ὡς φράντζες γύρω σὲ μιὰ κάπα, ἢ ὡς ἐπωμίδες, ἡ ὁποῖες θὰ σκεπάζουν τὰ χέρια μέχρι τοῦ ἀγκῶνος.

Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ

ΜΕΡΙΚΕΣ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

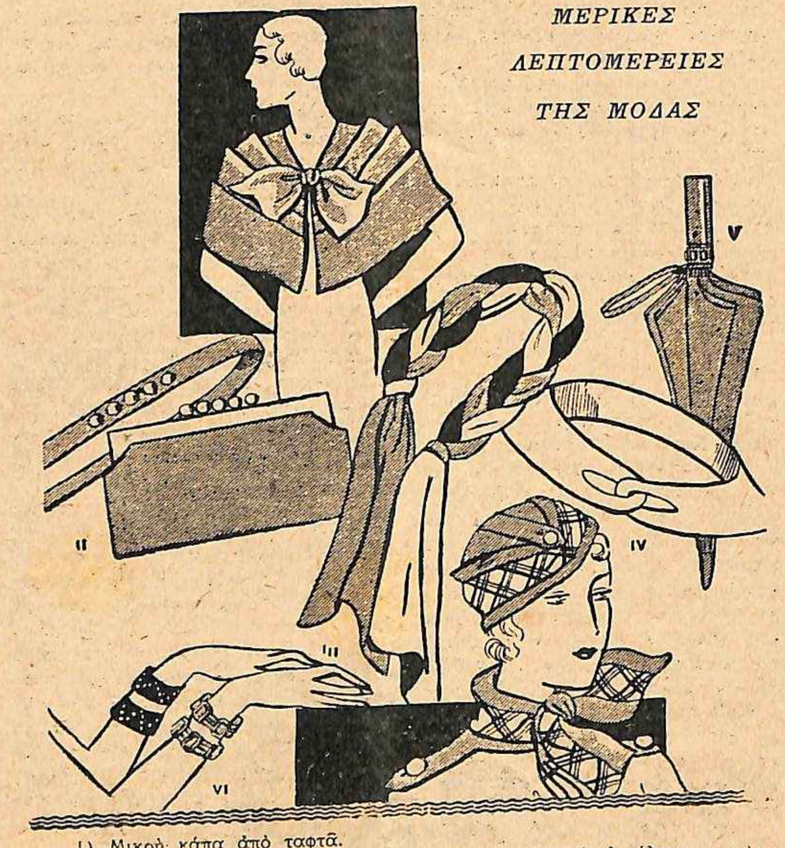

I) Μικρὴ κάπα ἀπὸ ταφτᾶ.
II) Τσάντα καὶ ζώνη ἀσορτί, ἀπὸ δέρμα μπέζ, μὲ ἀτσάλινες μικρὲς μποῦλες.
III) Ἐσάρπα, πλεγμένη ἀπὸ τριῶν χρωμάτων κρέπ.
IV) Γιακᾶς ἀπὸ σατέν, μὲ ἰδιόρρυθμο κλείσιμο.
V) Ὀμπρέλλα ἀπὸ μεταξωτὸ καφέ, μὲ χέρι ἀπὸ ἐκάϊγ.
VI) Βραχιόλια ἀπὸ σμάλτο ἐνκρυστὲ μὲ λεπτὲς πέτρες καὶ ἀπὸ χονδροὺς χρυσοὺς κρίκους.
VII) Καπέλλο καὶ ἐσάρπα ἀσορτί, ἀπὸ λαινὰζ σκωτσέζικο καὶ ἁπλό.

ἀστυνομικὸ γιὰ τὸ τμῆμα.

Στὸ δρόμο εἶχε συνέλθει τελείως καὶ ρώτησε νὰ μάθη λεπτομέρειες γιὰ τὸν τραυματισμὸ τοῦ γυιοῦ του. Ὁ ἀστυνομικὸς τοῦ εἶπε:

—Τὸν χτύπησαν μὲ μαγκοῦρα στὸ κεφάλι... Τὸν βρήκαμε ἀναίσθητο λίγο πιὸ πέρα ἀπ' τὴν ταβέρνα του...

Μιὰ τρομερὴ ὑποψία πέρασε τότε ἄξαφνα ἀπ' τὸ μυαλὸ τοῦ Οὐμπὰρ κι' ἔπιασε τὸ κεφάλι του ἀναστενάζοντας βαρειά.

Σὲ λίγο φθάσανε στὸ τμῆμα, ὅπου ἐπικρατοῦσε μιὰ νεκρικὴ σιγή. Ὁ ἀστυνομικὸς μπῆκε μέσα σὲ μιὰ αἴθουσα καὶ σχεδὸν ἀμέσως ξαναβγῆκε ἔξω. Στὸ πρόσωπό του ἦταν ζωγραφισμένη ἡ ἀμηχανία τοῦ ἀνθρώπου ποὺ βρίσκεται σὲ πολὺ δυσάρεστη θέσι.

—Κύριε Οὐμπάρ, ἄρχισε νὰ λέη, μὲ βαθυτάτη συγκίνησι. Λυποῦμαι πολύ... Πρέπει νὰ σᾶς πῶ... ὅτι τὸ παιδί σας πέθανε!... Ὡς τὴν τελευταία στιγμὴ δὲν θέλησε νὰ κατονομάση τὸν δολοφόνο!...

Ὁ Οὐμπὰρ ἔμεινε ἀκίνητος, βουβός, κατακίτρινος, μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτὸ καὶ τὸ βλέμμα χαμένο. Κρύος ἱδρῶτας τὸν ἔλουζε κι' ἔνοιωθε στὸ κεφάλι του ἕνα βάρος τρομερό. Ἄρχισε νὰ παραλύη τὸ σῶμα του, νὰ κλονίζεται καὶ γιὰ νὰ μὴν πέση στηρίχτηκε μὲ τὶς πλάτες στὸν τοῖχο. Ἔμοιαζε σὰν ἀποβλακωμένος, ἀνίκανος νὰ σκεφθῆ, καὶ τὸ μόνο ποὺ αἰσθανόταν ἦταν ὁ ἄγριος σπαραγμὸς τῆς καρδιᾶς του.

Σὲ λίγο μεταφέρανε τὸ πτῶμα τοῦ Ἀνδρέα στὸ σπίτι του. Ἡ δύστυχη ἡ μητέρα σὰν εἶδε τὸ παιδί της νεκρό, ἄφησε μιὰ σπαραχτικὴ κραυγή, χύθηκε ἀπάνω του καὶ τ' ἀγκάλιασε σφιχτά, ξεσπῶντας σ' ἕνα κλάμμα ἄγριο. Δυνατοὶ λυγμοὶ ἀναταράζαν τὸ στῆθος της, φιλοῦσε τὸ νεκρὸ παιδί της, τὸ φώναζε μὲ τ' ὄνομά του, θρηνολογοῦσε καὶ καταριότανε τὸν δολοφόνο.

Κι' ὁ Οὐμπὰρ — ἕνα ράκος ἀνθρώπινο πειὰ — ὁ Οὐμπάρ, ποὺ ὡς ἐκείνη τὴ στιγμὴ δὲν εἶχε βγάλει μιλιὰ ἀπ' τὸ στόμα του — ἔμπηξε ἄξαφνα μιὰ κραυγὴ σὰν [illegible]:

—Δὲν εἶμ' ἐγώ!... Δὲν εἶμ' ἐγώ!...

Κι' ἄρχισε νὰ τραντάζεται σύγκορμος καὶ νὰ ἀφρίζη!...

Εἶχε τρελλαθῆ!...

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 7 (Τηλέφ. 21-419)
Διευθυντής: ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, (κατοικία) Χαλάνδρι.
ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»:
Ἐσωτερικοῦ δι' ἓν ἔτος Δρχ. 200 || Ἐξωτερικοῦ Δολλάρια 6
» Ἑξάμηνος » 100 || Ἀμερικῆς » 6
καὶ δι' ὅλην τὴν Ἀφρικὴν καὶ Βελγικὸν Κογκὸ ἐτησία συνδρομὴ σελίνια 30
Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δέον ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν Ἰδιοκτήτην τῆς «Οἰκογενείας» κ. ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΝ, Λέκα 7.
Τιμὴ ἑκάστου φύλλου Δρχ. 4.
ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»:
Ἐν Ἀμερικῇ Mr D. Stroumbos 602 w. 137 th Str (Apt.41) New York city, ἐν Αἰγύπτῳ—Σουδὰν ὁ κ. Χριστόδουλος Σαράφης, 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie, καὶ ἐν Βελγικῷ Κογκὸ ὁ κ. Γεώργ. Ἀντωνιάδης B. P. 445 Elisabethville Congo — Belge.
ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τῆς «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»: ATHENS NEWS AGENCY, 308-310 WEST 58TH STREET, NEW YORK CITY, ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ„

Ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ περνᾶτε εὐχάριστα τὶς βραδειές, εἶνε νὰ προμηθευθῆτε τὰ βιβλία τῆς «Βιβλιοθήκης τοῦ «Μπουκέτου». Εἶνε ὁ πιὸ εὐχάριστος καὶ διασκεδαστικὸς σύντροφος.

Εἰς τὴν «ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» συμπεριλαμβάνονται ἔργα τῆς Παγκοσμίου Λογοτεχνίας, ἀριστουργηματικά, τὰ ὁποῖα ἔχουν μεταφρασθῆ εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τοῦ κόσμου καὶ ἔχουν κυκλοφορήσει εἰς ἑκατομμύρια ἀντιτύπων καὶ ποὺ μόνον τὸ ὄνομα τῶν συγγραφέων των ἀποτελεῖ ἐγγύησιν περὶ τῆς ἀξίας των.

Ἰδοὺ ὁ λεπτομερὴς κατάλογος τῆς «Βιβλιοθήκης τοῦ Μπουκέτου»:

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

Τοῦ ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ

(Σελίδες μεγ. σχήμ. 640. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 60, ἐξωτ. δρ. 80).

Ὁ «Καπετὰν Φάντασμα», ἔργον μυστηριώδες, αἰσθηματικώτατον, πλῆρες δραματικῶν καὶ τραγικῶν ἐπεισοδίων, ἐξελίσσεται εἰς τὴν Ἱσπανίαν, κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Μ. Ναπολέοντος περὶ τὸν πύργον ἑνὸς εὐγενοῦς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου βαρύνει ἡ σκληροτέρα μοῖρα.

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ

Τοῦ ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΟΥΚΕΡ

(Σελίδες 424. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 30, ἐξωτ. δρ. 40).

Διὰ τὸν «Καπετὰν Βρυκόλακα» δὲν χρειάζεται ἄλλη σύστασις εἰς ὅσους δὲν τὸν ἔχουν διαβάσει, παρὰ νὰ ἐρωτήσουν ἕναν ποὺ νὰ τὸν ἐδιάβασεν ὅταν ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ «Μπουκέτο». Διὰ τὸν «Καπετὰν Βρυκόλακα» μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἐσημείωσε τὴν μεγαλειτέραν ἐπιτυχίαν ἐξ ὅσων μυθιστορημάτων ἐδημοσιεύθησαν ὥς τώρα στὴν Ἑλλάδα.

ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ

Τοῦ ΕΝΤΚΑΡ ΠΟΕ

(Δύο τόμοι. Ἕκαστος τόμος ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20).

Ἕνα ἀπὸ τὰ ἀθάνατα ἔργα τῆς φιλολογίας εἶνε καὶ αἱ «Περιπέτειαι τοῦ Πύμ», αἱ ὁποῖαι ἔχουν μεταφρασθῆ εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τοῦ κόσμου. Ἕνα τραγικὸ ταξεῖδι στὸν Νότιον Πόλον, πρὸ τῶν τραγικῶν μυστηρίων τοῦ ὁποίου παλαίουν σκληρὸν ἀγῶνα οἱ ἥρωες τοῦ ρομάντζου, γραμμένο ἀπὸ ἕναν τῶν μεγαλειτέρων ποιητῶν τοῦ κόσμου.

Η ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ

Τοῦ ΟΝΟΡΕ ΜΠΑΛΖΑΚ

(Σελίδες 250. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 20, ἐξωτ. δρ. 30).

Μέσα στὶς σελίδες τῆς «Πληγωμένης Καρδιᾶς» περιγράφεται ἕνα τρυφερώτατο εἰδύλλιον μεταξὺ μιᾶς κόρης καὶ τοῦ ἐξαδέλφου της, μὲ βασανιστὴν τῶν δύο αὐτῶν ἁγνῶν ἐραστῶν τὸν σκληρὸν καὶ ἀφαντάστως φιλάργυρον πατέρα τῆς κόρης.

Η ΣΦΙΓΞ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ

Τοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

(Σελίδες 250. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 20, ἐξωτ. δρ. 30).

Ἡ «Σφὶγξ τῶν Πάγων» εἶνε τὸ ἀριστούργημα τοῦ μυθιστοριογράφου τῶν παραδόξων ταξειδίων Ἰουλίου Βέρν. Μυστηριῶδες, τρομακτικόν, πολύπλοκον, κρατεῖ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἀδιάπτωτον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου.

Η ΣΟΝΙΑ

Τῆς ΕΡΡ. ΓΚΡΕΒΙΛ

(Σελίδες 150. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20).

Αἰσθηματικώτατον μυθιστόρημα, γραμμένο ἀπὸ τὴν τρυφεραν Γκρεβίλ, ἐκτυλίσσεται μέσα στοὺς κύκλους τῶν εὐγενῶν τῆς Ρωσσίας τῶν ὁποίων μ' ἐξαιρετικὴ λεπτότητα περιγράφει τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἔθιμα.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ

Τοῦ ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ

(Σελίδες 120. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20).

Περιεργότατον καὶ τρομακτικώτατον μυθιστόρημα, τὸ ὁποῖον κρατεῖ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους εἰς συνεχῆ ἀγωνίαν τὸν ἀναγνώστην μὲ τὴν δραματικὴν πλοκήν του καὶ τὸ μυστήριόν του, τὸ ὁποῖον μόνον εἰς τὸ τέλος διαφωτίζεται.

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ

Τῆς ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ

(Σελίδες 100. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20).

Ἡ Λάγκερλεφ εἶνε ἡ μεγαλειτέρα συγγραφεὺς τοῦ αἰῶνος μας καὶ ἔχει βραβευθῆ μὲ τὸ Παγκόσμιον Βραβεῖον Νόμπελ. Αὐτὸ μόνον δύναται νὰ ἐγγυηθῆ διὰ τὴν «Κόρην τοῦ Μεγάλου Βάλτου», ἡ ὁποία εἶνε ἀληθὲς ἀριστούργημα.

Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ

Τοῦ ΜΥΡΖΕ

(Σελίδες 188. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20).

Ἡ «Μονμάρτρη» εἶνε τὸ ἀριστούργημα τῆς ρωμαντικῆς τέχνης, γραμμένο ἀπὸ τὸν ἀθάνατο συγγραφέα τῶν «Μπεέμ». Ἡ ζωὴ τῶν φοιτητῶν στὸ Παρίσι, οἱ ἔρωτές των, ἡ φτώχεια των, περιγράφονται μὲ δραματικότητα εἰς τὰς σελίδας τῆς «Μονμάρτρης».

Η ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΗ

(Σελίδες 138. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20)

Ἕνα μικρὸ Ἀθηναϊκὸ μυθιστόρημα γραμμένο μ' ἐξαιρετικὴ τέχνη καὶ χάρι, γεμᾶτο αἴσθημα καὶ ἐνδιαφέρον.

ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΓΙΑΣΕΜΙΑ

Τοῦ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ

(Σελίδες 48. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 5, ἐξωτ. δρ. 8)

Σμυρναϊκὸ μυθιστόρημα τοῦ ἀποθανόντος Ἕλληνος λογοτέχνου, τὸ ὁποῖον διακρίνει ἡ ποιητική του περιγραφή, ἡ εὐχάριστη πλοκή του καὶ τὸ βαθύ του αἴσθημα.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω βιβλίων τῆς Βιβλιοθήκης, ὑπάρχουν καὶ πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα μας οἱ προηγούμενοι τόμοι τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ», οἱ ὁποῖοι πωλοῦνται ὁ μὲν πρῶτος πρὸς δραχμὰς 1000, οἱ δὲ λοιποὶ πρὸς δραχμὰς 350 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ μία λίρα Ἀγγλίας διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Ἕκαστος τόμος τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» εἶνε ὁλόκληρος βιβλιοθήκη, ἡ ἐκλεκτικότης τῆς ὁποίας εἶνε ἐξαιρετική. Εἰς ἕκαστον τόμον περιέχονται ὑπερπεντακόσια διηγήματα καὶ ἑκατοντάδες ποιημάτων, ἀνεκδότων, κωμῳδιῶν, ποικίλων, περιέργων καὶ ὑπερχίλιαι εἰκόνες, χρωματισταὶ καὶ μή.

Εἰς τὸν πρῶτον τόμον τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» ὑπάρχουν τὰ μυθιστορήματα «Ἡ γυναῖκα τοῦ ἄλλου», «Ἡ Διαβολογυναῖκα», «Τὸ Ἡμερολόγιο τῆς Εὔας», «Δυὸ καρδιὲς ποὺ ἀγαπήθησαν» καὶ τὸ δρᾶμα τοῦ Μαίτερλιγκ «Ἡ πριγκήπισσα Μαλλαίν».

Εἰς τὸν δεύτερον τόμον «Ὁ Καπετὰν Βρυκόλακας», «Ἡ Δολοφονημένη», «Ἡ ἀγάπη καὶ ὁ θάνατος», ἡ ἀρχὴ τοῦ «Ἐξαδέλφου τοῦ Διαβόλου» καὶ τῆς «Μούμιας ποὺ ζωντάνεψε».

Εἰς τὸν τρίτον ἡ συνέχεια τοῦ «Ἐξαδέλφου τοῦ Διαβόλου» καὶ τῆς «Μούμιας ποὺ ζωντάνεψε», «Ἡ καινούργια ἀγάπη καὶ παληά», «Τὰ Ἀπομνημονεύματα τοῦ Γαβριηλίδη», «Τὰ Ἀνέκδοτα ἐξεχόντων Ἑλλήνων» καὶ τὸ μυθιστόρημα τοῦ κ. Ξενοπούλου «Πιστὴ στὸν Ἔρωτα».

Εἰς τὸν τέταρτον τόμον ὁ «Μπαλαού», «Ἡ τελευταῖες ἐπιστολὲς τοῦ Ἰακώβου Ὄρτις», «Μέσα στὰ βάθη τῆς νύχτας» καὶ «Τὰ φιλολογικὰ Ἀπομνημονεύματα τοῦ Παύλου Νιρβάνα».

Ἐπίσης πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα μας τὰ περίφημα Ἡμερολόγια τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» τῶν ἐτῶν 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931 καὶ 1932 πρὸς δραχμὰς 25 ἕκαστον, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν. Ὅσοι θέλουν ὁλόκληρον τὴν σειρὰν τῶν Ἡμερολογίων τοῖς γίνεται ἔκπτωσις 30 ο)ο.

Ὁμοίως εἰς τὰ Γραφεῖα μας πωλοῦνται καὶ οἱ προηγούμενοι τόμοι τοῦ περιοδικοῦ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ», οἱ ὁποῖοι πωλοῦνται ὁ μὲν Α΄ τόμος ἀντὶ δρχ. 400, οἱ δὲ λοιποὶ πρὸς δρχ. 350 ἕκαστος. Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν μία λίρα Ἀγγλίας ἕκαστος.

Ὅλαι αἱ ἀνωτέρω ἐκδόσεις μας εὑρίσκονται παρὰ τῷ Γεν. Ἀντιπροσώπῳ μας Αἰγύπτου—Σουδὰν ΧΡ. ΣΑΡΑΦΗ (Γραφεῖον μας Ἀλεξανδρείας, 12 ὁδὸς Σὲχ Σολιμὰν Πασᾶ) καὶ πωλοῦνται εἰς τὰς ἀναφερομένας τιμάς. Ἀποστέλλονται δὲ εἰς ὅλας τὰς πόλεις τῆς Αἰγύπτου καὶ Σουδὰν, πλέον ταχυδρομικῶν ἐξόδων, ἔναντι πληρωμῆς κατὰ τὴν παραλαβήν.

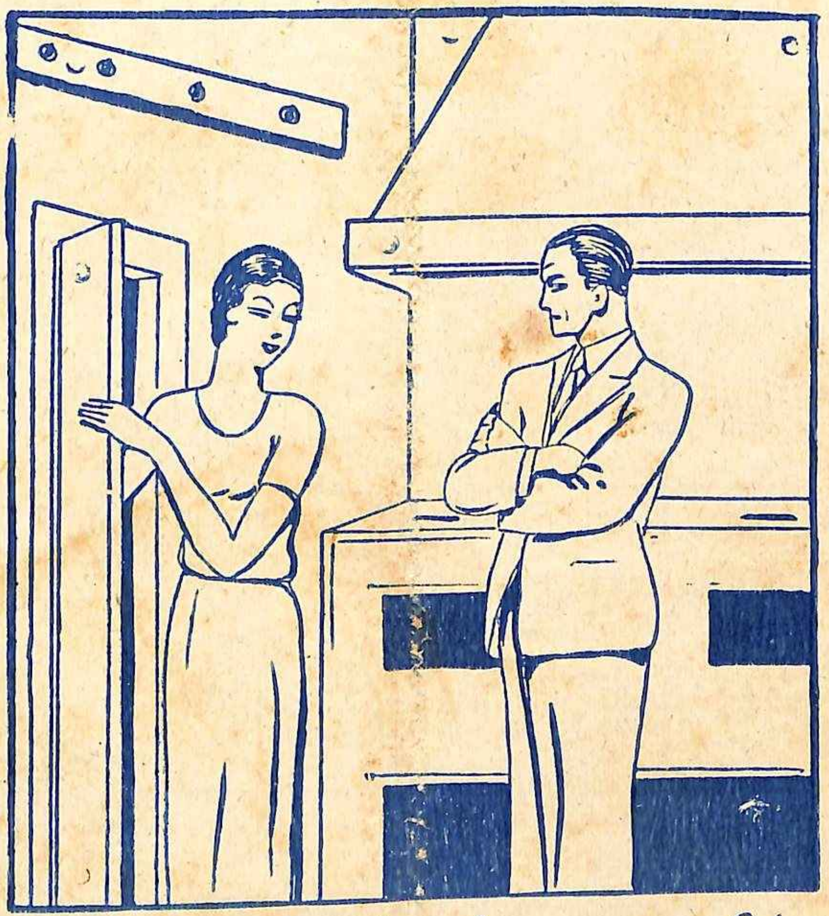

— Πῶς θα, ἐφοδιασουμε τώρα τὴν καινούργια μας κουζίνα, γυναίκα

— Ἁπλούστατα: Θά πᾶς στοῦ ΡΕΜΠΟΥΤΖΑΚΟΥ (Πραξιτέλους 39) καί θά παρης ἀπό 'κεῖ ὅλα τά χρειώδη τῆς κουζίνας μας ....

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΑΠΕΙΡΩΤΑΝ